

Nemzeti Sport

és az

Automobil

S. Erben & Arnold Friedmann

Sürgönyom:
ERBENZÜNDER.

WIEN, I., Stahring 14.

Telefon: 20.539

A Monarchia legnagyobb szaküzlete

**AUTOMOBIL- FELSZERÉLESEK és
KELLÉKEKBEN. ::**

„Erbsen” elektromágneses gyújtók.
Antiderapant „Houben” és „Pognon” Zündkerse.
Arjegység ingyen!

Téli sporteikkek legolesóbban beszerezhetők

MACHER REZSŐ
sportüzletében

Budapest, IV., Koronaherceg-utca 3., az udvarban.

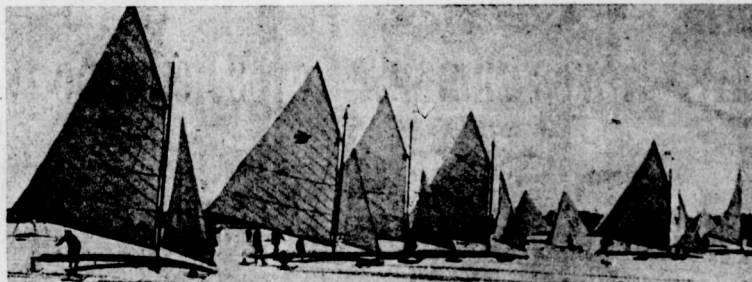
Lillienfeldi „sky” teljesen felszerelve, párja 15 frt. Original Les Alexander korcsolya felszereléssel 9 frt. Halifax korcsolya 1-25 frt. Merkur korcsolya 2-25 frt. Szánkók: svéd, norvég, hallvölgyi, összecusukható tiroli, amerikai rodli, toboggan, rennvölgy, bobsleigh, lábszárak, hótálpak stb. nagy választékban. Phoenix rodli, legkönnyebb vasrodli Mannemann csőből 14 frt. Triumph rodli, leg egyszerűbb és legjobb szánkó 5-50 frt. Téli sportöltözékek, sweaterek, sapkák, keztük, lábszárak stb. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Klubtagoknak árengedmény.

Előfizetési ár:

EGÉSZ ÉVRE	20 korona
FÉL	10 „
NEGYED	5 „

Előfizetések és pénzküldemények követhetőleg címzendők: Nemzeti Sport kiadóvállalat Budapest. — Postatakarékpénstár 20438.

Megjelenik
minden szombaton.

Északi játékok: Jégjachtok startnál.

Főszerkesztő:
Dr. POLÓNYI DEZSŐ
Felelős szerkesztő:
FRIEDRICH NÁNDOR
Az Autombilt szerkeszti:
LINDNER ERNŐ.

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal helyisége:
IV. KECSKEMÉTI-U. 5., II. 2.
Hivatalos órák este 7—8-ig.

Kézirat és mindenféle
levelezés
VIII., ESTERHÁZY-UTCA 6.
alá címzendő.

Paar János

Budapest, IV., Koronaherceg-utca 3.

MÜTEREM

TARJÁN-PAAR V., Városház-utca 3. sz. (Mezzanin).

34

TELEFON
75—70.

VERSENY-DIJAK

az összes sportágaknak megfelelően
érmek, plaketek és jelvények hazai
gyártása.

Szám garage

DeLaunay-Belleville gyár vezérképviselője.
VI. Nagy János-utca 5. Telefon: 101—56.

Felhívjuk az olvasó figyelmét
a cégnek e lap

belső oldalán levő hirdetésére.

Az elismert legjobb francia gyártmány

Delaunay—Belleville

1909. évi típusai elkészültek.

Négy hengeresek:

10, 15, 20, 28, 40 lóerős.

Hat hengeresek:

10, 15, 25, 40, 70 lóerős.

a legbiztosabb, a legcsendesebb
járásuak, fentartásukban a legolcsóbb
városi és turakocsik.

Könnyű súly. - Kevés gummi. - Kevés benzinfogyasztás.

Delaunay-Belleville kizárólagó magyar képviselője:

Szám Géza Budapest, VI., Nagy János-u. 5.
automobil-garage, javító műhely.

Telefon 101—56.

AZ AUTOMOBIL

a „Magyar Automobil Club“ és a „Magyar Motor Club“ hivatalos lapja.

A repülés problémájáról.

Merse Páltól.

(Második közlemény.)

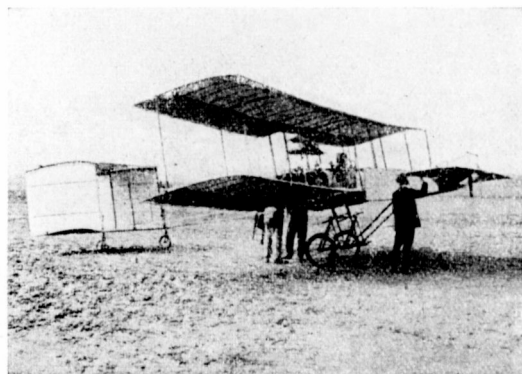
A másik két rendszerrel, az ornitopterrel és a helikopterrel is történnék állandóan kísérletek, melyek azonban pozitív eredményre nem vezettek eddigéig. A helikopternek meg van az a nagy fogyatékossága, hogy motorhiba esetén, mikor tehát az emelősavarok hatása megszűnik, nincs mód az esési sebesség csökkentésére.

Az ornitopterrel egy svéd részvénytársaság kísérletezik; egyelőre csak az egyes konstrukcióformák kipróbálásával foglalkoznak és csak az alkatrészek gondos tanulmányozása után akarnak nagyszabású próbákba fogni.

A Wright testvérek, miután évek során át kísérleteztek motor nélküli aeroplánjukkal, tanulmányozva annak stabilitási tulajdonságait, s kormányzásának módját, eljutottak annyira, hogy 300 méter utat tettek meg a levegőben, 6—7° hajlású pályán; sőt a nagyobb madaraknak kifeszített szárnyakkal való lebegő repülését is utánozták, amennyiben erős 10—12 m. sebességű ellenszelet felhasználva, 72 mp.-et töltöttek a levegőben, anélkül, hogy 30 m.-nél hosszabb utat irtak volna le. Ezen eredmények alapján 1903-ban egy 50 m² felületű, 12 m. széles aeroplánt felszereltek egy 16 lóerős motorral, mely két hátul elhelyezett légcavart hajtott. Az összes súly 338 kg. volt. Ezzel a készülékkel emelkedett először ember géperővel a levegőbe. Az első röptés 59 mp. tartamu volt, a leírt út 260 m. Ettől fogva a Wright testvérek gondosan titkolták kísérleteiket és teljes elzárkozottságban dolgoztak Dayton közelében, Ohio államban. 1905-ben közzétettek egy eredményesorozatot, melyek közül a legjobb 38 perc 32 km. úttal. Eredményeik hírére a franciák meg akarták vásárolni szabadalmaikat, az üzlet azonban fennakadt a feltalálók titkolódzásán. Ugyanazon időben Franciaországban Ferber tüzérkapitány végzett hasonló kísérleteket. Az első eredményes francia kísérlet Santos-Dumonté volt, 1906-ban. Első próbái csak 60—80 m.-es ugrásokat eredményeztek, de később sikerült neki 8 m. magasságra emelkedve 220 m. utat leírni. Ezen eredmény hatása alatt, rövid időn belül körülbelül egy millió frank állott díjak alakjában a repüléstechnikusok rendelkezésére Franciaor-

szágban. Ezek közé tartozott azon 50.000 frankos díj is, melyet Farman 1908 január 13-án elnyert.

Ezt az aeroplánt és a vele főbb vonásokban megegyező Delagrange-féle a Voisin testvérek szerkesztették és készítették, kiknek Párisban aeroplángyárak van s műhelyükben készül a legtöbb francia aeroplán, a feltalálók adatai alapján. A Voisin-féle típus biplán, vagyis két egymás fölött elhelyezett felülete van, melyeket rudazatok és kifeszített sodronyok mereven egymáshoz kötnek. A két felület között van elhelyezve a vezető ülése, mögötte a motor és ennek tengelyén a légesavar; ezek egy rácsosított szerkezetbe vannak beépítve, melynek előre kinyúló kuposan kihegyezett orra van, a homlokellenállás csökkentésére, s egyúttal a magassági kormánylap megerősítésére szolgál. Hátról az állványhoz egy könnyű rácsosított tartó csatlakozik, melynek végén a két horizontális és két oldalt elhelyezett vertikális felületből álló, dobozalaku fark van elhelyezve, melynek célja az egész felületrendszerre működő légnyomás súlypontját hátrább tolni, s így módon az ágaskodás veszélyét csökkenteni. Ennek a végében van megerősítve a horizontális kitérítésre szolgáló kormánylap.

Farman aeroplánja.

A díjnyertes Farman-féle aeroplán főméretei a következők: teljes szélessége 10 m., teljes hossza 10.50

Benoidgáz világítás

Gyár:

ARAD.

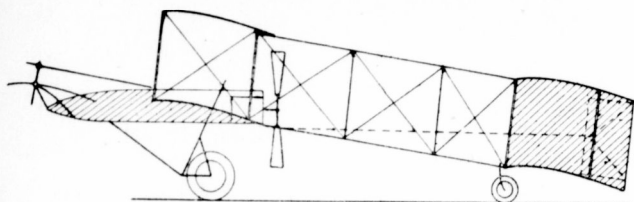
Magyar Benoidgáz Részvény Társaság.

kastélyok, villák és uradalmak számára. Főzés, fűtés, világítás, vízszivattyúzás. Legkedveltebb világítási mód. Teljesen tűzbiztos. Robbanás kizárva. Több mint 200 kastélyban berendezve. Költségvetéssel szolgál a

Főraktár;

Budapest, VI., Andrássy-út 17.

m.; a 10 m. széles, kissé ívelt horizontális felületek hossza 2 méter, vertikális távolságuk 1.50; szélső végei kissé lefelé hajlanak. Ezen főcellához csatlakozik egy 4 m. hosszú tartó, mely 2.10 m. széles; ennek a végén van elhelyezve a farkcella, melynek horizontális felületei 2×2.70 méretűek. Az orr előtt 2.50 m.-re nyúlik ki, a végén két közös horizontális tengely körül forgatható magassági kormányfelület van elhelyezve. A főcellára két, a hátulso cellára pedig egy pneumatikus kerék van erősítve, erős rúgók segítségével, melyeken a készülék nekifutáskor gördül. A földreszállás biztos és lökésnélküli volta mellett bizonyít, hogy több, mint 300 földreszállás alatt a készülék váza nem sérült

meg. A nekifutási út hossza, szélszenet tételezve föl, következőkép számítható ki: a G súlyu F hordfelületű aeroplán v sebességgel haladva $G - KFv^2 \gamma$ erővel nehezedik a földre, ahol γ a hordfelület hajlásszöge iv-mértékben. Az ennek megfelelő gördülő surlódáson kívül legyőzendő még a homlokellenállás, melynek nagysága

$$2 KFv^2 \gamma^2,$$

kétszeres ellenállási tényezőt véve fel a szerelvények ellenállása miatt. Ha a csavartrakció a súly hányadában kifejezve $2\alpha G$, akkor a gyorsításra szükséges erő

$$\frac{G}{g} \frac{dv}{dt} = 2\alpha G - \varphi (G - KFv^2 \gamma) - 2 KFv^2 \gamma^2,$$

egyszerűsítve és a

$$v = \frac{dx}{dt}$$

összefüggésből, ahol x az utat jelenti, az időt kiküszöbölve

$$dx = \frac{v dv}{d(2\alpha - \varphi) \left(1 - \frac{2\gamma - \varphi}{2\alpha - \varphi} \frac{KFv^2 \gamma}{G}\right)}$$

Ezt integrálva kapjuk a nekifutási utat

$$x = \frac{G}{F} \frac{1}{2K\gamma g(2\gamma - \varphi)} \log \text{nat} \frac{2\alpha - \varphi}{2(\alpha - \gamma)}$$

Felvehető $K = 0.6$, $\gamma = 0.1$, $2\alpha = 0.03$, $\varphi = 0.1$ mely értékekkel

$$x = 6 \frac{G}{F}$$

Farmanál ezen út kb. 70 m. Farman aeroplánja egy 40 l. e. Antoinette-motorral van felszerelve, mely 1050 fordulatonál 38 l. e.-t teljesít; direkt a tengelyére van szerelve a légesavar, melynek átmérője 2 m., emelkedése 1.40 m., tehát a kerületi sebessége körülbelül 100 méter.

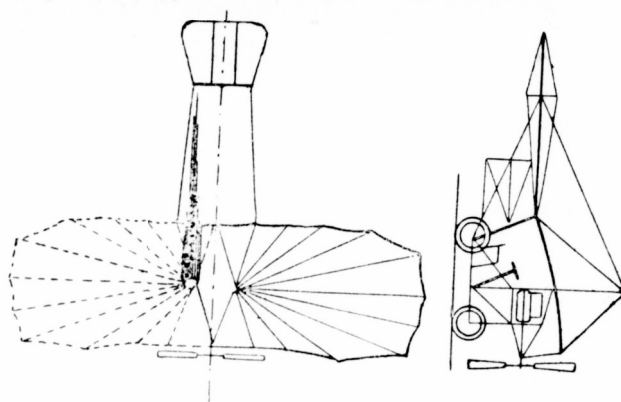
Az összes hordozó fölület 55 m^2 , az üzemsúly 550 kg., tehát a felület egységeként emelt súly

$$G/F = 10 \text{ kg. m}^2,$$

a szerkezet 40 km/óra relatív sebességnél emelkedik fel, tehát aszerint, hogy széllel vagy szél ellen indul, különböző lesz a felemelkedéshez szükséges út.

Farman az Académie des Sciences-hoz intézett jelentésében kiemeli, hogy nézete szerint a homlokellenállás befolyása lényegesebb a súlyénál, s hogy további törekvéseinek főcélja ennek a csökkentése lesz.

A Delagrangé-féle aeroplán, melyet szintén a Voisin testvérek szerkesztettek, hasonló méretű, eltérés csak a magassági kormány szerkezetében van, mely itt két egymás fölé helyezett felületből áll.

Voia aeroplánja.

A többi francia aeroplán közül figyelmet érdemel a Voia-féle monoplán, melynek két, összesen 17 m^2 nagyságú szárnyát összecuszkható sugaras állványzatokra kifeszített szövet alkotja; ezekben hátul egy 3 m^2 nagyságú fixhordfelület csatlakozik, mögötte van elhelyezve az 1.5 m^2 felületű magassági és az 1 m^2 felületű horizontális kormány. Az előtt elhelyezett csavarátómotor hajtja, s a készülék üzemsúlya 215 kg. , tehát

$$G/F = 10.75 \text{ kg/m}^2.$$

E kísérletek alkalmával kevés stabilitást mutatott, amit főleg az okozhat, hogy a mozgásirányra merőleges síkban csekély az inercia nyomatéka, s így billentő nyomatókoknak csak kevéssé áll ellent, e mellett a nyomások súlypontja is túlságosan előre helyezkedik, úgy, hogy az aeroplán repülés közben ki van téve az ágaskodásnak; ennek ellensúlyozására ujabban Voia a magassági kormányt 1.5 m^2 -ről 4 m^2 -re növelte, s a hordozó felülethez hasonlóan alakította. A súlypontot is lejjebb szállította a motor lejjebb helyezésével, s a légesavart, melyet most lassító láncáttétellel hajt, kisebb méretűvel cserélte ki; azonfelül surlódó kötést is alkalmazott közbe, hogy a motor lökése át ne vitessenek. Figyelemre méltó eredményt még nem sikerült elérnie.

Dacára sok kísérletének, nincs még tul a kezdet nehézségein a Blériot-féle monoplán szerkesztője sem. Blériot eleinte oscilátorikus mozgású hordfelületekkel kísérletezett, de már 1903 óta a sárkány típusú ki-sérletezik. Folyton változtatja a hordfelület alakját,

Hornyák Ferenc és társa motorok, kis típusu automobilo-k,
VI., Szondy-utca 55. sz. mechanikai alkatrészek gyártása.
Garage és javító-műhely.

méreteit, de eredményei még igen jelentéktelenek. Utolsó típusa a IX-ik számu, melyet most készülnek kipróbálni, 10 m. hosszú törzsből áll, melyhez két oldalt csatlakozik a hordozó-felület; ennek végei mozgathatók, oldalt billentő nyomtatékok ellensúlyozására. Egy 65 l. e. Antoinette-motorral van felszerelve, melynek 16 hengere van. A légesavar 4 hajlékony szárnyal bir, átmérője 2.1 m., emelkedése 1.3 m. Blériot kísérletei sokszor jártak balesettel, melynek oka főleg készülékeinek csekély stabilitásában rejlik. Leggyakrabban volt az oldalrabilles, ami igen gyakran a szerkezet elpusztulásával járt, mert csak néhány méter magasságra emelkedve, a 4—5 m. kinyúlású hordfelület billenéskor földet ért, s ekkor már lehetetlen újra egyensúlyi helyzetbe hozni a készüléket. Előfordult azonban az ágaskodás esete is, ami monoplánnál igen könnyen bekövetkezik, míg biplánnál a két felület a széleken rendszerint ellenkező görbületű és így némiképp egymást kölcsönösen biztosítják. Hasonló bajokkal küzd az Esnault-Pelterie-féle monoplán, a Gastembide-engin-féle, mely a Societé Antoinette tulajdonát képezi, és még néhány francia szerkezet.

Angol és német szerkesztők újabb kísérleteinek eredményeiről nyilvánosságra nem kerültek hírek. Ausztriában már rég foglalkoznak repülési kísérletekkel; mintegy tíz év előtt feltűnést keltettek Kress nagyszabású kísérletei, melyek azonban balsikerrrel jártak. Ujabbán ismét történtek ilyen kísérletek; Etrich és Wels mérnökök hosszabb ideig lejtrepülési kísérleteket végeztek, egy kifeszített szárnyú pillangóhoz hasonló monoplánnal, melyet Wels szerkesztett. A szerkezet szántalpakra van felszerelve, 28% emelkedésről siklik le sínpályán, melynek alsó vége közel horizontális; a motornélküli szerkezet sulya utasával együtt 227 kg., hordfelülete 40 m², tehát

$$G/F = 5.7 \text{ kg/m}^2,$$

a leghosszabb motor nélkül leírt ut 240 m. volt, körülbelül 14 m. sebességgel. Az utolsó modell 10 m. széles, 30 m² hordfelülettel. Űzemsulya 295 kg., tehát

$$G/F = 9.8 \text{ kg/m}^2,$$

a légesavar átmérője 1.05 m., s ezer fordulattal jár. A hordozó-felület két szárnyból áll, melyeknek végei hátrafelé nyulnak; stabilitási okokból mindegyik szárny elől konkáv, hátul konvex. Ezen felületek előállítására megfelelő merev formában technikailag nehéz feladat volt; egy-egy szárny váza két rudrendszerből áll, melyek egyike a hossz tengellyel párhuzamos, másika erre merőleges. Ezen rácszat rudai csomagolt bambuszrostokból állanak. Motoros kísérletekről eredmények még nem közöltettek.

Szerény eredményeket, pár száz méteres utakat ért el a dán Ellehammer is aeroplánjával, melynek jellegzetes tulajdonsága a csekély suly; gépénél.

$$G/F = 5.5 \text{ kg/m}^2.$$

Mikor gépét Kielben nyilvánosan be akarta mutatni, nem sikerült a föld színéről fölemelkednie.

A felemlített szerkezetek méretviszonyait a melékelt táblázat tünteti fel, v alatt a fentartáshoz szükséges sebességet értve.

Név	F m ²	G kg	G F kg m ²	V m/m	MLE
Blériot	13	286	18	17	23
Dufaux	60	660	11	13	120
Ellehammer	37	205	5.5	10	30
Esnault-Pelterie I.	18	300	16.5	16	30
" " II.	17	410	24	19.5	2
Farman I.	40	530	13	14.5	40
Gastembide-Mengin	24	350	14.5	15.3	50
Vuia	17	215	13.5	14	24
Wright 1903	50	338	6.8	11.6	16
1908	55	450	9	12	15

(Folyt. köv.)

Jogi és politikai szigorlatokra, alap- és államvizsgákra és az ügyvédi vizsgákra kiváló sikerrel garancia mellett készít elő

Dr. Kállay Zoltán

jogi szeminárium

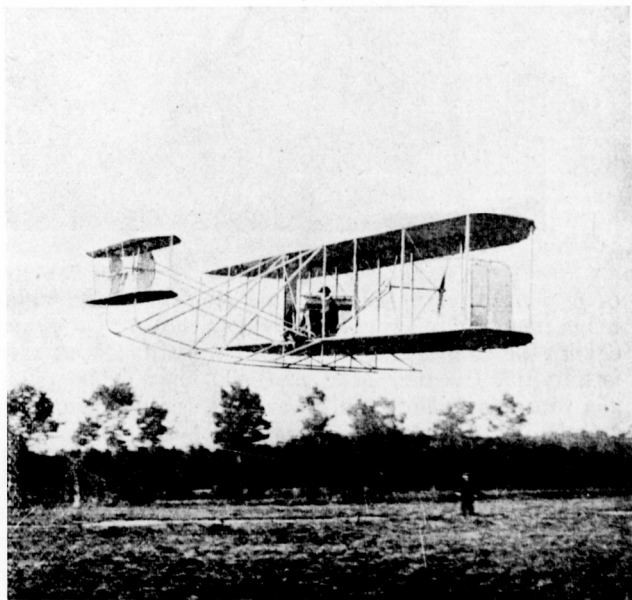
Budapest, IV., Magyar-utca 3. szám.
Nem tévesztendő össze hasonló intézetekkel!

Wrightnél.

Le-Mans, december hó.

Auvoursnak, ahol Franciaország ezidőszent leglíresebb embere Wright, a „madárember” kísérletezik, Le-Mans a vasuti állomása.

Odaérve Biró Alajos kollégámmal, rögtön észrevettük Wright, vagy amint a franciák nevezik „Mon-

Wright repülés közben.

Guttman Manó

Műasztalos és szobrász.

*

Alapított 1894.

Budapest, VII., Szegényház-tér 5.

Iparművészeti műterem: modern és antik lakberendezések, portál-, épület- és mindennemű asztalos- és szobrász munkák stilszerű kivitelére. Minden ízlésnek megfelelő rajzzal és költségvetéssel szolgálók. Telefon 84-27.

sieur Vridzt" közelségének a hatását. A szállodák zsúfoltak; minden kirakatban Wright-képek és karrikaturák, sőt már Wright-indulók is láthatók. Másnap reggel kimentünk autóval a kb. 10 km.-nyire fekvő aouvours-i tüzérségi lövőtérré. Wright lakása ottan egy kb. 17—18 m. hosszú és 10 m. széles deszkaház, körül sovány kerítéssel övezve, amely azonban a lakosság előtt mintegy „tabu”: oda csak külön engedéllyel léphetni be. Szerencsére ott van a velünk egy időben érkezett honfitársunk és mérnök-kollégánk, Hevesy Vilmos ur, aki a francia autotechnikai körökben igen jó névre tett szert és aki Wrightnak régtől fogva barátja. Ő szíves készséggel bemutat és Wright amerikai, egyszerű, de annál jobban eső szívéllyességgel fogad. Láthatólag örül, hogy oly távoleső országokból keresik fel.

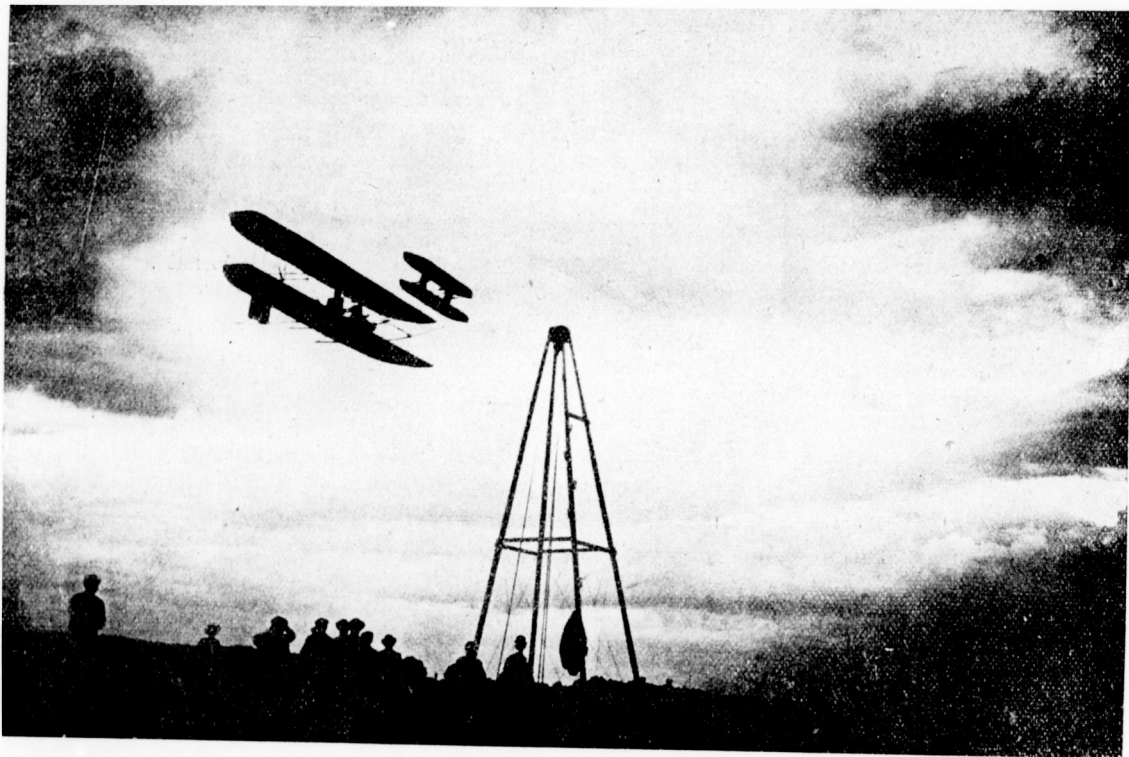
Körülnézünk a felszerszerű alkotmányban. Az egyik sarka két fallal van elrekesztve. E rekeszben, melyet egy kis ablak világít meg, egy asztal, két szék

kordot állítani, s esetleg a 100 m.-es magassági díjért is fog repülni. Az éjszakát a városban töltötte; reggel vele mentünk autón a gyakorlótérre.

Ekkor láttuk csak, kicsoda Wright Franciaországban: az arisztokrácia, az ipari nagyhatalmak legelsői adtak találkát egymásnak. A tér szegélyén autók sorfala, ezek előtt a türelmesen várakozók óriási tömege.

A gépet kihúzzák s kerekre teszik. Mindenki örül, aki segíthet. Azután odavontatják a pylonhoz, ahonnan az utat megkezdi és ráteszik az induláshoz szükséges sinre. Mindenki izgatott, csak maga Wright nem.

Wright a motor mellé áll, két segédje a csavarokhoz, melyeknél fogva a motort indítják. „Un, deux, trois!” A motor nem indul. Ujra próbálnak indítani, eredmény nélkül. Wright leönti benzinnel a szívócsövet s meggyújtja; a gyufát ledobja a felületek vászon-

Wright megnyeri a Michelin díjat.

és egy parányi vaskályha van elhelyezve. Az ablak maga nem ad elég világosságot, s ha pl. — amint egyik gépésze mesélte — Wright borotválkozik, az ajtót is kinyitja. Ilyenkor néha megesik, hogy óriási tolongás van az ajtó előtt, amit ő azonban cseppet sem vesz számba.

A fészker másik, nagyobb részében áll a repülőgép; a gép fölött, a mestergerendákon pedig egy deszkából összerótt „ágy”, Wright fekvőhelye. Ha Aouvours-ban van, mindig ezen alszik, bármily hideg is legyen az idő.

Ha dolgozik gépén, nem ismer pihenést; ő, valamint három segédje, ebédelni is csak felváltva mennek a közeli vendéglőbe. Vasárnap soha sem dolgozik, valamint gépészei sem.

Érdekes az emberekkel való bánásmódja. Soha segédeivel nem kiabál vagy veszekszik; hangos szavát nem hallani.

Este, a le-mansi szállodánkban újból találkozunk vele; említette, hogy másnap szándékozik új re-

burkolatára. A lecsöpögő benzin meggyullad. Mindenki kiabál; ő nyugodtan elfujja a lángot. A motor nem indul. Pár percnyi kísérletezés után rájön, hogy a gyújtókészülék hibás.

A jelenlevő Bollée telefonon rendel egy másik magnetot Le-Mansban levő automobil-gyárából, mely félóra múlva már be is van szerelve. Újból feszült várakozás. Ujabb csalódás. A motor indul, de 2—3 fordulaton után újból megakad. Keresik a bajt, s végre rájönnek, hogy tévedésből a benzínhez egy egész kanna alkoholt öntöttek. Mindenki bosszankodik, csak Wright mosolyog.

A rekordjavításhoz kijött bizottság tanácskozik, s mivel már rövid az idő (naplemente utáni idő nem számít) Wright kijelenti, hogy délután csak kis röptöket fog megejteni és megy Hevesyvel ebédelni.

Velük megyünk mi is. A kis vendéglőben nincs talpalatnyi hely; a hálószobában és a konyhában elegáns hölgyek, chauffeurök és prémbundás urak ülnek egymás mellett, s mindenki siet, hogy rögtön

visszamehessen. Egy óra múlva már megint a helyszínen vagyunk.

Wright változatlan, hideg nyugalommal dolgozik. Végre megindul a motor; csodálatos egyenletességgel jár, minden kihagyás nélkül. Aki a közelben van, belekapaszkodik az indítószulát felvonó kötéltbe; most a kötelet beakasztják a gépen lévő horogba, s Wright, miután felhuzta bélelt keztyűjét, beül a kis, kényelmetlen ülésbe és próbálgatja az emelőket. Minden rendben van. Már-már azt hisszük, hogy indul, amikor a motor kétszer egymásután kihagy; Wright figyelő szemmel néz a motorra, s vár még két percig.

Most egyszerre az emelőkhöz nyúl. Mindenki feszülten figyel. Wright a rögzítést kikapcsolja és a gép nagy sebességgel csuszik előre a vezető sinen. Mikor már a végére jutott, egyszerre a kormányfelületeket felfelé billenti s a nagy fehér madár előbb az előlő, majd a hátulsó részével felemelkedik s rézsutosan emelkedve, nyugodtan kezd a levegőben kanyarodni. A kanyarodóban jól látni, mint dül a gép a kanyarulat belső felé; az emelkedés folytonos. Miután tökéletes szélcsend volt, a repülés igen nyugodt volt s csak időnkint lehetett észrevenni az előlő kormánylapát mozgásából eredő csekély libegést.

Kanyarodások, emelkedés és süllyedés, mind a legnagyobb pontossággal történik; midőn fejük fölött elröpült, arra gondoltam, vajon mit érezhet ez az ember, akit, mikor Issy-ben megnézte Farmant, mindenki ignorált.

Most egyszerre, 1—2 méternyire a föld felett megáll a motor, melynek gyújtását Wright megszakította s a gép csöndesen, egy gyöngye hajlásu lejtőn csuszva a levegőben, leszáll. Wright kilép belőle, előveszi zsebkendőjét, megtörli arcát s elkezd mosolyogni. Azt a mosolyt nem lehet leírni; azt látni kellett. Odamegyünk hozzá, kezét szorítunk vele, de nem bírnak beszélni; ő csak annyit mond: Thank you.

Most már mindenki nyugodtabb. A gépet visszaviszik a pylonhoz, melynek indító súlyát most változtathatóság kedvéért automobillal húzzák fel.

Wright újból felszáll. A gép folyton emelkedik. Mikor már vagy 60—70 méter magasan van, Wright újból megszakítja a gyújtást, a motor megáll s halálos csöndben, hullámos vonalban, mint egy lejtőn csuszik le a gép az óriási magasságból, majd vagy tíz métert csuszik még a mezőn, azután megáll . . .

Ebben a pillanatban jutott eszembe a nagy jósnak, Jókainak egy sora:

„És ez volt az emberi ész legnagyobb diadala a földön.“

Fenyvesi József.

Hírek.

PÁRISI SALON MEGNYITÁSA. Karácsony napján nyílt meg Párisban a Salon második részlete, amely a legkülönbözőbb haszonjárművek mellett még motorcsónakokat, szerszámgépeket és légi járműveket is foglal magában. A terem közepén a Ville de Bordeaux egy Bayard-Clement szerkezetű, 3000 köbméteres, kormányozható léghajó foglal helyet. A retrospektív kiállításban különféle francia szerkezetű repülőgépek foglalnak helyet. Legnagyobb érdeklődés mutatkozik a modern repülőgépek iránt, amelyek közül a Wright, Delagrange, Farman, Bleriot, Antoinette, Esnault-Pelterie, Clement, Santos-Dumont stb. félék vannak képviselve. A kiállításról mai számunkban még a megnyitást megelőző napon felvett képeket közlünk. A kiállítás részletes méltatását jövő számunkban

fogjuk közölni, *Biró Alajos és Fenyvesi Jenő*, Párisban tartózkodó munkatársaink tollából.

AZ OSZTRÁK AUTOMOBIL-KIÁLLÍTÁS előrelátó hatólag nem március hó 1-én, hanem április hó 1-én fog megnyílni. A kiállítás a hadügyminisztérium által rendelkezésre bocsátott telken épült ideiglenes kiállítási csarnokban fog megtartatni.

AZ 1909. ÉVI HENRIK HERCEG-TÚRAÚT első sikversenyének helye mindeddig nincs megállapítva. De La Croix igazgató a múlt héten utazta be a tekintetbe jövő utszakaszokat és Mittelfelde, Pinnov, Guben és Croesen városok mellett talált igen alkalmas útvonalakat. E négy út mindegyike erdőségen vezet keresztül, alig bír keresztezésekkel és 10 kilométer távon majdnem teljesen egyenes.

ÖNÁLLÓ MERCEDES KÉPVISELET BUDAPESTEN. Mint értesülünk a *Daimler Motoren Gesellschaft* megszüntette a Bécsben székelő *osztrák-magyar* vezérképviseletet és Magyarországon önálló magyar vezérképviseletet állít fel. Az új vezérképviseletet a cég a Bárdi József r.-t.-ra bízta, amely *Mercedes-Palace* elnevezéssel teljesen önálló eladási üzletet fog nyitni.

PÁLYÁZAT A PRINZ HEINRICH-FAHRT TISZTELETDIJÁRA. A jövő évi Prinz Heinrich-Fahrt tiszteletdíjaira kiírt iparművészeti pályázat szövege a Magyar Automobil-Club hivatalos rovatában található.

A KELETI KÉRDÉS ÉS AZ AUTOMOBILIZMUS. A Laurin és Klement-cégnek Montenegró számára készült személy- és áruszállító automobilt, a közös hadügyminisztérium Bécsben lefoglalta, azonban a külügyminisztérium közbenjárására továbbszállítások elé tovább akadályt nem górdítottak. A kocsi, tekintettel a hegyi uti alkalmazásra, egészen különleges szerkezetűek, nevezetesen igen közel egymáshoz szerelt kerékpárokkal bírnak, amelyek a legkisebb kanyarulatok befutását is megengedik.

A BRIARCLIFF TROPHY szabályzata, amerikai tudósítások szerint, a jövő évre megváltozik, amennyiben a furatmaximumot 104.16 mm.-ben, a súlyminimumot 1538.53 kilogrammban állapították meg.

INTERKLUB VERSENYEK A BROOKLANDI PÁLYÁN. A brooklandi pályán a jövő évre az angol klubok közötti automobil versenyeket terveznek olyképen, hogy az egyes klubok képviselői sorsolás szerinti összeállításban indulnak egymás ellen, azután az előfutamok győztesei közép, majd döntőfutamba kerülnek, amelynek győztesei a kifizetőt nagy serleget nyerik. Az amatőrversenyzők számára kiírandó számos verseny között hölgyversenyek is szerepelnek nagyobb számmal.

NEMZETKÖZI TEHERKOCSI-VERSENY SVÁJCBAN. A *Svájci Automobil-Club* a cvájci hadügyminisztériummal közösen, teherkocsi-próbaversenyt szándékozik rendezni, a jövő év június és július havában. Az ut 80—100 kilométeres napitúrákban, 1000 kilométer össztávolságon fog megtartatni, 2500 mélogramm teljes terhelés mellett. A verseny külön hegyi próbaversenyt is fog magában foglalni, egy 2000 méteres bágón át. Az értékelés a vételi, üzemi és fentartási költségek tekintetbevételével történik. A legjobb kocsi a hadügyvezetőség fogja megvenni, amely több díjat is tűzött ki.

ANGOL AUTOMOBIL-STATISZTIKA. A Royal Automobil-Club Journal közlése szerint f. évi szeptember hó 30-án az Egyesült királyságokban 71381

magánautomobil, 12104 teherautomobil, 5880 nyilvános üzemű teherautomobil, 65026 motorkerékpár, tehát összesen 154.391 motoros jármű volt forgalomban.

AZ AUTOMOBIL SZERKESZTŐSÉGE 1909-BEN.
A most kezdődő II. évfolyamunk számára a következő szakírók közreműködését biztosítottuk lapunknak *Lindner* Ernő felelős szerkesztőn kívül: *Biró* Alajos és *Fenyvesi* Jenő főmunkatársak, *Boros* Vida, *Holub* József, *Merse* Pál, *Rónay* Gyula és *Simonyi* Károly munkatársak.

„SALON” UJDONSÁGAI. Az ez évi párisi Salon ujdonságai, mint említettük, főként alkatrészekben mutatkoztak. Ezen ujdonságok közül nagy szakértelemmel tartalmas kollekciót szerzett be az Erben és Friedmann-cég (Wien, I., Stubenring 14.) és azokat kirakatában és üzletében közszemlére állította. Az érdekes kiállítás bármikor megtekinthető.

Kereskedelem.

Panasz a kereskedők köréből.

Alanti panaszos levelet kaptuk, melynek elbírálásába természetesen nem bocsátkozhatunk.

Tekintetes Szerkesztőség!

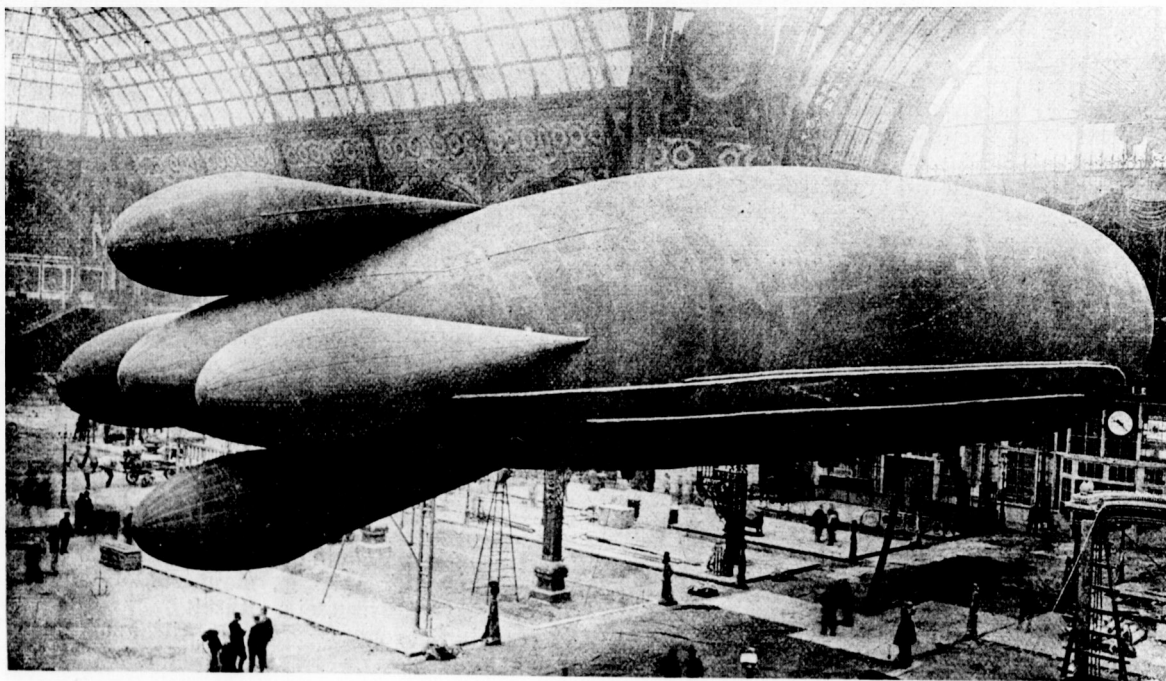
Általános a panasz, hogy az automobilkereskedelem nem fejlődik oly nagy mértékben hazánkban, mint amily hatalmas a külföldön. Magam talán még sok más okot is tudnék felhozni, de ezeket most nem akarom bolygatni. A

A vasuton találkoztam egy másik budapesti garage tulajdonosával és bizalmasan beszélgettünk. Beszélgetésünk természetesen a hazai viszonyokról folyt és így többek közt szóba került a sofőr-kérdés is. Az illető garagetulajdonos, sajnos, kollégám, kezdett panaszzkodni a magyar sofőrökről, hogy azok így-ugy tesznek. Én magam is természetesen elpanaszoltam bajaimat. Erre Zucker főmérnök kijelentette, hogy „csodálja a kereskedők panaszzkodását. Ha nem jók a magyar sofőrök, hoz ő Párisból annyit, amennyi csak kell, sőt ő, az ő helyükben magyar sofőrt nem is alakalmazna.” Ismétlem, ez az egész beszélgetés a legbizalmasabb, magántermészetű volt, melynek folyamán épen az a bizonyos másik garagetulajdonos ur mondott súlyos, sőt legsúlyosabb dolgokat. Magam részéről ezeket természetesen mint bizalmasakat nem reprodukáltam és nem is fogom. Mikor hazajöttem Párisból, egész forradalmat találtam garageomban. Összes sofőrjeig kijelentették, hogy azon nyilatkozatok után, melyeket ők X. urtól hallottak, többé az én garageomat használni nem fogják és egyesületük révén az összes magyar sofőrök által fognak bojkotálni.

Kisült, hogy az illető magyar kereskedő a valónak meg nem felelő és elferdített állításokat korportált sürgősen és adott az én számba, amiket pedig egész másképpen Zucker főmérnök mondott.

Illik-e ez, helyes-e ez, kereskedők között való-e ez? ezt a nyilvánosság elbírálása alá bocsájtom.

A t. szerkesztőségnek eme levelem közléséért hálás köszönetet mondva, maradtam kiváló tisztelettel

A párisi „Salon” repülőgép kiállításából.

legnagyobb baj talán az, hogy maguk a kereskedők között találkoznak kivetni valók, akik pillanatnyi siker érdekében piszkos konkurenciát csinálnak, elfeledkezvén arról, hogy tulajdonképpen ugyanakkor maguk alatt is vágják a fát.

Nem akarok azonban a magam ügyében bíró lenni és ezért csak arra kérem a t. Szerkesztőséget, hogy alanti megtörtént esetet a nyilvánosságra juttatni szíveskedjenek.

„Az ezidei Salonra utaztam fel Zucker főmérnökkel.

Szám Géza

garagetulajdonos,

a Delaunay-Belleville cég képviselője.

B. Ugyanakkor azt is híresztelték, nem tudom nem-e ugyanaból a forrásból, — hogy azt a garageomat, melyet tisztességes munkával, jó anyaggal és szolid kiszolgálással a mai virágzó állapotba hoztam, — eladom. Ez a híresztelés ép ugy minden alapot nélkülöz, mint a fent megeáfolt mondasok.

100% gumi megtakarítás!	HERKULES	 Szabadalmazott asbest légtömlő védő szalag használata mellett nincs többé defekt, szakadás, repedés, átmelegedés. Prospektust küld: Kell Jenő Budapest, VI., Gyár-utca 26.	100% gumi megtakarítás!
-------------------------	--------------------------------------	--	-------------------------

MAGYAR AUTOMOBIL CLUB

hivatalos

közleményei.

Elnök : Gróf Andrássy Sándor.

Elnökhelyettes : Gróf Zichy Béla Rezső.

Igazgatóság : Blathy Ottó Titusz, Esterházy Móricz gróf, Hatvany Károly, bátorkeszi Kobek Kornél, K. Kovács László, Krisztinkovich Béla (ügyvezető igazgató), Molnár Ákos dr. (ügyész), Széchenyi István gróf, Vécsey László báró.

Választmány : Az igazgatóság tagjain kívül Andrássy Géza gr., felsőványi Baruch Jenő, Bayer Dezső dr., Csonka János, Delmár Tivadar dr., győri Farkas Lajos, Fényi Béla, Gerbeaud Emil, Hatvany József, Harkányi János br., Hevesy Vilmos, Károlyi Mihály gr., Nagy Sándor dr., Ormody Vilmos, Szende Károly, Teleki Pál gr., Varró Indár dr., Wenckheim József gr., Zsolnay Miklós.

Clubtitkár : ifj. Krisztinkovich Béla.

Clubhelyiség : Budapest, IV. kerület, Kigyó-tér 1., királyi bérpalota. *Hivatalos irodai órák* : d. u. 5—7-ig.

Könyvtár, szaklapok, szabadalmi leírások és szakárjegyzékek gyűjteménye. 10—12-ig és 4—6-ig nyitva. *Sűrűn* : Autoclub Budapest. *Telefonszám* : 11—70.

Pályázat versenydíjra.

A Magyar Automobil-Club az 1909. évi június havában tartandó „Prinz Heinrich-Fahrt” automobil-verseny alkalmából adományozandó versenydíjak egyikét adja s ennek vázlatos tervét az Orsz. M. Iparművészeti Társulat útján akarja beszerezni. A pályázat feltételei a következők:

1. Tervezenek versenydíjjal alkalmas olyan emléktárgyat, amely 2700 koronáért elkészíthető legyen. Ebben az összegben bennfoglaltatik a végleges kivitel alapjául szolgáló minta tiszteletdíja is.

2. A tervezett tárgy anyaga lehet ezüst, bronz s egyéb fém. Esetleg alkalmazható kő, zománc, gyöngyház, teknősbéka, szaru, csont, stb.

3. A pályaterv a végleges kivitelnek megfelelő nagyságu plasztikus (gipsz, plasztilin, viasz) és anyyra kidolgozott vázlat legyen, hogy abban nem csupán a kifejezett eszme, hanem a pályázónak a mintázásban való jártassága is megítélhető legyen.

4. Minden pályaműhöz költségvetést kell mellékelni, amelyben a pályázó kötelezően jelentse be, hogy megbízás esetén mily anyagból készíti és mely áron vállalja a tervezett versenydíjnak három havi határidőn belül való szállítását.

5. Pályázhatnak minden magyar állampolgár.

6. A pályázat titkos. Ennélfogva lássa el minden pályázó tervét valamely jelíggel és jelíggel levéllel.

7. A pályaműveket 1909. február hó 3-ig kell beküldeni az Orsz. M. Iparművészeti Társulat igazgatóságához (Üllői-ut 33—37.).

8. A pályabírószám hat tagból áll. Elnöke az Orsz. M. Iparművészeti Társulat elnöke, 3 tagját a Társulat, 2 tagját pedig a Magyar Automobil-Club küldi ki.

9. A Társulat a Magyar Automobil-Clubbal együttesen 3 pályadíjat tűz ki és pedig:

I. díj 300 korona.

II. „ 200 „

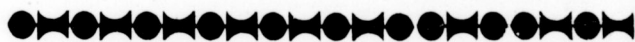
III. „ 100 „

10. A társulat az összes pályaműveket legalább 3 napig kiállítja. A pályázókat pedig figyelmezteti, hogy pályaterveiket a döntéstől számított 30 napon belül vitessék el, mert ezen időn túl nem vállal érték felelősséget.

11. A díjazott pályatervek tulajdonjoga az Orsz. Magyar Iparművészeti Társulatot illeti meg.

Budapest, 1908 december havában.

Az Orsz. Iparművészeti Társulat elnöksége.

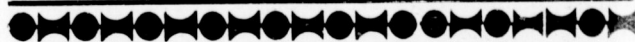
„Automobilia”

első magyar PNEUMATIC javító műhely. Első-rangu nyersanyag, leggondosabb vulcanizálás.

BUDAPEST, VII., Vörösmarty-utca 20. sz.

Sürgőnyim : AUTOMOBILIA.

Távbeszélő 105—08.

LAURIN & KLEMENT gyárt

motorkerékpárt, voiturettet, városi kocsi, turakocsi, teherkocsi, autobuszt.

MAGYARORSZÁGI VEZÉRKÉPVISELŐ
Budapest, IV., Semmelweis-utca 9. sz.

DUNLOP LESZERELHETŐ ABRONCS

Uj
meg-
takarítás

10 m.-perc
alatt fel- és leszerelve.
Nagy időnyereség
IDŐ — PÉNZ
tehát nagy
pénzmegtakarítás.

Magyarországi vezérképviselőt:

Sürgőnycim:
DUNLOP.

VAS GÉZA és Fia

Távbeszélő:
65—43.

Budapest, VI. ker., Liszt Ferenc-tér 6. szám.

MINDEN VERSENYBEN GYŐZTES
A VALÓDI

GYERTYA MINDIG GYUJT
MONOPOL: S. ERBEN & ARNOLD FRIEDMANN, WIEN I

Magyarországon: Bárdi J. r.-t. Budapest.

Lovag Tichtl Károly

genealogus, heraldikus
mindenfélé nemesi ügyekben
felvilágosítást ad.
Budapest, VIII., Baross-utca 32. sz.

LÁNG LAJOS

BUDAPEST

VIII., Stáhly-utca 7.

Kocsigummi-, automobil- és
pneumatik-javítások.

Bármely gummik megvételnek.

Misura Mihály

kocsi és automobil,
carrosseria gyára
Budapest, VIII., Tancsics-utca 4. (volt Liszt Ferenc-utca)
Kitüntetve Budapest 1896, Páris 1900, Pécs 1907
IV. Nemzetközi automobil-kiállításon arany-
éremmel kitüntetve.

Carrosserie Misura

Carrosserie Misura

Automobilok és motoros kerékpárok

használtak is. Továbbá motoros cséplők, gőzgépek
és malomberendezések nagyon olcsón.

FISCHER ERNŐ

BUDAPEST, VII. kerület, Ovoda-utca 41. szám.

Stein Sándor

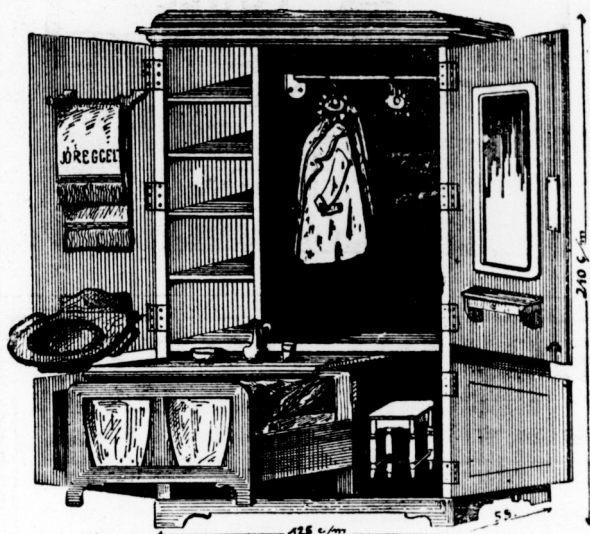
sziiggyártó-, nyerges és bőröndösmester
Budapest, VI., Aradi-utca 28.

1896. kiáll. éremmel
kitüntetve.

Ő felsége a szerb király udv. szállítója.
A magy. kir. operaház szállítója.

Ajánlja saját gyártmányú antikstílusban készült **lőszerszámlát** nyer-
geket és nyeregtakarókat a XV. század kezdetétől a mai korig. Javi-
tások és adjusztlál pontosan eszközöltetnek.

Szabadalom bejelentve
Magyarországon 1513. sz. a.

Szabadalmazott
„Universal”-szekrény

A szekrényben követ-
kező legszükségesebb házi
butor egyesítve van: 1
szekrény (fele rakó, fele
akasztó) 1 asztal, 1 ágy,
2 ülőke, toalettükör, kon-
sollal, 1 tőrülköztartó és
mosdó, mely tárgyak a
szekrénytől teljesen füg-
getlenül, önállóan használ-
hatók.

A szekrények ideálja!

A szekrény ára kivitel
szerint 150.— K.-tól fel-
jebb.

Megrendelések dírekte a
szabadalom tulajdonosai és
ügypártóinál, a vételár 1/3-
nak beküldése ellenében,
címzendők:

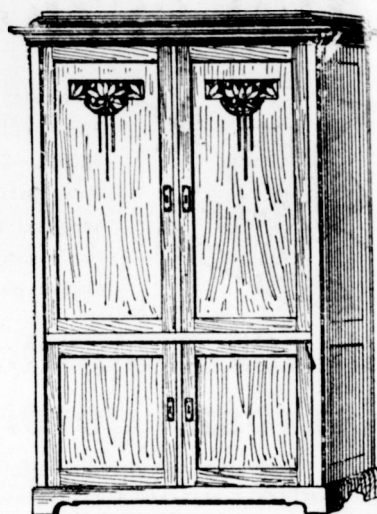
**Dorman és
Posner**

Budapest

VI., Erzsébet-körút 42.

Ugyanitt mintén a butor-
szakmába vágó tervezések
és rajzok pontosan és jutá-
nyosan készíttetnek.

Szabadalom bejelentve
Ausztriában 7136. sz. a.

FIUME KÁVÉHAZ

(6—58.) IV. Muzeum-körút 13. (6—58.)

Összes bel- és külföldi sportlapok.

„A Nemzeti Sport” szerkesztősége tagjainak találkozó helye.

A PARADICSOM KABARET

TELEFON
115—84.

• Üllői-út 48. •

TELEFON
115—84.

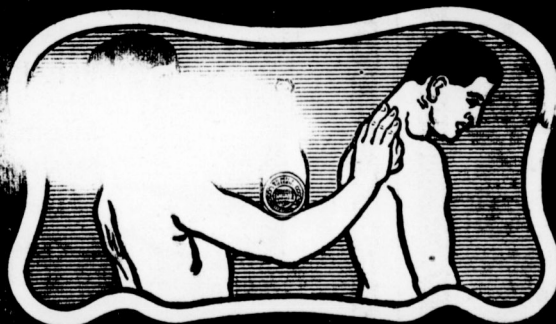
Igazgató Widischy Rezső József. Karmester Nádor Mihály Révész Ilonka,
Kondor Ernő, Nógrádi Gigi, Csabai Zsófi, Lugosi Jenő, Ellen Milford
Nagy Tilla, Dálnoki Imre, Bálint Béla, Tarján Vilmos, Báttaszéky
Lajos konferencier.

„RABLÓK A BANKBAN”

aktuális tréfa, előadja az egész személyzet.

BRÁZAY SÓSBORSZESZ

A LEGJOBB

Nélkülöz-
hetetlen
báziszer.

Kapható
mindenütt.

OVAKODJUNK ÉRTÉKTELEN UTÁNZATOKTÓL!

FODOR-féle vívóterem Koronaherceg-u. 3.

Valódi Perez-féle veronai

Vivó-eszközök

Barbasetti, Perez, Radaell,
Parise mintájú v.vókardok és
vitörök. Kard- és törpengék.
Perez patent T pengék. Vivó-
keztük-, arc- és evédők.
Parhaj-kardok és pisztolyok.
Céllövő pisztolyok és puskák.

Athletikai sportcikkék. Diszkosz, gerely, suly.

A MASz. hivatalos képviselője által felülvizsgált és
hitelesített sportcikkék egye-
dülő raktára. Téli sportcikkék. Ski, szán,
korcsolya. Sportegyleteknek engedmény. Összes sport-
cikkekről képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küld

KERTÉSZ TÓDOR sportáru-üzlete

BUDAPEST, IV. KER., KRISTÓF-TÉR * ALAPÍTOTT 1861-BEN

SIMON PÁL

PÁRIS SZÁLLODÁJA

BUDAPEST, Váci-körút 25. sz.
Jó hírnevű szálloda 100 szobával. Sport-
egyletek leszállóhelye. A margitszigeti
sportteleptől 1/4 órányira. Direkt villamos
összeköttetés az összes sporttelepekhez.

MLAKA JÁNOS

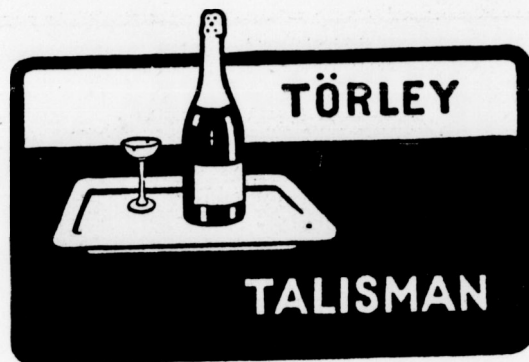
KÁRPITOS ÉS DISZITÓ
BUDAPEST, VI., Csengery-u. 30.

Modern izlésű butorokat,
fantasztikus diszítések
készít. Elvállal javításokat
fürdő- és nyaralótelepeken.

TOPOR ENDRE

ÉPÜLET- ÉS BUTOR-ASZTALOSMESTER.
BUDAPEST
VI., EÖTVÖS-UTCA 30. SZ.

Készít mindennemű butort régi
és új stílusban, belső építészeti
munkát, üzletberendezést, por-
tált terv szerinti kivitelben.
Antik butorok utánzását és ja-
vítását pontosan elkészíti.

LOPOS GYULA

asztalos-mester és tornaszerkészítő

Budapest, III., Zsigmond-utca 114. (Gimnázium pütelében.)

Legmodernebb Svéd

és különféle

TORNASZEREK

készítője

Árjegyzéket kívánatra

bérmentve küldök.

A m. kir. vallás és közokt. mi-
nisteriétől 109541/1904. szám alatti
a VI. egyetemes tanfolygúles al-
kalmával rendezett tanszer-kiállí-
táson kiállított torna-telszerel-
semért elismeréssel kiünntelve.

1907. évi pécsi országos kiállí-
táson kiállított arany érmmel
kiünntelve.

A sportot űző közönség előtt a

THERMOS

palack nélkülözhetetlen.
Télen a meleget melegen.
nyáron a hideget hidegen
tartja tűz és jég nélkül.
Kérjen árlapot a

Geitner és Rausch
cégtől

Budapest, VI., Andrassy-ut 8.
hol a sport összes ágazataiba
vágó minden cikkből állan-
dóan nagy raktár van.

THERMOS.

HALUSKA PÉTER

érfényező és mázoló

Budapest, VI., Andrassy-ut 77.
(Rózsa-utca sarok.)

Fürdőkádak és vasbutorok fényezése.
Elvállal minden szakmába vágó mun-
kákat. u. m.: épületek, kávéházak,
szállodák és mindennemű butorok fes-
tést és érezését a leggyorsabb ki-
viteltől a legfinomabb kivitelig.

NEMZETI SPORT

ÉS A MAGYAR VIZI SPORT MINDEN SPORTTAL FOGLALKOZÓ SZAKLAP.

A Nemzeti Sportot 1903-ban Fodor Károly műegyetemi vívómester alapította. A Magyar Víz Sport, előbb Magyar Evezős Sport, VIII. évfolyamában 1908. február 1-én egyesült a Nemzeti Sporttal.

Régi kívánságok.

Írta : Dobák Emil

A tökéletesedés az emberi nem piócája. Haladunk, de a haladás útja vérrel van befeeskenedve. Nem arról a vérről beszélek, amit a lidit, pálinka, ópium és szurony elont, — az más emberek gondja, — nekem avval a vérről van dolgom, ami a haladásért folyó küzdelem en megpetyhődik, savószerű, haszontalan vízenyős folyadék lesz, míg a nagy ösztön szolgálatában agyoncsigázott test elpusztul. S ez a vér több, mint amit a háboru elveszteget. Ez a vér megszámlálhatatlan csöppekben és a haladás arányában szaporodik; mindnyájunk ereiben túlon sok van belőle. Az újkor temetők keresztifájára a dieshimuszok mellé oda lehet írni azt is: „Időnap előtt megölte a haladás.”

Azt hiszem, senki se fogja mondani, hogy túlozok, ha egy kis számot vet magával és elődjeivel. Ha összehasonlítja a ma folyó életet a tegnapelőttel. Vajjon hány ember mondhatja el, hogy ép a teste, főképen: hogy az idegzete rendületlen? Bizony, akárhogy kerüljünk az ideg szót, mégis csak rátalálunk. Olyan az, mint a fájós fog. Beszélhetünk nekem a szinbázról, Madonnáról, főnyereményről, lakomáról; ha fáj a fogam, akárhogyan próbálom magam is a gondomat elterelni róla, megint csak visszatérít hozzá a fájdalom.

Ilyen fájós foga ennek a kornak az idegek züllött volta. Az ember az Allerlei rovatban egyebet se olvas, mint az idegesség kúrálásának gombamód növe új és új módjait. Ha a napihírek közé temetkezem, ott találok az idegbetegek hosszú nekrológiát. A törvényszéki rovatban a megbomlott idegrendszerű emlékek eszelekedeteit pertraktálják. Kimenekülök az utcára. Látok fáradtan siető tömeget; véznát, sápadtat. Régi ismerősökkel találkozom. A harmadik szavuk a betegség. Sárga arcukról nem a viszonylítás örömeit olvasom le, hanem a kétséget, hogy tud-e majd jól aludni az éjszaka.

Még 50 év előtt is, még 30 év előtt is az akkori regényalakok puskaporral, törrel, méreggel, mi egyébel pusztultak el. Hol vannak már azok a bivalynyaku hősök! Ma az idegbetegségek változatos leírásaiban szenvednek hősök és olvasók. A betegséget oda viszik pláne a színpadra. Csupa jel, hogy az emberiség komor problémája ez.

Magá a férfidivat mutatja a változást. A bő kabát, a pötyögős nadrág szemközt a régi viselettel: testhez álló frakkal, dalmánnyal, térdnadrággal, eszímával — mind a testbéli hiányosságokat takargatja. Hát még a vatta-páncél, amit gondos szabók alkalmaznak a daliás test kifigurázására!

Az ideg orvosok úgy szaporodnak, mint a házinyulak,

s velük a szanatóriumok, meg a temetőőrök. Végigszalad az egész világ hírein az a csudás eset, hogy valaki száz évet élt. Megtapogatták a karját, a tüdejét, a máját; vegyi vizsgálat alá veszik a veséjét. Ivott-e bort? Dohányzott-e? Menyit? Mi véleményben volt a nőkről? S jön az élet meghosszabbításának alkalmas módusairól egy hosszú lecke, amit az se hisz el, aki írta. De jellemző, hogy mennyire aktuális téma az életmeghosszabbítás vágya.

Ahogy ezt a témát kezelik, az már magában merő hazugság. Nem meghosszabbítani akarjuk az életünket, hanem csak megközelíteni szeretnénk a természetes élethatárokat.

A bíliai vagy a klasszikus korok hosszú életéről ne is beszéljünk. Az rege. De itt van a sok természettudós, a ki mondja, hogy minden állat a fejlődésének ötszörösét éli. A csikóból négy éves korára lesz ló, s él husz évig. Bizony, még tovább is. Az ember husz éves korára fejlődik ki, élnie kellene tehát száz esztendeig. Pedig mennyi állati oktan szenvedéstől van megkímélve az ember! Persze, a dohányban, italban, éjszakázásban túltengő emberiség önként rövidíti az életét. De hát a középkor ugyanezt vaskosabban megeselekedte, mégis tovább éltek az emberei. S még el kell ismernünk, hogy a kultúra az élet ápolását nagyon elősegíti. A mi zsúrjainkon nem kell lábmelegítő hordóba bujni, mint a különözö Lajosok korában. Ha kimegyünk is a viharba vadászni, trágyát hordatni, hidat építeni, — meleg és száraz bőrrel kerülünk haza. Az orvos odáig jutott, hogy a beteg testrészt kihajítja a szemétre, rak helyette másikat. S mégis fogy az életünk tartama.

Ezt a nagy visszaesést a modernnek keresztelt élet okozza. Sokat dolgozunk, mert a pénz drága és az igényeink fene nagyok. Főkép drágán vásároljuk meg a fényűzésünket. Az idegrendszerünk azonban ninesen agyonhajszolásra berendezkedve, a túleröltetett agy elsenyved s ma világszerte ismert nyavalya a morbus americanus. Az emberek munkaközben esnek össze.

Főképen a városi emberek. A falu még tartja magát, s végzi öntudatlan kötelességét: a nemzetföntartást. Küldi be a városokba a sok ép embert: ott a nagy kohó, az földolgozza őket. Az egy nagy síralomház, ahol a beleültetett fagy legközebb harmadiziglen végkép kipusztul.

Nem hiszem, hogy ujság legyen, amit mondtam. Nem is sportlapba való volna, hanem valami orvosi lapba, ha jobb lenne s ha csak eddig tartana. De annál fogva, ami ez-

után jő, — ide tartozik, mert mindeme sok nyomorúság egyetlen arkánuma a sport.

Csak aki sporttal foglalkozik, tudhatja, mennyire igaz, amit mondok. Csak az tudja, hogy mennyi hiábavaló kiadástól tartja vissza a sport. Csak az tudja, mennyi elfecsérelni való egészséget teremt neki a sport. Talán azért is nem bíznak benne az emberek, mert nagyon olcsón és nagyon könnyen jutnak vele a nehéz kérdéseik megoldásához.

Pedig ezt a csudaszert közkinceséé kell tenni mihamarabb. Ne beszéljünk az egész emberiségről; más nemzetek dolgát végezzék el ők maguk; maradjunk csak a mi bajunknál. Bele kell oltani a sportot a társadalomba, mert különben a vezető osztály úgy kipusztul, mint a filoxéras szőlő. Akik bírnak erővel ahhoz, hogy a sportot a publikummal megszerettessék, azok mind nemzetmentő munkát végeznek.

Elmondom, mit várunk mi sportbolondok ettől a csudaszertől.

Elsősorban jellemet. Az erős test büszke, nagylelkű és bátor. Magyarországon ugyis sok a szolgalelkű ember, a sport majd megapasztja.

Várunk tőle életerélyt. A spanyol meg a lengyel mintára kigombásodott hivatalhajsza megszűnik. Bizodalmat ad minmagunkhoz: nem kapaszkodik mindenki az állami eltartottság után; lesz mersze nekivágni az uri társadalom előtt hallatlan iparnak, kereskedelemnek, közvetítésnek, lesz mersze az előítéleteket kinevetni.

Várunk tőle munkakedvet. Eddig azt panasztam, hogy sokat dolgozunk, s az is igaz; most azt panaszolom, hogy keveset dolgozunk, s az is igaz. Mert a megtörött test keveset bír, de az edzett szervezet eszi a munkát. A copf divatja majd lealkonyul.

Várunk tőle kedélyt. Magyarország a kedélytelenség országává nővi ki magát. A munka komorrá fanyarítja a lelkünket, és nincs mozgás, ami kisimítsa az arcunk ráncait.

Várunk tőle sok pénzt, kevés váltót. Nemesak annál fogva, mert az erős nemzedék munkája jó gyümölcsöt terem, hanem azért is, mert aki sportol, az már szórakozik, még pedig olcsón.

Várjuk tőle, hogy az ital és a szoknya megszűnjön hősködési terrénúmmá lenni. A koesmai duhajkodás an való kitünőség nem lesz a gyermekeink álma, mert a fölösleges erőt a sport leköti. A sporterős nációknál bezzeg nem szükséges a pornográfia ellen harcolni.

Várunk tőle végül — mint az ujévi koledálók, — egészséget, hosszú életet. Annak, aki nem sportol, az élete haldoklás. Izenkint benu meg a teste. Nem parancsol a tagjainak. Aki nyugaton járt, észrevehette, hogy az ángliusz, amerikai vagy francia embernek még a járás-keleése is más. A mi embereink hozzájuk képest vonszolják magukat.

Ezek után nekünk sportbolondoknak ugyanesak viszás az itthon folyó élet. Aki a politika moesarába nem fullad bele, azt végkép leköti a sokfajta társadalmi tülekedés. Kinek-kinek az esze oda valahová van lekötve, — a mi törekvésürkek nem jut nyívelem. A sportot a nagy tömeg gyermekes mulatozásnak tekinti. Aki legengedékenyekbek, azok a serdülő fiatalság számára keneedálják átmenetileg, mint a barányhimlöt. Néhány ezer sportoló, — mi az a milliókhoz képest! Mi az a 40—50 sportklub, az a néhány verseny!

Az iskola átformalása a legégetőbb ügy. Ott tanulhatná meg a nemzet a sportot becsülni. Mégis év mulik év után hasztalanul. A „jövendő” oszlopoi sorvadnak a

tökéletlen Rendszer súlya alatt. Hisztérikuszok, vérszegények, tarulásra képtelenek, és mi legfölbjebb szónokolunk.

Hol tartunk attól az elvtől, ami Rómát nagygyá tette, hogy „aestate pueri si valent, satis discunt”, — nyáron a gyerek, ha egészséges, már eleget tanult, — pedig a római nyár öt becsületes hónap, nem mint a mi beteges nyarunk s az öt hónap alatt a római gyerek játszott, athletizált, fejlődött. A miénknek két hónap az élet, ha ugyan azt is meg nem nyomoritják ismétléssel, javítással s mit tudom én, mivel.

Morál: a művelődés en is utólért bennünket az átok, hogy a külföld majmolásánál csak a formát vettük által, a lényegét rem. Így amennyit fejlődünk műveltségben, annyit veszítünk életerőben.

Sohol a világon nem sétál annyi méltóságtól megmeredt ember, mint nálunk. Ezek az emberek egy rossz kor szülöttei. Mindenhol ott vannak, ahol az egészséges fejlődést meglebitani lehet. Sopánkodásukkal elrettentik az igazi nagyokat. Ők adják a nemzetnek a közvéleményt. Köztudatba viszik át, hogy a testi fejlettség szellemi korlátoltság. A fiataloknak síri hangon hánytorgatják a kötelességet. Elhitetik velük, hogy az élet nem ér rá a testtel bajlódni. Hogy a haladás leköti az időt. Túl nehéznek föstik az életet, csak hogy fontoskodhassanak. Az ujkor ezeknek a százbalkezü embereknek a szuggesziója alatt nő fel. Elhiszi nekik a sok hazugságot és hozzájuk ferdül.

Igy látunk magunk előtt egy generációt, amelyik szenved, ha akarni kell. Amelyik a sík földön elbotlik, amely liheg a mozdulatlanúság fáradtságától. Egy agyilag, jellemileg, energiatlan túlhasznált, gyermektestű koravén generációt, amely ahelyett, hogy játszva dolgozna, — verejtékesen izzadja ki a balog munkát.

Azt várjuk a mi igaz nagyjainktól, akik nem járnak önön méltóságuktól fölpuffadtan, hogy félreteszitják ezt a sok prófétát s megállitják a művelt osztály esöndes elkalódását.

Az ujságokhoz fordulunk. Náluk panaszra nincs ok; az ujságíró, aki az ölt munkájától igazán legkevésbé ér rá sportolni, profétikus ösztönnel megérzi a sport hasznát és készségesen referál rólunk. Adjanak nekünk a mentők példájára egy napot, amelyen átvesszik kérdésünket. Követeljenek velünk együtt levegőt, természetet, erőt a haladásban elsenyvedteknek. Uj iskolai rendszert hatalmas sportléttel, amíg nem késő.

Hiszen valami csekély hajlandóság mutatkozik. De milyen félénk még az a kis pirkadás! Minduntalan eleibe nehezkezik valami sűrű köd. A lustaság és korlátoltság köde.

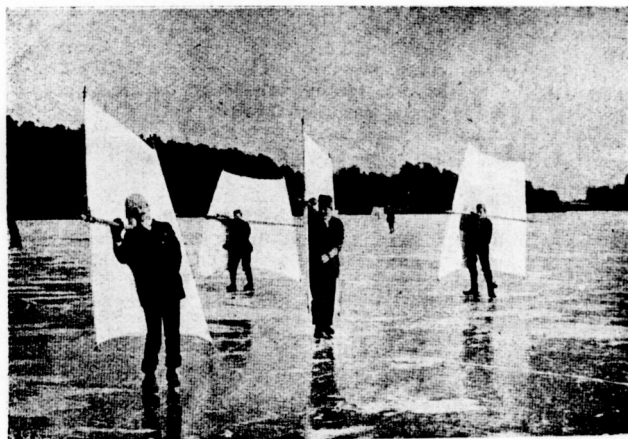

Az északi játékok.

Az Olympiád, a nemzetek büszke vetélkedésének kapui még alig zárultak le s messze északon máris új nemzetközi küzdelem közeli napjai ejtik izgalomba a téli sporttal foglalkozókat, melyek eredményeikben sem nem jelentéktelenek, sem nem csekélyebbek az olympiád küzdelmeitől,

sőt ezeket jórészen ki is egészítik; e küzdelmek az északi játékok.

A svédek, a modern tornászat és testnevelés rendszerének megalapítói, kontinensünk kiváló atlétái és a téli sportoknak elsőrendű faktorai, az olympiai játékok mintájára 1901-ben a hó- és jégsporthoz számára megalapították az északi játékokat, melyek hasonlóképpen négy évi időszakban nyújtanak alkalmat a tél keretébe tartozó sportok fejlettségének mérlegelésére, nemzetek és fajok erőinek összemérésére. Az 1901. évben Stockholmban, melynek környéke kiválóan alkalmas színtere a játékoknak, svédek, norvégek, finnek, lappok, oroszok mérték össze erejüket s míg a norvégek a sí-sportban, úgy a svédek a jégsporthozban mutatkoztak a legkiválóbbaknak. Az 1905. évi küzdelemben a norvégek a politikai ellentétek miatt részt nem vettek s a játékoknak is csak egy része tartatott meg Stockholm környékén, mert a hó nem volt elég magas; a program másik részét — rövid uton — Östersundban, mely a fővárostól mintegy 700 kilométerre fekszik, bonyolították

Vitorlás koresolyázók.

le. Ugy a százakra menő sí-versenyzőket, mint a rendkívül nagyszámú, külföldről érkezett érdeklődőket és nézőközönséget az ünnepély rendezősége saját költségén szállította a városba s csak midőn néhány nap múlva kedvezőbbek lettek Stockholmban a hóviszonyok, folytatódott ismét itt a játékok. Álljon itt e példa annak illusztrálására, hogy a svédek semmi költséget nem kíméltek, amidőn egy nemzetközi klaszszikus verseny kifogástalan megtartásáról, a téli sportok továbbfejlesztéséről volt szó.

1909 február 6—14-én rendezik immár harmadikban az északi játékokat. Mily nagy nemzeti jelentőséget, óriási fontosságot tulajdonít a svéd nemzet eme versenyeknek, az kitűnik az érdeklődésből, mely a nemzet minden egyes tagját áthatja, kitűnik ama intézkedésekből, melyekkel az állam és kormány az erre vonatkozó intézkedéseket támogatja. Az északi játékok védnöke a svéd király, az 50 tagból álló vezérbizottság és az ugyanez irányban működő „Sportterjesztés központi szövetsége” és „Torna és sportegyletek birodalmi szövetsége” élén mint tiszteletbeli és aktív elnök a trónörökös áll.

Aki nincs beavatva a téli sport titkaiba, de még az is, ki ezekkel némiképp ismerős, elcsodálkozik azon, hányféle módon és eszközzel lehet a téli sporttal foglalkozni. Teljes egy hét szükséges ama hatalmas program kimerítéséhez, melynek gerincét a jégjachtvitorlázás, vitorlás koresolyázás a koresolyázás többféle neme, a sí, a ló igénybevételével üz-

hető sportágak, mint sikköring, szánkázás rendkívüli sokféle fajtája, továbbá a rodli, toboggan stb., a jégjátékok hockey, curling) és végül a téli halászat a jégen alkotják. Ezek mellett teljes modern sportok is szerepelnek a programban, mint az automobilozás, léghajózás, lövészet. Amikor pedig véget érnek a napközben tartott versenyek, akkor kigyúlnak a jégpályákon a fáklyák s részint táncok, részint a színelőadásokban szórakozik a közönség.

Azonban az északi játékok ma már nemcsak a svédek és északi népek kiváltságos ünnepei. Hírük és nagy fontos-

Jégjachtok verseny közben.

ságuk elhatolt mindenhová, ahol a téli sportot üzik, ahol a koresolya, sí és szánkó a testedzés eszközzé vált. Az északi játékok győztesének ép oly dícsőséggel övezi babér homlokát, mint az olympiád arénáján győzelemhez jutott atlétának vagy tornásznak, mért az északi játékok a téli olympiád.

Hírek.

Visegrád—Szentendre. Budapest egyik legszebb és legérdekesebb siterületét járták be december 20-án Horn K. Lajos és Fodor Károly, az Egyetemi Turista Egyesület tagjai. A visegrádi váról indulva, a Feketehegy, Sóshegy, Sóstörő, Borjufej, Baráthalom és Görbehársfa platóján át az Urakasztalára, innen az Ábrahámhükkre és Öregbükktetőre és a Vöröskösziklatetejére sieltek és innen a Nyergesen és Asztalon át Szentendrére siklottak le. A hóviszonyok az egész hegyláncon, mely az északi és keleti hideg szeleknek teljesen kitett, nagyon jók voltak. A 30—50 cm-es hótakaró a visegrádi kálváriánál kezdődik és a Szentendre fölötti pismányi oldal közepéig ér. A szép és hosszú lefutók kihasználása végett ajánlatosabb e turát megfordított irányban csinálni. Az egész sítúra ideje, beleértve az Öregbükktető csúcsán eltöltött egyórás ebédidőt, kilenc és fél órát vett igénybe, az ezen oldal felől legyőzendő meredek és hosszú emelkedések (3 ízben 200—250 m.) végett. Ellenkező oldal felől jó sifutók 6 óra alatt is megjárhatják a légvonalban 20 km. hosszú gerincet.

MÁTRA hegyeit az egyetemi sielők fogják most első ízben bejárni. Programjukban benne van a Kékes (1010 m.), Nagy-Gálya, Ágasvár és a Hasznosi vár.

ZDARSKI MÜNCHENI ELŐADÁSA. Nagy várakozás és még nagyobb érdeklődés előzte meg a lilienfeldi iskola megalapítójának előadását a norvég sí erős gyökeret vert fészében: Münchenben. És a mester, kit életében különködése miatt annyszor megtámadtak, kinek sielési módszerét és sielit egyszerűen örültségnek minősítették, előkelő és disztigvált közönség előtt beigazolta szóval is sajátos találmányának jogosultságát és a legnagyobb mértékben hozzájárult minden kétely és félreértés eloszlatásához, melyet a megértés hiánya és sok esetben a felületesség okozott. Legelőször is indokolta ama okokat, melyek őt

MOST JELENT MEG! A sí-futás iskolája

Ára 1.20 kor.

Irtá: ZDARSKI M. Fordította: CZÁNT HERMANN főhadnagy.

KAPHATÓ
A KIADÓKNÁL

SKABA és PLÖKL fegyver- és télisport-áruházában, Váci-körút 33. szám.

Elárúsítóinkhoz.

Sok panasz érkezvén kiadóhivatalunkba amiatt, hogy a „Nemzeti Sport” a dohánypótszék tulajdonos részében már szombaton sem kapható, kérjük szíveskedjenek velünk mielőbb közölni, hogy mennyivel több példányra van szükségük.

A kiadóhivatal.

A hétről.

Az ünnepek alatt az egyesületek nagy részében és a termekben szünetelt a vívás. Az új év nem fog sok változást előidézni, ha csak azt nem, hogy egynéhány elsőrangú vívónk különböző akadályok miatt a szokottnál később fog rendszeres tréninghez fogni. Mészáros egyelőre ezrednél van elfoglalva. Tóth Péter huzamosabb időre elutazott. Werkner hivatalos elfoglaltsága miatt nem tarthat egyelőre rendszeres tréninget. Szántay Grázbán vív, Békessy pedig Bécsben Della Santá-nál dolgozik mindkettő, amennyire szolgálatuk engedi. A kitűnő formában levő Nagy Béla üzleti csúszban fekszik és így, ha újra kezd vívni, fokozott óvatossággal lesz könnytlen tréningjét felvenni.

*

Első klasszisu vívóink körében mindjobban megnyilvánul azon óhaj, hogy Budapesten egy nagy nemzetközi verseny rendeztessék. Igaz ugyan, hogy a bajnokság nemzetközinek lesz kiírva, de mint az utóbbi évek bizonyítják, külföldi nevezés nem érkezik, vagy ha nevez is külföldi, rendszerint nem jelenik meg. Ránk nézve egy ilyen igazán nagy nemzetközi verseny nagy fontossággal bír. Meg kell mutatnunk, hogy vívóink azt a fenomenális sikert, melyet Londonban arattak, meg is tudják védeni. A rendezés természetesen nagy nehézségekkel és még nagyobb anyagi áldozatokkal járna. Ha ilyen verseny kiírásra kerül, nem szabad avval megelégedni, hogy a versenyre egynéhány „diszkvalifikált” hozatunk el, kiknek veresége majdnem biztosra vehető, hanem igyekezni kell az idegen vívók legkitűnőbbjeit összegyűjteni. A dolog legnehezebb része a rendezést magára vállaló egyet kérdése. Egy-két egyetben meg van a hajlandóság arra, hogy egy ilyen igazán nagyszabású versenyt rendezzen. Természetes, hogy a kiírást alapos megfontolásnak kell megelőznie. Mert valószínű ugyan, hogy a kiadások nagy része megelégedni a belépődíjakból, melyek, tekintve az ily versenyekkel járó nagy érdeklődést, igen tetemes volna, de még így is a verseny létrejötte egyesek áldozatkészségét meglehetősen nagy mértékben venné igénybe. Tekintetbe kell venni továbbá, hogy az ily versenyt rendkívül gazdagon kellene díjazni. Jóval nehezebb dolog azonban ennél az, hogy lehetőleg sok, és a legjobb külföldi vívókat nyerjük meg a versenyen való részvételre.

Talán legjobb volna a bajnokságot *tényleg* nemzetközivé tenni. Természetes, hogy a szövetség nem rendelkezik annyi pénzzel, de ha vezető vívó-egyleteink összeállva, a szövetség rendelkezésére bocsátanák az összeget, úgy a bajnoki versenynek fenti módon tárgyalt nemzetközi jellege igen hamar létrejöhetne. A kérdést minden esetre ébren kell tartani, talán egyik vagy másik módon megvalósulhat.

A cambridgei vívóverseny érme, a melyet báró Guttman Henrik a NVC. tagja, mint a cambridgei egyetem hallgatója a novic-ok és freshmanek kardversenyén nyert.

VÍVÓESTÉLY. A Lovas-féle vívóteremben december 23-án volt az idei első vívóestély. Mint rendesen, most is megtelt a vívóterem a díszes érdeklődő közönséggel, dacára, hogy karácsony előtti és hétköznapi este volt. A vívók ezuttal is bebizonyították, hogy Lovas egyike a legszorgalmasabb és lelkiismeretesebb embereknek. Hogy ennek dacára még nem tudott nagyobb versenyeredményt felmutatni, annak oka bizonyára az, hogy a már versenyképes képzett vívókat elszívják a vívóklubok, melyekben a Lovas-iskola tagjai mindenütt nagy számmal fellelhetők és pedig mindig a jobb vívók között.

Lovas mester könnyen segíthetne ezen, ha okulva a saját és más mesterek példáját, maga is vívóklubot alakítana növendékei együttartása céljából.

Az estélyen résztvevő vívók közül különösen kitűnt szép és jó munkájával Polgár István, dr. Goldstein Sándor, dr. Gergely Oszkár, Glater Benő, Zsoldos Andor, Landsman Emil, Rosner Izor, Méry Bertalan, Loránt Gyula és Zsoldos Dezső. A diákok közül kiváltak: Lovas Pál — Garai Gyula, Balogh Lajos — Lovas Pista, Sebestyén Andor — Holstein Károly törassautja és Schönfeld József Hoffmann Andor kardassautja.

A gyermekesapat még a szokottnál is jobban kitett magáért és utána gyönyörű assautokat láttunk a kis Bodnár Laci — Porosz Bandi, Müller Jenő — és Pál s ez utóbbi és a kis Lovas Bandikától. Az iskolavívásban Bodnár, Elfer és Lovas Pista aratott tapsokat.

Az estélyt Lovas mester és Englisch s. mester magas színvonalu törassautja zárta be.

==SPORT LÁBBELI==
KÜLÖNLEGESSÉGEK.

-TENIS, AUTO, SPORT-CZÍPÖK
CHASALLA-SANDALOK,
==LÁBSZÁR VÉDŐK,==
LOVAGLÓ-CSIZMÁK,==
==VADÁSZ-CZÍPÖK.==

GERŐ ADOLF
KOSSUTH-LAJOS UTCA 4.
FŐHERCZEG UDV. SZÁLLÍTÓ.==
KIVÁNATRA ÁRJEJYZÉK BÉRMENTVE.

A CHASALLA JEGYÜ
==CZÍPÖNEMŰEK EGYEDÜL ELÁRUSÍTÓJA.

Leikkimeretes tanítás urak, hölgyek és gyermekeknek.

Ez évben megnagyobbítva

Kard-, vítór- és ökölvívás, tornázás.

LOVAS GYULA vívóterme

BUDAPEST. VI., Nagymező-utca 28. II. em.

Az 1908. évi atletikai versenyek statisztikája

Összeállította: Zuber Ferencz.

Főiskolai csapatversenyek.

Rendező egylet	Idő	c-sapatverseny neme	Győztes egylet	összesen
BEAC	IV/4	Crosscountry	BEAC	1
MAFC	V/10	4×100 staféta	BEAC	1
DAAC	V/17	5-ös súlyd.-csapat	DAAC	
"	"	1000 m. staféta	BEAC	2
BEAC	IX/27	4×200 m. staf.	MAFC	1

Kerületi csapatversenyek

DTE	V/31	4×200 m. staféta	DTE	1
AAC	VI/18	" "	AAC	
"	"	5-ös súlydobó csapat	SzAC	2
TAC	"	1000 m. staféta	TAC	1

Ifjúsági csapatversenyek.

MTK	V/16	4×100 m. staféta	MTK	1
BTC	IX/12	" "	"	1
MTK	X/11	" "	"	1

Összesen 12

Rendező Egylet	Idő	60 m.	100 yard	220 yard	1/4 ang. mf.	1/2 ang. mf.	1 ang. mf.	120 yardos gátverseny	1 ang. mf. gyaloglás	Crosscountry egyéni	magasugrás	távolugrás	helyből tá- volugrás	rudugrás	súlydobás	diszkosz- vetés	gerelyvetés	Összesen
-------------------	-----	-------	----------	----------	--------------	--------------	------------	--------------------------	-------------------------	------------------------	------------	------------	-------------------------	----------	-----------	--------------------	-------------	----------

1. Főiskolai versenyek.

BEAC.	IV/4	Rácz V. BEAC. j.							Holies R. BEAC.									1
MAFC.	V/10	Le- dinszky BEAC.	Déri MAFC.	To di BEAC.			Bruger EJA.	Szende MAFC.		Szegedi KEAC.	Majonke KASE.	Szende MAFC.		Szekely- b. idf. DAAC.	Jesina Áll. o. A.			11
DAAC.	V/17	Déri MAFC.	Olasz BEAC. j.	Holies R. BEAC.				Szende MAFC.		Domonkos MAFC.	Szende MAFC.		Páhy Sár. JA.	Jesina Áll. o. A.	Korács DAAC. j.			10
BEAC.	V/31				Holies R. BEAC.						Szende MAFC.				Antal EJA.	Kőczán Pap. TC.		4
BEAC.	IX/27			Gräber MAFC.														1

2. Kerületi versenyek.

DTE.	V/31													Smet- novics DTE.				1
MOTESz.	VI/6					Bruger ETVE.												1
AAC.	VI/18	Szath- már R. AAC. j.	Valerian AAC. b.				Belu TAC.			Szigethy AAC. b.				Rácz L. SzAC.	Rácz L. SzAC.			6
TAC.		Valerian AAC. b.		Duffner AP.			Belu TAC. b.				Szath- már L. AAC. b.			Rácz L. SzAC.	Mezőfalvi AP.	Mezőfalvi AP.		7
KAC.		Stepankó A C. b.	Szobota KAC. b.	Bruger ETVE. b.	Bruger ETVE. b.					Szabó DAAC. b.	Jámor DTE. b.		Horváth DTE. b.	Székely- b. idf. DAAC. b.	Gohonya ETVE. b.	Kobulcszki ETVE. b.		10
SzAC.							Sücs SzAC. b.								Mezőfalvi AP. b.			2

3. Ifjúsági versenyek.

MTK.	V/16	Kiss MTK.												Steinbeisz MTK.				2
BTC.	VI/11	Kiss MTK.																1
BTC.	IX/12	Kiss MTK. j.								Bayer BTC. j.	Szalai KTE. j.				Fleck BTC. j.	Fleck BTC. j.		5
MAC.	X/3		Szalay KTE. j.		Szokolcay MAC. j.					Szokolcay MAC. j.						Wagner MAC. j.		4
MTK.	X/11	Kiss MTK.									Steinbeisz MTK.			Steinbeisz MTK.				3
PTE.	X/11	Szalay KTE.									Szalay KTE.							2
FTC.	X/24		Szabó MAFC. j.		Szokolcay MAC. j.						Fleck BTC. j.					Mészáros BTC.		4

Marton Alajos és Fia

BUDAPEST, IV., Koronaherceg-utca 10. sz.

Dismű- és ezüstárak nagy raktára.

Verseny-díjtárgyak gazdag választékban.

Sportegyletek tisztelt tagjainak engedményes árak

Összetett verseny volt:

Egy főiskolai, rendezte a MAFC. V/10-én (pontverseny), megnyerte a BEAC. és egy kerületi, rendezte a Sz. AC., meg nyerte Szűcs J., a MAC. tagja.

Összegezés.

Országos nyíltverseny	275
Külföldön nyert verseny	21
Főiskolai verseny	33
Kerületi verseny	32
Ifjúsági verseny	24

Összesen 385

Négy egyéni verseny holtversenynyel végződött, az összes elért győzelmeik száma **389**, melyek következőképpen oszlanak meg az egyletek közt:

Egylet	Nyílt	Főiskolai	Kerületi	Ifjus.	Összesen
MAC.	71	—	—	4	75
MTK.	47	—	—	10	57
BTC.	30	—	—	5	35
BBTE.	30	—	—	—	30
Postás	24	—	—	—	24
BEAC.	8	11	—	—	19
DTE.	14	—	4	—	18
MAFC.	6	10	—	1	17
DAAC.	6	4	2	—	12
KAC.	9	—	2	—	11
ETVE.	5	—	5	—	10
AAC.	4	—	6	—	10
PTE.	9	—	—	—	9
Sz. AC.	3	—	6	—	9
Sz. TC.	8	—	—	—	8
TAC.	5	—	3	—	8
Aradi Postás	2	—	4	—	6
KTE.	2	—	—	4	6
III. KTVE.	3	—	—	—	3
KEAC.	2	1	—	—	3
FTC.	2	—	—	—	2
Sparta	2	—	—	—	2
BAK.	2	—	—	—	2
Állatorvosi Ak.	—	2	—	—	2
Eperjesi Jog Ak.	—	2	—	—	2
BSC.	1	—	—	—	1
MTE.	1	—	—	—	1
NTE.	1	—	—	—	1
OTE.	1	—	—	—	1
Söv. TE.	1	—	—	—	1
Typographia SC.	1	—	—	—	1
KASE.	—	1	—	—	1
Pápai Jog Ak.	—	1	—	—	1
Sárospataki Jog Ak.	—	1	—	—	1
Összesen	300	33	32	24	389

Végül itt adjuk az öt első egylet részletes győzelekimutatóját:

1. MAC.

Versenyző	Bajn.	Scratch	Hand.	Jun.	Ifj.	Csapat	Összet.	Összes
Simon Pál	6	15	1	—	—	—	—	22
Mudin Imre	2	15	1	—	—	—	—	18
Mudin István	—	6	—	—	—	—	—	6
Szathmáry K.	—	4	—	—	—	—	—	4
Szakoleczay E.	—	—	—	1	3	—	—	4
Kazár E.	—	3	—	—	—	—	—	3
Becske K.	1	1	—	—	—	—	—	2
Jankovich J.	—	—	—	2	—	—	—	2
Auerbach J.	—	1	—	—	—	—	—	1
Halmos K.	—	1	—	—	—	—	—	1
Merényi L.	—	1	—	—	—	—	—	1
Vangel Gy.	—	1	—	—	—	—	—	1
Boros K.	—	—	1	—	—	—	—	1
Wagner K.	—	—	—	—	1	—	—	1
Csapat	1	—	—	—	—	6	—	7
Összetett	—	—	—	—	—	—	—	1
Összesen	10	48	3	3	4	6	1	75

2. MTK.

Versenyző	Bajn.	Scratch	Hand.	Jun.	Ifj.	Csapat	Összet.	Összes
Antal Pál	2	6	—	—	—	—	—	8
Lovas A.	2	6	—	—	—	—	—	8
Holics Ö.	—	8	—	—	—	—	—	8
Br. Wardener	1	4	1	1	—	—	—	7
Kiss F.	—	—	—	—	4	—	—	4
Steinbeisz	—	—	—	—	3	—	—	3
Abarbanell	—	1	1	—	—	—	—	2
Halusinszky	—	1	—	—	—	—	—	1
Kazár	—	1	—	—	—	—	—	1
Patak	—	1	—	—	—	—	—	1
Mazák	—	—	—	1	—	—	—	1
Csapat	—	—	—	—	3	9	—	12
Összetett	—	—	—	—	—	—	1	1
Összesen	5	28	2	2	10	9	1	57

3. BTC.

Versenyző	Bajn.	Scratch	Hand.	Jun.	Ifj.	Csapat	Összet.	Összes
Drubina	—	7	1	—	—	—	—	8
Kóczán M.	—	4	—	—	—	—	—	4
Penninger G.	—	4	—	—	—	—	—	4
Scheer K.	—	3	—	—	—	—	—	3
Fleck S.	—	—	—	—	3	—	—	3
Gräber G.	—	1	—	1	—	—	—	2
Hautzinger	—	—	2	—	—	—	—	2
Szabó K.	—	1	—	—	—	—	—	1
Bayer H.	—	—	—	—	1	—	—	1
Mészáros A.	—	—	—	—	1	—	—	1
Csapat	—	—	—	—	—	5	—	5
Összetett	—	—	—	—	—	—	1	1
Összesen	—	20	3	1	5	5	1	35

4. BBTE.

Versenyző	Bajn.	Scratch	Hand.	Jun.	Ifj.	Csapat	Összet.	Összes
Kováts N.	3	10	—	—	—	—	1	14
Nagy J.	3	6	—	—	—	—	—	9
Schiller R.	—	—	—	2	—	—	—	2
Hámos	—	1	—	—	—	—	—	1
Kövesdy	—	1	—	—	—	—	—	1
Strausz	—	1	—	—	—	—	—	1
Szalay	—	—	1	—	—	—	—	1
Csapat	—	—	—	—	—	1	—	1
Összesen	6	19	1	2	—	1	1	30

5. Postás.

Versenyző	Bajn.	Scratch	Hand.	Junior	Ifj.	Csapat	Összes
Bodor Ö.	2	16	1	—	—	—	19
Bartók J.	—	2	—	—	—	—	2
Köbulszky K.	—	—	—	1	—	—	1
Csapat	—	—	—	—	—	2	2
Összesen	2	18	1	1	—	2	24

Végül itt adjuk a legsikeresebb egyéni versenyzők névsorát és győzelmeinek számát:

	Bajn.	Scratch	Hand.	Főisk.	Összetett	Összes
Simon Pál (MAC.)	6	15	1	—	—	22
Mudin I. (MAC. és DTE.)	2	19	1	—	—	22
Bodor Ödön (Postás)	2	16	1	—	—	19
Kováts N. (BBTE.)	3	10	—	—	1	14
Antal P. (MTK. és ETVE.)	2	8	—	1	—	11
Nagy J. (BBTE.)	3	6	—	—	—	9
Lovas A. (MTK.)	2	6	—	—	—	8
Szathmáry (AAC. és MAC.)	1	7	—	—	—	8
Holics Ö. (MTK.)	—	8	—	—	—	8
Br. Wardener (MTK., STE.)	1	6	1	—	—	8
Drubina J. (BTC.)	—	7	1	—	—	8
Luntzer Gy. (PTE.)	1	6	—	—	—	7
Szende A. (MAFC.)	—	2	—	5	—	7
Mudin István (MAC.)	—	6	—	—	—	6
Lichtneckert L. (Sz. TC.)	—	4	—	—	2	6
Kóczán M. (BTC.)	—	4	—	1	—	5
Rácz L. (Sz. AC.)	—	5	—	—	—	5

Jelvények, plakettek, érmek, tiszteletdíjak

izléses és olcsó kivitelben

FABRI I. és társa Ferenciek-tere 2.sz., Király-bazár.

Budapest székesfőváros szerződöttetett a Magyar Athletikai Szövetség a Magyar Athletikai Club és több előkelő egyesület szállítója

ORSZÁGOS JUNIOR BIRKOZÓ VERSENYT rendez a „Sportfutár” 1909 január 10-én (vasárnap) az alábbi feltevésekkel:

A verseny a Magyar Athletikai Szövetség szerint rendezetik három súlycsoportban. 70 kilóg könnyűsúly, 70—85 kilóg közép-súly, 85 kilóg felül nehézsúly. Résztvehet a hazai sportegyesületeknek minden amatőr gentleman tagja, aki országos nyílt birókversenyen első díjat még nem nyert.

Nevezések Pay'r Hugó címére (Budapest, VI. Rózsa-utca 53. szám) küldendők; nevezési határidő 1909. január 4. esti 8 óra. A nevezéseknek tartalmazniuk kell: a versenyző teljes nevét (az amatőrre való tekintettel álnév kizárásával), társadalmi állását, lakcímét, együletének igazolását, a súlycsoport megjelölését és a tétet.

Nevezési díj személyenként három korona. Nevezések indoklás nélkül visszautasíthatók. Tét nélkül érkező nevezések nem vétetnek figyelembe. Vidéki egyesületek felmentetnek a nevezési díj fizetése alól.

A rendező testület fentartja magának a jogot, hogy tulajdonos nevezés esetén a selejtező előmérkőzéseket a versenyt megelőző nap este (január 9-én) benyújtásuk le, amiről a versenyzők külön értesítetnek.

Díjazás. Az egyes súlycsoportok győzteseinek tiszteletdíjat és díszített ezüst érmet kapnak. A második és harmadik (esetleg a 4-ik és 5-ik) helyezettek nagy ezüst, illetőleg kis ezüst és bronz érmet nyerne. — A 4-ik díj nyolc, az 5-ik díj pedig 11 induló esetében adatik ki.

A verseny színhelye a régi országház nagy terme.

A hétről.

Végre! — Istennek a labdarugó-sport iránt tanusított különös kegyelméből — mégis befejezést nyert a tulajdonosra nyúlt jelen őszi szezon. A karácsonyi ünnepek alatt az idő alkalmassá vált football-mérkőzések tartására. Jobban mondva arra, hogy, alkalmasabb hián, — ha már meg kell lenni — a még hátralevő mérkőzéseket csapataink lebonyolíthassák. A szezon így szerencsésen befejeztetett.

Azonban ez a szerencsés véletlen semmi esetre sem tekinthető a természetnek az eddigi (mostani) rendszer mellett való állásfoglalásának. Csak a véletlen is igazgató Isten akaratának. Azon esetben, ha az idő nem fordult volna a karácsonyi ünnepek alatt annyira kedvezőre, hogy a szezon még hátralevő mérkőzéseit lebonyolíthatók nem lettek volna; s ha az idő a football-sport üzésére, csak valamikor január közepe után, vagy később mutatkozott volna alkalmasnak: mennyire abnormis helyzet állott volna akkor elő!... A Magyar Labdarugók-Szövetségének módját kell ejteni annak, hogy ez az eset többé elő ne állhasson. Kezdje az őszi szezont egy héttel előbb, akkor a befejezést is egy héttel előbb ejtheti meg. Ugy hogy a szezon utolsó vasárnapja november utolsó vasárnapja lehet. Ha netán egy vagy más mérkőzés nem volna eddig lejátszható valamely okból kifolyólag, úgy ezek december első vasárnapján lennének lebonyolítandók. Ez esetben nem fognak az abnormis körülmények a MTC.-ével hasonló indítványokat diktálni, hogy azok indítványoztassanak.

Az első osztályu bajnokság első helyének kérdése már a MAC.—FTC. december 20-ik találkozója alkalmából tisztázódott. Ennek alapján az éle őszi forduló befejeztével az idény elején elfoglalt helyére ismét a Magyar Athletikai Club került. Az egész idény alatt megőrizte veretlenségét! A csapat mindjárt az idény elején került össze két legerősebb ellenfelével, a MTK. és BTC.-vel, amikor még többé-kevésbé a tavaszi csapattal állhatott ki; mindkettőt kemény küzdelem után legyőzte. De október elseje és más körülmények folytán a csapat nagyon sok és különféle vereséget szenvedett, úgy hogy a Törekvés, BAK. és Föv. TC.-vel csak

eldöntetlenül tudott végezni. Az idény végére, amikor a hátralevő legnehezebb ellenfelével a bajnokságban vezető FTC.-vel került össze, kiheverve a vereségeket, ismét formába jött: s leverte a ferencvárosiakat is! A második helyen fekvő FTC. a szezon elején rossz formában volt, s mindjárt a szezon elején a jó kondícióban levő BTC.-től vereséget is szenvedett. Az idény derekán briliánsabbnál-briliánsabb eredményeket ért el, úgy külföldi, mint a bajnokságban szereplő ellenfeivel szemben. Azonban az idény végén ismét elérte a vég: a MAC. által legyőztetett, s így a második helyre szorult, 12 ponttal a MAC. 13 pontja ellenében. A sorrendben harmadiknak a 11 ponttal a Fővárosi Torna-Club következik, a BTC. ellen aratott pénteki győzelme alapján. Valósággal szenzáció számba megy az a haladás, amelyen a Föv. TC. rövid idő alatt átment. Két veresége van: FTC. ellen 3:1, MTK. ellen 4:3! A vezető MAC.-al szemben 2:2 eldöntetlenül végzett. Utána következik a MTK. és BTC. 9 ponttal előbbi jobb gólaránya mellett. Ezeket a Föv. TC., Törekvés, UTE. és végül a Typografia követi. A bajnoki táblázat különben a következő:

I. osztályu bajnokság állása 1908 december 31-ig bezárólag

Az egylet neve	MAC.	Fer. TC.	MTK.	BAK.	LTC.	Föv. TC.	Törekvés	UTE.	Typogr.	Adott gólt	Pontok száma
MAC. I.		5:3 Gy	1:0 Gy	1:1 E	2:1 Gy	2:2 E	2:2 E	1:0 Gy	4:0 Gy	18	13
Fer.TC. II.	3:5 V		4:2 Gy	2:1 Gy	2:4 V	3:1 Gy	6:1 Gy	Gy	12:2 Gy	32	12
MTK. IV.	0:1 V	2:4 V		1:2 V	1:0 Gy	4:3 Gy	2:0 Gy	1:1 E	8:1 Gy	19	9
BAK. VI.	1:1 E	1:2 V	2:1 Gy		0:2 V	1:2 V	2:2 E	5:0 Gy	2:1 Gy	14	8
BTC. V.	1:2 V	4:2 Gy	0:1 V	2:0 Gy		0:3 V	2:2 E	2:1 Gy	3:0 Gy	14	9
Föv. TC. III.	2:2 E	1:3 V	3:4 V	2:1 Gy	3:0 Gy		5:2 Gy	3:1 Gy	2:1 Gy	21	11
Törekvés VII.	2:2 E	1:6 V	0:2 V	2:2 E	2:2 E	2:5 V		1:4 V	4:1 Gy	14	5
UTE. VIII.	0:1 V	V	1:1 E	0:5 V	1:2 V	1:3 V	4:1 Gy		2:2 E	9	4
Typogr. IX.	0:4 V	2:12 V	1:8 V	1:2 V	1:3 V	1:2 V	1:4 V	2:4 E		9	1
Kapott gólt	9	16	12	11	11	14	24	15	37		

A másodosztályu bajnokság elsőseg kérdésére sem voltak a karácsonyi ünnepek alatt lefolyt mérkőzések befolyással, — legfeljebb annyiban, hogy a „33”-ok újabb győzelmükkel 2 ponttal kerültek közelebb a veretlenül vezető Nemzetiekhez. Az URAK. győzelme a III. kerületiek ellen pedig a két első helyen levőnek pontkülönbségét emelte a harmadik helyen következővel szemben. A MAFC. újabb győzelmével javított valamit helyzetén. A másodosztályu bajnokság állása a következő:

II. osztályu bajnokságállása 1908: december 31-ig bezárólag.

Az egylet neve	NSC.	Póstás	URAK.	III.k.TVE.	33 FC.	MAFC.	KAOE.	Köb.TE.	TLE.	Adott gólt	Pontok száma
NSC. I.		2 : 0 Gy	3 : 2 Gy	5 : 0 Gy	5 : 2 Gy	6 : 1 Gy	5 : 0 Gy	Gy	Gy	26	16
Póstás V.	0 : 2 V		0 : 0 E	1 : 2 V	0 : 2 V	1 : 0 Gy	5 : 3 Gy	2 : 1 Gy	Gy	9	9
URAK IV.	2 : 3 V	0 : 0 E		12 : 0 Gy	1 : 2 V	4 : 1 Gy	5 : 0 Gy	1 : 2 V	Gy	25	9
III.k.TVE. III.	0 : 5 V	2 : 1 Gy	0 : 12 V		0 : 2 V	Gy	1 : 0 Gy	4 : 0 Gy	Gy	7	10
33 FC. II.	2 : 5 V	2 : 0 Gy	2 : 1 Gy	2 : 0 Gy		9 : 0 Gy	5 : 1 Gy	3 : 1 Gy	Gy	25	14
MAFC. VI.	1 : 6 V	0 : 1 V	1 : 4 V	V	0 : 9 V		1 : 0 Gy	4 : 2 Gy	Gy	7	6
KAOE. VII.	0 : 5 V	3 : 5 V	0 : 5 V	0 : 1 V	1 : 5 V	0 : 1 V		2 : 0 Gy	Gy	6	4
Köb. TE. VIII.	V	1 : 2 V	2 : 1 Gy	0 : 4 V	1 : 3 V	2 : 4 V	0 : 2 V		Gy	6	4
TLE. IX.	V	V	V	V	V	V	V	V		0	0
Kapott gólt	5	10	8	20	8	22	22	16	0		

A harmadosztályú bajnokságért csak egy megismétlésre kárhoztatott játék folyt le a *Ferencvárosi Sport-Club* és *Sportkedvelők Köre* között. Az eredmény a FSC-t 2 ponttal hozza előbbre.

Budapesti Labdarugó Ifjak, Egyesülete	15 pont
Erzsébetvárosi Torna Club	13 "
Ferencvárosi Sport Club	12 "
Erzsébetvárosi Sport Club	12 "
Lithographia Football Club	12 "
Vivó Athletikai Club	9 "
Sportkedvelők Köre	9 "
Budai Testgyakorlók Köre	4 "
Fekete 11 Football Club	3 "
Magyar Torna Club	2 "

A Magyar Labdarugók Szövetségének új alapszabályai.

A MLSz. tanácsa folytatólagos üléseken letárgyalta a közgyűlés elé terjesztendő új alapszabályokat. A tanács a kiküldött revideáló-bizottságnak a munkáját teljesen átdolgozta és azt sok pontjában — lényeges pontjában — megdöntötte. De ez most természetes is volt. A szövetség alapszabályainak a gyakorlatához kell alkalmazkodnia, a gyakorlatot pedig jól megépített alapra kell fektetni, mert hiszen alapszabályt évtizedekre és nem hónapokra csinálunk. A bizottság alapszabálytervezetének eddig sok érdeket kellett szem előtt tartania és kiegyenlitenie. S bár a javaslat tulajdonul partiális és sok részében számol érdekekkel, sőt elnyom érdekeket, éppen ezek az elnyomni szándékoltak döntöttek meg azután mindenféle partialitást, így a *plurálitást* is.

Ez az idea már eleve halva született vala. Tervezője egyáltalában nem nézett szét, nem számolt a körülményekkel, a jelen viszonyokkal. Hogyan gondolta 5, hogy a mostani nagy demokratizmus után, amely a még élő képviseleti tanácsban kifejeződik, a teljes jogegyenlőség után egészen ötig felmenő plurálitás következék? Még a választott tanácsra való átmenetel se lehetett volna erre elég jó aranyhíd, mert az egyesületek ott hiányzó befolyásukat a közgyűlésen biztosan érvényesíteni kívánták volna. Szépzen hangzott ugyan az, hogy a nagy egyleteknek több az érdeme, több a pénzzárlatmánya és az eredménye, de a kis egyleteknek jó takarója maradt mindig az önfeláldozásukra való hivatkozás. Egyszóval a plurálitás megbukott, azaz hogy csak félig, mert a vidéknek a fővárosiak két szavazatával szemben csak *egy*et biztosítottak. A javaslat tervezője ugyan csak tört szavazatokat akart nekik adni, azt is csak kerületenkint, de a tanács mégis adott nekik egyet, miután már a főváros megkapta a kettőt. Pedig azt hiszem fölösleges ez a nagy félelem ettől a bokrba bujt nyultól; a vidék még nem erős arra és beláthatatlan időn belül nem is lesz, hogy egyöntetűen léphessen fel a főváros ellen. Az pedig, hogy valamely fővárosi egylet maga mellé sorakoztassa a vidéket, még avval sem lehet, de nem is szabad megakadályozni, hogy fővárosi egylet tagja őket a közgyűlésen ne képviselhesse. A vidéknek előnyökkel és nem hátrányokkal biztosítani a fejlődését.

Az alapszabályok leglényegesebb változása a *választott tanács* lesz. A MLSz. nyolc hosszú esztendőjén át bebizonyult a képviseletet esdőlje, amely vonatott ügymenete mellett érdekpolitikának a fészke volt. Az ügyesebb, a hatalmasabb maga mellé sorakoztatta a naivat, a lekötölezettet. Ez pedig elijesztette a tanácsból a komoly elemeket. Reméljük, a választott tanács új szellemet, gyökeres változást hoz a szövetségnek ebbe a főszervébe. A tanácsnak 24 rendes és 12 pótagja lesz, akiket az egyesületek 3—3 tagja közül egy kiküldött bizottság jelölése alapján a közgyűlés választ. Ajánlani pedig a főiskolai egyleteken kívül csak 24 éves férfit lehet.

Sok vita folyt a körül, hogy a vidéknek érdekei miként biztosíthatassanak a tanácsban. A vidék kiküldöttei külön testület mellett kardoskodtak, amely külön intézné a vidék ügyeit. A fővárosnak pedig nem lett volna beleszólása a vidéki ügyekbe a testületben, valamint a vidéknek sem a fővárosiakba a közgyűlésen. A plurálitás elejtése és a vidék szavazati jogának megadása az összes ügyekben a külön testület elejtése mellett szóltak és miután a revideáló-bizottság elnöke elfogadta a központi vidéki bizottság eszméjét, a vidékiek el is ejtették ezt a követelésüket, beérvén a külön bizottsággal.

A központi vidéki bizottság megszervezése szerintem nagyon időszerű volt és egyenes kifolyása a vidéki képviselők önálló fellépésének. Remélem, hogy a vidéki képviselők nem állanak meg itt, hanem a bizottságban meg is mutatják, hogy akarnak is dolgozni a vidékért. A szövetségre nézve pedig nagy nyereség az új bizottság, mert tetemes munkanyagát ismét megosztja egyrészt, a vidéki egyesületek örökös panaszainak ódiumát is átruházza másrészt magukra a vidékiekre.

Evvel kapcsolatban szölok az alapszabályok esetleges intézményéről: a *kerületi osztályokról*. Ma még elérhetetlen utópia az, ami itt lefektetve van, de ha a szövetség vidéki politikája oly céltudatos lesz, mint az ezekre vonatkozó szabályok, ugy csakhamar elérhetjük azt, ami minden igaz footballer óhaja, hogy legyen tíz szövetségünk és legyen mindegyik erős és életképes.

Ezekben mentem végig az alapszabályok főbb pontjain, de a kisebb jelentőségű pontokban is sok hasznos javulás mutatkozik. Sokat várak ettől az alapszabálytól, amelyre, ha a közgyűlés a végső simitást elvégzi, a benmaradt egy pár hibát kikorrigálja, bátran építhetjük a MLSz. új alapjait. A bizottság és a tanács derék munkát végeztek és mindenki elismerését vívták ki heteken át tartó sikerült munkájukért.

John F.

I. osztályú bajnokság

Főv TC — BTC.
3 : 0

(Millennáris.) Karácsony első ünnepén 15-én játszotta le a két csapat még hátralevő bajnoki mérkőzésüket. A

Főv. TC. ezen újabb győzelmével ismét megerősítette eddigi kiváló formájának realitását. A piros-fehérek ellen elért győzelme őt az őszi idény befejeztével a MAC. és FTC. után a bajnoki sorrend harmadik helyére juttatta, maga után hagyta azonban nem kisebbeket, mint a MTK.-t és a BTC.-t! Az őszi idény alatt olyan formát mutatott a Főv. TC., hogy legjobb csapatainkkal teljesen egy sorba kellett helyezni. A bajnokságot folytatott küzdelemben csak két vereséget szenvedett, de mindkettőt csak kis góldifferenciával. (MTK. 3 : 4, FTC. 3 : 1.) A bajnokság élén levő MAC.-al szemben pedig 2 : 2 arányban eldöntetlenül végzett. A többi elsőosztályú ellenfeleit mind sorra legyőzte. A pénteki mérkőzésen, őszi kiváló formájának tetőpontján egyik legnívósabb és legszebb mérkőzését játszotta. A szervek külön-külön és együttesen is kiváló nyújtottak. Csapatösszmunkája ép ugy, mint erőbeosztása kifogástalan. A csapatban ezúttal a halvesor volt a legjobb s mint egyenrangú ellenfelek közötti küzdelemmel lenni szokott, ez, ennek jobb volta döntötte el jelen alkalommal a mérkőzés sorsát. A becek jól oldották meg feladatukat. A csatársor pedig három góljával biztosította be a győzelmet. Különösen az ujjonc Pach játéka volt tetszetős és hasznos, éppen ugy, mint a jobbszélen működő Maly-é. A BTC. csatáráról nem sok jót mondhatunk. Csak a védelem játékaról nyilatkozhatunk elismerőleg, a csatársor szármalmas vergődése ellenben szinte kétségbe ejthette a piros-fehérek hivat. Hol van most az a régi BTC., aki extázisba esve, magával ragadta a nézőket? Nem lehet felfedezni az elődök méltó utódait! A csatársor tipikus 5 emberből áll. Mindegyiknek elsőbb a külsőségekre (sviter, sportkabát) való törekvés, mint a becsületes munka. Legtöbb zsebre dugott kézzel játszik! Késmárky hátrafelé, Korda és Kuncz pedig az ég felé törekszenek, a két szélső pedig nem tudja őket követni ily irányban. Néha ugyan Molnár próbálkozott lefutni, de támogatás hiányában nem volt képes érvényesülni. A védelem végre kifáradt a sziszifuszi munkában, a második félidő közepe táján összeroppanst s nem tudta megakadályozni a Fővárosiak győzelmét. A Főv. TC. győzelme teljesen reális volt. A mezőnyben ugyszólván, csak őket láttunk játszani s a BTC. védelmet védekezni. A két csapat összeállítását a következő volt: Főv. TC.: Beiml. — Rauch, Nemetz. — Schönfeld, Jergencz, Weisz. — Maly, Ruzs, Rooz II., Pach, Salamon. BTC.: Bihary. — Sári, Szendrő. — Ficzere, Simon, Kovács. — Levák, Korda, Késmárky, Kuncz, Molnár III.

Az első félidőben változatos a játék. A Fővárosiak fölénye még ekkor nem domborodott ki. Gól egyik részen sem esett. Félidő 0 : 0. A második félidőben a Főv. TC. lassan-lassan mindinkább fölénybe kerül. Egy balról lött lapos sutt Bihary rossz védeése folytán az első gólt eredményezi, ezután nemsokára a másik gól is a BTC. hálójába jut. 2 : 0. A mérkőzés sorsa már ekkor el volt döntve. A Szendrő miatt megítélt 11-es már csak a gólarányt emelte. Bíró: Szűsz Hugó (MTK.)

BTC — Typ. SE.
3 : 0

(Millennáris pálya.) Vasárnap játszott a két csapat. A BTC. pénteknél még gyengébb csapattal állt ki s ennek megfelelően még siralmasabb játékot mutatott. Három ember ját-

szott csupán, (Szendrő, Sári és Simon), a többiek minden kritikán alul dolgoztak. A Typ. az első félidőben mutatott valamit, s ekkor többnyire fölényben is volt a BTC. felett. A csatársor elég ügyesen dolgozott, de a piros-fehérek erős bekeivel szemben a kapu előtt teljesen akcióképtelennek bizonyult. A második félidőben azonban a BTC fölénybe kerül s három góllal biztosítja a győzelmet. A BTC. összeállítása a következő volt: Bihary. — Sári, Szendrő. — Dobó, Simon, Leitner. — Levák, Korda, Marosi, Kuncz, Molnár III. Typ.: Hauber. — Krausz, Kanyarek. — Kocsis, Weisz Béla, Blitz II. — Orsolyák, Rizsovcics, Weisz, Weisz, Mandl. A játék meglehetősen alacsony nívón állott. Kombinációt hiába keresett ott a kevés számu törzsközönség. Még a passzok is csak nagy ritkán sikerültek. A BTC. csatársora az első félidőben valósággal nevelésesen primitív játékokat produkált. Különösen Korda és Kuncz voltak feltűnően ügyetlenek. A második félidőben összeszedte magát a piros-fehérek csatársora s valamivel eredményesebb munkát végzett, amit a 3 gól is mutat. A Typ.-nál a védelem volt jó. Különösen Krausz és Kanyarek háttvédek védtek ügyesen és eredményesen. A halvesorban Kocsis vált ki. A csatársor jobb oldalán az összjáték nyomait is véltük látni Orsolyák és Rizsovcics között. Egyénileg legügyesebben a balösszekötő mozgott. A mérkőzés lefolyásáról annyit, hogy az első félidőben a Typ. többször támadott a BTC.-nél, de nem vesztélyesen. A BTC. lerohanásai sem voltak veszélyesek, úgy, hogy Hauber alig nyult labdához az első 45 percben. Félidő 0:0. A második félidőben a BTC. hiveitől lelkesítette, mindjobban belemelegszik a játékba s Korda váratlan gólja után (14. p.) — amely messziről löve, a gól jobb sarkába talált utat magának — még két gólt lő Marosi (20. p.) és Korda (30. p.) révén. Biró: Schubert M. Ferenc (MUE.)

BAK. — UTE. 5:0

Amerikai-u. p.) A BAK. nagy formájáról ad számot a BAK.-nak fenti, aránylag nagy gólarányu győzelmé. A BAK. most formája tetőpontján van, annak dacára, hogy három tartalékkal állott ki, az MTK. ellen mutatott szép és tartalmas játékkal állandóan uralta a helyzetet, csak ritkán juttatta az Újpestieket veszedelmesebb támadáshoz. Az Újpesti TE. nem kevesebb, mint öt tartalékkal vette fel régi riválisa ellen a küzdelmet, épen ezért nem bírta pillanatra sem kétségessé tenni a BAK. győzelmét. A csapat gerince, a fedezetsor, tartalékokból állott, ami az egész csapat erejét nagy mértékben redukálta. A védelemben Ludwig mentett, amit lehetett, azonban a tartalékkapus gyenge játéka miatt ő sem tudta a súlyos vereséget megakadályozni. A csatársor megatámasztás hiján nem sokra ment s Sidon csak egyénileg mutatott jobbat társainál. A Budapesti Athletikai Klub győzelmé reális és teljesen megérdemelt volt. A csapat és a mezőny legjobb embere Gállos volt, mellette még Rudas, Grünwald és Nagy kapus váltak ki a BAK. csapatában. A Gross, Gerő és Cseh helyén szerepelt tartalékok jól állottak meg helyeiket és jól illeszkedtek be a csapat harmonikus összmunkájába. A BAK. győzelmé annál nagyobb lelkesedést keltett a fekete-kékek táborában, mert a BAK.-nak most sikerült másodikban legyőzni régi riválisát, az UTE.-t. Az Újpestiek eddig mindig 3:1 arányban győztek a BAK. ellen.

Az UTE., bár 7 emberrel kezdi a játékot, rövidesen kornert ér el, ami után a BAK. nyomul előtérbe szép összjátéka révén s már a 12. percben gólt lő. Rudas lövését u. i. a kapus hibásan védi, úgy, hogy a leejtett labdát Gállos a gólbá vágja. Az UTE. kornert hozó rövid támadása után a BAK. a 39-ik percben kornerhez jut, amit Révész fejejl a gólbá továbbít. A félidő végéig Gállos már a harmadik gólt szerzi meg. Félidő 3:0. A második félidő jórésze az UTE. erőtlén támadásaival telik el. A BAK. kaput csak 3 korner veszélyeztet. Közbe a BAK. lerohanásai tartikják a mérkőzés képét. A 29-ik percben Varga ívelt lövése a 4-ik gólt eredményezi. Most Kelemen vezet szép támadást, centerét Gállos a gólbá vágja, megszerzi vele a BAK. utolsó gólját. Biró: Szűsz Hugó (MTK.)

II osztályu bajnokság.

„33“ FC — Kőb. TE. 3:1

(Indóház-utcai pálya.) A „33“-ok nem könnyű munka után győzték le a Kőbányaiak megerősödött csapatát. Az első félidőben Székány vezető gólt lövi. Félidő 1:0. A második félidőben a Kőbányai csapat Szalay II. révén váratlanul kiegyenlít. Erre egy ideig változatos játék keletkezik, amely nem mindenütt ment az erőszakoskodástól sem. A „33“-ok forszírozott támadásai végül Székány újabb gólját eredményezik. Most a helyi csapat visszaesik, s nem tudja meggátolni, hogy Koch a 3-ik gólt meg ne szerezze. Biró: Izsó BTC.)

URAK — III. TVE. 12:0

(Margitszigeti pálya.) A III. kerületiek áldozatai lettek a karácsonyi őszi mérkőzésnek. (?) Csapatjukat nem bírták kiállítani, mert játékosainak nagy része vidékre utazott az ünnepekre. Előbb 10, majd később csak 9 emberrel játszottak, akik közül csak 4 volt első csapatbeli játékos. Ilyen körülmények között az URAK. igen könnyen bántak el a III. kerületiek

kel szemben. Szép játékok mutatott különben a csatársor, amelyet a fedezetsor igen jól támogatott, amiben Kocsis halfedezet vált ki. Jók voltak még Burghardt és Ortner az URAK.-nál és Suhajdy, Guttmann a III. kerületieknél. Félidő 5:0. Biró: Vámos (Föv. TC.)

MAFC — KAOE. 1:0

(Soroksári-uti pálya.) Mindkét csapat több tartalékkal állt ki. A játék képe meglehetősen egyforma erőket tüntetett fel, a második félidő közepe után a KAOE. látszott jobbnak. A MAFC. védelme ekkor azonban példás ellenállást tanúsított. A KAOE. minden támadását visszaverte. Lassan-lassan a játék vége felé azonban a MAFC. ismét szóhoz jut s Klug I. váratlanul a győztes gólt szerzi meg. (40. p.) Félidő 0:0. A MAFC.-ban Dietz centerhalf, Smolig és Klug I. és II. váltak ki. Biró: Horváth Ferenc (FTC.)

III. osztályu bajnokság.

Fer. SC. — Sp. ked. köre 11:0

(Soroksári-uti pálya.) A szövetség által megismételtetett mérkőzés, amelyet a pálya hasznavehetlensége miatt kellett újra játszani. Az előbbi mérkőzést a SKK. nyerte meg 5:1 arányban! S most 11:0-al a Fer. SC. a győztes! Erkölszi demoralizálást vagy hanyagságot jelent-e a SKK. ilyen formaváltozása? — Biró: Herczog Ede (MTK.)

Szövetségi díj.

BAK. II. UTE. II. 1:1. (Amerikai-u. p.) Félidő 0:0. Biró: Izsó (BTC.)

URAK. — III. TVE. 3:2. (Margitsziget.) Félidő 2:0. Biró: Vámos (Föv. TC.)

FTC. II. Typ. II. A Typ. SE. II. a szövetségi díjról lemondott.

A „33“ FC. II. — Kőbányai TE. II. Kőb. lemondása folytán elmaradt.

MAFC. II. — KAOE. II. KAOE. nem állt ki a szövetségi díj-mérkőzésre.

Hírek.

FTC. április 25-én Bécsben fog játszani a Wiener Athletik-sport Club ellen.

BÉCS—BERLIN válogatott csapatainak tavaszi mérkőzése március 28-án fog Berlinben lefolyni.

AZ OSZTRÁK-MAGYAR válogatottak május 2-án találkoznak Bécsben eddig még nem állapított pályán.

A PÜNKÖSDI nemzetközi labdarugó kongresszus alkalmából, amely tudvalevőleg Budapesten fog végbemenni, több nemzetközi mérkőzés van tervbe véve. A magyar válogatott csapat ellenfelei a svajciak, olaszok, németek vagy hollandok közül fog kikerülni.

ÁPRILIS 4-én, amikor a magyar és cseh válogatottaknak kellett volna mérkőzni, a csehekre kimondott bojkott miatt elmarad, de helyette a MLSz., minden valószínűség szerint, valamely más ország reprezentatívjai ellen fog mérkőzést rendezni.

PRÁGA. (Dec. 26.) Slavia — Slavia old boys 6:3.

A DEUTSCHER FUSSBALL-CLUB KARÁCSONYI KÖRUTJA. A DFC. jeles csapata a karácsonyi ünnepek alkalmával Dél-Németország három városában matchelt; két mérkőzést nyert, míg a Pforzheimi Football-Clubtól csekély gólarányu vereséget szenvedett. Az eredmények a következők: Dec. 25. DFC. — Mannheimer Union 3:2. Dec. 26. Pforzheimi Football-Club — DFC. 2:1. A prágai kapus feltűnő győngén szerepelt. Dec. 27. DFC. — Nürnbergi FC. 3:0. Ezen mérkőzésben a jobbszélső Thurn helyén, aki megsérült, Dewhurst háttvéd játszott.

LONDON—PÁRIS amatőr válogatottjai mérkőztek egymással karácsonykor Londonban. Mindkét mérkőzést az angolok nyerték, még pedig 3:1 és 7:3 arányban.

○○○○○ Ifjúsági Labdarugás. ○○○○○

A labdarugás nagymérvű haladása az ifjúsági sportéletet is felvirágoztatta s az Ifjúsági Labdarugók Szövetségét végkép megszilárdította.

Az ILSz. VI-ik bajnokságának első felévébe eső bajnoki mérkőzéseit — öt kivételével — az időjárás okozta határozat folytán már november hó végén fejezték be. Az 1908/1909. évi bajnokságban tizenhárom egyesület csapata vesz aktív részt. Ezek között négy nyilvános egyesület ifjúsági csapata is szerepel, ami

az ILSz-ben ujtást képez. A 13 egyesületen kívül még kilenc ifjúsági egyesület tartozik a szövetség kötelékébe. Az elmúlt évben szereplő tizenegy egyesület közül öt nyilvános egyletté vált s három feloszlott. Az 1907/1908. évi ifjúsági bajnokságnak, a Ferencvárosi Sport Clubnak a bajnoki díjak a közelmúlt hetekben osztottak ki. Az ILSz. által az 1908/1909. évre kiírt bajnokság győztese már nemcsak az ifjúsági szövetség érmeit, hanem egy évre nyeri a székesfőváros alapította győnyörű vándordíjat is. A szövetség válogatott csapata 1908. év őszén két ízben szerepelt. Mindkét mérkőzését elvesztette ugyan, de igen szép eredményt ért el különösen a Nemzeti Sport Clubbal szemben. (4:3.) A Pozsonyi Torna Egyesület ellen Pozsonyban 4:1 arányban veszített. A bíró- és pályamizéria csak fokozódik, amely helyzet javítani egyelőre nincs kilátás.

A szövetség adminisztratív ügyei e bajnoki évben ismét pontosabban vezetettek. A tisztikar működése általában véve azonban kielégítő nem volt. A legteljesebb elismeréssel és dicsőréssel csak Friedmann Mór titkárról szólhatunk. Friedmann titkárnak a szövetség tényleg oly ügybuzgó és kiváló szakférfiut kapott, amilyen agitálást és sport iránti ambíciót elődeinek egyikében sem találhattuk föl. A szövetség munkájának elintézésében tevékeny részt vettek továbbá Schneider Béla másodelnök, Gerő Ferenc főpénztáros és Koch Lajos háznagy. Befolytak a szövetség vezetésébe nevezettek közül Nánási Gábor, Tihanyi Árpád, Holló Ágoston, Samuel Ferenc, Harsányi Jenő, Neumann Béla, Géser Albert, Kiss Árpád, Menyhárt Antal és még néhányan. Horváth János a szövetségi csapatokat menegálja; Zoltán Béla a tanács- és közgyűléseken elnöki tisztségének tesz eleget; Vámos Soma az ifjúsági bírói szakeladások és vizsgák fölötti felügyeletet gyakorolja; Müllender Sándor képviseli a szövetséget kifelé s így a MLSz. tanácsában is. Ez a gárda irányítja az ILSz.-ét és a kötelékébe tartozó 22 ifjúsági egyesületet, mely 600—700 főtalljátékosnak foglalkoztatja.

Büntetésekkel ebben a félévben a szövetség — az előző évekhez képest — igen keveset rótt ki; mindössze 30 játékost tiltott el a játéktól.

Ami a játékos vándorlást illeti az ifjúsági csapatokból a nyilvános egyletekbe, azoknak száma mintegy 80-ra tehető. A távozottak között kiválóbbak is vannak.

A jelenlegi ifjúsági csapatok között az 1909/1910-ik évben több egylet a nyilvánosság terére lép. Eddig hat ifjúsági egylet: a Rákos-Szent-Mihályi Mű- és Sportkedvelők Köre, a Megyeri Sport Club, a Magyar Ifjak Haladás Köre, a Lipótvárosi Torna Egylet, a Fővárosi Testedzők Köre és a Kőbányai Sport Club jelentkeztek arra, hogy az ILSz. ezen törekvésükben segédkezett nyújtson. Ha ez megvalósul, úgy a MLSz.-ben már a jövő bajnoki évben négy osztály lesz.

Az őszi forduló 78 bajnoki mérkőzésének csak 77 százalékát játszották le ifjúsági egyleteink. A szövetségi díjmérkőzéseknek javarészt az egyletek nem tartják meg; négy egylet erre nem is adta le nevezését.

A bajnokság második fordulójára minden ifjúsági egylet erősen készül. A készülődés annál is inkább érthető, mert a bajnokságra 5—6 egyletnek is van esélye. A bajnokság őszi fordulójának győztese a Fővárosi Torna Club Ifjúsági csapata lett. A négy nyilvános egylet közül a Föv. TC. vezetősége fordított a legnagyobb gondot ifjúsági csapatának működésére, melynek játékosny hatását elsősorban is ifjúsági csapatának kiváló sikerében találhatjuk meg. Az elérhető 24 pontszámából négyet veszítvén el, 20 ponttal áll a forduló élén. Csapatának összeállítása a következő volt: Tihanyi. — Kerekes, Budai. — Bakos, Amster, Weisz. — Fuchs, Hamburger, Pach, Katona, Szántó. Jobb játékosai Pach, Hamburger, Katona és Bakos. Előbbi két játékos különben már a Fővárosi TC. I-ső csapatában szerepel. Érdekes, hogy ez az ifjúsági csapat a MLSz. III-ad osztályában részt vett Magyar Torna Clubot 7:0 arányban győzte le, nem is teljes idő alatt, mert a MTC. a 7-ik gólnál a pályáról levonult, nem akarván nagyobb szégyent hozni a volt Vigan Előre Ifjakra.

Második helyet a Kőbányai Sport Klub foglalja el 19 ponttal, 20 adott s 13 kapott góllal. A csapat főerőssége a kitűnő védelem — Burián, Szandtner, Samodai — és a csatársor jobb oldala Hajdu, Kurovsky. Burián már több ízben védte az ILSz. válogatott csapatának kapuját. Vereséget csupán a Föv. TC. i. cs.-tól és a LTE-től szenvedtek. A csapat tavaszra erősen meggyengült, mert a támadás és védelem lelke — Burián, Hajdu — durva játéku miatt, előbb márc. 31-ig, utóbbi aug. 15-ig eltiltattak.

Harmadik helyen a Megyeri Sport Club áll 18 ponttal, 39 adott s 8 kapott góllal. Ez a legrégibb, de egyúttal legdurvábbnak tartott ifjúsági csapat. Vereséget a Föv. TC. i. cs., KSC. és LTE-től szenvedett. A csapat legjobb emberei Kovács, Goldstein és Mácsik voltak. Ezek közül azonban a két első az UTE-ba lépett s annak első csapatában játszik. Így a csapat tavaszra lényegesen meggyengült.

Negyedik helyet a Rákos-Szentmihályi Mű- és Sportkedvelők Köre foglalja el 15 ponttal, 25 adott s 12 kapott góllal. Vereséget a Typ. i. cs.-tól s a Megyeriektől kaptak. Három eldöntet-

len mérkőzést is játszottak. Egyike a legrégibb ifjúsági csapatoknak. Még egy erős mérkőzésük van hátra a LTE-tel, mely a kedvezőtlen pályaviszonyok miatt febr. 21-ére maradt.

Ötödik helyet a Fővárosi Testedzők Köre foglalja el 13 ponttal. Gólarányuk 16:20. Fiatal szimpatikus csapat. Először vesznek részt a bajnokságban, hol figyelemre méltó helyezést értek el. Vereséget a négy első helyezettől kapott. A csapat legjobb embere volt — Gorup és Kirchmeieren kívül, kik nyilvános egyletekbe léptek — Rubos, Csontos, Auer, Wurmbauer és Hauser.

Hatodik hely a Lipótvárosi Torna Egyet. Az ifjúsági körökben ezt a csapatot tartják a legerősebbnek. Vereséget pályán csak a MIHK-től szenvedett. Több mérkőzését a zöldasztalnál semmisítették meg, mert hol jogosulatlan játékost szerepeltetett, hol pedig vezetősége hibájából ellenfelét oly későn értesítette, hogy az bajnoki mérkőzésre kiállni képtelen volt már. Az ILSz. szabályai szerint ily esetben az ellenfél barátságos mérkőzést köteles játszani, hogy a rendező egyesület pályaköltsége némiképen megtérüljön.) A csapat legjobb emberei: Wurfer, Lucek, Windpassinger, Kiss és Stofa. Pontszáma 12, gólaránya kitűnő: 19:4. Egy mérkőzése van még hátra a Szent-Mihályiakkal.

Hetedik helyen a Budapesti Athletikai Club ifjúsági csapata áll 10 ponttal, gólarány 18:17. Első mérkőzéseit a csapat sorra megnyerte, de később a csapat jobb embereit kivonták az első és második csapat részére. A csapat hibája volt, hogy Kőbányára és Szent-Mihályra nem ment ki s bár esélye volt, e mérkőzéseket lemondta. Jobb játékosai: Pethő, Perl, Brandl és Karossa.

(Folytatása lapunk legközelebbi számában.)

A FŐVÁROSI EVEZŐS-EGYELETEK egy napilapunk kitűnően vezetett sportrovatában az ott meghonosított szokás szerint a jövő évi sporttevékenységükről nyújtanak perspektívát reménytel duzzadó kebellet. A „Pannónia” juniorjait már a téli napokban bassin evezéssel gyakorolja, hogy a tréning idő kezdetén már jó stílussal dolgozzanak. Főként junior nyolcasban fog menni a jónak ígérkező csapat. Seniorjuk magja az idén a tavaly oly fényesen szerepelt junior nyolcas lesz, mely a kontinens legjobb junior csapatja volt. A Pannónia az idén okvetlenül felkeres egy német nagy regattát. A „Duna” evezős egylet fokozott ambícióval lát neki a Pannoniának. Gillemot mester fogja ismét előkészíteni csapatjukat. Evezőseik közül a legtöbben a télen át birkózó tréninget folytatnak. A „Sirály” is kiáll újra a küzdőterre, nem lesz így csupán párhar a regatta. Ők már tavaly is erre az évre tréningeztek Barry mester felügyelete alatt, ki minden valószínűség szerint ismét trénerük lesz. A „Neptun” skullistája ifj. Mészáros a bajnokira készül az idén, míg Leviczky a „Nemzet” tagja, bajnokunk, az idén — mint halljuk — nem fog már evezni. Az egyletek már megnyilatkoztak ugyszólván mind, most a szövetség következik.

A GYŐRI CSÓNÁKÁZÓ-EGYELET kabaréval egybekötött Szilveszter-ünnepélyt rendez.

DONAUHORT. Bécs egyik legelőkelőbb evezős egylete, közgyűléséhez terjesztett évi jelentés szerint az egylet tagjai tavaly 37.984,8 km. utat eveztek, kb. 8000 km.-rel többet, mint tavaly. A kilométerdjárt 2119 km. evezésével Hermann Pinck nyerte el. Versenyeredmények ismertetése alkalmával dicsőreleg emlékszik meg a budapesti Pannoniáról, melytől senior negyeseik vereséget szenvedett. A „Donauhört” 25 éves fennállása alatt összesen 83 győzelmet aratott 115 győztes tagjával. Gazdag csónakállományuk 28 egyleti és 8 magántulajdonban levő hajóból áll.

A Z EVEZŐS VILÁGBAJNOKSÁG versenyét az idén az angolok szeretnék áthozni Ausztráliából a szigetországba. H. T. Blackstaffe most azon fáradozik, hogy R. Arnst világ bajnokot megnyerje arra, hogy Ernst Barryval a világ bajnokki címért a Themán mérkőzzön. Hivatalos választ még nem kapott e meghívására, de ismeretes lévén a világ bajnokki match előtt R. Arstnak azon kijelentése, hogy ő hajlandó átmenni az Océánon: kétsésgívül, hogy ez a mérkőzés minden valószínűség szerint létre is fog jönni.

A FRANKFURTER RUDER VEREIN évi jelentéséből olvasuk, hogy az egyletnek 519 tagja van, és pedig 7 tiszteleti, 187 működő és 325 pártolótag. Ezenkívül 80 középiskolai

tanuló is evezett, mint növendék az egyeslet hajóiban. A növények csak d. u. 3—6-ig evezhettek, hogy a bár elég tekintélyes hajópartjuk a tagok használatára zavartalanul lehessen és a diákok is evezhessenek, kik e beosztással meg voltak elégedve.

AZ AUSZTRÁLIAI EVEZŐSÖK egy ausztráliai lap szerint tömegesen fognak a hivatásos evezősök részére kiírt „Nugget-Polish” 500 fontos hendikep versenyen résztvenni. Bizonyos indulóknak jelzi R. Arnst világbajnokon kívül W. Webb és Welch Új-Zealand-i evezősöket, Thoronghgood az ausztráliai bajnok, továbbá Charles Towns ex világbajnok és Fogwell ausztráliai evezősök. Ha ehhez még a szintén tekintélyes számmal oda készülő canadai és amerikai professzionistákat is hozzá vesszük, úgy máris egy óriási jelentőségű regattának ígérkezik e verseny, melynek díjait az angolok szeretnék megvédeni...

Uszósportunk 1908-ban.

A MUE. mult szombati uszóversenye jelentette az elmúlt év uszósportjának kapuzárását és befejeződött a mozgalmass, sporteseményekben és — szenczióikkban gazdag szezon. Elérkezett az ideje annak, hogy a sportkrónikás elfogulatlan, objektív tolla vegye mérlegelés alá az év eredményeit, melyek illusztrálására elsősorban alanti táblázatok szolgálhatnak.

Az 1908. év díjat nyert versenyzői.

A) Magyar versenyzők belföldön.

	I	II	III
1 Halmay Zoltán bajnok (MTK.)	16	—	—
Donáth Leó (MAFC.)	13	3	—
Beleznay László (MAFC.)	12	1	1
Hégnér Jenő (MUE.)	10	4	1
5 Apor Lóránt (MUE.)	10	3	2
Munk József (MTK.)	10	3	1
Pois István (ÓTE.)	8	6	—
Hendl Kornél (MTK.)	8	—	—
Ónody József (MUE.)	7	3	1
10 Hornung Gyula (MTK. és BEAC.)	7	3	—
Ádám Sándor (MUE.)	7	2	—
Schwendtner Pál (Balaton.)	7	2	—
Gööz József (MAFC.)	7	1	1
Baronyi András bajnok (MTK. és MAC.)	7	—	—
15 Boróvi Ferenc (MUE.)	6	9	1
Nagy Géza (Balaton.)	6	5	1
Hajós Henrik bajnok (MTK.)	6	3	—
Lenkei Károly (Balaton.)	6	2	2
Toldi Ödön (MTK.)	6	2	—
20 Elek Imre (MUE.)	6	1	1
Las-Torres Béla bajnok (BEAC.)	5	1	—
Zachár Imre (MTK.)	5	1	—
Domonkos Pál (FTC.)	4	3	3
Pogány Andor (BAK.)	4	3	1
25 Hontú Gábor (MAFC.)	4	1	—
Róth Henrik (MTK.)	4	1	—
Demján Oszkár (BTC.)	4	—	2
Fülöp Károly (MAFC.)	4	—	—
Széchy Dezső (Balaton.)	4	—	—
30 Wenk János (FTC.)	4	—	—
Sugár Aladár (FTC.)	3	2	2
Friedmann Tibor (MUE.)	3	1	1
Ónody Károly (MUE.)	3	1	1
Bodó Jenő (MAFC. és BAK.)	3	1	—
35 Fabinyi József (MAFC.)	3	1	—
Tetőnyi Géza (MAFC.)	3	1	—
Szegő Ernő (MAFC.)	3	—	1
Krausz Tivadar (MUE.)	3	—	—
Novák Jenő (Balaton.)	3	—	—
40 Eisner Ferenc (MAFC.)	2	4	—
Petrovics Szvetisláv (MUE.)	2	3	—
Kovács Andor (MUE.)	2	1	1

	I	II	III
Eperjessy Béla (FTC.)	2	1	—
Roller Sándor (FTC.)	2	1	—
45 Sarlós Dezső (BAK.)	2	1	—
Wiesel Ernő (MAFC.)	2	1	—
Schlivicka Ignác (FTC.)	2	—	2
Dr. Biegelbauer Árpád (OTE.)	2	—	—
Kankovszky Artur (FTC.)	2	—	—
50 Kirchknopf Ervin (MAFC.)	2	—	—
Kugler Sándor bajnok (OTE.)	2	—	—
Nagy Jenő (Balaton.)	2	—	—
Novák István (Balaton.)	2	—	—
Ott Mihály (FTC.)	2	—	—
55 Reisenleitner B. (BEAC.)	2	—	—
Széchy Endre (Balaton.)	2	—	—
Török Zoltán (Balaton.)	2	—	—
Agulár György (MTK.)	1	4	2
Rickert József (MUE.)	1	3	3
60 Tolnai Ferenc (MAFC.)	1	3	2
Leipnicker M. (MTK.)	1	3	—
Erdős Gyula (BAK.)	1	2	—
Rasinszky János (FTC.)	1	2	—
Burgmayer F. (FTC.)	1	1	1
65 Kálmán Ernő (ÓTE.)	1	1	1
Bán Endre (MUE.)	1	1	—
Erdődy Imre (BBTE.)	1	1	—
Ferber Oszkár (BAK.)	1	1	—
Hirsch Miklós (FTC.)	1	1	—
70 Lantossy József (MTK.)	1	1	—
Nadas Sándor (BAK.)	1	1	—
Rémi Károly (MUE.)	1	1	—
Rónai László (MTK.)	1	1	—
Szentessy Sándor (FTC.)	1	1	—
75 Tar Imre (ÓTE.)	1	—	3
Támedly József (BEAC.)	1	—	2
Kelemen F. (MAFC.)	1	—	1
Schaffhauser B. (MUE.)	1	—	1
Schmidt József (MTK.)	1	—	1
80 Alexi Ferenc (MUE.)	1	—	—
Baráth István (BTC.)	1	—	—
Ember Sándor (BEAC.)	1	—	—
Engelsberg B. (FAC.)	1	—	—
Farszky Gyula (MUE.)	1	—	—
85 Halász L. (FAC.)	1	—	—
Freund Jacques (MUE.)	1	—	—
Kerekes Gyula (FTC.)	1	—	—
Kovács György (FTC.)	1	—	—
Láng László (MTK.)	1	—	—
90 Martiny László (CsFC.)	1	—	—
Mattersdorfer H. (FAC.)	1	—	—
Metzger Károly (FTC.)	1	—	—
Német Lajos (MTK.)	1	—	—
Perin Béla (FTC.)	1	—	—
95 Pernyész János (MUE.)	1	—	—
Rómer Károly bajnok (MUE.)	1	—	—
Sole Alajos (BAK.)	1	—	—
Scharnbek József (BTC.)	1	—	—
Scholz Erich (BTC.)	1	—	—
100 Székely Leó (Bajai SE.)	1	—	—
Telkes Miklós (MTK.)	1	—	—
Telkes Pál (MUE.)	1	—	—
Vivian Alfréd (Tata.)	1	—	—
Weisz Tibor (MUE.)	1	—	—
105 Apor Emil (MUE.)	—	3	2
Ólasz A. (BEAC. és FTC.)	—	3	2
Kronberg Alajos (MUE.)	—	2	1
Szilágyi Ottó (MAFC.)	—	2	1
Kunszt Ferenc (FTC.)	—	2	—
110 Parragh Ferenc (ÓTE.)	—	2	—
Rajágh László (MAFC.)	—	2	—
Zsoldos Károly (ÓTE.)	—	2	—
Bíró Károly (MTK.)	—	2	1
Abonyi Árpád (FTC.)	—	1	—
115 Eisner Rezső (MAFC.)	—	1	—
Fischer Tibor (MTK.)	—	1	—
Halász Imre (MAFC.)	—	1	—
Haller Elemér (BAK.)	—	1	—
Juventius Károly (MTK.)	—	1	—
120 Mérei Gyula (FTC.)	—	1	—
Pogány Pál (MAFC.)	—	1	—
Raggy Vilmos (FTC.)	—	1	—
Reichl Sándor (ÓTE.)	—	1	—
Reynolds J. W. (Tata.)	—	1	—
125 Ruda Kornél (BBTE.)	—	1	—
Szigeti János (FTC.)	—	1	—
Wamoscher Lajos (MTK.)	—	1	—

	I	II	III
Wittmann Győző (MAFC.)	—	1	—
Bihar Aladár (Balaton.)	—	—	1
130 Burgmayer J. (FTC.)	—	—	1
Fühl József (FTC.)	—	—	1
Ghyllányi L. (MAFC.)	—	—	1
Jelfy Gyula (MUE.)	—	—	1
Juszt J. (magán)	—	—	1
135 Lass Béla (MTK.)	—	—	1
Leipnicker Bernát (MTK.)	—	—	1
Marady Vilmos (BAK.)	—	—	1
Pál Endre (MAFC.)	—	—	1
Rimanóczy J. (BTC.)	—	—	1
140 Schlosser József (FTC.)	—	—	1
Szarvas Gyula (MUE.)	—	—	1
Szántó Imre (MTK.)	—	—	1
Wagner Károly (MUE.)	—	—	1
Összesen 143 versenyző	318	144	65

Egyletek szerint:

Magyar Testgyakorlók Köre	71	38	19
Magyar Úszó Egyesület	70	26	8
Műgyetemi Athletikai és Football Club	58	23	9
Balaton Úszók Egyesülete	34	9	3
Ferencvárosi Torna Club	29	19	13
Vegyesek	56	29	13
Összesen	318	144	65

B) Magyar versenyzők külföldön.

1 Halmay Zoltán (MTK.)	11	2	—
Hornung Gyula (MTK.)	7	—	1
Munk József (MTK.)	6	4	—
Hendl Kornél (MTK.)	4	1	—
5 Toldi Ödön (MTK.)	4	—	—
Hegner Jenő (MUE.)	3	2	—
Apor Loránt (MUE.)	3	1	—
Hajós Henrik (MTK.)	3	1	—
Ónody József (MUE.)	3	1	—
10 Ádám Sándor (MUE.)	3	—	—
Zachár Imre (MTK.)	2	2	—
Friedmann Tibor (MUE.)	2	1	—
Dr. Biegelbauer Árpád (ÓTE.)	2	—	—
Boróvi Ferenc (MUE.)	2	—	—
15 Domonkos Pál (FTC.)	1	1	1
Baronyi András (MAC.)	1	1	—
Elek Imre (MUE.)	1	1	—
Las-Torres Béla (BEAC.)	1	1	—
Kankovszky Artur (FTC.)	1	—	—
20 Petrovits Szvetisláv (MUE.)	1	—	—
Róth Henrik (MTK.)	1	—	—
Schaffhauser Béla (MUE.)	1	—	—
Donáth Leó (MAFC.)	—	3	—
Füti Károly (MAFC.)	—	2	—
25 Olasz Andor (FTC.)	—	2	—
Beleznay László (MAFC.)	—	1	—
Fabinyi József (MAFC.)	—	1	—
Freund Jacques (MUE.)	—	1	—
Kugler Sándor (ÓTE.)	—	1	—
30 Ónody Károly (MUE.)	—	1	—
Schlivicka Ignác (FTC.)	—	1	—
Zvarinyi Szilárd (MAFC.)	—	1	—
Huszár Károly (MTK.)	—	—	1
Rémi Károly (MUE.)	—	—	1
35 Schmidt József (MTK.)	—	—	1
Wenk János (FTC.)	—	—	1
Összesen 36 versenyző	57	31	6

Egyletek szerint:

Magyar Testgyakorlók Köre	37	10	3
Magyar Úszó Egyesület	16	7	1
Óbudai Torna Egylet	2	1	—
Vegyesek	2	13	2
Összesen	57	31	6

C) Külföldi versenyzők Magyarországon.

1 Sheff Ottó (WAC. Bécs.)	3	—	—
Langer Ferenc (Silesia Boroszló.)	2	1	—
Zimmermann György (Silesia Boroszló.)	1	2	—
5 Buchfelder Hermann (Amateur Bécs.)	1	—	—
Buchfelder Rudolf (Amateur Bécs.)	1	—	—
Fraenkel Oszkár (WAC. Bécs.)	1	—	—
Henner Zdenkó (Amateur Bécs.)	1	—	—
Svoboda Lajos (Amateur Bécs.)	1	—	—
Reiner István (WAC. Bécs.)	1	—	—
10 Baranski Vilmos (Silesia Boroszló.)	—	3	—
Freund Gusztáv (WAC. Bécs.)	—	1	—
Jax Lajos (Amateur Bécs.)	—	1	—
Jeltsch Kurt. (Silesia Boroszló.)	—	1	—

Köllner Róbert (Amateur Bécs.)	—	1	—
15 Krausz Vilmos (WAC. Bécs.)	—	1	—
Mayer Lipót (WAC. Bécs.)	—	1	—
Összesen 16 versenyző	12	12	—

Egyletek szerint:

WAC. Bécs	5	3	—
Amateur Bécs	4	2	—
Silesia Boroszló	3	7	—
Összesen	12	12	—

D) Díjat nyert hölgyversenyzők.

1 Steiner Erna (MUE.)	4	1	—
Lengyel Jucika (MUE.)	3	—	—
Milch Klára (Austria Bécs.)	3	—	—
Vaszarits Tusi	2	1	—
5 Huber Nusi	2	—	—
Wohlmut Margit (MUE.)	2	—	—
Zvillinger Hilda (MUE.)	2	—	—
Böhm Margit (Austria Bécs.)	1	1	—
Steiner Ilona (MUE.)	1	1	—
10 Bory Ilona (MUE.)	1	—	—
Adler Augusztia (Austria Bécs.)	1	—	—
Engelsberg Elza (Fiume.)	1	—	—
Halász Ilona (Fiume.)	—	1	—
Összesen 13 versenyző	23	5	—

Egyletek szerint:

Magyar Úszó Egyesület	13	2	—
„Austria“ Bécs	5	1	—
Vegyesek	5	2	—
Összesen	23	5	—

A MUE szezonzáró versenye.

Mult szombaton tartotta meg a MUE. utolsó ezidei versenyt, melyen a szezon előrehaladott volta erősen megérezett, mert a hazai egyletek elég gyéren vettek részt és a rendező egylet gárdája így elismerésre méltó sikerrel szerepelt, a 22 versenyszámból tizenkettőt megnyerve. A külföldet főleg a WSC. Austria hölgyei képviselték, minden versenyüket lesújtó fölénytel megnyerve. Brüll remek tömör ezüst serlege végérvényesen Bécsbe vándorolt. A meetingen általában véve igen jó eredmények értek el; így a 60 m.-es hendikepben Honti Gábor (MAFC.) mesés gyorsaságu és klasszikusan tiszta sprintjén kívül feltűnt, hogy a döntőben induló valamennyi versenyző 41 mp.-en belül uszta a távot. (Honti 37.6, Pogány G. 38.2, Scholz 39.2, Fühl 39.8, Rickert 40 és Mérei 40.6 mp.) Egyaránt dicséretet érdemel Ónody 52 mp.-es ideje 80, valamint Hegner 1 p. 09.6 mp.-e 100 és 7 p. 36.6 mp.-e 500 m-teren; előbbi győzelmével fényesen beigazolta a BTC. versenyen szenvedett érzékeny vereség irrealitását. Apor L. oldalúzásban győztes, kifogástalan stílusán kívül 2 perc 53 másodperccel első rangú eredményt is produkált. Nem csekély szenzációval lepte meg a szépszámu közönséget Elek Imre (MUE.) a 100 m.-es mellúszáshendikepben, melyet 1 p. 20 mp. alatt nyert meg scratchről. Ez az eredmény őt már Baronyihoz is közel hozza és némileg még kiforratlan, javításra szoruló és rövid tempója erős javulást enged remélni. Pois a 60 m.-es hátúszást előrelátható módon biztosan nyerte, bár ideje (47.4 mp.) némi csalódást keltett. Schaffhauser (MUE.) e régi fejestávu grónk végre nagyon szép ugrással (17 m. 15 cm.) jutott megérdemelt győzelemhez a plunginghendikepben. Sugár Aladár (FTC.) az ifjúsági 100 m.-es hendikepben tett nagymérvű javulásról tanúságot, amennyiben 1 p. 13.2 mp.-es idejével kellemes meglepetést okozott. Fekete István (MAFC.) ezuttal 800 m.-en mutatkozott be és nyugodt, szabályosan áthúzott, őt közeptávrá praedestináló stílusa könnyen, canterben juttatta győzelemhez. A vízipólo egyetlen és már ismételt megített tanulságot eredményezett: a Rudasfürdőben sportszerű matchet lejátszani egyszerűen képtelenség. A hendikepelést Kugler végezte, a nála megszokott és a dicséretet szinte feleslegessé tevő kitűnő módon, míg a verseny jó megrendezését Schubert Alfréd és dr. Gräfl Ödön végezték rendes precizitással és routine-nal. Részletes eredmény:

I. Megnyitóverseny 100 m. (bajn. kiz.) 1. Hegner Jenő (MUE.) 1 p. 09.6 mp. Indult még Domonkos Pál (FTC.) és Rimanóczy Jenő (BTC.), ki feladta. Hegner 11, illetve 24 mp. alatt uszva az első 2 hosszt, karcsapással fordul ellenfele

előtt, 60 m-nél (38.4 mp.) már 1 m. előnye van, amely 80 m-nél (53.4 mp.) 1½, végeredményben 2 m-re növekszik.

II. *Hendikep* 60 m. 1. előfutam. 1. Rickert József (MUE.) 11 mp. h. 51 mp. 2. Scholz Erich (BTC.) 13 mp. h. 52.2 mp. 3. Fülh József (FTC.) 13 mp. h. 52.8 mp. Indult még Fehér Endre (MUE.) 0 mp. h., Rézöntő Béla (BEAC.) 13 mp. h., Kolozsváry Alajos (MUE.) 12 mp. h. 2. előfutam. 1. Honti Gábor (MAFC.) 14 mp. h. 51.6 mp. 2. Pogány Andor (BAK.) 14 mp. h. 52.4 mp. 3. Mérei Gyula (FTC.) 13 mp. h. 53.6 mp. Indult még Bán Endre (MUE.) 9 mp. h., Erdős Gyula (BAK.) 14 mp. h., Weingruber S. (MUE.) 3 mp. h. Döntőfutam. 1. Honti Gábor (MAFC.) 51.6 mp. 2. Pogány Andor (BAK.) 52.6 mp. 3. Rickert József (MUE.) 53 mp. 4. Fülh József (FTC.) 53.4 mp. Honti már 40 m-nél együtt fordul a többivel és biztosan győz.

III. *Mellstaféta* 4×60 m. 1. MUE. I. (Friedmann, Boróvi, Kovács, Elek) 3 p. 39.2 mp. Indult még a MUE. II. 10 mp. előnnyel, melyet azonban csakhamar elveszt és kiáll.

IV. *Gyorsúszás* 80 m. 1. Ónody József (MUE.) 52 mp. Indult még Hégnér Jenő (MUE.). Ónody 10.8 mp. alatt egy gondolattal fordul előbb, 23.8 mp.-es két hosszával már ½ m.-el vezet, 37.6 mp. alatt azonban teljesen megelőzi Hégnert, ak testhosszal lesz második.

V. *Hölgyverseny* 200 m. 1. Milch Klára (Austria) 1 p. 41.6 mp. Indult még G. Adler (Austria), aki 12–13 m.-el maradt el. Austria győztes hölgybajnokának pompás magyar tempója van.

VI. *Vendégek versenye* 80 m. 1. Hornung Gyula (Vác, MTK.) 1 p. 01.4 mp. 2. Köllner Róbert (I. WASC.) 1 p. 03.4 mp. Indult még Tolnai Ferenc (WAC.), Grünwald E. (WAC.), Lukács E. (WAC.), Rosenberg V. (FTC., Klagenfurt). A „vidékiek és külföldiek” legnagyobb része vérbeli pesti uszó volt, és így kis megerőltetéssel ugyanugy lehetett volna „házigazda”, mint — „vendég.” Hornung persze játszva győzött.

VII. *Mellúszáshendikep* 100 m. 1. előfutam. 1. Elek Imre (MUE.) 15 mp. h. 1 p. 36.2 mp. 2. Lenkei Károly (Balaton) 15 mp. h. 1 p. 41.2 mp. 3. Gácsi János (FTC.) 12 mp. h. 1 p. 44 mp. Indult Fehér Endre (MUE.) 0 mp. h., Kolozsváry József (MUE.), Friedmann Tibor (MUE.) 12 mp. h., Demján Oszkár (BTC.) 14 mp. h. 2. előfutam. 1. Nagy Jenő (Balaton) 12 mp. h. 1 p. 39 mp. 2. Szőke Béla (BAK.) 6 mp. h. 1 p. 40.8 mp. 3. Perin Béla (FTC.) 10 mp. h. 1 p. 43 mp. Indult még Fogel Antal (MUE.) 3 mp. h., Koob Géza (FTC.) 9 mp. h., Kovács Andor (MUE.) 14 mp. h. Döntőfutam. 1. Elek Imre (MUE.) 1 p. 35 mp. 2. Szőke Béla (BAK.) 1 p. 38.4 mp. 3. Nagy Jenő (Balaton) 1 p. 42 mp. 4. Perin Béla (FTC.) 1 p. 43.4 mp. Elek fényes jelenlegi formájához képest elnézően volt hendikepelve és tetszése szerint győzött.

VIII. *Oldalúszás* 200 m. 1. Apor Loránt (MUE.) 2 p. 53 mp. swim-over.

IX. *Gyermekhendikep* 60 m. 1. Pernyész János (MUE.) 0 mp. h. 48.8 mp. 2. Marady Vilmos (BAK.) 6 mp. h. 49 mp. Indult még Szigeti János (FTC.) 10 mp. h. Eperjessy Béla (FTC.) 11 mp. h., Weiler István (BAK.) 7 mp. h.

X. *Főverseny* 500 m. 1. Hégnér Jenő (MUE.) 7 p. 36.6 mp. 2. Nagy Géza (Balaton) 7 p. 37.4 mp. Indult még Apor Loránt (MUE.). Start után Nagy veszi át a vezetést kb. 1½ m.-el, míg Apor az oldalúszástól fáradtan elmarad, 300 m.-ig Nagy megtartja a vezetést, itt Hégnér feljön melléje, sőt el is hagyja egy kévessel; az utolsó hosszakban Nagy ismét felnyomul, de az utolsó fordulónál — azt híven, hogy a versenytéke vége — annyit vesztegel, hogy talán emiatt testhosszal kikap.

XI. *Hátúszás* 60 m. 1. Pois István (ÓTE.) 47.4 mp. Indult még Róbert Köllner (I. WASC.) és Kovács Andor (MUE.) 1 m.-rel nyerve.

XII. *Hölgykombinált úszás* 60 m. (a 20 m. mell, hát, magyar). 1. Milch Klára (Austria) 58 mp. 2. F. Böhm (Austria) 1 p. 06.2 mp. Indult még Lengyel Juci (MUE.), Adler G. (Austria), Zwillingner H. (MUE.), Steiner Erna (MUE.).

XIII. *Plunginghendikep*. 1. Schaffhauser Béla (MUE.) 350 cm. előny 20 m. 65 cm. 2. Bau Ende (MUE.) 470 cm. előny 20 m. 15 cm. 3. Ónody Károly (MUE.) 0 cm. előny 18 m. Indult még Domonkos Pál (FTC.) 300 cm. előny, Fehér Endre (MUE.) 550 cm. előny, Hajdúská Marcel (FTC.) 500 cm. előny, Kovács Andor (MUE.) 610 cm. előny, Köllner Róbert (I. WASC.) 250 cm. előny, Schwarz Gyula (MUE.) 450 cm. előny.

XIV. *Ifjúsági hendikep* 100 m. 1. előfutam. 1. Burgmajer Ferenc (FTC.) 9 mp. h. 1 p. 25 mp. 2. Wendelin István (BAK.) 7 mp. h. 1 p. 27.4 mp. 3. Német József (BTC.) 2 mp. h. 1 p. 28 mp. Indult még Friedmann Tibor (MUE.) 11 mp. h. 2. előfutam. 1. Fogas Jenő (MUE.) 7 mp. h. 1 p. 27 mp. 2. Erdős Gyula (BAK.) 9 mp. h. 1 p. 29 mp. 3. Sugár Aladár (FTC.) 12 mp. h. 1 p. 32 mp. Indult még Madary István (BTC.) 3 mp. h., Bihar Aladár (Balaton) 8 mp. h., Kolozsváry Alajos (MUE.) 9 mp. h. Döntőfutam. 1. Sugár

Aladár (FTC.) 1 p. 25.2 mp. 2. Fogas Jenő (MUE.) 1 p. 27 mp. 3. Wendelin István (BAK.) 1 p. 29 mp.

XV. *Szeniorverseny* 80 m. 1. Ónody József (MUE.) 1 p. 18.2 mp. swim-over.

XVI. *Juniorverseny* 40 m. 1. Boróvi Ferenc (MUE.) 1 p. 32.8 mp. 2. Domonkos P. (FTC.) 1 p. 37 mp. 3. Kálman Ernő (ÓTE.) 1 p. 41 mp. Indult még Fogas Jenő (MUE.), Elek Imre (MUE.), Abonyi Árpád (FTC.), Grünwald E. (WAC.), Kolozsváry József (MUE.).

XVII. *Tányérkeresés*. 1. Hégnér Jenő (MUE.) 24 tányér. 2. Burgmajer Ferenc (FTC.) 21 tányér. 3. Demján Oszkár (BTC.) és Domonkos Pál (FTC.) 20 tányér. Indult még Polinszky Gyula (Balaton), Kolozsváry Alajos (MUE.), Elek Imre (MUE.), Ónody József (MUE.).

XVIII. *Staféta* 4×40 m. (vegyes). 1. MUE. (Elek, Boróvi, Apor, Hégnér I.) 1 p. 54 mp. swim-over.

XIX. *Búvárúszás* 40 m. 1. Domonkos Pál (FTC.) 30.6 mp. Indult még Eperjesi Pál (FTC.), Demján Oszkár (BTC.), Köllner Róbert (I. WASC.), Farkas Kornél (BEAC.), Elek Imre (MUE.), Boróvi Ferenc (MUE.). A győztes ideje jó.

XX. *Juniorverseny* 800 m. 1. Fekete István (MAFC.) 13 p. 29.2 mp. 2. Pois István (ÓTE.). 3. Támedly József (BEAC.). Indult még Fülh József (FTC.), Lukács Béla (WAC.) és Rickert József (MUE.), aki feladta. Fekete rögtön vezet és imponáló fölényvel 15 m.-rel kénye-kedve szerint győz.

XXI. *Hölgystaféta* 3×40 m. (vegyes). Brüll díjáért. 1. WSC. Austria. (F. Böhm, G. Adler, K. Milch) 1 p. 52 mp. Indult még a MUE., mely főleg hátszója miatt maradt le.

XXII. *Vízipóló*. MUE. (Schaffhauser, Apor, L. Friedmann, Apor E., Ónody, Hégnér, Boróvi) — kombinált csapat ellen 7:3 (Féldió 3:3.) Bíró: Halmay Zoltán (MTK.).

WEINBERGER ISZIDOR

sport-üzlete

Budapest, V., Városház-tér 2. szám.
földszint, fölépcső 1. szám.

Saját gyártmányu vivősze-
rek, football és athle-
tikai sport cikkek rendki-
vül előnyös beszerzési forrása.

Kizárólag

!! Magyar gyártmány !!

2 kg. diszkosz	K 8.—
2 „ ugyanaz hitelesített „	10.—
2 „ fűles labda	8.40
2 „ ugyanaz hitelesített „	11.—
5-ös Diadal football	6.80
5-ös Rambler football	10.—
7 1/4 kg. Vagolyó	3.—
7 1/4 „ ugyanaz hitelesített „	3.50
Gerely	4.—
ugyanaz hitelesített „	4.50
Svéd gerely	4.50

Futó cipő **finom kivitelben** **7.—**

Magyar Athletikai Szövetség.

III. Margitszigeti sporttelep.

Elnök: Bárczy István dr. *Alnökök:* Gerenday György dr., Virava János dr. *Titkár:* Stankovits Szilárd (IV., Központi város-ház.) *Penzárnok:* Hajdu Marcell dr. (VIII., József-körút 21.) *Ellenőr:* Hódj Lajos dr. *Jegyző:* Támedly Mihály *Athletikai szakosztály elnöke:* Stankovics Szilárd. előadója: Speidl Zoltán. dr. (Kerepesi-út 5. sz.) *Vívó szakosztály elnöke:* Nagy Béla dr. (VIII., Bezerédi-ú. 13. II. em.) előadója P. Kovács Károly IV., Ferenc József rakpart) — *Súlyemelő- és birkózó szakosztály elnöke:* Tatich Péter dr. előadója: Radványi Jenő. (VI., Váci-út 69.)

Értesítés.

Értesítjük az egyesületek titkárait és más érdekelteket, hogy a súlyemelő- és birkózó-szakosztály ügyeinek vezetését átvettük és felkérjük, hogy ezután minden írásbeli közleményt alólírott előadó Radványi Jenő címére (VI., Váci-út 69.) küldeni sziveskedjék. Budapest, 1908 december 29.

Dr. Tatich Péter sk.
szakosztályi elnök.

Radványi Jenő sk.
szakosztályi előadó

PURGO

külföldön

PURGEN

Lapunk zárlata

*kedden délből van, miért is kérjük a köz-
leményeket eddig beküldeni. Közlésre alkalmas sport-
képeket szívesen veszünk.*

A szerkesztőség.

TÉLI-SPORT.

„Les Alexander“, „Jackson Haines“ stb. Korcsolyák. Jég-Hockey Rodel, Ski, Bobsleigh, Tobogán, stb. Hó- és Jég sport-sapkák, Keztyűk, stb. — Árjegyzéket bérmentve küld.

Blázsei Miklós

automobil-kocsigyártó.
Javítások. Új carrosseriák.

Budapest, VIII., Práter-u. 67.

Kempelen Réla

családi történelmi (genealógiai) irodája
:: és címerfestészeti műintézete. ::
Budapest, VI., Rózsa-utca 71. (Andrássy-út mellett.)

Nemességek, címerek, é önevek (külföldieké is) kikutatása. Cs. és kir. kamarási stb. ősfák egybeállítása. Minden nemesi ügy (nemesség átruházása, külföldi lovagrendekbe való felvétel stb.) elinté-
zése. Címereknek (művészi és heraldikailag szabályos) festése, vése-
tése, égetése, hímzése papírra, pergamentre, bőrre, fára, üvegre,
esontra, bronzra, márványra stb., család fák, ősfák, családi kronikák,
megszerkesztése és megfestése.

Legizlésebb uri divat cikkek

beszerzésére új áruházunk férfi divat-osztályát ajánljuk. Leg-
jobb minőségű és kitűnő szabású férfi fehérneműek, gallér és
kézlelők, nyakkendő, kalap, bot, esernyők, nadrág és harisnya-
tartók, férfi pipere-árak, turista- és sportingek és övek, uszó-
öltönyök és nadrágok, Sweaterek, harisnyák és lábtük nagy
választékban.

Kunz József és Társa

Budapest, Bécsi-utca és Deák Ferencz-utca sarok.

EGYLETEK,
KÖRÖK ÉS
AMATŐRÖK

A LEGJOBB
VERONAI ÉS
SOLINGENI

EGYÉB FIGYELMÉBE AJÁNLJUK

VIVÓKARDJAINKAT

ÉS KITŰNŐ KÉSZÍTMÉNYŰ

VIVÓFELSZERELÉSEINKET

olcsó árak mellett. U. m.: Olasz és magyar vivókardok darabja K 5.80,
8.80, 6.20, 6.30, 7.50 és 8.—, pengék K 3.20 és 2.50. Francia és olasz
vivókardok darabja K 5.— és 7.50, pengék K 1.60 és 1.80. Vivókard-
fejtűk darabja K 8.—, 10.—, 10.50, 11.—, 12.—, 12.50 és 15.—.
Vívór ar- és fejtűk darabja K 4.50 és 7.50. Vivókard-keztük
darabja K 4.75 és 5.—. Párbajkardok, kard-
mellvédők, vivókabátok stb. stb.

Továbbá választékos nagy raktárt tartunk:
Fegyverek, töltények, vadászati és halá-
szati felszerelésekben, tornászok,
football-, lawn-tennis-, korcsolyák-
és mindennemű sport-árakban.
Nagyobb vételnél árkedvez-
mény! Kereskedőknek
előnyárak! Ár-
jegyzék ingyen
és bérmentve.

ZUBEK BERTALAN és TÁRSA

SPORTCIKKEK ÁRUHÁZA
BUDAPEST, IV., MUZEUM-KÖRÚT 29. SZ.

WESTINGHOUSE

20/30, 35/40 lóerős cardanhajtású 35/40 lóerős
láncajtású autók

a legkiválóbb autók.

A „Westinghouse név Garancia”!

Bárdi József r. t.

Budapest, VI., Mozsár-utca 9.

Városi üzlet és pneumatik javító műhely,
újdonyságok állandó kiállítása, du-
san felszerelt alkatrész- és acetylen-
lámpa-raktár

VI., Liszt Ferenc-tér 15.

(Andrássy-út mellett).

Nemzeti Sport

és az

Automobil

S. Erben & Arnold Friedmann

Sürgönyolm:
ERBENZÜNDER.

WIEN, L., Stubenring 14.

Telefon: 20.539.

A Monarchia legnagyobb szaküzlete

AUTOMOBIL-FELSZERÉSEK és

„Erbengyújtó” elektromágneses gyújtók.

Antiderapant „Houben” • „Pognon Zündkerse.

Arjegyzők ingyen!

Téli sportcikkék legolcsóbban beszerezhetők

MACHER REZSŐ

sportüzletében

Budapest, IV., Koronaherceg-utca 3., az udvarban.

Lillienfeldi sky, teljesen felszerelve, párja 15 frt. Original Les Alexander korcsolya felszereléssel 9 frt. Halifax korcsolya 1-25 frt. Merkur korcsolya 2-25 frt. Szánkók: svéd, norvég, hallvölgyi, összecusukható tiroli, amerikai rodli, toboggan, rennvölfi, bobeleigh, lábszárak, hótálpak stb. nagy választékban. Phönix rodli, legkönnyebb vasrodli Mannesmann csőből 14 frt. Triumph rodli, legegyszerűbb és legjobb szánkó 5-50 frt. Téli sportöltözékek, sweateerek, sapkák, keztük, lábszárak stb. Arjegyzők ingyen és bérmentve. Clubtagoknak árengedmény.

Előfizetési ár:

EGÉSZ ÉVRE	20 korona
FÉL	10
NEGYED	5

Előfizetések és pénzküldemények következőleg címzendők: Nemzeti Sport kiadó-csallalat Budapest. — Postatakarékpénztár 20438.

Megjelenik
minden szombaton.

A Cséry team Tátralomniczon.

Főszerkesztő:

Dr. POLÓNYI DEZSŐ

Felelős szerkesztő:

FRIEDRICH NÁNDOR

Az Automobilt szerkeszti:

LINDNER ERNŐ.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal helyisége:

IV. KECSKEMÉTI-U. 5., II. 2. hivatalos órák este 7—8-ig.

Kézirat és mindenféle levelezés

VIII., ESTERHÁZY-UTCA 6. alá címzendő.

Schottola Ernő sportosztálya

Budapest VI., Váci-körút 13. (Andrássy-út sarok.)

Mindenféle téli sportcikkék és szobatornaszerek legolcsóbb beszerzési forrása.

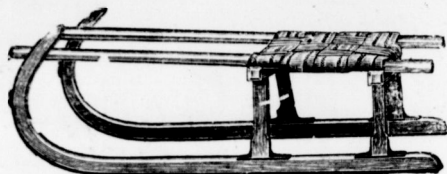
Szám garage

Delaunay-Belleville gyár vezérképviselője.
VI. Nagy János-utca 5. Telefon: 101—56.

6 hengeres 15—30 HP Delaunay—Belleville automobilonok.

Ára: 13500 frank.

Egyes szám ára 40 fillér, (vidéken 44 fillér).

Téli sport-cikkek.

Műkorcsolyázók részére „Les Alexander” legelső minőségű versenykorcsolya 18 korona.

Gyorskorcsolyázók részére, Hagen, Eriksen, norvég, svéd versenykorcsolyák.

Halifax 3 korona, Mereur, Jackson, Haynes jég-vitorlák és vitorlakorcsolyák.

Jégjátékok Hockey ütők és labdák. Jég-hockey játékszabály 20 fillér.

Svéd-, norvég, svajci, tiroli, hallvölgyi és amerikai **rodel**

Sport- és gyermek-szánkók

Rennwolff, tobbogán, skeletón stb. Norvég **ski-k**, láb-szánkók, hótalpak.

Lilienfeldi ski párja 30 korona.

Téli sportöltözkékek, fejre húzható hó-sapkák, teljes felszerelések, legnagyobb választékban

Kertész Tódor sport-üzletében
BUDAPEST, IV. ker., Kristóf-tér.

== Teljes sportárjegyzék ingyen és bérmentve. ==

FIUME KÁVÉHAZ

(6—58.) IV. Múzeum-körút 13. (6—58.)

Összes bel- és külföldi sportlapok.

„A Nemzeti Sport” szerkesztősége tagjainak találkozó helye.

SIMON PÁL PÁRIS SZÁLLODÁJA

BUDAPEST, Váci-körút 25. sz.

Jó hírű szálloda 100 szobával. Sport-egyletek leszállóhelye. A margitszigeti sportteleptől 1/4 órányira. Direkt villamos összeköttetés az összes sporttelepekhez.

KÖHÖGÉS ELLEN a legjobb

**CONTRATUSSIN
BAYER**

Pasztilla-alakban is kapható!
A legcélszerűbb arc és kézkenőcs a
PARK-CLUB CRÈME.

Vörös kereszt gyógyszer-tár, Budapest,
VI., Andrassy-út 84.

A PARADICSOM KABARET

TELEFON
115—84.

• Üllői-út 48. •

TELEFON
115—84.

Igazgató Wldschy Rezső József. Karmester Nádor Mihály Révész Ilonka, Kondor Ernő, Nógrádi Gligi, Csabai Zsófi, Lugosi Jenő, Ellen Milford, Nagy Tilla, Dálnoki Imre, Bálint Béla, Tarján Vilmos, Báttaszék Lajos konferenciér.

„RABLÓK A BANKBAN”

aktuális tréfa, előadja az egész személyzet.

MLAKA JÁNOS

KÁRPITOS ÉS DISZITÓ
BUDAPEST, VI., Csengery-ú. 30.

Modern izlésű butorokat, fantasztikus diszítéceket készít. Elvállal javításokat fürdő- és nyaralótelepeken.

TOPOR ENDRE

ÉPÜLET- ÉS BUTOR-ÁRTALOSMESTER.

□ BUDAPEST □

VI., EÖTVÖS-UTCA 30. SZ.

Készít mindennemű butort régi és új stílusban, belső építészeti munkát, üzletberendezést, portált terv szerinti kivitelben. Antik butorok utánzását és javítását pontosan elkészíti.

A sportot űző közönség előtt a

THERMOS

palack nélkülözhetetlen. Télen a meleget melegen, nyáron a hideget hidegen tartja tűz és jég nélkül.

Kérjen árlapot a

Geitner és Rausch

cégtől

Budapest, VI., Andrassy-út 8.

hol a sport összes ágazataiba vágó minden cikkből állandóan nagy raktár van.

THERMOS.

HALUSKA PÉTER

érofényező és mázó
Budapest, VI., Andrassy-út 77.
(Rózsá-utca sarok.)

Fürdőkádak és vasbutorok fényezése. Elvállal minden szakmába vágó munkákat, u. m.: épületek, kávéházak, szállodák és mindennemű butorok festését és érezését a leggyorsabb kivittől a legfinomabb kivittel.

AZ AUTOMOBIL

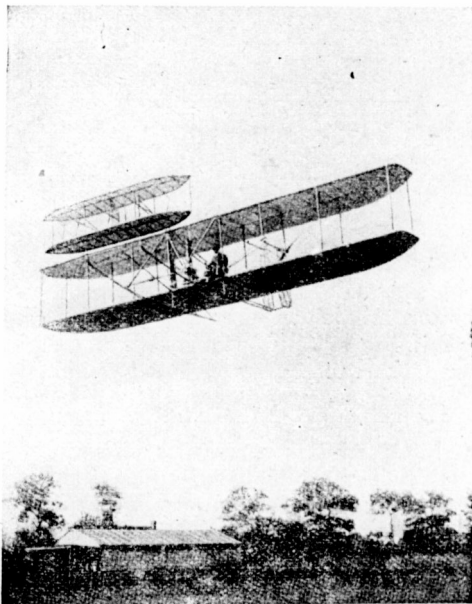
a „Magyar Automobil Club“ hivatalos lapja.

A repülés problémájáról.

Merse Páltól.

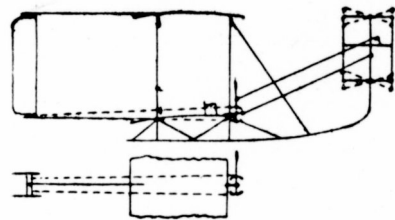
(Harmadik kötet.)

Az összes eddig elért eredményeket sokkal túlszárnyalták utolsó kísérleteikkel a Wright testvérek. A nyilvánosság elé lépésre alkalmat szolgáltatott nekik az amerikai hadsereg hírszolgálati osztályának pályázata, melyet két személy szállítására alkalmas, 65 km. minimális sebesség mellett, 200 km. út végigrepülésére képes, a levegőnél súlyosabb repülőszervezetre kiírt. A követelmények rendkívül súlyosak; köztük tartozik az is, hogy egy légi út befejeztével, rögtön a földreszállás után, újabb útra használható legyen a szerkezet, továbbá, hogy szétszedhető, könnyen szállítható és egy óra alatt újból összeszerelhető legyen, hogy bárhol leszállhasson és motorhiba esetén veszélytelenül a földre juthasson. Amellett könnyű kezelhetőséget is kívántak. A kísérletek műszaki tisztek ellenőrzése mellett végzendők.

Wright aeroplanja repülés közben.

A Wright testvérek egyidejűleg egy francia érdekcsoporttal is tárgyalásokba bocsátkoztak; megállapodásuk szerint a franciák megvásárolják repülőgépüket 500,000 frankért, ha két ízben, egymásután 50 km. utat megtesznek zárt körben, egy óra alatt, két személyt szállítva.

A Wright-féle aeroplán két egymás fölött elhelyezett hordozófelületről áll, melyek 12.50 m. szélesek, 2 m. hosszúak és 2 m. távolságban vannak egymástól. A felületegységre eső súly

$$G/F=9 \text{ kg/m}^2.$$

Ezek előtt van körülbelül 3 m. távolságra tőlük megerősítve két kisebb, közös horizontális tengely körül forgatható felület, melyek magassági kormányul szolgálnak, míg az irány beállítására egy ezek mögött elhelyezett, vertikális tengely körül forgó síkpár szolgál. A motor az alsó nagy felületre van szerelve és keresztezett láncok segítségével két ellenkező értelemben forgó légsavart mozgat. Ezen motor a feltalálók saját szerkezete, négyhengeres és hasonlít méreteiben és alakjában egy normális, 20–30 l. e. automobil-motorhoz; 25 l. e.-t fejt ki, súlya 90 kg. A motor a szerkezet középvonalától kissé jobbra van eltolva, a vezető és utitársa ellensúlyul kissé balfelé helyezkednek el. A légsavarak fából vannak, 2.50 m. átmérőjűek, ugyanakkora emelkedéssel; fordulatszámuk 450 (33:9 lassító áttévéssel). A kormányzó-emeltyűk mozgatják a két kormányrendszert, továbbá sodronyösszeköttetések segítségével a hordfelületek hajlítható végeit. Ezen utóbbi szerkezetben áll a Wright-féle készülék lényeges ismérve. Szabadalmi leírásukban a

Benoidgáz világítás

Gyár:

ARAD.

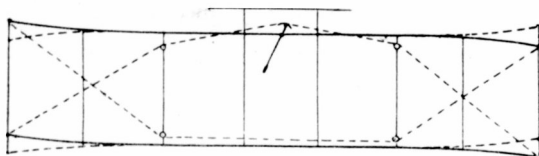
Magyar Benoidgáz Részvény Társaság.

kastélyok, villák és uradalmak számára. Főzés, fűtés, világítás, vízszivattyúzás. Legkedveltebb világítási mód. Teljesen tűzbiztos. Robbanás kizárva. Több mint 200 kastélyban berendezve. Költségvetéssel szolgál a

Főraktár;

Budapest, VI., Andrassy-út 17.

szerkesztők a hordfelületek kinyúló részeit szárnyaknak nevezik; a keresztirányú egyensúly megóvása céljából a jobb és balszárnynak a mozgás irányához való viszonylagos hajlásszögét megváltoztatják, növelik azon szárny hajlásszögét, mely süllyed, míg egyidejűleg a másikat csökkentik; a szárnyvégek homlokellenállásának ebből származó szimmetriája vertikális tengely körül forgató-nyomatékokat okoz, melynek egyensúlyozására egyidejűleg elforduló vertikális kormány-síkok szolgálnak. A szárnyak mozgatható részei a felületek hátsó oldalán vannak elhelyezve; mozgásuk csigákon vezetett sodronykábelek segítségével történik. A kormányos egy közös emeltyű segítségével állítja őket, az egyes részeket fékek tartják meg beállított helyzetükben. A mozgató-szerkezetek csak a felső hordfelület egyik szárnyával, a többi alkatrész kényszerkapcsolás folytán mozog ezzel együtt. A hordfelületek előtt el van helyezve még egy fixvertikális felület is, mely a stabilizáló szerkezet működésénél fel lépő horizontális lengések csillapítására szolgál. A kormány-szerkezetet beállított helyzetének fixírozására szolgáló fékek surlódása akkora, hogy a légnyomások kitérítő hatásának ellenállnak, de a vezető csekély erőfeszítéssel kezelheti őket. Ezen elrendezéseket, továbbá a kormányrendszereknek elől való elhelyezését a fel-találók szabadalmak útján biztosították. Utólag azonban kiderült, hogy rendszerük egyes részleteit külön-külön már többen alkalmazták. Az ő érdemük az egyes részeket egyesítése és harmonikus együttműködtetése. A bemutatott gépnél a másodrendű nyomatókatok el-lensúlyozó vertikális sík még nincs alkalmazva, ennek szerepét itt a hátul elhelyezett irányító kormánylapok végzik.

A 450 kg. üzemsúlyu gép szántalpakon nyugszik. Az induláshoz ennél fogva különleges berendezés szükséges. Ez egy körülbelül 20 m. hosszú fasínból áll, melyen egy kis kocsi mozoghat; erre a kocsira helyezik a gépet. Ha elég erős ellenszél van, akkor egyszerűen megindítják a légesavarokat, megfelelő sebesség elérése után egy ütköző megállítja a kocsit, a gép eleven erejénél fogva tovább mozog, s a levegőbe emelkedik. Szélesendben nagyobb indulási sebességre van szükség, s ekkor egy körülbelül 700 kg.-os súly-nak 6 m. magas oszlopról való leejtése által gyorsítják kellő mértékben a kocsit.

A mi a Wright testvérek eredményeit illeti, azok minden eddigi rekordot meghaladnak. Örville Wright, ki az amerikai próbautakat végezte, $\frac{5}{4}$ -órás utat tett meg. Végleges átadási próbáit egy súlyos baleset akasztotta meg; a pályázati feltételek értelmében köteles volt egy utitársat magával vinni, s ez alkalomra új légesavarokat szerelt fel. Elmulasztotta azonban kellő kipróbálásukat; pár pernyi röptetés után, valószínűleg a hajtólánc kiugrása folytán az egyik csavar meg-

sérült, még mielőtt Wright a másik csavart megállít-hatta volna, a gép egyensúlyát veszítve oldalt billent és lezuhant.

A franciaországi próbák sikeresebbek voltak. Wilbur Wright október 13-án, egy utas kíséretében, másodszor tett meg egy óránál tovább tartó légiutat, 50 km. sebességgel és így a feltételeknek megfelelően, gépét 500,000 frankért megvették. Azután a motor-hiba folytán bekövetkező leszállás csekély veszélyét is megmutatta azzal, hogy mintegy 40 m. magasságban leállította a motor gyújtását; a szerkezet lejtős pályán süllyedés nélkül ért földet.

Az eddig eredményt elért két főcsoport, az amerikai és francia iskola közt több eltérés van. Egyik fő-különbség az, hogy a hosszú fark, mely a Voisin-féle típusnál mintegy 8 m.-re kinyúlik, Wrightnél teljesen elmarad, miáltal a surlódás és légellenállás, továbbá a súly redukálódik. A főkülönbség azonban a légesa-varokban áll. A franciák csak egy kisebb átmérőjű csavart alkalmaznak, a motorral direkt kapcsolva, tehát ezer—ezerkétszáz fordulattal percenként. Ezzel szemben Wrighték két csavart használnak, nagyobb átmérővel és csak 450 fordulattal.

Ha P a traktióerő, v az aeroplán sebessége, M a csavar által mp.-ként gyorsított légtömeg és V annak sebessége, akkor a csavar hatását a következő egyen-lettel lehet kifejezni.

$$Pv = M Vg$$

Már most

$$Mg = \frac{\pi D^2}{4} V \cdot 1.293.$$

Ahol D a csavar átmérője, tehát

$$Pv = C D^2 V^2$$

ahol C állandó. Tehát a légesavarokkal egyforma munka érhető el, ha DV szorzat értéke ugyanaz. Azonban a csavar határfoka lényegesen különböző lesz, aszerint, hogy V nagy-e, vagy kicsi. Nagy légssebességnél sokkal nagyobb légsurlódás és fokozott örvényképződés lép fel, a veszteségek pedig a sebesség négyzetével arányosan növekszenek. Ez a fő jellemző különbség a két rendszer közt; Delagrange légesavarja oly légáramlást léte-sít, hogy még néhány méter távolságban egy embert földhöz vág, míg két méterre Wright csavarjától a lég-áram az ember kalapját sem mozdítja meg. A Voisin-féle csavarok csak 3 m³ területet irnak le, míg a Wright-féle légesavarok összesen 10 m² keresztmetszetű légoszlopot továbbítanak. Ezáltal lényegesen jobb hatásfokkal dolgoznak, s így jóval kisebb motor kell csak, mely megfelelően szolidabbra is méretezhető.

A leírt aeroplán-szerkezeteken kívül még számos modell keletkezett az utóbbi időben, különösen Franciaországban és Amerikában. Hogy a végleges megoldás ezen szerkezeteken fog-e felépülni, vagy esetleg más rendszeren alapul-e, azt eldönteni nem lehet; valószínű azonban az, hogy az aeroplán-felület előnyös stabilitási viszonyainál fogva a végleges megoldásban lényeges szerepre van hivatva. Más elemek felhasználását csakis az azokkal esetleg elérhető nagyobb ökonómia teszi indokoltá.

100% gummi
megtakarítás!

HERKULES

Szabadalmazott asbest légtömítő védő szalag használata mellett
nincs többé defekt, szakadás, repedés, átmelegedés.

Prospektust küld:

Kell Jenő Budapest, VI., Gyár-utca 26.

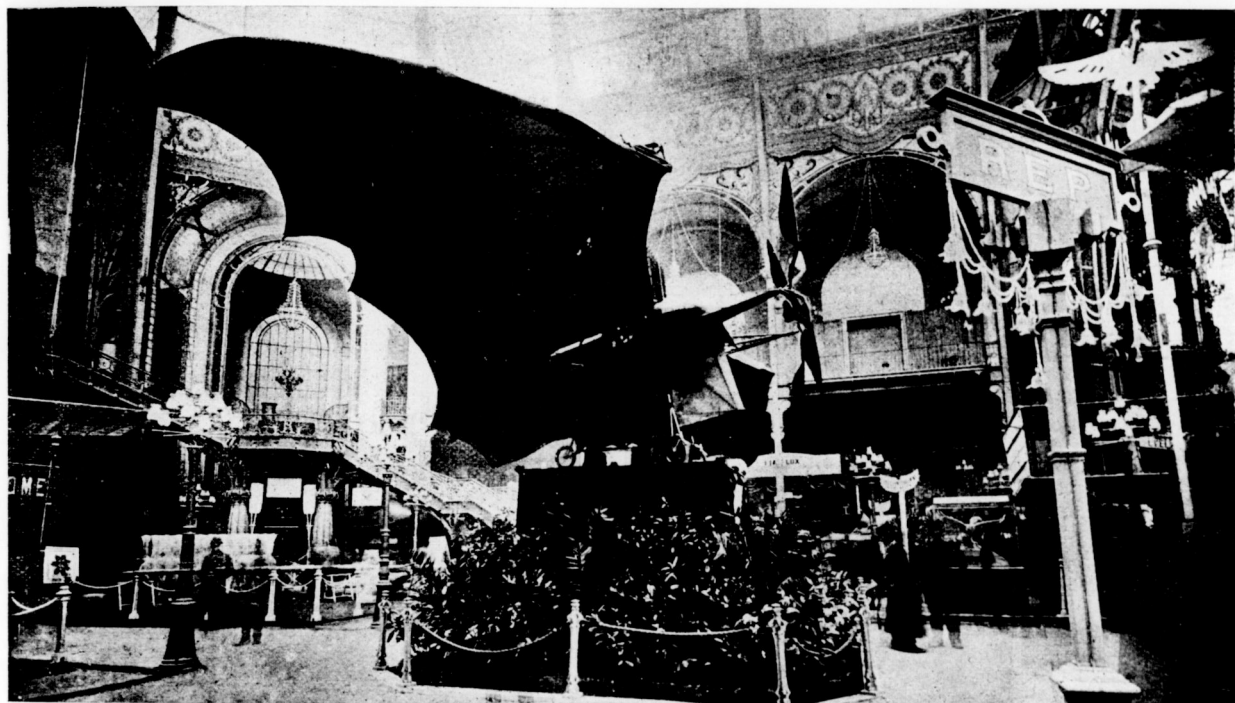
100% gummi
megtakarítás!

A jelenlegi szerkezetek kormányzása nagy ügyes-séget igényel; az atmoszférikus levegő folytonos örvénylő mozgásban van, állandó sebességű vagy irányú áramlások nincsenek és így a hordfelületekbe ütköző levegő relatív sebessége helyről-helyre más, ami természetesen állandóan befolyásolja a szerkezet egyensúlyi helyzetét. A kormányos műveletei természetesen utólagosak, s így különösen az első kísérleteknél ropant ingadozó, hullámszerű volt az aeroplánok pályája. Wright Wilbur hosszú gyakorlás után annyira vitte, hogy meglehetősen egyenletes pályát ír le, de valahány baleset eddig érte, mind valami hirtelen szélroham következménye volt.

Az eddig végzett kísérletek megmutatták a mechanikai repülés kivihetőségét; levonható belőlük azon kö-

vetkezett rohamos haladást tekintve remélhető, hogy ezen kérdés megoldása sínes tulságos messze, s akkor a repülő-gép tökéletes sport-járművé, esetleg a katonai hírszolgálat és a gyors személyszállítás eszközévé fog válni.

Az eddigi eredmények kizárólag merész kísérletezők munkásságának köszönhetők. A tudományos vizsgálat, mint a technika számos más problémájánál is, nyomon követi a gyakorlat haladását; a légellenállás, a szabadon repülő gép dinamikája, a légesavarok elmélete és gyakorlati javítása, állandó tudományos kutatás tárgyát képezik. A tények megmutatták, hogy a mechanikai repülés nem lehetetlen, a tudomány segéd-eszközeivel dolgozó mérnöki munka meg fogja teremteni a probléma végleges megoldását.

Ader aeroplanja. Az első francia aeroplan.

vetkeztetés, hogy a probléma súlypontja nem a felemelkedésben, tehát a súly legyőzésében rejlik, mert ez erőfeszítéssel okvetlenül elérhető, hanem az egyensúly fentartásában, a dinamikai stabilitásban.

A gyakorlati használhatóság főkövetelménye tehát az automatikus stabilizáció. Ennek elérhetésére utat mutat a torpedó irányít és egyensúlyát biztosító szerkezet, továbbá az Angliában bemutatott Brennan-féle egysínű vasutrendszer stabilizáló szerkezete. Mindkettő giroszkópikus hatásokon alapul. Az aeroplán stabilizációjának is ez volna a módja; egy benne elhelyezett giroszkópikus szerkezettel kell végezteni az egyensúlyozó elemeknek, pl. a Wright-féle szárnyrendszernek beállítását, úgy hogy a kormányosra csakis az irányító kormányok kezelése maradjon. Ez irányban is merültek már föl tervek, de nyilvános bemutatásra még nem került sor. Az utóbbi évek, sőt hónapok alatt bekö-

A repülőgép-kiállítás.

Páris, december hó.

Odahaza az emberek csak a napilapok „vegyes”-éből értesülnek arról, hogy hol itt, hol másutt egy Wright, Farman, Delagrange vagy más ennyit megannyit repült előirt pályán. A távolból ez inkább érdekes kísérletezésnek látszik; kinosabban nézik azonban itt az emberek. Hogy mily hatalmas ma már a repülés technikája és üzeme, hogy mennyire komolyan kell venni, azt a Párisban, 1908 december 24-én megnyílt első repülőgép-kiállítás bizonyítja legjobban. Voltaképpen ez a kiállítás, mely a XI. Salon második része, teherauto-, autobus-, automobil-ipari gép- és aeronautikai kiállítás; de beszédközlésben a párisi mindig „l'exposition aviatique” néven említi.

Hogy hivatalból is mily nagy az érdeklődés az

Hornyák Ferenc és társa
VI., Szondy-utca 55. sz.

motorok, kis típusu automobilon, mechanikai alkatrészek gyártása. Garage és javító-műhely.

aviatíó, azaz a levegőnél nehezebb gépekkel való repülés problémája iránt, azt legjobban bizonyítja az, hogy a kiállítást maga Fallières elnök nyitotta meg. A megnyitás nem a rendes sablonszerű volt; látni lehetett, hogy a nagy republika feje, tényleg melegen érdeklődött minden iránt, ami a kiállításon látható volt.

A megnyitáson óriási embertömeg volt jelen; a Grand-Palais előtti teret és az odanyíló utcákat egymás mellett sorakozó automobilmek szegélyezték. A Metro állomásain nagy tömegek várakoztak türelmesen a már zsufoltan beérkező vonatokra, melyek a Champs Élysées-nél egyszerre kiürültek. Az omnibuszok csak

őreg ur igen behatóan magyarázza az érdeklődő szépségnek, hogy milyen nagy ellensége a szél a léghajónak, különösen fel- és leszállásnál; mellette két 15—16 éves ifjú vitatkozik hevesen, hogy miért is rossz a Ville de Bordeaux.

Az igazi tolongás még csak akkor kezdődött, amikor az elnök körüli tömeg a csarnok hátsó felében levő aviatikai részhez jutott; ezt azonban érdemes is megnézni. Egyelőre csak az általános benyomásról akarunk szólni, a gépekről magukról, később fogunk bővebben megemlékezni.

Szembetűnő, magas, babérral körülkerített helyen

A repülőgép és hsz-njrmű kiállítás látképe.

ugy öntötték magukból az emberek. Reggel 10 órakor már életveszélyes volt a tolongás az óriási csarnokban; a legnagyobb persze az elnök és kísérete körül volt.

Az elnök mindegyik standnál sokáig tartózkodott s behatóan megmagyaráztatta magának a részleteket. A csarnok közepén lóg az „Astra”-társaság által készített „Ville de Bordeaux”, a legújabb kormányozható léghajó; a könnyűvérű francia, aki a nehézkes „dirigeable”-ok iránt látható ellenszenvvel viseltetik, már gunynevet is adott nekik: „le saucisse dirigeable”, a kormányozható kolbász. A ballon kosara alatt egy

van felállítva az első francia repülőgép, az Ader „Arion”-ja, mely tényleg repült. Ader-nek, akinek neve az elektromosság technikájában is ismert, az volt a szerencsétlensége, hogy korán született. Ezelőtt 15 évvel, 1903-ban felszállott állami segíten épült denevéralaku gépén; körülbelül 250 méternyi repülés után egy fának ütdővén, részben megsérült. Az akkori hadügyminiszter, Freycinet, ki nem a legjobb véleménynyel volt az aviatíó iránt, megvonta tőle az állami támogatást. Ader ezt annyira zokon vette, hogy az összes erre vonatkozó iratokat megsemmisítette; csupán magát a gépet sikerült megmenteni. Most legalább azzal akar-

Guttman Manó

Műasztalos és szobrász.

Budapest, VII., Szegényház-tér 5.

Alapított 1894.

Iparművészeti műterem; modern és antik lakberendezések, portái-, épület- és mindennemű asztalos- és szobrász munkák stilszerű kivitelére. Minden ízlésnek megfelelő rajzzal és költségvetéssel szolgálok.

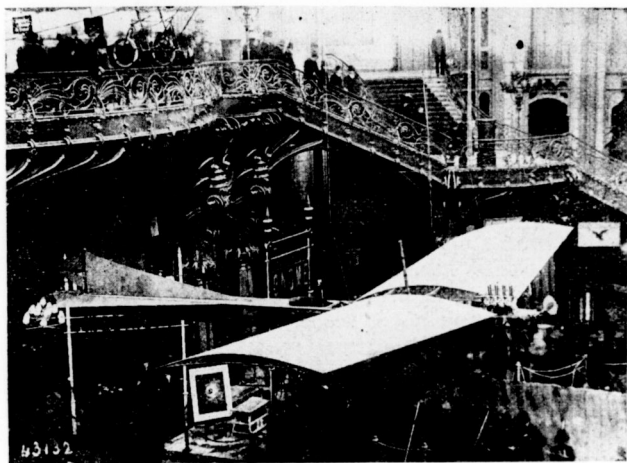
Telefon 84—27.

ták a hibát helyreütni, hogy a gépet diszhelyen állították fel; ez a még az élők sorában levő Adernek olyan diszszírhely színben tűnhetik fel.

E mögött van, magasan felfüggesztve, Santos-Dumont-nak merészen megtervezett „Demoiselle”-je; a mindössze 67 kg. nehéz géppel sikerült 300 m.-es ugrásokat végezni.

A Demoiselle-től jobbra a legnépszerűbb aviatornak, Wrightnek gépe látható. Ez azonban nem az eredeti, amelylyel Wright dolgozik, hanem az „Astra” gyártmánya, mely a Weiller Lázár által megvett Wright-féle szabadalmak és tervek alapján készült. A

(REP) van a standja. Hogy műszaki szempontból mennyire érdekesek e fiatal konstruktőr dolgai, azt legjobban bizonyítja, hogy míg a többi gépnél a laikus közön időzik legtovább, emitt majdnem csupa mérnök-emberből álló csoport látható. A kiállítási tárgyak száma igen nagy; körülbelül 5, 7 és 10 hengerű, könnyű REP motorok láthatók, melyeknek már külseje is elárulja a gondos, körültekintő tervezést. Egy asztalon motorrészletek fekszenek; hogy ezek kis súly mellett, mily szilárdak és merevek, arról bárki könnyen meggyőződést szerezhet, mert meg szabad fogni őket. A közönség egy része igen gyöngédtelenül bánik velük, mindamelltt teljesen épek és sértetlenek.

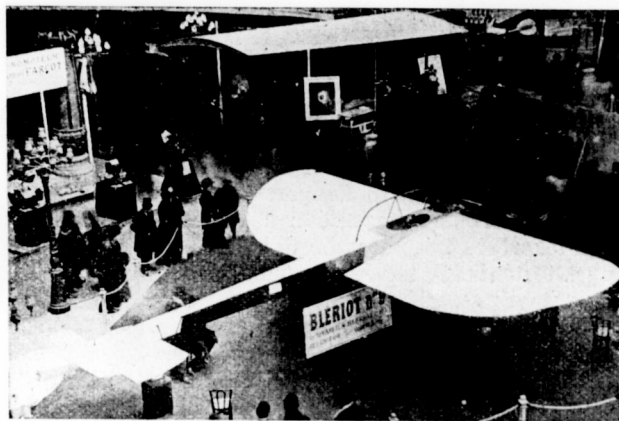
Bleriot monoplan.

gép különben tökéletes hasonmása az eredetinek avval a csekély eltéréssel, hogy a felületek vízhatlan ballonvászonnal vannak bevonva. Wright maga nincs Párisban, amit az elnök, ki szeretett volna vele beszélni, élénken sajnált. Jelenleg 50 darab Wright-féle gépet készítenek, melyek mindegyike 25,000 frankba kerül; ezek közül 25 darabot egy megrendelőnek fognak szállítani.

Ettől jobbra a Voisin testvérek gyárából sikerült Delagrangé-biplan van felállítva. Erősen meglátszik rajta, hogy használva volt már; a felületek, de különösen a hátsó fark egészen feketék a sártól és a motor kipuffogó gázainak olajától. Egyes helyeken befoltozott vászondarabok és kieserült farudak a földdel való gyengéd érintkezésekről tanuskodnak, amelyek a mérészen vékony farudakból álló vázat alaposan megrázhatták. Ugyancsak Voisiné gyárából valók az emeleten kiállított új Farman-biplan és az egyik mellékágban elhelyezett motornélküli, kísérleti repülésekre való biplan.

Az Antoinette-stand igen tartalmas; több könnyű Levasseur-Antoinette motoron kívül ki van állítva egy teljesen kész, új Antoinette monoplan és egy másik Antoinette-monoplannak chassisa és felületei, egymástól külön-külön elhelyezve. Az áttetsző bevonattal ellátott felületek rácsozata igen jól látható; ezeknek, mint a repülőgépek legnagyobb részének, főszerkezeti anyaga a fa.

Antoinette-ék szomszédságában a francia aviatióipar egyik legjobbjának, Robert Esnault-Peltériennek

Bleriot monoplan.

A stand közepén terpeszkedik lombán a „REP 2 bis” monoplan. A viharverte gépmadár igénytelen, toldott-foldott burka a legértékesebb konstrukciók egyikét rejt magában. A monoplannak szilárdságilag helyes chassisa teljesen acélesőből készült, ellentétben az összes többi gépekkel. A jó burkolás lehetőleg csökkent a felületi ellenállásokat. A REP monoplannak van a legnagyobb fajlagos felületi megterhelése, körülbelül 28 kg. Az általa elért sebesség 95 km. 1 óra volt.

A monoplan egy másik hívőnek, Blériot-nak, három különböző típusu gépe van kiállítva. Ezek közül kettő monoplan. Az egyikkel, mely az Avion mögött áll, Blériot a híres Toury-Artenay-Toury (28 km.) utat tette meg. Harmadik gépe azonban már biplan és élénken emlékeztet Wright gépére. A hátsó és előlső kormányok fel vannak eserelve; a magassági kormánylapátok két részre vannak osztva és kétoldalt helyeztek el. A radiátor kérdését igen elmésen oldotta meg; erről később még bővebben fogunk szólni. A kényelemre Blériot láthatólag sokat ad; Wright két ropant kényelmetlen ülése helyett, két lábnélküli Thonet-karosszéket helyezett gépére.

Egy oldalasarnokban a Bréguet-féle monstrum, egy kombinált aeroplan-helicoptère van elhelyezve, mely óriási méreteivel és madártoll-alaku, Avion-szerű csavarlapátaival inkább fantasztikus bogárnak látszik. Mellette egy sokkal figyelemreméltóbb gép, a Tatin monoplanja függ. Erről a gépről a vélemények a két szélsőség között mozognak. Tény az, hogy a végén felhajtott szárnyak nyugodt levegőben bizonyos stabili-

LAURIN & KLEMENT gyárt

motorkerékpárt, voiturettet, városi kocsit, turakocsit, teherkocsit, autobuszt.

MAGYARORSZÁGI VEZÉRKÉPVISEL
Budapest, IV., Semmelweis-utca 9. sz.

tást kölcsönöznek a gépnek; ugyanez a körülmény és az oldalirányú egyensúlyozás hiánya szélben igen veszélyessé válhatik. Érdemes talán megemlíteni, hogy a második napon már Tatin gépén az „Aéroplan Bayard-Clément” tábla volt kifüggesztve; ez az agilis cég már ezek gyártását felvette programjába.

A Pischhoff-Köchlin monoplan főbb vonásokban alig tér el az előbbiektől; kétszárvas hajtásánál a Wright-féle keresztezett lánchajtás fogaskerék-hajtással van elkerülve.

Könnyű motorok között első helyen említendők a Renault-motor; ez a legnagyobb fajlagos súly valamennyi között; légűtését, mely igen elmés, egy igen energikus ventilátor végzi.

Farcot csillagalaku motorai szintén légűtések. A szívó és kipuffogó szelepek egyesítve vannak; a szívó-vezeték elmés módon van kiküszöbölve.

A Gnome-motor hengerei szintén csillagalakúan vannak elhelyezve. A légűtésű hengerek a forgattyuházzal együtt a forgattyutengely körül forognak és ez által igen erőyes hűtésben részesülnek.

A Pipe-motor 8 hengeres, az Antoinette és Renault motorokhoz hasonlóan két egymáshoz hajló síkban fekszik; hűtése hosszbordákkal és légvezető köpenyvel történik. A szelepek egymásba vannak tolva és igen ügyes vezérléssel vannak ellátva.

A Fiat-motor elhelyezése hasonló a Renault-éhoz; a szelepek egymás mellé vannak téve. A két nagyfeszültségű magneto a motor alatt van megerősítve; az egész motor alul alumínium-bádogból készült köpenyvel van védve.

A Gobron-Brillie-motornak 8 hengere X alakban van elhelyezve; a vízűtésű motor működése hasonló a cég kocsimotorjaihoz.

Duteil és Chalmers szembenálló hengerű 2 és 4 hengeres vízűtésű motorjai nagy érdeklődést keltettek különösen ügyes hengermege erősítésükkel; a „Demoiselle” és a Pischhoff-Köchlin-monoplan is e cég motoraival vannak ellátva.

Az ismertebb automobilgyárak nagy része vízűtésű ballonmotorokat is mutat be, melyek különben a kocsimotorok típusaiból csak a súlyban mutatnak eltérést.

A repülőgép-ipar segédipara is erősen van képviselve. Többek közt igen érdekesek az Espinoza műszaki vezetése alatt álló társaság által kiállított üregek farudakból készült rácsszerkezetek, melyek kis súly mellett bámulatos szilárdságúak; így pl. egy 125 gr. súlyú ilyen tartó 50 cm. támaszköznél középen 20 kg.-al megterhelve, szabadszeggel észrevehető behajlítást nem is szenved csak 45 kg. terhelésnél szakad be.

Az „Integrale” lemezelt fából készült légszárak igen jó hatásfokúak s igen szilárdak. Egy ily csavar pl. 200 m. másodpercenként kerületi sebességnél még rázkódás, veszély nélkül járatható.

Az élelmes franciák természetesen kihasználják a jámbor laikus feltalálókat. Így pl. egyik kiállító 1.7 fajsúlyú „ötvözetet” dícsér és kínál; közelebb megtekintve, szilárdságilag teljesen értéktelen magnéziumnak bizonyul.

Az emeleten ingyen „mozi”-ban is részesülhet a látogató, ahol a nevezetesebb aviatikai és automobil-eseményeket mutatnak be.

A kiállítás második napján, ünnep lévén, már nagyobb a látogatók száma, úgy, hogy egyes standokat egyáltalán meg se lehet közelíteni.

Így kreálnak a franciák nemzeti ipart.

Biró Alajos és Fenyvesi József.

Hirek.

AUTOMOBILBÉRKOCSIK BÉCSBEN. A bécsi autóbérekocsik ügye hosszas huzavona után mégis csak nyélbe ütött. A Wiener Autotaxi Betriebsgesellschaft m. b. H. már megkapta 30 kocsiforgalomba hozatalára az engedélyt és ezeket a következő tarifa szerint fogja a közönség rendelkezésére bocsátani: nappal az első 500 méter 75 fillér, minden további 333 méter 20 fillér; éjjel az első 375 méter 75 fillér, minden további 250 méter 20 fillér; várás díj 3 percenként 20 fillér. Csomagdíj 50 fillér. Vasuti vagy színházi külön díjszabás nincsen. E tarifa szerint pld. a Gizella-tértől az Andrássy-ut végéig (kb. 3 kilométer) 1.75 koronába és az elmaradhatatlan borrával együtt 2 koronába kerülne. A 12 lovas automobil tehát sokkal olcsóbb, mint a kétlovas gummikerekű.

AZ 1909. ÉVI GRAND-PRIX ELMARAD. Az A. C. de France által határidőnek kitűzött december 31-ike elmúlt anélkül, hogy a nevezők számában változást hozott volna s ennél fogva ez évben nem lesz Grand-Prix. A cégek sikeres összműködésének eredményeként most valószínűleg a más országokban rendezett hosszútávú versenyek (50 km.-en felüli) legnagyobb része is elmarad, mert hisz azok hasonló költségekkel járnak és reklám szempontjából bizonyára nem mulják fölül a Grand-Prix-t. Reklámversenyek megtartása mainapig talán csak oly országokban érdemes, ahol a piac még nincs kihasználva s ezek Oroszország, Észak- és Délamerika.

HADI AUTOMOBIL ÉS LÉGHAJÓ. Az Erhardt-cég páncélos automobil szerkesztett, amely 60—70 kilométer sebességre kifejlesztése képes és egy 5 cm.-es gyorstűzelőágyúval van ellátva. A hadi automobil célja az ellenséges kormányozható léghajók ártalmatlanná tétele.

FIATMŰVEK ELÁRVEREZÉSE. Amint a HP. Fachzeitung-nak Turinből jelentik, a Fiat-cég hitelezői február 2-án ülést tartanak, amely után a Fiatművek el fognak árvereztetni.

VILLAMOS OMNIBUSZOK LONDONBAN. A London Electrobuses Company 1907 július 15-től, 1908 október 15-ig kimutatott forgalma ezen vállalat sikeres működéséről számol be. Az utasok száma ezen idő alatt 3 millió volt. A 34 ülőhelyes ellátott elektrobuszok kecsikilométerenként átlag 6.8 utast szállítottak és 86 fillért vettek be. A londoni közúti vasut ezzel szemben csak 6.4, a London General Omnibus Company csak 3.6 utast szállított kecsikilométerenként, 70, illetve 50 fillér bevétel mellett. A London Electrobuses Co. minden kocsija évente 39,000 kilométert tesz meg. 80 kocsizásban tartása esetén 28 fillér nyereség esik minden kecsikilométerre. Az üzemi költségek kecsikilométerenként 63 fillért tesznek ki és következésképp alakulnak: fizetések 20 fillér, akkumulátorok elhasználódása 12.5 fillér, pneumatikok 10.5 fillér, áramköltség 7.2 fillér, javítások 5 fillér, adók, engedélyk stb. 7.8 fillér.

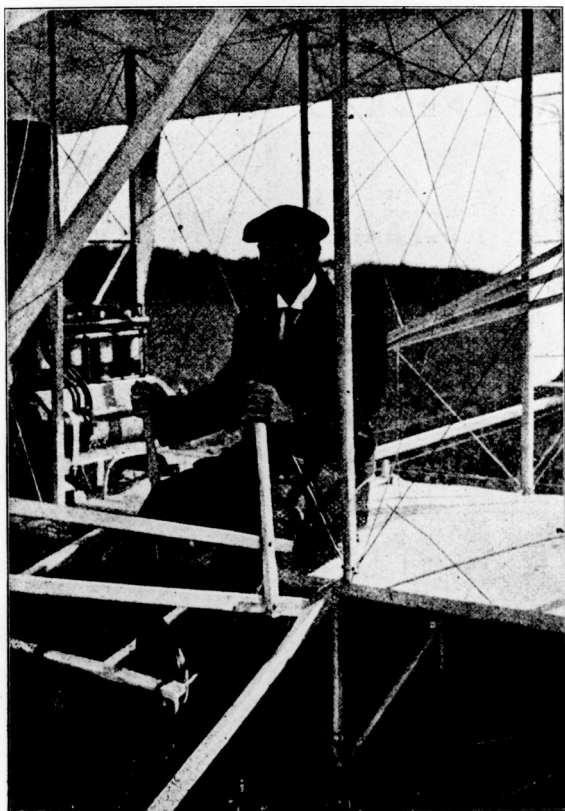
A TEHERAUTOMOBIL-GYÁRTÁS ELŐMOZDÍTÁSA. A teherautomobil-gyártás előmozdítása tárgyában a Magyar Vas- és Fémiparosok Országos Szövetsége által kezdeményezett mozgalomhoz csatlakozott a Gyáriparosok Szövetsége, az Országos Ipar-egyesület gyáripari szakosztálya és a Magyar Vas- és Gépgyárak Országos Egyesülete. A nevezett négy egyesület kiküldöttei közös értekezletet tartottak, melyen Kaszab Aladár csavargyárosnak, a Vas- és Fémiparos-Szövetség alelnökének előadása mellett be-

hatóan megvitatták azt az eszmét, hogy a közös hadügyminisztériumot nyerjék meg a hadicélokra is felhasználható teherautomobiloknak szubvencionálására. A négy szövetség most dolgozza ki e tárgyban tüzetesen megokolt emlékiratát, melyet a kereskedelmi és a közös hadügyminiszterhez fog benyújtani.

Wright a Michelin díj nyertese.

Wilbur Wright a meglepetések mestere: Az év utolsó óráira tartotta legnagyobb coupját, a Michelin-díjért való repülést. Még december 31. délelőttjén nem volt biztos, hogy felrepül; közben táviratot kapott, hogy legveszélyesebb riválisa, Farman Issy-ben fel szándékozik szállani a Michelin-díjért. Erre Wright is elhatározta, hogy még egy utolsó erőfeszítéssel a díjat a maga számára hódítja el.

Wright repülőgépének kormányülésén.

Mivel a nagyközönségnek nem volt tudomása a felszállásról, a nézők száma igen csekély volt. Az indítás 2 ó. 0 p. 3 mp.-kor történt; az első póznát 2 ó. 0 p. 32 mp.-kor érte el a gép. Az első száz kilométert (a negyvenhatodik körben) 1:52:15 alatt tette meg; egy kör átlagideje 2 perc 29 mp. volt. Naplementéig (4 ó. 19 p. 6 $\frac{1}{5}$ mp.), 2:19:33 $\frac{3}{5}$ alatt összesen 123:200 km.-nyi utat tett meg. Ezután még 1500 m.-t repült, úgy hogy az egész hivatalosan megállapított ut 1247

km. volt 2:20:23 $\frac{1}{5}$ alatt; a naplemente utáni idő és ut azonban nem számítatik a rekordhoz.

A valóságban megtett út kb. 150 km. volt, a legnagyobb, amelyet eddig a levegőnél nehezebb gépekkel elérni sikerült; ma Wright tartja a magassági, távolsági és az időrekordot.

A repülés vége felé a motor lassulása észrevehető volt; ennek valószínűleg az olaj megsűrűsödése volt az oka. Wright olajtartója ugyanis, az amugy is erősen lehűtött levegőáramlásnak, szabadon ki van téve; a hőmérséklet amugy is igen alacsony volt, elannyira, hogy az erősen beburkolt Wrightnek az út végén egészen fagyott volt az arca.

Ezután Wright a jelenlevő Barthou minisztert vette maga mellé utitársul. Az első felszállás nem sikerült; a gép felemelkedett ugyan, de ezután lassan lecsiklott az anvours-i mezőt elfedő jégre. 5 ó. 20. p.-kor újra megkísérelte a felszállást, amely ezuttal sikerült s 3 p. 58 mp.-ig tartott. Ekkor már teljes sötétség uralkodott. Különös látvány volt, amikor a fehér gépmadár, belejutva az utját követő fénykévekbe, melyeket az automobilok fényvetői szórtak, hirtelen feltűnt a sötét háttérben. A miniszter lelkesült szavakkal dicsérte az út gyönyörűségét s a kezelés biztosságát.

A külföldi lapokban kósza hírek keringenek arról, hogy W. Wright, megunva a mérvadó körök rosszakaratu akadékoskodását, rövidesen el szándékozik hagyni Franciaországot. Tény ugyan, hogy Wright riválisai irigy szemmel nézik sikereit, ez azonban nem akadályozza őt semmiben. Miután még január 2-án néhány barátját „megsétáltatta”, a közeli Bollée-gyárban szétszedette gépét, amelyet vasuton Pau-ba fognak szállítani. Ott megvárja fivérét, ki már teljesen kiheverte balesete következményeit s néhány hétig még ott szándékozik maradni. Közben a Weiller-Hart-O-Berg syndikatus serényen gyártja a Wright-gépeket.

ELŐADÁS A REPÜLÉS PROBLÉMÁJÁRÓL. Král Sándor kapitány, a léghajózásnak kiváló szakembere, ki lapunk hasábjain is több ízben fejtegette véleményét, f. hó 9-én, szombaton este 8 órakor, a Lipótvárosi Kaszinóban előadást tart a léghajózás problémájáról. Az előadáson Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter és Bolgár Ferenc államtitkár is meg fognak jelenni.

REPÜLŐGÉP-PÁLYÁZAT. A Wiener Verein „Flugmaschine“ és a Flugtechnischer Verein versenyt írnak ki repülőgép (aeroplan) modellek számára, amely f. évi január hó 3-án d. u. 3 órakor fog megtartani a bécsi Schwarzenberg-lovardában. Nevezések husz korona tét melléklésével, a rendező-egyesületek titkárságához, Wien, IV., Wienstrasse 31. intézendők. A versenyföltételek a következők: 1. Elrepülés magassága maximum 20 méter. 2. Indítás legfeljebb 3 méter. 3. Az indítás módja tetszőleges. 4. Az indítási készülék szabadon választható. 5. Három repülési próba engedélyeztetik, amelyek közül a leghosszabb számít. Szabad indítás esetén az eredményből 2 méter, lendítőkészülékkel való indítás esetén 5 méter számítatik le. 6. Pyrotechnikai szerek hajtóerőként nem használhatók. 7. A hajtás gummi- vagy rugómotorokkal történhetik. 8. Gáz-, benzin-, vagy gőzmotorokkal bíró modellek külön versenyben vehetnek részt. I. díj 400, II. díj 300, III. díj 100 korona.

A GÉPREPÜLÉS SPANYOLORSZÁGBAN. A spanyol kormány 300,000 pesetát vett fel a jövő évi költségvetésbe repülőgépek beszerzésére.

MORS ÉS BAYARD CLEMENT AEROPLÁNJA. A francia autóművek most egymásután az aeroplángyártásra vetik magukat. A Mors-művek egy biplonnal kísérleteznek, amelynek Mors-motorja szíjhajtással adja át az erőt. Az ingadozások ellensúlyozása mozgatható felületekkel történik. A Bayard-Clement-cég, amelynek kormányozható léghajója a kiállítás egyik nevezetessége, egy monoplant szerkesztett Clement mérnök adatai alapján, amely szintén ki van már állítva.

WRIGHT OLASZORSZÁGBAN. Az olasz kormány hír szerint megvett egy Wright-aeroplant, amelylyel Wright még január hó folyamán fog Rómában az olasz király előtt bemutatkozni. Olaszország összesen tíz Wright aeroplant fog hadserege számára beszerezni. Ugyanezen forrás szerint az osztrák (értsd osztrák-magyar) kormány is folytat tárgyalásokat a Wright testvérekkel.

EGY EREDETI REPÜLŐGÉP-DIJAT tűzött ki M. Lortet tarbesi földbirtokos. Lortet ur azon aviatikusnak, aki Tarbes város föteréről a várostól 10 kilométernyire fekvő birtokáig repül, egy kilogram súlyu aranytömböt ajánlott fel. A délfraanciaországba induló aviatikusok bizonyára indulnak az eredeti díjért.

AVIATIKA BELGIUMBAN. A kis iparállam, mely Franciaországban látja mintaképét, az aviatikában is mestere nyomdokain halad. Számosan kísérleteznek ma már Belgiumban különféle aeroplanokkal s

alighanem a jövő évi versenyeken már belga repülőgépekkel is találkozhatunk. Jelenleg De Caters báró triplanja, Zepta mérnök és de Wolt kapitány biplanjai, Adhemar és Bulot orthoptérjei állanak az érdeklődés központjában.

AWRIGHT TESTVÉREK kísérleteik színhelyét Le Mans-ból Pau-ba teszik át, ahol máris épül az aeroplanok befogadására szolgáló épület. A bejelentett repülések ellenőrzésére az Aero-club de France a nagy távolság miatt előreláthatólag egy helyi képviselőt fog kinevezni a vidéki aero-clubok valamely tagja személyében.

„Automobilia“

első magyar PNEUMATIC javító műhely. Első-rangu nyersanyag, leggondosabb vulcanizálás.

BUDAPEST, VII., Vörösmarty-utca 20. sz.

Sürgőnycim: AUTOMOBILIA.

Távbeszélő 105—08.

MAGYAR AUTOMOBIL CLUB

hivatalos

közleményei.

Elnök: Gróf Andrássy Sándor.

Elnökségi helyettes: Gróf Zichy Béla Rezső.

Igazgatóság: Blathy Ottó Titusz, Esterházy Móricz gróf, Hatvany Károly, bátorkeszi Kobek Kornél, K. Kovács László, Krisztinkovich Béla (ügyvezető igazgató), Molnár Ákos dr. (ügyész), Széchenyi István gróf, Vécsey László báró.

Választmány: Az igazgatóság tagjain kívül Andrássy Géza gr., felsőványi Baruch Jenő, Bayer Dezső dr., Csonka János, Delmár Tivadar dr., győri Farkas Lajos, Fényi Béla, Gerbeaud Emil, Hatvany József, Harkányi János br., Hevesy Vilmos, Károlyi Mihály gr., Nagy Sándor dr., Ormody Vilmos, Szende Károly, Teleki Pál gr., Varró Indár dr., Wenckheim József gr., Zsolnay Miklós.

Clubtitkár: ifj. Krisztinkovich Béla.

Clubhelyiség: Budapest, IV. kerület, Kigó-tér 1., királyi bérpalota. Hivatalos irodai órák: d. u. 5—7-ig. Könyvtár, szaklapok, szabadalmi leírások és szakárjegyzékek gyűjteménye. 10—12-ig és 4—6-ig nyitva. Sürgőnycim: Autoclub Budapest. Telefonszám: 11—70.

Kérelem.

Felkérjük T. Tagtársainkat, hogy f. évi tagdíjait az esetleges múlt évi tagdíjhátraléaikkal együtt, külön felszólítás bevétele nélkül, a klub pénztárába: *Erzsébetvárosi bank*, Budapest, VII., Rákóczi-ut 20. sz. alá beküldeni szíveskedjenek.

Az 1909. évre szóló tagsági igazolványok csak a befizetésről szóló értesítvény vétele után küldetnek meg.

A rövid idő múlva megjelenő turisztikai térképek is csak azoknak fognak megküldetni, kik tagdíjaikat már befizették.

A tiltárság.

T. Tagtársainkhoz.

A „Bajor Automobil-Club“ Münchenben, f. hó 14-én tartja 10 évi fennállásának örömmünnepest. Szíves meghívás érkezett a klubhoz, melynek ha csak lehet, meg kell felelni óhajtanánk.

Felkérjük T. Tagtársainkat, hogy azok, kik e hó 14-én véletlenül Münchenben vagy közelében tartózkodnak, a klub képviselőt elvállalni és erről a titkárságot, előzetes bejelentkezés végett értesíteni szíveskedjenek.

Az ünnepélyre és disztrakomára szóló jegyek a klubban átvehetők vagy kívánatra megküldhetők.

A tiltárság.

DUNLOP LESZERELHETŐ ABRONCS

Uj
meg-
takarítás

10 m.-perc
alatt fel- és leszerelve.
Nagy időnyereség
IDŐ = PÉNZ
tehát nagy
pénzmegtakarítás.

Magyarországi vezérképviselőt:

Sürgőnycim:
DUNLOP.

VAS GÉZA és Fia

Távbeszélő:
65—43.

Budapest, VI. ker., Liszt Ferenc-tér 6. szám.

**MINDEN VERSENYBEN GYŐZTES
A VALÓDI**

POGNON

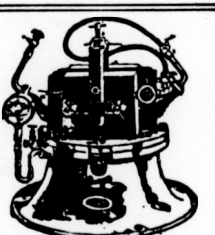
GYERTYA MINDIG GYUJT

MONOPOL: S. ERBEN & ARNOLD FRIEDMANN. WIEN I

Magyarországon: Bárdi J. r.-t. Budapest.

Lovag Tichtl Károly
genealogus, heraldikus
mindenféle nemesi ügyekben
felvilágosítást ad.
Budapest, VIII., Baross-utca 32. sz.

LÁNG LAJOS
BUDAPEST
VIII., Stáhly-utca 7.
Kocsigummi-, automobil- és
pneumatik-javítások.
Bármely gummik megvételnek.

Blázsei Miklós
automobil-kocsigyártó.
Javítások. Uj carrosseriák.
Budapest, VIII., Práter-u. 67.

 Automobilok és motoros kerékpárok

használtak is. Továbbá **motoros cséplők, gőzgépek**
és **malomberendezések** nagyon olcsón.

FISCHER ERNŐ
BUDAPEST, VII. kerület, Ovoda-utca 41. szám.

Stein Sándor
szijgyártó-, nyerges és bőrdírmester
Budapest, VI., Aradi-utca 28.

1896. kiáll. éremmel
kitüntetve.

Ő felsége a szerb király udv. szállítója.
A magy. kir. operaház szállítója.

Ajánlja saját gyártmányú antikstílusban készült **lőszerszámai** nyereg-
geket és nyeregtakarókat a XV. század kezdetétől a mai korig. Javi-
tások és adjusztálá pontosan eszközöltetnek.

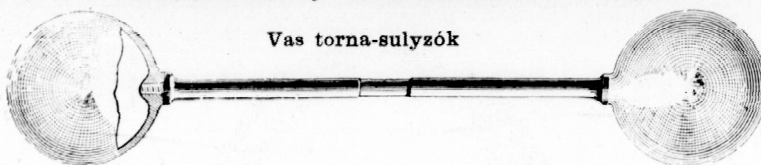
BIRÓ ALBERT VASKERESKEDÉSE

BUDAPEST, ANDRASSY-UT 57.

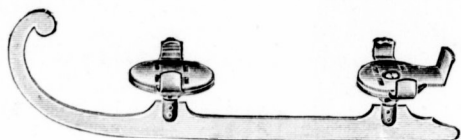
Telefon :
96-52.

Vas torna-súlyzók

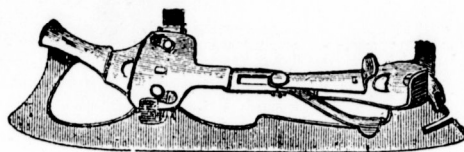
Telefon .
96-52.

1 kilogramtól 50 kilogramig, kilonként 32 fillér

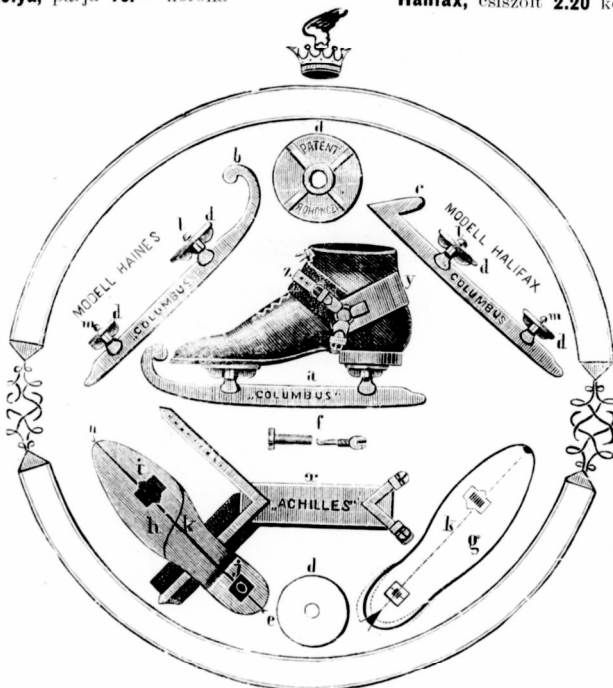
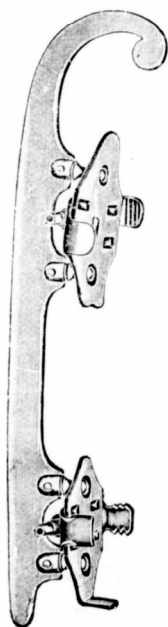

Roland-korcsolya, párja 15.— korona

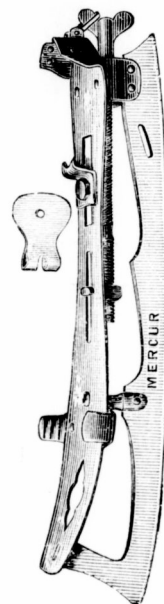

Halifax, esiszolt 2.20 kor., nikkelezett 4 kor.

Jégkirály, hajlott orral, esiszolt 5.— kor., nikkelezett 7. kor.

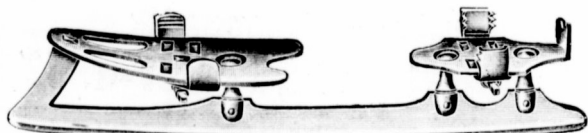
Rohonczy Columbus, teljesen felszerelve, 1 pár 17.— korona.

Merkur-korcsolya, esiszolt 3.— kor., nikkelezett 5.— kor.

Boxer vasból. 50 kor.

„ finom acél 1.— „

Jégkirály, hegyes sportorral, nikkelezett, 8 korona.

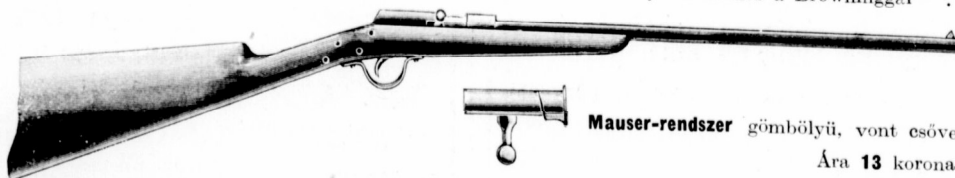

Valódi Browning-pisztoly,

kicsi 635 caliberrel 44.— korona

nagy 765 48.— „

teljesen azonos a Browninggal 35.— korona

Mauser-rendszer gömbölyű, vont esővel

Ára 13 korona.

ÁR.JEGYZÉK INGYEN.

NEMZETI SPORT

ÉS A MAGYAR VÍZI SPORT MINDEN SPORTTAL FOGLALKOZÓ SZAKLAP.

A Nemzeti Sportot 1903-ban Fodor Károly műegyetemi vívómester alapította. A Magyar Vízi Sport, előbb Magyar Evezős Sport, VIII. évfolyamában 1908. február 1-én egyesült a Nemzeti Sporttal.

Adatok Erdély vivástörténetéhez.

Irta : Dr. Gerentsér László.

(Első közlemény).

Erdély a régebbi időben nemcsak politikai, hanem mindenféle társadalmi és kulturális dolgokban is bizonyos különállást és némi önállóságot mutatott fel és így a történetíróknak az erdélyi históriák mindig igen érdekes anyagul szolgáltak. A Kolozsvár városában fennálló Erdélyi Múzeum gazdag adatokat tartalmaz mindazok számára, akik a múlt emlékeivel szeretnek foglalkozni.

Az elmúlt nyáron alkalmam volt megtekinteni az Erdélyi Múzeumot és természetesen, mint sportember, Erdély régi sportélete, főleg pedig vívó élete iránt érdeklődtem. Az erdélyi vívó életéről és régi híres vívókról sokat hallottam azoktól az emberektől, akik Kolozsvár mult századbeli vívó életében még tevékeny részt vettek, most azonban már nem igen tudják a kardot forgatni, a régi rendszer megszűnésével ők is nyugalomba vonultak. Nem is tudnak megbarátkozni a ma divatos vívórendszerrel. Inkább csak a régi virtuskódásokról mesélnek és én mindig szívesen hallgattam ellenvetés nélkül ezeket a régi vívótörténeteket.

A híres régi erdélyi vívók egyik legkiválóbbjáról, báró Wesselényi Miklósról, az árvízi hajósról, mindenki hallott, s akik megfordultak a Magyar Athletikai Club Nemzeti Lovardai helyiségében, láthatták ama jegyzőkönyvet, amely tanúsítja, hogy Wesselényi három óra alatt egyfolytában harminchat assaut vívott, miközben sorba kifárasztotta ellenfeleit.

Az a város, amely ily kiváló vívót nevelt, bizonyára megérdemli, hogy mi foglalkozzunk vivástörténetével, és feljegyezzük azokat az adatokat, amelyek némi világot vetnek a régi erdélyi vívók szereplésére és működésére.

Nyilvános vívóversenyek nem tartattak, egymással konkuráló vívóiskolák sem voltak, hanem egyik mester képezte a másikat, illetve a mester a tanítványt, aki azután átvette elődének iskoláját és tanított annak szellemében. Azok az adatok, amelyeket az Erdélyi Múzeum őriz a régi kolozsvári vívómesterekről, egyuttal bizonyítják is annak az élénk vívóéletnek, amelyben Kolozsvár és Erdély hajdanai ifjúsága résztvett. A régi időben Kolozsvár és Erdély egyértelmű volt, s Kolozsvár annyira központja volt minden tekintetben Erdélynek, hogy ha részről az egész helyett írunk, tulajdonképpen egyről írunk.

Rendkívül érdekes, hogy az első vívómester, aki Kolozsvárra letelepedett, olasz volt, Biasini Kajetan. Ő generációt nevelt, s tanítványai az ő módszere szerint tanítottak.

Biasininek, és az azután következő vívómestereknek életrajzi adatai feljegyeztettek, és azt hiszem, helyesebben teszem, a történeti hűség kedvéért is, ha ezeket a rövid életrajzi adatokat sorban szóról-szóra közlöm úgy, ahogy magamnak leírtam.

Biasini Kajetan. Született Lodi-ban (Olaszország) 1789. évben. Meghalt Kolozsvárra 1847. évben. Az olasz, mint akkor nevezték, tiszteletet követelő magas alak, széles vállakkal, jó benyomású arcúval. Társalkodási nyelve francia; a magyart csak sejtítve törte, de szívesen beszélt. Örökre derült kedély. A kard- és a törvívásnak ő

volt megalapítója Erdélyben. A huszas években az *Urak* kezdtek tőle tanulni, majd vívóiskolát alkottak, ahová szorgalmasan eljártak és a tanulók számára alapítványokat tettek. Gróf Kendeffy Ádám és báró Wesselényi Miklós e két athléta teremtet, szabadelvű főúr, szellemet teremtet, amely a vívás tanulását és gyakorlását divatosá tette. Ez iskola a mai Tivoli-épület Szentegyház-utcaára néző felében volt.

Az iskola legalább a tanulók részére déli 12 órakor volt, főúrak jelenlétében. Amint Biasini ajkán az en garde elhangzott, a helyzet komolysága minden arera kiült. Világgyorsan folyt minden mozdulat. S csak mikor a pour la dame elhangzott, nyerte vissza minden arc kedélyét.

A harmincas évek közepén közbeesülés által követve, visszavonult. Átvette a Biasini szállodát és gyorsutazási intézetet alapított. Közhasznú pályája jutalmul magyar nemességre ajánlatot.

Úzoni Antal. Született Bölönben 1813, meghalt Kolozsvárra 1858-ban. Keresz, magas, daliás alak. Barna, rokokoszemű, majdnem szenvedő arc a lovagiasság vonásaival. Székely ember, unitárius pap fia.

Biasini tanítványa volt. Már főkörmányszéki őrnek volt, midőn Biasini visszavonult. A főúrak kívánságára lépett helyébe a negyvenes évek elején s anélkül, hogy ez becsúszását kielégítette volna, egészsége hanyatlásáig, mint nemzeti missiót, a legnagyobb pontossággal folytatta. Mint körmányszéki hivatalnok, előkelő modora, komolysága és műveltsége által a vívóiskola szellemének színvonalát még magasabbra emelte. Tüdővész lepte meg és emiatt visszavonult. Nemsokára megjött a korai halál. Kortársai végtelen becsülése hosszasan fentartotta emlékét.

Helmerreich Jakab. Született 1814-ben, meghalt Kolozsvárra 1868-ban.

A Biasini iskolájában kezdte, az Úzoni-éban folytatta és végezte. Magas csinos, egy kissé előre hajlott termet, hosszú szakállu, kifejezésteli szép arc, a kedélyesség vonásaival.

Kolozsvári kéményseprő fia. Végzett az unitáriusok főtanodájában, s ekkor átvette atyja üzletét. Maga is, mint atyja, az épületek előtt feltámasztotta a létrát, s maga ott állt, míg segédei bent végeztek. Délután azután beállott urnak s a nap hátralévő részét volt tanuló társai s jobb körök társaságában töltötte.

Karddal és törrel egyaránt kitűnő vívó volt. A vitás kérdések eldöntésénél tekintélyt volt. Úzoni egészségének hanyatlásával, mint vívómester, vette át a negyvenes években a vívóiskolát s kevés megszakításokkal vezette a Tivoliban, a gróf Bethlen Domokos-háznál, a szemináriumban és a Redout-épületben az ötvenes és hatvanas években is. Működésének halála vetett véget.

Tompa Károly. Köz- és váltóüggyvéd. Előkelő családból származott, Kolozsvárra 1826-ban született, kitűnő nevelésben részesült és klasszikus műveltséggel bírt. Kedves olvasmányai Homer, Cervantes, Goethe, stb. Több nyelvet beszélt. 1848-ban honvédhuzár. 1864-ben Francia- és Angolországban Kővári Mihálylyal, kihez szoros barátság

fűzte, utazást tett. E körut egyik célja külföldi vívóknak mérkőzésre való felhívása volt, mi azonban különböző okokból elmaradt. Vivni Biasinótól és Űzonitól tanult. Tíz éves korában törrel kezdte és szakadatlanul gyakorolta magát. Középtermetű vala, szobrászi idomokkal; főleg az „au mur”-ban elragadó látványt nyújtott. Kard- és törvívásban ritkított pártját. Mozdulataiban tigrisi gyorsaság és kígyói hajlékonyság nyilvánult. Az 50–60-as években a vívás mintájául szolgált. Peldájával és utmutatásával a fiatal nemzedékre igen jótékonyan hatott. A kardvívásban Kövály Mihályval nevezetes ujtást hozott be. E vívást azelőtt régi módszer szerint behuzott karral tanulták és gyakorolták. Báró Jósika Lajos sok tanulmány és gyakorlat által helyesnek bizonyított teóriája megvalósításául az en garde-ot demi-alonge-ból, secund positio-ból magasán tartott, kinyújtott karral véve, a súlyt a csuklóból való vágasra és védésre fektette, ami a vívásban több erőt igényel ugyan, de biztosabb.

A Kolozsvári torna-vívó egyeslet vívóiskolájában ennek megnyitásától, 1873. elejétől fogva, pár évi megszokással, mely alatt a híres Chappon Lajos volt a vívómester, egészen 1882. február 3-án tüdőgyulladásban történt haláláig a vívómesteri teendőket végezte és hervadhatlan érdemeket szerzett.

(Folytatjuk.)

A hétről. Az újv hetében a „Vén fiuk”-nál élénk élet uralkodott. Szerdán *Werkner, dr. Reissig, Ráday (MAC), Lipsey (MAC), Stiller (NVC) és Stéger (NVC)*, esütörtökön pedig *Heinrich, Mészáros Ervin, Werkner, Pajzs (MAC) és Garay (NVC)* vívott.

A „NVC” elnöksége most dolgozza ki a középiskolai csapat-vívóverseny feltételeit, melyek a legnagyobb érdeklődésre tarthatnak számot. Mint értesülünk, a kardesapat versenyre *Domony Mór dr.*, a NVC elnöke, adományoz nagy értékű vándordíjat. A feltételek rövid időn belül meg fognak jelenni.

Ostendében június havában nemzetközi kard- és épcesapat-, illetve egyéni verseny lesz. A csapat 4 tagból fog állani. Részletes feltételek ugyan még nem jelentek meg, de remélhető, hogy nagyjából a londoni olimpiai szabályok lesznek érvényesek.

PÉKESSY BÉLA főhadnagy, Magyarország kard-bajnoka, folyó hó 2-án tartotta esküvőjét Lenk Delinke kisaszonnyal.

NAGY BÉLA DR., mint sajnálattal értesülünk, még mindig beteg. Felgyógyulása huzamosabb időt fog igénybe venni.

STÉGER HUGÓ GYÖRGY dr., ki az OTE orsz. handicap-versenyének győztese, 28 éves, ügyvédjelölt. Vivni 1906. évben kezdett, Fodor mesternél. Egyike a vívósport leg-

agilisebb munkásainak. Mint a NVC titkára, rendkívül nagy része van a club felvirágoztatásában. Főleg intenzív,

administratív munkássága folytán, eddig keveset szerepelt vívóversenyeken. Első nyilvános szereplése az 1907. évi bajnoki verseny volt, hol a minősítésben kitűnő eredményt ért el. Komoly traininget az idén kezdett először és tehetségét mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy ily, aránylag rövid training után, versenyét szép stílusban nyerte meg.

Magyar Országos Korcsolyázó Szövetség.

1908. dec. 27-én tartotta 7. magyar amatőr sportszövetségünk alakuló ülését a BKE. városligeti helyiségében.

Örömmel üdvözljük ezt az alakulást, mert bizony várjuk tőle a magyar korcsolyázó sport fellendülését. Sajnos, hogy Magyarország körülbelül 80 korcsolyázással foglalkozó egyeslete közül csak 13 egyesülete ismerte fel a szövetség szükségességét. Pedig csak az a sportág jutott a rohamos fellendülés útjára, melyet egy céltudatos vezetéssel bíró szövetség kormányozott. Reméljük azonban, hogy azok az egyesületek, melyek az alakulástól magukat távol tartották, mihamarabb esatlakozni fognak s ezzel a szövetséget még jobban megerősítik, úgy hogy az, jövőd feladatait eredményesen teljesítheti.

A MOKSz. a következő egyesületekből alakult meg:

Budapesti Korcsolyázó-Egyet, Budapest (Budai) Torna-Egyesület, Deési Korcsolyázó-Egyet, Egri Korcsolyázó-Egyet, Erzsébetfalvi Atletikai Klub, Győri Korcsolyázó-Egyet, Brassói Korcsolyázó-Egyesület, Kolozsvári Egyetemi Atletikai Klub, Kolozsvári Korcsolyázó-Egyet, Komáromi Football Klub, Németbognási Korcsolyázó-Egyet, Soproni Korcsolyázó-Egyet, Szombathelyi Sport-Egyesület.

Az alakuló ülésen 8 egyesület képviseltette magát, melyet Argay János kir. tan., korelnök nyitott meg. Eadód volt Szentgyörgyi Imre dr., a jegyzőkönyvet Márkus Jenő dr. vezette.

Jelen voltak még: dr. Balázs Adolf (Erzsébetfalva), Bély Mihály (BBTE.), Földváry Tibor (BKE.), Galambos Ede (BBTE.), Glibert Győző (BBTE.), Gobbi Ede (BBTE.), Holfeld Henrik (BBTE.), dr. Liedemann Frigyes, a BKE. titkára, Neumann Géza (Kolozsvár), Somody András (Kolozsvár), Takáts József (BBTE.)

Az előterjesztett alapszabálytervezetet némi lényegtelen módosításokkal elfogadták s a tisztikar egy évi időtartamra következőleg alakult meg:

Elnök: Demény Károly (BBTE.). Alelnök: Szentgyörgyi Imre dr. (BKE.). Titkár: Márkus Jenő dr. (BKE.). Pénztárnok: Galambos Ede (BBTE.). Ellenőr: Takáts József (BBTE.).

10 fővárosi tanácsag: Argay János (BBTE.), Bély Mihály (BBTE.), Földváry Tibor (BKE.), Holfeld Henrik (BBTE.), ifj. Kertész Tódor (BKE.), dr. Liedemann Frigyes (BKE.), Lukovits István (BKE.), dr. Makucz Arthur (BBTE.), Meszléri Tibor (BKE.), Zsigmond Géza (BKE.). 5 vidéki tanácsag: dr. Balázs Adolf (Erzsébetfalva), Csiky Emánuel (Kolozsvári Kores. E.), dr. Mihalkovics Tivadar (Győri KE.), Neumann Géza (Komáromi FC.), Somody András (KEAC.). Pótagok lettek: Benke Imre (BKE.), Gobbi Ede (BBTE.), Zsigmond Mihály (BKE.), Horváth Ferenc (Szombathelyi SpCl.), dr. Wrehovszky Károly (Soproni FC.). Számvizsgálók: dr. Balázs Fülöp (Szombathely), Nagy Géza (BBTE.), Preyer Gusztáv (BKE.).

Ezután a kögyülés a *versenyszabályokat* tárgyalta le, melyek elkészítésében Szent-Györgyi Imre dr., Márkus Jenő dr., Liedemann Frigyes dr., Demény Károly, Argay János és Földváry Tibor fejtettek ki értékes munkásságot.

A kögyülés után lakoma volt.

Bíró Albert hirdetésére felhívjuk a sportközönség és olvasóink figyelmét.

Részletes tájékoztató a „Mátyás királyi kiállítás a Duna jegén” című ünnepi játékról.

rendezi a
Budapesti Kereselyő-Egyet
1908. január 23-án.

Az ünnepi játék eseménye.

Az V. László elhalálása következtében 1458. újesztendő napjára egybehívott királyválasztó országgyűlésre Szilágyi Mihály, a Hunyadi-párt vezére, 20.000 emberrel érkezett Pestre, ahol erre az alkalomra az ország minden részéből annyi nép gyűlt össze, mint a középkorban addig még soha. Szilágyihoz csatlakozott a köznemesség s ezekkel együtt serege 40.000 főre szaporodott. A Garaiaknak adott batorság-level értelmében Szilágyi az ő embereit sem a két testvérvárosban, sem a Rákosmezőn nem helyezhette el, miért is a Dunára rendelte őket, amely január hó 21-én beállott. Szilágyi serege január hó 23-án helyezkedett el a Duna jegén s ott tábornok ült, ahová sűrű rakjokban vonult le a városi nép. A táborozók egész napon át esendben viselkedtek, de végtére is elunták a várakozást s mintha a választás már megtörtént volna, mintegy virákszjellel, egy szívvel, egy lélekkel ebben a kiállításban törtek ki, hogy: „Éljen Mátyás, a magyarok királya!” Az országgyűlésben tanácskozási főurak — hallván a nép akaratát — maguk sem tehettek egyebet, minthogy rámondták helyeslésüket. Majd Szilágyival megkötötték a választás föltételeit és Vitéz János nagyváradi püspöknek, a Hunyadi-ház bizalmas barátjának vezetése alatt követseget küldöttek Mátyásért. A követseget nem kellett messzire fáradni, mert Podjebrád György, Csehország kormányzója, mihelyt a választást megtudta, előresietett Mátyásához, hogy az ürvendést hirt vele elsőként közölje. A követseget az ország határszélén találkozott Mátyással s annak kíséretével egyesülve, a nép kitörő lelkesedése és örömmujongása közepette kísérté az új királyt birodalmi székhelyére, ahol rá harmadfélre Mátyás nőül vette Podjebrád leányát: Katalint.

Az ünnepi játék színe.

A befagyott Duna jégtekere (a jégpálya), a háttérben Buda várával (a vajda-hunyadi épületesort) s alatta az alsóváros és Szent Erzsébetfalva apró házaikaival. A vár északi tövében sziklafal zárja el a partot, középtűnt (a kereselyőcsarnokkal szemközt) a várkapuval és a felvonóhíddal. A várfal alatt van a dunai fahíd (a milleniumi híd) s a vár előtti jégterületen Szilágyi sátorbóra. A pesti oldalt (a tónak a kereselyőcsarnok déli végében, a Stefánia-ut mentén húzódó partja) kis erdőség szegélyezi.

Az ünnepi játék főszereplői s ezek környezete.

I. Szilágyi Mihály. Környezete: a) harcosok, b) köznemesség, c) parasztok, d) tábori nép: markotányosok, markotányosnők, árusok, cigányok, medvétáncoltatók, fuvarosok, élelmiszer szállítók.

II. A polgármester. Környezete: a) a városi tanács tagok, b) a bíró, albiró, pénzbíró, c) városi hajduk, d) várőrség, e) városi nép: magyarok, németek, svábok, hollandusok, olaszok, franciák, tatárok, görögök, örmények, kereskedők; f) a cseh-mester, g) a céhek: sütők, vendéglősök, szakácsok, kádárak, kőművesek, hentesek, asztalosok, szíjgyártók, ötvösök, mésszások, lakatosok, kőszőrösök, bábosok.

III. Vitéz János. Környezete: a) az országgyűlési követek, b) papság, barátok, szerzetesek, főpapok, minisztránso.

IV. Hollós Mátyás. Környezete: a) főurak: a nádor, az ítélőmesterek, az országbíró (udvarbíró), a szlavóniai bán, az erdélyi vajda, a székelyek főispánja, a tárnokmester, a kincstár, a királyi kancellár, a jacei és a máci bán, a pozsonyi és a temesi főispán, b) nemesség, c) hírnökök, d) csatlósok e) fekete sereg, f) udvarnokok, g) királyi ifjak, apródok, h) testőrök.

V. Katalin. Környezete: a) Podjebrád György, b) udvarhölgyek, c) udvari leánykák.

VI. A főudvarmester. Környezete: a) a főlovászmester, b) a főajtónállómester, c) a főétekefő, d) a pohárnokmester, e) tudósok, udvari orvosok, f) festők, szobrászok, színészek, g) külföldi követek, h) udvari bohócok, bolondok, i) zenészek, síposok, dobosok, j) udvari oroszok (katonák).

Az ünnepi játék lefolyása és scenikai beosztása.

A játék három ágyulövessel veszi kezdetét, mire vidám induló hangjai mellett megkezdődik Szilágyi seregének felvonulása. A felvonulás a tónak a millenári hídron túli, állatkert felőli részéből történik.

Szilágyi seregének összeállítása a következő: Zászlós vitézek. Harcosok ágyukkal és hadifelszereléssel. Szilágyi Mihály s a környezetében levő köznemesség. Parasztok botokkal, markotányosnők, cigányok, árusok, medvétáncoltatók. Fuvarosok, élelmiszer szállítók nagy társzánokkal.

A menet a híd középső nyílásán áthaladva, a kereselyőcsarnok előtt elvonul s annak déli végénél Vajda-Hunyad vára felé kanyarodik, ahol a jégén tábornok ült.

Ennek megtörténte után Szilágyi az öt környező köznemességgel az országgyűlésre indul. A várkapu elé érve, lebozsátják a felvonóhidat, mire Szilágyi az őrség tisztelgése s a nép örömkialtóása közepette a várba megy.

Megérkezését egy ágyulövés jelezi s erre rá a nyitott várkapun át a városi nép letödul a jégre s ott a táborozók közé elegyednek.

Közben a városi tanács, élén a polgármesterre, szintén lejön a táborba, hogy a népet rendre és türelemre intse.

A polgármester környezetének összeállítása a következő: Városi hajduk. A bíróság tagjai. A tanács tagok. A polgármester. Mikor a polgármester kíséretével a tábor közepére ér, Szilágyi sátorának rudjára felszökik Mátyás hollós címere s erre a nép egyszerre ebben a kiállításban tör ki, hogy: „Éljen Mátyás, a magyarok királya!”

A kiállítás után a polgármester kíséretével visszamegy a várba, hogy az országgyűlésnek hírvil vigye a nép akaratát.

Huszonnégy ágyulövés jelzi a királyválasztás megtörténte, amire Vitéz János vezetésével követseget indul Mátyásért.

Vitéz János környezetének összeállítása a következő: Zászlós vitézek. Minisztránso. Barátok. Papok. Vitéz János. Országgyűlési követek.

A követseget a várból kijöve, a tónak a kereselyőcsarnokkal szemköti partja mellett a millenári híd felé veszi útját s itt balra kanyarodva, elvonul a csarnok előtt, az annak déli végében lévő erdősékhöz, ahol Mátyásnak már előre felállott kíséretével egyesül, illetve a kíséret élére áll.

Mátyás kíséretének összeállítása a következő: Zászlótartók. Címerhordozók. Hírnökök. Csatlósok. Zenészek. Nemesség.

Főurak: a nádor, az ítélőmesterek, az országbíró, a szlavóniai bán, az erdélyi vajda, a székelyek főispánja, a tárnokmester, a kincstár, a királyi kancellár, a jacei és a máci bán, a pozsonyi és a temesi főispán.

Mátyás és jegyese Katalin. Podjebrád György. Udvari hölgyek és udvari leánykák. Udvarnokok, királyi ifjak és apródok. A külföldi követek zászlókkal.

Udvartartás: a főlovászmester, a főajtónállómester, a főétekefő, a pohárnokmester.

Zenészek, síposok, dobosok. Udvari oroszok. Az udvarmester. Tudósok, udvari orvosok. Festők, szobrászok, színészek. Udvari bohócok, bolondok. A fekete sereg.

Mikor a követseget Mátyás kíséretével egyesül, megdördülnek az ágyuk, kigyuladnak az örömtűzek, mire a királyi menet szüntelen ágyudörgés és harangzugás közepette megindul.

A királyi menet a csarnok előtt felvonul s a millenári híd felé jobbra kanyarodva, a kereselyőcsarnokkal szemközt, a tulsó part mentén széles félkör alakban feláll.

Ekkor a királyi pár szájánál előre tolják s kezdetét veszi a hódolás.

Elsősorban a főurak válnak ki a sorból s az udvarmester vezetése mellett elvonulnak a király előtt s azután ismét elfoglalják helyeiket.

Azután következnek a külföldi követek. Őket szintén az udvarmester vezeti.

Végül jön a városi polgárság, a céhek és a nép, a polgármester vezetése alatt.

A polgárság és a nép hódoló menete azalatt áll össze, mi alatt a királyi menet felvonul. A felállítás a várkapu aljában történik.

A polgárság és a nép hódoló menetének összeállítása a következő:

Várőrség. Városi hajduk. A bíróság tagjai. A tanács tagok. Városi nép: magyarok, németek, svábok, hollandusok, olaszok, franciák, tatárok, görögök, örmények, kereskedők.

MOST JELENT MEG! A sí-futás iskolája

Ára 1.20 kor.

Irtá: ZDARSKI M. Fordította: CZÁNT HERMANN főhadnagy.

KAPHATÓ
A KIADÓKNAL

SKABA és PLÖKL fegyver- és téli sport-áruházában, Váci-körút 33. szám.

A céhmester és céhek: sütők, hentesek, mészárosok, vendéglősök, asztalosok, lakatosok, kádárok, szíjgyártók, köszörűsök, kőművesek, ötvösök, bábosok.

Hódolás után az udvarmester a királyi pár tiszteletére ünnepélyt rendez, mely a külföldi és hazai műkoresolyázók mutatóványaiból és táncából fog állni.

Mialatt a műkoresolyázó mutatóványok folynak, Szilágyi serege a királyi menet végéhez, a városi polgárság és a nép pedig Szilágyi seregéhez csatlakozik.

A műkoresolyázó mutatóványok befejezése után a királyi szánt helyére tolják s a felhangzó kürtjelre az egész menet arccal a hidnak fordul.

Az egyesült menet összeállítása tehát a következő:

Vitéz János és környezete, Mátyás és kísérete, Szilágyi és serege. A városi polgárság és a nép.

Ezután az egyesült menet a hidnál balra kanyarodva, utoljára elvonul a koresolyacsarnok előtt s az annak végében lévő erdőségekben feloszlik.

Az ünnepi játékot tűzijáték fejezi be.

A jelmezések gyűlékezésének ideje.

A csoportvezetők és a rendezők est 5—5.6 között, a jelmezések pedig 5.6—6 között gyűlekeznek.

A későbbben érkező közreműködők az ünnepi játék tartama alatt nem becsáttatnak a jégpályára.

A jelmezések a koresolyacsarnok előtti pódium déli végében lévő, a tanulók részére elkerített iskolába vezető lépcsőn jutnak a jégpályára.

A jelmezések gyűlékezésének helye és rendje.

I. Szilágyi Mihály és környezete: a jégpályának a hidon túli, állatkertfelőli részben gyűlekezik. II. A polgármester és környezete, továbbá III. Vitéz János és környezete: a Vajda-Hunyad tövében húzódó várfal mögött gyűlekezik. IV. Hollós Mátyás és környezete, V. Katalin és környezete, végül VI. A főudvarmester és környezete: a koresolyacsarnok déli végében lévő erdőségekben gyűlekezik.

Mindhárom helyen jelzőtáblák lesznek felállítva, amelyekben a csoportok száma (I—VI.) és megnevezése fel van tüntetve.

A csoportvezetők és a rendezők mellükön fehér bádögésilagot viselnek.

A jelmezések a csoportvezetőknel jelentkeznek, akik őket kijelölt helyekre állítják.

Különösen fontos, hogy kijelölt helyét senki el ne hagyja, mert a játék alatt a csoportok beosztása nem változik s mert a helyét minden jelmezés végig megtartja.

A csoportvezetők és rendezők a kitűzött időben a koresolyacsarnok déli végében gyűlekeznek.

A jelmezek.

A jelmezek megválasztására a játék főszereplőinek s azok környezetének elől található részletes felsorolása bőséges tájékozással szolgál.

A felsoroltakon kívül más, a játék meséjébe nem illő jelmezben megjelenni nem lehet.

A siker előmozdítása érdekében a választmány elhatározta, hogy az egyet tulajdonában lévő közel 500 jelmezt a tagoknak ingyenesen használatukra bocsátja.

Ezekre a jelmezekre az előjegyzéseket 1909. évi január hó 10-ig bezárólag kell a rendező-bizottságnak a koresolyacsarnok emeleti olvasótermében berendezett irodájában eszközölni.

Az egyleti jelmezeket 1909. évi január hó 16-tól január hó 20-ig bezárólag, szintén a rendező-bizottság irodájában, naponta d. u. 4 óráig adják ki és pedig 5 és 10 korona letéti összeg ellenében.

A letéti összeget az ünnepélyt követő 8 napon belül a jelmez visszaszolgáltatása ellenében a tagok részére nyomban folyósítják.

Az egyleti jelmezeket a tagok csak személyesen vehetik át s a letéti összegeket is csupán a személyesen jelentkező tagoknak fiztík vissza.

A személyazonosságot a tagsági jeggyel kell igazolni. Azok a tagok, akiknek „Jackson-Haines” szekrényük van, jelmezeiket a szekrényhelyiségekben ölthetik magukra.

A jelmezek könnyű és olcsó beszerezhetése érdekében megállapodásra léptünk az Emmerling Adolf budapesti céggel, amely

cégnél az összes jelmezek mérsekelt áron megrendelhetők. A megrendeléseket a rendező-bizottság irodájában 1909. évi január hó 5-ig bezárólag naponta délután 4 óráig kell eszközölni. Ezen az időn túl a cég megrendeléseket nem fogad el. A cég által készített mintajelmezek a rendező-bizottság irodájában ki vannak állítva s ott bármikor megtekinthetők.

Belépőjegyek.

Az ünnepi játékon jelmezben résztvevő egyleti tagok belépődíjat nem fizetnek. Ezek részére külön belépőjegyek szolgálnak, amelyeket az illetők a rendező-bizottság irodájában 1909. évi január hó 16-tól január hó 20-ig bezárólag naponta délután 4 óráig est 7 óráig vehetnek át.

Az ünnepély napján a jelmezes tagok belépésekor úgy a tagsági jegyüket, mint a részükre kiadott beépőjegyet felmutatni kötelesek.

Az ünnepély napján déli 1 óráig kezdve a látogató tagok is csak belépőjegy megraltása mellett léphetnek a koresolyacsarnokba.

A jegyárak a következők:

	Tagok részére	Nem tagok részére
Belépőjegy a csarnokba és a pódiumra	1 korona	3 korona
Belépőjegy a jégpályán fentartott helyre	2 korona	4 korona
Ütőhely a koresolyacsarnok emeleti termeiben I-ső sor	5 korona	10 korona
Ütőhely a koresolyacsarnok emeleti termeiben II-ik sor	3 korona	5 korona

A jegyek az egyleti pénztárnál válthatók.

Az ünnepi játék tartama alatt a jelmezes közreműködőkön kívül más nem mehet a jégpályára. A játék végeztével azonban mindenki szabadon koresolyázhat a jégpályán, amely az ünnepély napján éjjeli 11 óráig fog rendelkezésre állani.

TÉLI-SPORT.

„Les Alexander”, „Jackson Haines” stb. Korcsolyák. Jég-Hockey Rodel, Ski, Bobsleigh, Toboggan, stb. Hó- és Jég sport-sapkák, Keztyűk, stb. — Árjegyzéket bérmentve küld.

Marton Alajos és Fia

BUDAPEST, IV., Koronaherceg-utca 10. sz.

Diszmu- és ezüstárak nagy raktára.

≡ Verseny-díjtárgyak gazdag választékban. ≡

Sportegyletek tisztelt tagjainak engedményes árak

Hírek.

AZ ELSŐ JÉGHOCKEY mérkőzés folyt le vasárnap délután a városligeti nagyjégen, ahol két kombinált csapat játékában győnyörködhetett a közönség. Eredetileg a MAC. csapatának kellett volna játszani egy BKE. csapattal, a rendezőség azonban utóbb két kombinált csapatot állított egymással szembe. A két kombinált csapat a következő volt: Sötét cs.: Banovits, — Salamon százados, Lator. — Keglevich gróf. — Csáky István és Péla grófok, Lauber. Fehér cs.: Bethlen gróf. — Reichenhaller Pösel. — Hevesi. — Rick, Minder, Izsák Tibor. Győztes a sötét csapat lett 7:2 arányban. Felsőbbsége mindjárt az első pillanatokban nyilvánvaló lett, annak dacára, hogy Csáky testvérek még nincsenek abban a formában, amelyben tavaly voltak, mert katonai szolgálatuk miatt még nem trenírozhattak eleget. A csapat többi tagjával azonban hamarosan megértették egymást, úgy hogy a Keglevich gróf által vezetett sötét csapat munkája kezdet után hamarosan harmonikussá vált. Keglevich half szerepében nemcsak a csatársor támadását készítette elő és adott ennek erőt és lendületet, hanem emellett a védelem játékát határozta és biztosta tette. Evvel szemben a fehér csapatnál hiába kerestük az egyes szervek között megkívánható összhangot. A csapat egyes részei között nem volt meg a kellő kapcsolat. A védelemnél ép úgy, mint a támadásnál hiányzott a tervszerűség, és éppen ebben volt a két csapat között óriási különbség. Úgy tűnt fel, mintha egy kombinált csapat ellen (fehér) egy összetrenírozott, állandó összeállításban szereplő csapat (sötét) játszana.

Az egyes játékosok még nincsenek kellő formában. Hiányzik még a gyors áttekintés az akciók kivételénél. Mikor egyik vagy másik csatárjátékoshoz került a labda, nem tudta, hogy mit csináljon vele, mikor végre kigondolt akcióját megkezdte, az ellenfél már jól elhelyezkedett és meggátolta tervének keresztvitelében. Ez pedig annál könnyebb volt, mert az egyesek egyéni tudása, a dribli stb. még sok kívánni valót hagy hátra. A szélsőcsatárok nagy hibája, hogy egyéni lerohanásokat ritkán mernek megkockáztatni. Egyedül a sötét csapat jobbszélsője: Csáky Béla törekedett egyéni lefutásokra, amiben már is elsőrangú mutatót. Lerohanásait Keglevich gróf és a centerben szereplő fivére segítették elő, centerzéseivel azonban igen gyakran elkésett. Csapatjában az említtettek kívül még Lauber és Salamon százados váltak ki, előbbi jól átgondolt passaival és átadásaival, utóbbi pedig ügyes lekapcsolásaival, amiben bekötötte Lator volt jó támogatója. Banovitsnak nem sok dolga volt. Az ellencsapatban Hevesi vált ki a védelemben mutatót szép játékával. A védelemben különben még Bethlen gróf vált ki bravuros játékával és aratott sok tapost a nézők sorában és néha bosszankodást az ellenfél csatárainál. Két bekje: Pösel és Reichenhaller rendszer nélkül dolgozott. A csatársorban Izsák játszott legjobban. A centerbe sok jó labdát adott, azonban ezek Minder center gyöngye játéka miatt csak igen ritkán nyerhetek befejezést. Egyéni lerohanásokra, úgy látszik, ő sem kapható, mint a másik szereplő Rick.

A játék megkezdése után a sötét csapat fölénye hamarosan kidomborodik. Lauber két lefutása és jó középreadása után Csáky-ak által ügyesen folytatva, hamarosan 2 góllal juttatja a sötét csapatot. Csak lassan melegszi bele az ellencsapat a játékba. Szélsőinek kombinációja megtörik Minderen, aki nem igen bírja kellőleg folytatni kombinációikat. Az egész csapat játéka lendület- és érdek nélküli. A mezőnyben mutatnak valamit, azonban a kapuk előtt úgy a támadásnál, mint a védekezésnél rendszer nélkül játszanak. Igen gyakran törnek ki a közepén folytatott küzdelmekből nagy előnyökkel az ellenfél csatárai, amelyek, ha csak Bethlen nem véd bravurosan, legtöbbszörre gólt eredményeznek. Félidő 4:0. A második félidőben a sötéték fölénye tovább tart, (még három gólt érnek el), csak a mérkőzés vége felé válnak veszélyessé a fehérek, amikor Rick által 2 góljukhoz jutnak. A mérkőzést Márkus Jenő vezette szakavatottan és nagy körültekintéssel és gondnal.

A BKE. ELSŐ HÁZIVERSENYE. A Budapesti Koresolyázók Egyesület jövő vasárnap délelőtt 12 órakor rendezi ezidei első házi koresolyázó-versenyét a következő versenyszámokkal:

Műkoresolyázó-verseny (tizenkét éven aluli fiúk részére).

Műkoresolyázó-verseny (tizenkét éven aluli lányok részére).

500 méteres gyorskoresolyázó-hendikep (tizenöt éven aluliaknak).

1600 méteres gyorskoresolyázó-hendikep (husz éven aluliaknak).

A si-futás iskolája.

Irtó Zdarski M. Fordította Csánt Hermann főhadnagy. Kiadja Skaba és Plökl. Ára K. 1.20.

Egy sportszakkönyv fekszik előttünk, magyar nyelvű. Sportirodalmunk legifjabb hajtása. A Zdarsky-féle u. n. lilienfeldi sielők elemét ismerteti benne Csánt főhadnagy. Bizonyára e szép sport iránti rajongása vitte e gondolatra, hogy magyar nyelven is terjeszse a nálunk bizony még mindig apostolokra szoruló sportágat. Célját vele talán el is fogja érni. — Úgy legyen!

De midőn örömmel üdvözljük e kis művet és ajánljuk minden magyar kezdő sielőnek átolvasás végett, nem mulasztjuk el, hogy a fordított és kiadott, nemkülönben az olvasókat ne figyelmeztessük a mű hibáira és hiányaira. Birálatunkban az vezérel bennünket, hogy a magyar siportnak mi is használjunk vele és a remélhetőleg elkövetkezendő második kiadásban már fogantatja legyen észrevételeinknek.

Kezdjük a külső részen. A külalak rosszul lett megválasztva. Talán csak nem gondolják, hogy egy kezdő, mert hiszen kezdőknek írták a nagy 20×28½ cm. nagyságú könyvet, olyan nagy zsebekkel rendelkezik, hogy akkor, amidőn kimegy a hóborította hegyoldalba tanulni, azt magával viheti. Kis zsebalakban kellett volna megjeleníteni, mert ha valaki a fordulást és lendületeket tanulni akarja, akkor a helyszínen is szüksége lesz rája. Ebben a tekintetben a sokkal praktikusabb német kiadványok, mint Hoeck, Paulcke, Fendrich stb. után is indulhattak volna. A címkép egy norvég sielőt ábrázol havas síkon, két bottal kezében. Minek kellett éppen ezt a címképet választani, mikor a szövegben a két bot segítségével sielőt Zdarski meg lehetős gorombán csoszogó munkos betegnek nevezi. A norvégek, kik az elismert legjobb sielők, mindentűn két botot használnak és futásukat senki sem merse még beteg csoszogáshoz hasonlítani. Hogy nehéz alpesi terepen előnyösebb egy hosszú és erős bot, azt tudjuk, de elenyésző esekély azon sielőink száma, kik magas hegységek nehéz terepein fogják lábszárjaikat feleselni. A mi dombos hazánkban pedig nem olyan elvetendő a két bot használata sem.

A német kiadás magyarra fordított előszavára nincs szükség, mert Zdarski jobban tud sielni, mint tollat forgatni és így élvezhetőbb bevezetés céljának inkább megfelelt volna. A fordított előszavába pedig egy kis hiba csuszhatott be, midőn Zdarskit a világ legjobb sielőjének (!) nevezi.

Az I. fejezet ismerteti a kezdet kezdetén lévő sielő állását és mozgásait a sík területen. A fordulás tanulását szép képekkel illusztrálva mutatja be, de a 6. kép által bemutatott, a szövegben is megmagyarázott mozdulatot fölöslegesen tartjuk, ne nyaggassuk a kezdőt fölösleges dologgal.

A II. fejezet kisebb lejtésű területen való mozgásokról szól. A fejezet élen egy teljesen fölösleges és értelmetlen mottó diszeleg, melynek a sieléshez semmi köze sincsen. A negyedik gyakorlatnál ne nevezzük a hótakarót hóburoknak, az 5. gyakorlatnál nem tudjuk, hogy milyen az a fék, mely a visszacsúszás megakadályozására szolgál. A 6. gyakorlat fordulásait a kezdő nem fogja megérteni, azonkívül a 11. kép nem tévesztendő össze a 11. gyakorlattal, mely már a III. fejezet kötelekébe tartozik. A 8. gyakorlatnál és a visszapiantásnál a függőleges, illetőleg

a függőleges kifejezések helyén mindenütt *merőleges* értendő. A fékezésnél talán magyarázatra szorulna a botnak *külsőszőrű* (?) fogása, azonkívül éppen úgy, mint ahogyan helytelen a boton való lovaglás, nem szép és csakis kezdőknek ajánlható a boton való ülés is. Az ugrással igazán mostohán bántak el. Ha a gyakorlati haszna nem is sok, de miután északon az ügyesség fokmérőjének tekintik, Zdrsarkiék is több sort szentelhetek volna az ismertetésére. A *sematikus ábra rossz*.

A III. fejezet mozgásunkat erős lejtőkön tárgyalja. Itt Zdrsarkiék a súlykot ismét elvetik, amennyiben *csakis az alpesi sit* (javított lilienfeldi) tartják célszerűnek és minden más rendszerűt hasznavehetetlennek. Hát ezen feltéves úgy nem áll meg. Mert, ha könnyebb is a tanulás a merevkötésű és a szegesekhez jól alkalmazkodó lilienfeldi kötéssel, német (és nem osztrák) alpinisták norvég kötésekkel, mégis csak magasabbra jutottak a Monte Rosán és másutt annak idején, könnyűnek éppen nem mondható terepen. A lábfej szabad mozgását a kötésben nem hímáldozásnak, hanem *elmozdulásnak* nevezik és az e fejezetben leírt gyakorlatok *más sível is keresztelhetők*. A 13. gyakorlat címe ne legyen „Mászás”, mint ahogyan nem hegy-mászás, ha mi a Sváblhegyre felmegyünk. A mászás fogalma ott kezdődik, hol a talajemelkedés túlmeredeksége folytán a feljutás csakis a kezek igénybevételével is eszközölhető. A síelésnél pedig (a bot fogásától eltekintve), a kezek ilyenmű alkalmazása sehol elő nem fordul. Másikülönben, ha ilyen mászást olvasok,

Krisztiánia is negyedkör-lendület, mely az említett Telemark-lendületnél könnyebb, kemény és fagyott havon pedig sokkal előnyösebben használható. Ezt is meglehetett volna említeni.

A befejezésben pedig a szerző az összes leírt gyakorlatokat csakis az alpesi (lilienfeldi) síre vonatkoztatja, mert más sí, mely szíjjal lesz a lábra csatolva, sohasem lehet megbízható és veszélytelen. Utóvégre az ő kötése is szíjjal lesz a lábhoz csatolva, ha pedig veszélytelen, *hát miért nem ugranak Zdrsarki hívei?*, máskülönben pedig utalok a III. fejezetben már előbb említettekre.

Végül még egyet. Nem elegendő, hogy ha e könyv csakis a sível végezhető mozgásokkal foglalkozik. Hiányos marad, ha bele nem kerül az egyes kötési módok stb. ismertetése is. Mit fog eszínálni a tapasztalatlan kezdő, ha eltörik a kötése, vagy síje, vagy botja. A sítalpak otthon való kezelését is ismertetni kellett volna és milyen legyen ruházatunk, cipőnk és egyéb felszerelésünk. Ezek mind o'gy dolgok, melyek a síkőnyveknek szintén lényeges részeit képezik. Röviden ezekről is meg lehetett volna emlékezni. Most pedig engedje meg a tisztelt fordító és ne vegyük rossz néven azon általunk is nagyrabecsült irak, kik segítségére voltak munkájában, hogy röviden kitérjek az általtuk és általunk használt *si* szó ragozására és képzésére. Ha a magyarban nincs is szabály a következőkre, de már a jobbhangzás kedvéért is használjunk *si, sik, síim, síz (sízik), sízni, sízés és*

Téli sportélet Tátralomniczon.

mindig a német *kricehen* és nem a klettern jut eszembe. Az u. n. terpeszlépésnek (Grätenschritt) gyakorlati jelentőségét nem szabad elvenni. Mindenesetre gyorsabb és kevésbé fárasztó a vele való felfelé haladás, mint a lépcsőzéssel (Treppenschritt) való és szűk helyeken az utóbb említett felváltva szinte piénés számba megy. Kis szög alatt használva pl. fagyott havon (ha az nem nagyon meredek), még fárasztónak sem mondható, gyakorlati jelentősége pedig itt igen nagy. A fordulás *mindig* a völgy felé történjek, *még a mérsékelt lejtőkön is*. A lesiklásnál még változó talajon se eszússassuk a botot a lábak között. Ez nagyon csunya, mert a talpak távolsága egymástól ilyenkor igen nagy, minden zökkenés pedig fájdalmat okozhat. Oldalt is lehet hatásosan fékezni, csak érteni kell hozzá. A támasztott síklást helyesebben és rövidebben *támaszsíklásnak* nevezzük (fél, egész és rézsutos támaszsíklás). A támaszsíklás pedig nem eszköz, hanem *mód* a sebesség csökkentésére. (35. old.), és talán megmagyaráznák, hogy milyen is lehet az a hátrafelé való rézsutos síklás (36. old.). Az ives lendületről szóló gyakorlat bevezető részében érthetetlen a következő: „ha fát, vagy tuskót akarunk kikerülni, mindkét sítalp hegyével *egy lökést teszünk* azon oldal felé . . . , ha azt akarjuk, hogy a tuskó balra legyen, akkor a síek hegyei *egy lökessel* jobbra térítendők”. Hát kérem, semmiféle lökést a síhegyekkel nem gyakorolhatunk semmire, itt legfeljebb a síhegyek egyidejű oldalt fordításáról lehet szó, aminek simán kell végre menni, a lökés pedig egy erőszakos cselekedet, mely csak valamire eszközölhető, a levegőbe való lökés pedig lendítés vagy lendület. A 43. oldalon a Telemarklendületről szólva ez többek közt a 35. képen is látható, de ezt hiába keressük, mert könyvünk csak 31 képet tartalmaz (ez a kép tehát valószínűleg kimaradt.) Az u. n.

síző helyett a füleinknek is jobban hangzó *si, siek, sicim, síel, síelni, síelés és síelő* szavakat.

Azért e kis mű még sem olyan rossz. Én itt csak a hibákat kerestem ki. A jót és hasznosat megtalálja benne minden olvasója. A szöveg általában minden hatáskereső cífrázás mellőzésével amugy katonásan magyaráz, néhol ugyancsak szép magyar nyelvünk rovására. A képek is elég világosak. Minden fejezet végén rövid összefoglalásban újra emlékeztetőbe idézi a kezdő síelőnek a fejezet tartalmát. Magyar nyelven még nehéz ilyen művet megszerkeszteni, mert édes anyanyelvünkől még hiányoznak azon szakkifejezések, melyek külföldön, hol e sport roppant elterjedt, általános megértésnek és elterjedésnek örvendenek. Remélhetőleg a esukhamar elkövetkezendő második magyar kiadás már más alakban, bővebben és az itt felsoroltak megszívlelésével fog megjelenni és a hozzáértők jó véleményét a legnagyobb mértékben ki fogja érdemelni.

(Horgos)...

Hírek.

KARÁCSONYI TURÁK közül különösen kettő érdemel kiemelés: az egyik a Magyar Sí Club egyleti kirándulása a Fáttra-Krivánra, a másik a Mátra első bejárása sível, melyet Horn K. Lajos, Fodor Károly és Berán Nándor vittek végbe. Minthogy e két tura általánosabb érdeklődésre tarthat számot, rájuk legközelebb részletesebben is ki fogunk terjeszkedni. Kisebbségi turákat tettek síelőink a Pili-hegységben, a Börzsönyben és a Magas-Tátrában a felkai völgyben.

A NAGY SZÉNÁSHÉGYEN KERESZTÜL tett igen érdekes síturát a Budapesti Egyetemi Turista Egyesület 6 tagja ja-

nuár 1-én. E sielésre kiválóan alkalmas hegyre, mely fővárosunkhoz alig egy-két órányira fekszik, már több ízben felhívtuk a sífutók figyelmét, mert széles, ritkás fával borított oldalain gyönyörű lefutásokra, pompás körözésre nyílik alkalom. Az egyetemi síelők Vörösvárról indultak el 7 óra 10 perckor és 10 órakor már a csúcson voltak, melyen mintegy két óráig tartózkodtak s azután az összes közbeeső dombokon átsielve, a Hűvösvölgybe ereszkedtek le.

SZÁNKÓÉLET. A hósport leg hamarabb népszerűsége vergődött ága a szánkázás. Rohamosan terjed, hódít a társadalom összes osztályai között egyaránt; de míg az u. n. „elite társaságok” saját, jól hengerelt pályáikon űzik e kellemes sportágat, melyhez minden különösebb képesség nélkül érthet azonnal mindenki, addig azok, kiknek erre kellő anyagi eszközeik nincsenek, ott hódolnak a szánkázásnak, ahol éppen lehet s akkor ott van az embereknek apraja-nagyja egyaránt. Aki vásár- és ünnepnap a kora reggeli órákban végigutazik a Zugliget vagy Hűvösvölgy felé, majd minden egyes állomáson ráakad négy-öt fehér svitteres, hósapkás alakra, úgy gyermekekre, mint férfiak, nők és családokra egyaránt, kik különböző modellű szánokkal ellátva, igyekeznek vagy a Rózsadomb lejtőire, vagy a Zugligetbe és a Hűvösvölgybe. A Hűvösvölgyben már kész, gondozott pálya várja az érkezőket, mely mintegy 300 m. hosszúságú s a villamos sínek előtt hármás hőtörletessel van megvédve. Általában Hűvösvölgyben az érdekeltek minden eszközt megragadnak, hogy a főváros téli sportéletét ott összpontosítsák. Így, mint hírlík, a Kishárshegynek a völgybe levezető útját kétszeresére szélesítik ki és ott bob pályát létesítenek. Ha mást nem is, de a szánkázást valószínűleg sikerül is majdan itt összpontosítani, a síelők számára azonban Hűvösvölgy csak átmenő állomás marad. Zugligetben igen jó szánkópálya a Disznófőtől a villamos végállomásig levezető széles kocsit, melyet a szánkók teljesen jégessé csiszoltak le. Itt ép úgy, mint Hűvösvölgyben, a hatuléles bobtól kezdve a ródliig, a szánkók minden faja előfordul. De tán sehol sem oly erős az érdeklődés a szánkázás iránt, mint a Rózsadombon, különösen a Zárda-utcában és a Szemlőhegyi-úton. E két helyen január 3-án mintegy 140-en szánkáztak s a nézőközönség két oldalt sűrű rajokban lepte el a járdát és ut szélét, úgy hogy feketéllett tőle az utca. A szánkások roppant sebességgel siklanak itt le a meredek lejtőn — de a villamos sínek elé nem jutnak, mert az utca alsó része homokkal van öntve. Nem ítéltük el azonban eléggé a közönség kíváncsiságát, mely keserű következményekkel járhat s mint az elmúlt vasárnap mutatta, járt is, mert a kíváncsiskodók nem elégszenek meg azzal, hogy a járdáról szemléljék a szánkázókat, hanem a kocsit elállva, azon átsétálgatva, szinte kínálva kínálják az alkalmat, hogy a hatalmas iramban repülő bobok és ródlik serege elgázolja őket. Így egy alkalommal egy hatos bob vagy 12 embert sodort le — szerencsére, minden nagyobb baj nélkül. Nem a szánkázókban van a hiba — bár e sport sem veszélytelen teljesen. — hanem magában a közönségben.

Konstatálnunk kell, hogy a szánkósport fővárosunkban hatalmasan hódított és több hívet szerzett magának rövid egy év alatt, mint a sí — az évek hosszú óráin, sőt míg a síelésnek hölgykövetője alig van — bár az is van — addig a szánkázásnak a gyöngébb nemből igen sokan hódolnak. Amint különben hírlík, a szánkázók önálló egyesületet is akarnak alakítani s ha ez bekövetkezik, így ez lesz hazánk negyedik téli sport egyesülete.

SPORTÉLET TÁTRALOMNICON. Élénk téli sportélet folyik jelenleg Tátralomnicon, melyet mai számunkban K. Császár Géza kir. fűrdőbiztos, amatőr felvételeiben mutatunk be. Jelenleg Lázár Pál udv. tanácsos, Zlinszky István orszgy. képviselő Csery Lajos és családja s még sokan élvezik e páratlan szépségű sporthely kellemességeit. E hó 15-én érkezik oda 5 heti tartózkodásra Frigyes kir. herceg egész családjával.

Grum Iván

Szegény Iván, minden evezősök örök Ivánja, elköltözött. Olyan szerényen, föltűnés nélkül, amilyen az élete volt véges-végig.

A fiatal nemzedékből már kevesen ismerték, csak az ő legszűkebb köre, a „Pannónia” ifjusága. De mi öregek, — evezősök és szárazföldi patkányok — valamennyien ismertük és szerettük.

Sportpályája a MAC-ban és a „Hunnia” evezős-egyletben kezdődött. Később csak a MAC-ban működött s ott szervezte meg, több mint 10 év előtt, az akkori MAC. csónakdát. Ez volt a legjelentősebb sportalkotása, de ezt a csónakdát egészen ő teremtette — semmiből. A szerény, nem mutató ember akkor mutatta meg, hogy energikus angol vér folyik az ereiben. Egymagára maradvá pár hónap alatt összehozta a csónakdához szükséges anyagiakat. Olyan meggyőzően tudta csábítani az embereket, hogy szinte huzta ki a pénzt a zsebekből. Oroszlánrésze volt a házépítésben, az egyleti élet bevezetése és helyes alapokra fektetésében. A MAC. csónakdának „Pannoniává” átváltozása nehézségeinél is ott volt mint segítő, s holtáig öreg oszlopa maradt a Pannoniának.

Ha még elmondjuk, hogy mint huszártiszt kezdte a pályáját, s később családi okokból banktisztviselő lett, mindent elmondottunk róla, ami az életében kiemelkedő pont volt. De egyet sok-sok szóval is csak fogytatósan tudnánk elmondani: azt, hogy milyen szeretetreméltó sportbajtárs volt.

A fiatal nemzedéknek Grum Iván követendő példa. Megalkotott egy sportintézményt, segített nagyra nevelni, s mint jó barát feledhetetlen emlékeket hagyott maga után.

Hírek.

ÚJ EVEZŐS EGYLET BUDAPESTEN. A Műgyetemi Athletikai és Football Club új sporttelepének építésére pályázatot irt ki. E pályázati tervek között egy csónak-ház felépítése is foglaltatik. A Dunapartira települt új műgyetem kitűnően vezetett sportegylete nem is nélkülözheti az evezés sportját. A műgyetem ifjuságát a legmelegebben üdvözljük az evezős bajtársak között és nem mulaszthatjuk el ez alkalomból a tudomány-egyetemi ifjuság figyelmét is felhívni az evezés gyakorlására.

KARÁCSONYI EVEZÉS. Schertlin György és Wohrab Floris, a Pannónia Evezős Club tagjai, karácsony mindkét ünnepnapján doubleloban Horányba eveztek.

DÉL OSZTRÁK REGATTÁT az idén az Ossiachi-tón rendezik, a rendezést a Villachi evezős egylete bízták. Ezen két éves regattát felváltva Karinthyában és Triesztben rendezik. A tavalyi trieszti verseny után az idén ismét Karinthyának jutott a regatta.

AUSZTRÁLIA EVEZŐS BAJNOKSÁGÁ-ért november 22-én újabb mérkőzés volt. Ben Thoroughgood bajnok mérkőzött 200 font betét mellett az öt kihívó George Welch új-zeelandi evezőssel, ki ellenében bajnoki címét megvédte. A küzdelem szín-

Tátralomniczi sportélet: Cséry Ida és Wessely Tibor.

LOVAS GYULA vivóterme
BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 28. II. em.

Leiklimeretes tanítás urak, hölgyek és gyermekeknek.
Ez évben megnagyobbítva
Kard-, vitór- és öklövés, tornázás.

helye a Hunter folyó volt Sydney mellett. Thoroughgood elejétől vezetve nyer; 100 yardnál már $\frac{3}{4}$ hossz előnye van oly erős spurttal kezdte versenyét; negyed mértföldnél (402 m.) már két hosszsza vezet. Közelebb magához nem engedi ellenét, de most már nyugodtabb ütemben evez. Stílusát igen dicsérik, simán veszi nyugodt, hosszú strokejait, az egyes csapások között szép irammal siklik hajója. Welch lapátjával és evezés közben azt a látszó benyomást kelti testmunkájával, mintha egy pillanatnyi pihenőt tartana. A bajnok az első mértföldet (1609 m.) 6 perc alatt, a teljes 3 mértföldet 20 : 35 alatt végzi, öt hosszsza győzve. Az idő igen közepes, de a győzelemhez gyorsabb versenyre nem volt szükség.

Csaba krónikája.

1908.

Január.

Mig hulló hópehelyt szitált az éter
S nulla alatt lebzelt a barométer,
Szobában a sportsman télen se tespedt,
Szabadban edzé akkor is a testet:
Normafához cipelte ki a sűt;
Koresolyát sem hagyott fogason lógni,
A ligetben jeget vígan hasít;
Zenénél édesen csuszik a bőgni.
Szép sport a jégspport, sok örömet ad ez!
Bajnok lett újra *Manno Miltiades*.
(Nem tom' idén majd tulrepülük-e?)
Szemünk fénye, *Kronberger Lili*ke
Budapest, Troppau, Szentpétervár, Dávosz,
Minden versenyéről babérrel távoz.
Hogy bámult Vajdahunyadvár vén tornya
Az első nemzetközi *hokej* matchen
Tizennégy góllal végződött a torna,
Mind Bécsbe ment, nem maradt Pesten egy sem.

Február.

Hogy Karnevál herceg kürtje megharsant,
Sportíjak hallják meg leghamarébb.
Ő általuk vegetál még a farsang,
Melyben dühöngnek a *klubkabarek*.
Az *atléták bálja*, mely évek óta
Sportéletünkön hatalmasat lendít
Lezajlott, bár nem a Royal volt a
Báliroda, hanem a *Café Splendid*.
De nem esupán a ragyogó bálotermek,
A tornaesarnok is ilyenkor tel meg:
Törekvés, BAK. s a vidéken *Nagyprád*
Birkózó verseny rendezésben fárad,
A sárban, melybe ful a téli élet
A labdarúgó sport megint feled,
Bár még a nézőknek foga vacog,
Benépesítik lassan a játéktér,
Revánsot vesz *Franzstadt* az őszi hétért
S négy-kettőre kikapnak a *Macok*.

Március.

Rekordjavítás! Jól indul a hónap!
Itt meg kell állni a gondolkodónak.
Ajkamra bámuló kiáltást tuszkol
Tipografia kapuban a husz gól.
Ferencváros mesés formát ígér:
8:1-re kikap a Germania.
A terjedő *cross-country* mánia
Margitszigettől Lágymányosig ér.

Holies vezet naponta harminc golyát,
Kik a fagyos sarat izzadva róják,
Mig szembe nem jó budafoki vilány,
„Tovább, *Holies*, már csak te magad illanj!
MAC, *cross-country*n elsőnek *Vangel* megy be.
Kultuszminiszter *ankétot* hív egybe
Testnevelést javítani gyökerestül.
Mig minden épkezü Londonba készül,
Egy szó nyíllalott a hazán keresztül,
Melytől sportszivekre lelkesedés ül:
Negyvenezer koronát ad a kormány,
Londoni ut elől lehullt a gát,
Minden szakértő s minden junior máns
Magyar kiküldöttnek hiszi magát.

Április.

Enyhül a lég és vidul a batár,
Minden pálya immár kapukat tár.
Noha az atléták seregje győren
Jelentkezik a sáros versenyterén,
Annál elevenebb a football pálya,
Rugóink a legszebb heteket élik.
Egy szép napon a *Millenáris* tája
Ezernyi néptömeget feketélik,
Zsúfolt tribünre még tízezen törnek,
Korlát szakadt, deszkapadok reccsgetek,
E nap fő sportélvezettel kecséget,
Be kellett végül látni a rendőrek,
Hogy több nézőt beereszteni bűn,
Mert a csehekre szakad a tribün.
Ember ember hátán szorong s a térbe
Immár egy árva gombostű se fér be.
Izzott a nézőtér, mint fűtött hámor,
Hevité lelkünket diadalhámmor:
Öt gólt kapott a válogatott *Csicski*
És amit adtak, az csak kettőt tesz ki.
Habár a közörmbe üszköt dob be
A főválogató jó *mister Stobbe*,
Diadaltuz lobog fel országszerte
S minthogy immár a cseheket leverte,
Kárpátoktól a kékes tengerágyig
Minden labdarúgó Londonba vágyik.
A matcheket mindig nagy tömeg várta,
Ezerfeji tribün nézett tirátok
Négy góllal diszkrétén ellépő *Sparta*
És kombináltunkat verő *Pirátok*.
Tetőfokára lép a football élet,
A *húsvéti kupa* a Franzstadté lett.

Május.

Minden korszaknak legpompásabb éke,
Metszületett a rég óhajtott béke.
Melyet jó *Stankovits* és *mister Iszer*
A hare alatt megindított vagy tiszser,
Ezrek feszült figyelme közepett
A tárgyalás düllőre vezetett.
Telckynck, *Nagynak*, *Bárczynak*, *Brüllneck*
Jegyzőkönyve felett méltán örülnek
A jóérzésű lelkes magyarok,
Egymás ellen többé nem agyarog
A két szövetség: megbékül a MASz.
S a háborúval felhagy a MOTESz.
Tornászón nyer fennhatóságot ez
S az atléták fölé kerül amaz.
Ideje összefogni a porondon,
Immár árnyát előreveti London:
Talpra állnak vének, fiatalok,
Mindnek olimpiai ut a vágyuk.
Megindulnak a nagy viadalok,
MTK-án, *BEAC*-on az öreg ágyuk
Vesznek részt, míg a fiatalabbak
Számára *MAFC*. rendez versenyt s a *BAK*.
Tavaszi hiába csal fákra rügvet,
A vivők most nem vetnek rá ügyet,
A termet nem őríti ki a lenge
Tavaszi szél, tovább esattog a penge,
A birkózók, a legmarkosabb dalják

Jelvények, plakettek, érmek, tiszteletdíjak

Izléses és olcsó kivitelben

FABRI I. és társa Ferenciek-tere 2. sz., Király-bazár.

Budapest székesfőváros szerződöttetett
a Magyar Athletikai Szövetség
a Magyar Athletikai Club □ □
és több előkelő egyesület szállítója

Egymást a földhöz kitartón vagdalják.
Minden téren eleven élet pezsdül,
Csak a football fordul fel fenekestül,
Számítani nem lehet absolute,
Győztesen harcol MAC.-cal az UTE.
Önérzetünkön fájó sebet ejtett
A *Slavia* s a *Manchester United*.
Bécsben, hová a legjobb tizenegy,
Rugóink válogatott díszre megy
Sulyos csapás éri a magyar sportot:
Négy-nullával verik rajt el a port ott.
Nincs mentő szó, nincsen vigasztaló,
Színes ábrándra szomorú való.

Junius.

Junius hónapnak szakasztott mása
Egy bus dráma harmadik felvonása:
Minden reményt nyújt, minden biztató,
A levegő is cukros-izt adó.
Diadalmamort lehel minden strófa
És — hirtelen lesulyt a katasztrófa.
Lám Bécsben is a nagy folyamregatta
Magyarok árát ugyancsak megadta
Bárhol startolt *Pannónia*, *Duna*
Rámosolygott mindig a fortuna.
Bécs város, Silberer, gróf Harrach díját
S a császárt is Bécsből ide szíják.
A meetingen, amelyet rendez Prága,
Magyar fiuk részvéte szörnyű drága,
Simon, *Lovás*, *Kovács*, *Nagy* és *Kazár*
Osztrák fut első helyről kizár.
S amely verseny esch bajnoksággal járó,
Simon, *Nagy*, *Antal* és *Wardener* báró
Nevéhez fűződik. E diadal
Sok vérmes vak reményt megmagyaráz.
Ott van a nagy *lawn-tennisz* viadal
Melyen babért arat *miss Madarász*.
Ennek kérem nem tréfa fele se,
Eljött Európa minden jelese,
Élőkön nem tom, *miss* vagy *lady White*-el,
Még sem foglalhatták az első helyt el:
Magyar tennisz-sport hírnevét megvédi
A két bájos budapesti sportlady.
Nézzük a *M.A.C. versenyt*, a tavaszit,
Mely öt dolyfős rekordot letaszit.
(Hármat a bajnok in is elsodor,
Somodi mester, *Szathmáry*, *Bodor*.)
Kovács a gáton, *Mudin* Imre sulylyal
Rekordot dönt s meglep bennünket ujjal;
Lovás a két —, *Nagy József* a fél angol
Megjavításával örömré hangol.
Múltán tombolt a néző fent a lócán
S az ÖTE. uszóversenyén a parton:
Világrekordra dob gerelyt ki *Kőczán*
És uszik *Halmay* 220 yardon.
(Töle alig maradt el a *Las-Torres*)
Mily öserő! O tempora, o mores!
Most ujjongunk s egy hónap múlva, — ah!
Jön az olimpiád s beít a krach.

Julius.

Amely ország jeles fiakat nemze,
Elküldte mind partodra, szürke Themze,
S melytől hazánk is győztes híreket várt,
Megnyitja a népek csatáját *Edvard*
Felvonulnak a nagynevű titánok:
Északról svédek, norvégok és dánok,
Frankhon születt, jó belga vitézek,
Közép-Európa és a kaposolt részek,
S mely a tengerbe lóg Európa alján,
A felszigetről jön görög és talján,
Anglia maga ont egy garmadát,
Csatára hívja minden gyarmatát,
Dél-Afrika és inter alia
Eljött Kanada meg Ausztrália,
Amerika átküld egy légiót,
Sok kitérőt és sok elég jót,
(Ez utóbbi sorért irgalmat kérek!)
Kettőt ontottak az osztrák testvérek.
A mi csoportunk gyönyörűen festett:
Kék öltöny borított hatvan vas testet,
Mind címeres, mind szalmakalapos,
Győzelmi sánsza mindnek alapos.
Megindul a játék a stadionban,
Riasztó hírek jönnek haza nyomban,

Melyektől szívünket epe előnti.
Gyászkeretes sürgöny sirva jelenti:
Kíró az azt hittük, nem veri meg senki,
Minden küzdelemből elsőnek jön ki,
Legyőzte *Halmayt* az uszó yankee.
Am nem csak, hogy győzelmet nem arat,
Még a *stafétában* is lemarad,
Bár a különbség hossza csak egy fél orr,
Célhoz nem ő elsőnek, de *Taylor*.
A hír lesújtott, a csapás kemény,
Kőczánban van most már minden remény
S im új hiób hír jó: *Kőczán*, ki pap
Gerelyvetésben Lemmingtől kikap.
Kiki busan belátni kénytelen,
Hogy a harc már végkép reménytelen.
De hirtelen megváltozik a helyzet,
A bánatot felváltja közöröm,
Brüll sürgönyöz: Ujjongva közölöm,
Hogy senki sem fektette vállra *Weiszet*,
Hiába küzd osztrák, orosz, pikárd,
Pálmát előlük elragad *Rikárd*.
Más öröm is esiklando ugor elmét,
A nyole magyar kardforgató győzelmet
Elharsogja a kábel országzerte:
Apáthy, *Fuchs*, *Földes*, *Werkner* és *Gerde*,
Szántay, *Tóth* s *Zulavszky* kapitány
Olasz, esch, német ellenét leverte
S első lett a nemzetközi vitán!
Egyéni bajnok dr. *Fuchs Jenő*!
A jó magyar acél respektje nő,
Nemes esatát nyert itt a szittyá penge!
Hála Isten! Babért mégis arattunk,
Népek harcán utolsók nem maradtunk,
Zászlónk az árbóefán háromszor lenge
Hirdetve, hogy öklünk mostan se gyenge.
Nem kellett szégyensárba berekedni:
Ha mást nem is, de tudtunk verekedni!

Augusztus.

Elmult a harc, az olimpiai.
Kik a nemes tusákon mérkőzének,
Megjöttek a hon izmos fiai.
Legkésőbbben az uszók érkezének,
Bántotta őket a sovány eredmény,
Viztől kopasz fejfel bunak erevén
Dacosan mondták: díj nélkül nem gyűssz el,
Ha London nem adott, fog adni *Brüsszel*!
Adott a belga, sőt adott az osztrák:
A császárdíjat is magukkal hozták.
Ahol a rév gazdag hajókra éhez,
(Az Elbe szírküllő vize kavargott)
Két győzelmünk tapad *Hamburg* nevéhez:
Itt lett német bajnok *Madarász Margit*;
Itt lett legyőzője a *pannon* gárda
Nyole *juniorja* sok germán hajónak.
A vasmarku fiuknak az sem ártta,
Hogy csak a végső percben jött a esónak.
Idchaza, minthogy perzselt a hőség,
Az eseményekben nem vala bőség,
Az atléták nagyobb része henyélt
S a football inkább a vidéken élt.
Egyedül az uszósport eleven:
A Császárfürdő mindig tele van
(Fürdőző bácsik ennek nem örülnek:
Crawlozókttól nincsen számukra pardon)
A bajnokságok döntésre kerülnek,
Las-Torres Béla 440 yardon
Zuchárt veri le remek idő mellett,
Baronyi világrekordra nyeri meg a mellet.

Szeptember.

Egy fuzió esett meg *Dobrecenben*.
Hogy vándordíjat vágjon zsebre esendben,
Akadémia meg a *Torna-Egylet*
Összefogott s máról holnapra egy lett.
Am a szakosztály ez ellen kikelt
S szétmetszette a szíami ikert.
Egy fordulóval 50 yardon át
Új országos rekordra uszik gyors *Donáth*.
Ferencváros bajnokságot halaszt
És megnyereti *Sheff Ottó*val azt.
Szegény *Csuki* hiába sir panaszt,
Amit a MUSZ-tól kap, írott malaszt.
MTK-nak a béke már elég,
A *Franztadtban* is megelégedék

Mutatni folyton barátságos arcot.
Egymás ellen indítanak ádáz harcot.
(Titkon megfogom, hogy az ok mi volt itt,
Franzstadt nagyon szívére vette Toldit.)
A meghasonlás mindkettőre káros:
Amíg egymáshoz kenik a sarat,
BTC-től kikap a Ferencváros,
MTK-n győzelmet a MAC. arat.

Október.

Fortuna istennő szörnyen szeszélyes,
Jó indulatában bizni veszélyes.
Meg ne örülj, ha még ma rád nevet,
Holnap talán a kis galád levét.
A football őszi fordulója, lásd,
E téren nyújt esinos tapasztalást:
A jó Magyar Testgyakorlók Köre
Vezető peleról messze letöre,
Mely száz diadaltól elkapatott,
Sorra verik a büszke csapatot.
De még világhírén nem esett csorba,
Hírét megővja uszószakosztálya,
Győzelmeit Pesten aratja sorba
Söt Magdeburg vizét is dominálja. —
A labdarugó sport ép most delel,
Germánia megint hat gölt nyel el,
Am atlétikának már alkonnyul,
A szigeti szezonzáró meetingre
Új rekorddal állít be Mudin Imre
(Mindig rekord dül, ő súlyhoz ha nyul.)
Most azután, minthogy már havazik,
Pihennek az atléták tavaszig.
Fagyos pályákon nem látsz több szögést,
Tavasszal majd előkerül mögést.

November.

Mühlhausen dijt egy évi őrizetre
Megint elhozták a Margit-szigetre.
MTK-hoz jut báró Rotschild dija,
(Hogy Bécsben nem maradt, fél pont a hija.)
Ámde ami leggyújtóbban hatott,
Terajtd folyt le pompás Millenáris,
A tavaszi csorbát kifizették már is,
Győzött a jó magyar válogatott.
Bécs város tizenegy legjobbjá jött el,
Adott három gölt és hazament öttel.
De az idő már telre zorduló
S még mindig tart az őszi forduló,
Matchre néző ki nem vetemedik,
A kaput hóhegyek betemetik,
Hogy a derék játékos meg ne fagyjon
Szükséges, hogy pajant kapjon vagy adjon.
Még boldog az, kit a tanács kiltit:
Tovább nem élvez ily vonzó idillt.

December.

Szemere a cőbalövőknek atyja,
Új puskáját Lőrincen bemutatja,
A tanulság, mit vendégeinek oszt
Kitűnő volt, — nemkülönben a koszt.
Halmai nagymester, az uszó hősosz,
A MÚSz. intézők ellen morfondéroz,
Hiába megy hozzá levél, követség,
Színét se látja az uszósövetség,
Nem használ sem kérése, sem parancsa,
(Igy támadt egykor is a hős de la Mancha
Szélmalom ellen s ugy tapasztalom,
Hogy azért még is forog a malom.)
Melynek előbb elhíntetett a magja,
Az MTK.—Ferencváros haragja
Megérlelt kisded gyümölcseit:
MTK. össze hívja bűléseit
S szenvedvén üldözési mániában,
(Valami mégse másusz Dániában?)
Elhatározza, hogy multat felejt,
MASz-ból kilép és a MOTESZ-be lejt.
Lépésének megokolása bájos:
„Mért ragaszkodik a MASz a szabályhoz?”
Bekés karácsonyt a világrend öre
Most sem adott. Ez elmult esztendőre,
Melyről kinrimet tolam bőven ottott,
Rátette a MUE. verseny a pontot.

Végző.

Az év fegyveresörgés közt érkezett,
Bár közben jobb korszak ígérkezett,
Nem volt öröm benne, mert átkozott
Visszavonást és izgágát hozott.
Ezért e sőhaj jól meg van okolva:
1908, mehatsz a pokolba!

Hirek.

KÓCSA SÁNDOR, Magyarország hátuszóabajnoka, jól értesült
forrásból eredő információk szerint végleg visszavonul az
aktív versenyzéstől és kizárólag a zöld asztalnál fogja ezentul
az uszósportot szolgálni.

KLUBKÖZI USZÓVERSENY zajlott le a szezon végérvényes
befejezésekké, mint olvasóink is tudják, január 3-án a Ru-
dasfürdőben két egyetemi uszógyletünk, a BEAC. és MAFC. kö-
zött a rektor vándordíjért, melyet a pontversenyre a MAFC.
nyert meg első ízben fölényesen 28 ponttal a BEAC. 22 pontjával
szemben. A meeting szép számú közönség jelenlétében és jó
rendezésben (ami főleg Újváry Ödön és dr. Speidl Zoltán érde-
me) folyván le, igen jó sportot is nyújtott. Lastorres Béla ki-
váló bajnokunk fogyatékos tréningje dacára 100 méterre is pom-
pás formát mutatott 1 p. 08.2 mp.-es Donáth feletti győzelmével,
kinek uszását a neki már hosszú távon kívül a beszün-
tett tréning is láthatólag befolyásolta; gyorsasága azonban meg-
maradt, amit a 40 m.-es gyorsuszásban elért 22.4 mp.-es er-
edménye igazol. Lastorres Béla a 200 m.-es versenyben is játsza-
aratott győzelmet, míg Beleznay 400 m.-en könnyedén uszva kény-
szerítette meghajlásra Támedlyt, e régi jó klasszisú főiskolai
versenyzőnk. A mell- és hátuszásban 60 m.-re a minden tréning
nélkül beugró Fülöp és a vele holtversenyben végező Kovács An-
dor, illetőleg Ugró mutattak fel nagyon szép időt. Mindkét staf-
étaversenyt a MAFC. nyerte, de a vegyes staféta óvás alatt van,
mert más versenyző uszott, mint aki a versenyintézőnél jelent-
kezett. Részletes eredmény: I. Staféta 4×40 m. (vegyes). 1. MAFC. (Kovács, Ugró, Honti, Donáth) 1 p. 53.4 mp. 2. BEAC. (Olasz, Ember, Lastorres, Farkas) 1 p. 55.8 mp. Donáth 1 m. hátrányt hoz be a 2 m.-rel győz. II. Kezdőverseny 40 m. 1. Bloch Artur (MAFC.) 29 mp. 2. Támedly Imre (BEAC.) 29.6 mp. 3. Mészárovs György (BEAC.) 1/2 m.-el nyerve. III. Staféta 5×40 m. (tetsz. sz.). 1. MAFC. (Erényi Kronberg, Szegő, Beleznay, Honti) 2 p. 06.2 mp. 2. BEAC. (Támedly, Ember, Lastorres, Farkas, Olasz) 2 p. 06.6 mp. A Donáth híján induló MAFC. csapat győzelmét az Olaszszal egyszerre ugró Honti szerzi meg végkiüzdelem után. Jó 25.2 mp.-es átlag. IV. Hátuszás 60 m. 1. Ugró József (MAFC.) 48.8 mp. 2. Ember Sándor (BEAC.) 52.4 mp. 3. Kronberg József (MAFC.) 3 méterrel első. Jó idő. V. Gyorszás 40 m. 1. Donáth Leó (MAFC.) 22.4 mp. 2. Honti Gábor (MAFC.) 22.8 mp. 3. Olasz Andor (BEAC.). Honti ki-
tűnően tartotta magát és alig 1/2 yarddal szenved vereséget. VI. 100 méteres uszás. 1. Lastorres Béla (BEAC.) 1 p. 08.2 mp. 2. Donáth Leó (MAFC.) 1 p. 10.2 mp. 3. Olasz Andor (BEAC.). Donáth megy előre, 40 méterig vezet, 60 m.-nél Lastorres befogja, négy hosszánál már kissé eléje sikerül és az utolsó hosszban (tíz-
zenhárom másodperc!) 2 m.-rel veri meg; biztos második. VII. 200 m.-es uszás. 1. Lastorres Béla (BEAC.) 2 p. 47 mp. 2. Beleznay László (MAFC.) 2 p. 56.4 mp. 3. Kronberg Alajos (MAFC.). A két első helyezett egyike sem uszta ki magát. Meg-
lepő jól uszott Kronberg. VIII. 400 m.-es uszás. 1. Beleznay László (MAFC.) 6 p. 30 mp. 2. Támedly Mihály (BEAC.) 6 p. 37.6 mp. 3. Támedly József (BEAC.). Beleznay együtt tart Támedlyvel és ott szalad el tőle, ahol akar. IX. Melluszás 60 m. 1. Fülöp Károly és Kovács Andor (MAFC.) 48.8 holtver-
senyben. 3. Támedly Mihály (BEAC.). Fülöp hatalmas fejessel
rögtön vezet és 2 hosszon keresztül, gyönyörű stílusban uszva
elől van, de Kovács pompás végsputtjával felnyomul melléje és
egyszerre érintik a célt.

NIZSA KARÁCSONYSERLEGE dőlt el a nyílt tengerben ka-
rácseny másodnapján 100 m.-en 12° C. mellett. Győztes a
francia Paul Vaseur lett (Libellule, Páris) 1 p. 17 mp. alatt
Rigal (Páris) és Massa (Olaszország) ellen.

DIANA-DIJAT A FTC. ELVESZÍTETTE. Mint kompetens for-
rásból értesülünk, az osztr. szövetség a magyar egyesület Honisch
(WAC) teljes diszkvalifikálására irányuló felebbezését elutasít-
totta és a jurynek a 2-ről a 3. helyre utasító döntését azon in-
dokolással hagyta jóvá, hogy az akadályozás nem volt szándékos
(?) Így a Diana-díj védőinek listája a következőképp alakul: 1905.
WAC., 1906—1907. FTC., 1908. WAC. és egy felháborító sportsze-
rűtlenséggel több van a sógorok rovasán.

BALATON HÁZIVERSENYÉRŐL a 60 m.-es handicap dön-
tőtjét szerdán, december hó 23-án tartották meg; győztes
Schwendtner Pál 37.8 mp.-es kitűnő idővel.

KARÁCSONYI USZÓVERSENY volt december 25-én London-
ban a Hyde Parkban levő Serpentine-tóban Isten szabad ege

alatt 100 yardon. 108 nevezés érkezett és 48 induló volt, akik egy futamban usztak. Győztes lett 3 mp. előnnyel A. Davies (Polytechnics SC.), az olimpiai angol mellúzó 1 p. 19.6 mp.-es idővel, ezüst serleget nyerve. 2. A. Williams (Guernsey SC.) 10 mp. előny (aranyérem). 3. J. K. Vogel (Trocadero SC.) 40 mp. előny (aranyérem). Ez a verseny 1864 óta minden évben eldől.

NYOLCVAN ESZTENDŐS KORÁBAN vett részt Yarmouth angol tengeri fürdőben egy ott karácsonykor szokásos nyílt tengeri uszásban Mr. H. W. Turrel, aki már negyvenöt éve megszokta nélkül vett részt minden évben ezen nagy edzettséget és kipróbált szervezetet igénylő bravúrban.

EGY HIRNEVES ANGOL USZÓEGYLET FELOSZLOTT. A Salford SC.-ről van szó, mely anyagi nehézségekkel küzdve, megszűnt. Kitűnő játékosai, mint Forsyth, Smith, Dean a Hyde Seal SC.-be fognak lépni.

ANGLIA NÉHÁNY 1909. ÉVI BAJNOKSÁGÁNAK megtartási helye már most eldőlt és pedig a 220 yardos a manchesteri Victoria Baths-ban, az 1609 m.-es Southportban és a hátuszóhaj-nokság Macclesfieldben lesz.

LONDON JUNIOR VIZIPOLÓBAJNOKSÁGÁT a hétfői döntő mérkőzés eredménye alapján a Zephyr SC. II. csapata nyerte a Barry SC. ellen 2:0 arányban.

NEW-YORKI LEVELET kaptunk amerikai munkatársunktól hosszabb szünet után, mely szünet annak tudandó be, hogy Amerikában mostanig holt évad (dead season) volt, de most a NYAC, dec. 16-iki kisebb méretű versenye megnyitotta a téli meetingek sorát és most erős szezonra van kilátás. A New-York Athletic Club versenyeinek szenzációja a Daniels által a 100 yardos titkos handicapban felállított világrekord volt. Daniels ugyanis az 50 yardot (pálya hossza 25 yard) 25.8, a 100 yardot 57 mp. alatt uszva, ismét megfordult és 120 yardon 1 p. 10 mp.-el megdöntötte saját, Angliában 1 p. 11.8 mp.-el felállított *világrekordját* és ugyancsak saját amerikai 1 p. 12.4 mp.-es rekordját. R. Cavill ausztráliai rekordja 1 p. 12.2 mp. Az egész versenyen csak három szám volt mindössze, az egyik volt az említett titkos handicap, melyben Daniels harmadik lett, első J. P. Mantell (West Side YMCA.) 1 p. 06.6 mp., második J. H. Reilly (NYAC.) 1 p. 07.6 mp. A kezdőversenyt N. Nerich (New-York Sw. Association) nyerte 100 yardon 1 p. 06.8 mp.-es igen szép idővel, míg a 100 yardos juniorverseny győztese J. P. Mantell lett 1 p. 02.4 mp.-es egy juniort messze túlszárnyaló eredménnyel.

A BERLINER SCHWIMM CLUB március 7-én nagy nemzetközi versenyt rendez Berlinben.

Felhívás a Magyar Labdarugók Szövetségéhez tartozó egyesületekhez.

A MLSz. folyó évi január hó 9-én tartja az alapszabályok módosítása tárgyában rendkívüli közgyűlést. Az alapszabályok két intézkedése az, amely döntő fontossággal bír a Szövetség ezutáni működésében, és pedig a választott tanács intézménye, a másik a közgyűlés a plurális szavazatok érvényesülése.

I. A választott tanács intézménye.

A MLSz.-nek közgyűlése már régebben elhatározta, hogy azokat a bajokat, amelyek a Tanács mostani összeállítására folytán a Szövetség működését bizonyos tekintetben megbénítják, a választott tanács intézményével fogja megszüntetni.

Hosszas tárgyalás után az alapszabályok megszövegezésére kiküldött bizottság formulázta a választott tanács intézményét tárgyaló szakaszt, melyet a tervezet tárgyaló szövetségi Tanács is immár javaslatképpen elfogadott. A szakasz a január 9-iki közgyűlés elé oly szövegezésben kerül, mely szerint minden a Szövetséghez tartozó egyesület három tanástagot ajánl, ezek közül a kandidáló bizottság együttevén 24 tanástagot jelöl és az általa megállapított hivatalos lista alapján történik azután a tanástagok megválasztása.

A Budapesti Atlétikai Klub foglalkozván e kérdéssel, amikorra a választott tanács eszméjét magáévá tette, a tervezetnek szövegét alapos tárgyalás után *oly kiegészítéssel ajánlja elfogadásra, hogy minden egyesületből legfeljebb csak egy rendes tanástag és legfeljebb egy pótlag választható meg.*

Igen fontos okok azok, amelyek a BAK.-ot ezen elhatározás megtételére bírták. De éppen ezen indokok fontossága bír rá engemet arra, hogy — bár nem hivatalosan, hanem csak magánúton — a t. Egyesülettel is közöljem azokat és felkérjem, miszerint ezen indokokat magukévé téve, azoknak a január 9-iki közgyűlésen érvényt szerezni szíveskedjenek.

A választott tanács intézményének behozatalával a Szövetség tagjai azt a célt óhajtották elérni, hogy az érdekképviselet a Tanácsból kizárassék és a választott tagok nem egyének, vagy egyesületek, hanem pusztán és kizárólag a magyar footballsport érdekeit tartásák szem előtt. Véleményük szerint eddig a kiküldött tanács első sorban a saját egyesületének képviselője volt és annak érdeke lebegett szeme előtt, még ha ezen érdek nemesek a többi egyesület érdekeivel egyenként, hanem a nagy összességnek érdekeivel is összeütközésben állana. A választott tanács intézménye tehát hivatva volna ezen bajokon segíteni és olyan ideális állapotot teremteni, amely az immár tarthatatlan helyzetet segítene. Tarthatatlannak látszik a mostani helyzet ugyanis azért, mert a Tanácsban máról-holnapra a legellentétesebb határozatok hozhatók, a kiküldött tagok nem állanak hivatalos magaslátán és a hozott határozatok nem egyszer veszélyeztetik a Tanács komolyságába vetett hitet.

Ha a tervezett aapszabálymódosítás a létező bajokon tényleg segítene, akkor minden sportbarátunk nagy örömmel és hálával kellene az új alapszabályt fogadnia. De: ... És itt egy kitérőt engedek meg magamnak.

Ha az érdekképviselet kizárása volt a t. tervezőknek a céljuk, akkor ezt rendkívül szerencsétlen módon oldották meg. Szem előtt kellett volna mindenekelőtt tartaniok, hogy amíg különböző érdeklő egyesületek az elsőségért, a hatalomért (mert hiszen itt az elsőség és hatalom egy fogalom) küzdenek, addig az érdekpoltika kizárva sohasem lesz. Szem előtt kellett volna azután tartaniok (távolról sem akarván bárkit is megbántani), hogy a XX. században vajmi ritkák a Catok, akik feltevés minden tekintet, csakugyan a sport érdekét tartják első sorban szem előtt és sem az önző érdek, sem a hiu becsvágy által nem vezéreltetnek. A tervezett alapszabálymódosítás, míg egyrészt módot nyújt arra, hogy az eddigi egyszerűs érdekképviselet háromszoros, esetleg még ennél is többszörös érdekképviseletté fajuljon, addig másrészt nem zárja ki annak a lehetőségét, hogy azok az egyesületek, amelyek leginkább rá vannak utalva az érdeklési támogatásra, létérdeklükben támadtassanak meg akkor, mikor az esetleges képviselettel cselekszik.

Az alapszabálytervezet hivatkozott §-a szerint ugyanis minden egyesület három tagot ajánl a Tanácsba, az összes ajánlottakból a közgyűlés összesen 24 képviselőt választ meg. Nem

**EGYLETEK,
KÖRÖK ÉS
AMATŐRÖK**

SZIVES FIGYELMÉBE AJÁNLJUK

**A LEGJOBB
VERONAI ÉS
SOLINGENI**

VIVÓKARDJAINKAT

ÉS KITŰNŐ KÉSZÍTMÉNYŰ

VIVÓFELSZERELÉSEINKET

olcsó árak mellett. U. m.: Olasz és magyar vivókardok darabja K 5.30, 6.60, 6.20, 6.30, 7.50 és 8.—, pengék K 2.20 és 2.50. Francia és olasz vitörök arabja K 5.— és 7.50, pengék K 1.50 és 1.60. Vivókard-fejvédek drágja K 8.—, 10.—, 10.50, 11.—, 12.—, 12.50 és 15.—. Vitör aró- és fejvédek drágja K 4.50 és 7.50. Vivókard keztyűk drágja K 4.50 és 6.—. **Párbajkardok, kard-mellvédek, vivókabatok stb. stb.**

Továbbá választékos nagy raktárt tartunk: Fegyverek, töltények, vadászati és halászati felszerelésekben, tornászerek, football-, lawn-tennis-, korcsolyák- és mindennemű sport-árakban.

Nagyobb vételnél árkedezmény! Levelezőknek előnyök! Árjegyzék ingyen és bérment.

ZUBEK BERTALAN és TÁRSA

SPORTCIKKEK ÁRUHÁZA

BUDAPEST, IV., MUZEUM-KÖRÚT 29. SZ.

szólok éppen a mostani viszonyokról. De később, esetleges elvi kérdések körül harcek idején, egy, a kandidáló bizottság által tervszerűen összeállított választási lista, a közgyűlési tagoknak közönyössége, a pályával bíró első osztályú egyesületeknek pressziója a kisebb egyesületekkel szemben, de meg maga az a természetesnek látszó körülmény, hogy a hatalmon lévők a hegemoniát minden körülmények közt meg akarják tartani, oly helyzetet teremthet, hogy 4—5 első osztályú egyesület megválasztatván a maga három jelöltjét, azonkívül a tisztviselői és egyéb állások közül néhányat megszerzve, abszolút többséget teremtet és feltétlen hatalommal uralkodik a Szövetségben, megteremtve az eddigi érdekképviseléssel szemben a mindenható klikket.

Ezzel szemben a BAK. oly megoldási módozatot proponál, amely a választott Tanács intézményének megoldását a legegyszerűsebb átmenettel teszi lehetővé. *Kimondandó ugyanis, hogy a Tanácsban egy egyesületből csak egy tanácsos és legfeljebb egy pótlás választható meg.* Ezzel a fent vázolt azon lehetőség vesztelmé ki van zárva, hogy az anyagiakban és erkölcsiéiben vezető, de száma nézve elenyésző kisebbségben levő egyesületek oly feltétlen hatalmat biztosíthassanak maguknak, amely azután alkalmas legyen arra, hogy a mostani áldatlan helyzet még jobban elfajuljon. Lehetővé tétetik, hogy 24 egyesület legérdekesebbjei között oszolkék meg a Tanács képviselői és azon intézkedés folytán, hogy csak nagykorúak választhatók a Tanácsba, a tanácskozások komolysága és a hozandó határozatok higgadt mérlegelése biztosíthatók. *De minden körülmények közt eljött kell venni annak a lehetőségnek, hogy a keresek uralmával a II. és III. osztályú egyesületek, amelyek fejlődésükben leginkább szorulnak támogatásra, ezen természetes fejlődésükben megakadályozzának az által, hogy (legyünk teljesen őszinték) a footballsport ügyében, ahol — ismétlem — ezen sport sajátos természeténél fogva az érdekpólítika bizonyos mértékig sohasem fog elenyészni, azon testületben, ahol ügyes-bajos dolgok állandó képviselőre szorulnak, ezen képviselőből kizárassanak.* Ha a tervezők csakugyan át vannak hatva a reformok szükségességétől, akkor nem fognak ezen eszmétől huzódni és a Csatokat nem fogják egyedül önmaguk közt keresni. *Visszat a II. és III. osztályú egyesületeknek maguknak van módjukban, ha másképp nem, a közgyűlésen leadandó szavazatuk súlyával, a tervezőket a fennebb hangzottatottak helyességéről meggyőzni.*

Én, ki oly I. osztályú egyesület képviselőjeként veszek részt a közgyűlés tanácskozásában, amely egyesület nem a legmegvetendők helyét foglalja el a többiek között, talán nem fogok az érdekpólítika vádjával találkozni, mert hiszen mi is az úgynevezett „husos fazék” mellett ülünk. De hát nem zárkoztunk el aon indokok helyességétől, melynél fogva csak a fenti elvek figyelembe vétele mellett szolgáljuk őszintén a sport érdekét, visszat a Tanács által előterjesztett szakasz örökös viszárság esiráját képezn.

Nem feledjük el, hogy a Tanács mostani összetétele a saját örökös támadására szolgáltaott okot. És méltán. Talán egy testületben sem grasszálnak az ötletszerű és elentétes határozatok oly rövid időközökben, mint a MLSz. tanácsában. A footballsporttal a zöld asztalnál oly szívesen foglalkozó idősebb érdeklődők jó része épp ezért viseltetett közönyvel, míg a viszonyok, ha a fenti értelemben változni fognak, szeretettel és odaadással fognak foglalkozni azok is a MLSz. ügyeivel, akik érthető okokból attól eddig tartózkodtak. *De ne feledjük el, hogy az ötletszerű és ellentétes határozatokat sohasem a kisebb egyesületek, hanem éppen a hegemoniáért küzdő egyesületek provokálták,* amelyek saját, nem egyszer önző érdekeik érvényesítése érdekében oly lehetetlen helyzetbe hozták a Tanácsot, hogy a sportsajtó és napisajtó, de a nagyközönség részéről is a legélesebb kritikát hívták ki maguk ellen.

II. A közgyűlésen való plurális szavazati jog.

Erre vonatkozólag a Tanács már megalkotta véleményét akkor, mikor azt elvetette és a mostani állapot fentartása mellett nyilatkozott. Különben is a fenti indokok a plurális választói jog elvetését is indokolják, de másrészt az e részben tervezett módosítást egyáltalán semmiféle célt nem szolgálhat, mert az alapszabályok tervezett módosítása csak azon esetre biztosítaná az I. osztályú egyesületek hegemoniáját, ha a II. és III. osztályú egyesületek közömbösségére számíthatnának. Meg vagyok győződve, hogy a BAK. által tervezett kiegészítő módosítás elfogadásával, különösen ha a közgyűlés és Tanács tagjai oda fognak hatni, hogy a Szövetség élére ezután is lelkiismeretes tisztviselők kerüljenek, lelkiismeretes kandidáló bizottság fog kiküldetni, ha igazságszerető intéző-bizottság és igazságos fegyelmi bizottság választatik, akkor a Szövetségnek egészséges munkálkodása biztosítva lesz és meg fognak szünni azon jogos támadások, amelyek a Szövetség tekintélyét alaposan megrázták, de amelyek a Szövetség működésében részt kereső sportifiai kedvét az ebbeli működéstől elvették.

Azt hiszem, nem végeztem felesleges munkát, mikor a Szövetséghez tartozó t. Egyesületek figyelmét a fenti igen fontos kérdésekre felhívtam és ennek folyamányaként arra kérjem őket; hogy a BAK. fenti indítványát a január 9-iki közgyűlésen támogatni szíveskedjenek.

Örökösságból megjegyzem, hogy szavazási jogosultsággal csak azon egyesületek képviselői bírnak, amely egyesületek tagdíjhatárátkaikat befizették.

Budapest, 1909. január 4-én.

Tisztelettel
Baján Gyula
a BAK. alelnöke.

A Némzeti Sport Club lakomája.

Kedves keretek között, lelkes és vig hangulatban ünnepelte meg a NSC. football-csapatának mult évi sikeres szereplését f. hó 2-án a József főherceg szálloda külön éttermében. A társas vacsorán a klubtagok plenumán kívül, ezeknek hozzátartozói, nagy számu hölgyközönség volt jelen, amely a hangulatot ünnepélyessé, a képet kedvessé és legtöbb helyütt pedig széppé tette. A társ-egyletek közül a Fővárosi Torna-Club testületileg képviseltette magát Vámos Soma vezetése alatt. A sportsajtót pedig Herczeg Béla, Veres Imre és Izsó László képviselték. Az ünnepi szónok Stobbe Kálmán egyesületi elnök, beszédében rámutatott annak az iránynak helyességére, amelyet a klub követ akkor, amidőn a családi életet átviszi a klubéletbe. Ennek az iránynak a megerősödésére és továbbfejlődésére emeli poharát, mely után a klub football-csapatát köszönti fel, kiosztván nekik a klub izléses plakkjait. Ezeknek nevében Skrabák István a csapat kapitánya szolt keresetlen szavakban, megköszönvén az elnök szíves szavait. Skrabák Győző az egyesületi vezetőségét éllette, amely minden sikernek előleges letéteményese. Azután a sportsajtó jelenlevő képviselőit és a megjelent társ-egyletet üdvözölte. A társas-vacsora után kabarét rögtönzöttek, amely után vig tánc következett a reggeli órákig.

Hirek.

A MLSZ. RENDKÍVÜLI KÖZGYŰLÉSE, amelyet december 30-áról elhalasztottak, január 9-én (szombat) este 8 órakor fog megtartatni a Röser-tanintézet dísztermében (VI. Aradi-utca 10. szám, földszint.) A rendkívüli közgyűlésnek december 30-án kellett volna lefolyni az eredetileg kitűzött napon, de mivel az alapszabálymódosítások nyomda és egyéb technikai okokból elkészíthetők nem voltak, az elnökség kénytelen volt a rendkívüli közgyűlést az ünaepk utánra halasztani. A rendkívüli közgyűlés iránt nagy érdeklődés mutatkozik ugy a fővárosi, mint különösen a vidéki egyletek részéről.

A MAC. footballcsapata január 7-én csütörtökön kezdik meg téli tréningjüket a lovarda porondján.

A FERENCVÁROSI TORNA CLUB régi kávéházát, a Gebi-t, odahagyva, a Széchenyi-kávéházban nyert teljesen külön termet, amely sokkal jobban meg fog felelni annak a célnak, amely a club tagjainak szórakozására szolgál. A club részére szolt minden írásbeli közlemények ezentul IX., Ferenc-körut 9—11. szám alá Széchenyi-kávéházba küldendők. Telefon 69—29.

A FTC. a tavasz folyamán a WAC-on kívül, melylyel április 25-én játszik, az osztrákok közül még a Deutscher Fussball-Clubbal, a bécsi Rapiddal és minden valószínűség szerint a Kriketterek vagy az I. Viennával fog mérkőzni.

A FŐVÁROSI TORNA-CLUB március 21-én Bécsben a Wiener Athletikai Clubbal mérkőzik. A mérkőzés előtt valószínűleg a két klub ifjusági csapata fog mérkőzni.

AZ IFJUSÁGI LABDARUGÓK SZÖVETSÉGE válogatott csapata február 7-én a Ferencvárosi Sport-Clubbal mérkőzik a Soroksári-uti pályán. Február 21-én pedig Győrben a Győri „Egyetértéssel” mérkőzik.

Jogi és politikai szigorlatokra, alap- és államvizsgákra és az ügyvédi vizsgákra kiváló sikerrel garancia mellett készít elő

Dr. Kállay Zoltán

jogi szemináriuma

Budapest, IV., Magyar-utca 3. szám.

Nem tévesztendő össze hasonló intézetekkel!

A FŐVÁROSI TORNA-CLUB VII-ik évi rendes közgyűlését f.
A hó 17-én d. el 10 órakor tartja a Lovas-féle zenekonzer-
tiumban (VI., Andrássy-ut 67.) a következő napirenddel: 1.
Elnöki megnyitót. 2. Jegyzőkönyv felolvasása és hitelesítése. 3.
Titkári jelentés. 4. Pénztári jelentés. 5. Számvizsgálók jelentése.
6. Felmértvény megadása. 7. Tiszttakar és választmány kiegészi-
tése. 8. Indítványok. Ugyanekkor 17-én d. u. 3 órakor tartja a
lovag-utcai elemi iskola tornatermében első idei háziversenyt.

o o o o Ifjúsági Labdarugás. o o o o

Nyolcadik helyen a Magyar Ifjak Haladás Köre áll 10
ponttal 9 adott s 19 kapott góllal. Érdekes, hogy ezen csapat vesz-
tett mérkőzései csak kis gólaránnyal dőltek el. A forduló leg-
nagyobb meglepetését okozták, mikor az LTE-et legyőzték. Mint
hírlík, a csapat tavaszra lényegesen erősödik. Visszamaradt őszi
mérkőzését a FTC. i. cs.-al február 21-én játsza le. Jobb játékosai
Kovács, Erdős, Darázs és Benes.

Kilencedik a Ferencvárosi Torna Club ifjúsági csapata 7
ponttal 15 adott s 26 kapott góllal. Három mérkőzésük van
hátra és pedig a BAK. i. cs.-al, LTE.-et és a MHK.-vel. Jobb já-
tékosai Kovács, Cserny, Széger és Lederer.

Tizedik helyet a Magyar Testedzők Egylete foglalja el 7
ponttal. Gólarány 25:30. Érdekes, hogy első három mérkőzé-
sét megnyerte, negyedik pedig eldöntetlen lett s azóta mérkőzé-
seit sorra veszítette. Adott góljainak nagy száma abban rejlik,
hogy három első ellenfelét — kik közül kettő már feloszlott —
nagy gólaránnyal verte. Később, mikor erősebb ellenfelekkel
került össze, s vereséget szenvedett, a csapat jobb játékosai
cserben hagyták egyetüket s kiváltak. Mégis bejelentették, hogy az
ősszel a MLSz.-be öhajtanak játszani. (Ez volna a hetedik csap-
at, mely átlépne.) Valószínűleg irigylík néhai Magyar Torna
Club sikerét. Jobb játékosai Megyeri, Szász.

Tizenegyedik a Typographia Sport Club ifjúsági csapata,
mely későn lépett be az ILSz. kötelékébe, átvéve egy feloszlott
(Magyar Sport Egylet) csapat kapott góljait s veszített mérkőzé-
seit. Jó képszerű csapat, mely ha korábban játszik a bajnokság-
ért, az első közt foglalhatott volna helyet. Pontszáma 5. Gól-
arány 4:16. Megjegyzendő, hogy a pontokat s az adott gólokat
már a Typ. szerezte.

Tizenkettedik a Budapesti Sport Club 1908. Erről a csapat-
ról nem sok jót mondhatunk. Fegyelméletlen (viselkedések s
durva játékok miatt az Ifjúsági Labdarugók Szövetsége előbb
megintette, majd megdorgálta őket. Mikor ez sem használt, el-
tiltotta a csapatot az őszi forduló még hátralevő hat mérkőzésé-
től s kilenc játékosának játékjogát február 15-ig felfüggesztette.
Pontszáma 4. Gólarány 1:26.

Utolsó helyen a Törekvés Sport Egylet ifjúsági csapata van,
mely átvette a beljé olvadt Józsefvárosi Sport Club vezetett
mérkőzéseit és góljait. Játékosai mind fiatal 13—14 évesek, fejlődő-
képesek. Ha testileg kifejlenek, sem hasznára lesznek még csap-
atjuknak. Két pontjuk van. Gólarány 3:29. Jobb játékosai
Krajcsik, Szakács.

A szövetségi díj első két helyén a Kőbányai Sport Club s
a Megyeri Sport Club áll 22—22 ponttal. Előbbinek jobb a gól-
aránya 30:7, utóbbié 25:10. Utánok következik a Fővárosi
Testedzők Köre 16, Ferencvárosi Torna Club i. cs., Rákos-Szent-
Mihályi Mű- és Sportkedvelők Köre és a Magyar Ifjak Haladás
Köre 14—14 ponttal. A többi csapatok nem nagy súlyt fektet-
nek a szövetségi díjra.

A bajnoki mérkőzések 57 százalékát Gerő Ferenc és Fried-
mann Mór vezették. Utánok Horváth János következik 18,3 szá-
zalekkel. A többi bajnoki mérkőzéseket Zsigmondy János, Hol-
lós Gyula, Nánágy Gábor, Zoltán Béla, Müllender Sándor és
Langfelder Ferenc vezették.

A szövetségi díjmérkőzéseket Koch Lajos (30 százalék),
Horváth János (18 százalék), Friedmann Mór (11,6 százalék), Ná-
násy Gábor, Tihanyi Árpád, Hollós Gyula, Gerő Ferenc, Har-
sányi Dezső és Bakó Gyula vezették.

A barátságos mérkőzések 38 százalékát Koch Lajos, a töb-
bit Nánásy Gábor, Friedmann József, Gerő Ferenc, Friedmann
Mór, Horváth János és Balassa Jenő vezették.

Az Ifjúsági Labdarugók Szövetsége és a nyílvános (MLSz.)
egyletek ifjúsági csapatai között kartell jön létre, mely szabá-
lyozza egymáshoz való viszonyukat s lehetőleg kedvezményben
őhajtja részesíteni a nyílvános egyleteket a pályaválasztásnál.
Ennek következtében már több egyesület fogja ifjúsági csapatát
a következő bajnokságokban szerepeltetni.

Az ősszel több ifjúsági egyesület alakult. A szövetség,
hogy őket kellőképpen foglalkoztassa, egyfordulós közmérkőzést
irt ki részére, melyben mind a hét ujonnan alakult csapat be-
nevezett.

U J VILÁGREKORDOK. Johannesburgban, Afrikában,
R. E. Walker, ki az olympiai atlétikai mérkőzés 100
méteres versenyeinek győztese volt 10,8 mp. alatt, december
26-án 100 yardos pályán új rekordot állított fel. És pedig
100 yardra 9,1 mp. és 120 yardra 11,4 mp. Az eddigi 100
yardos rekordot A. F. Duffy (Amerika) állította fel 1902
május 31-én és D. J. Kelly (Washington, Egyesült-Álla-
mok) 1906 június 22-án szintén beállított. Itt megemlíti-
jük még, hogy közvetlenül az olympiai versenyek után Walker
9,4 mp. alatt már megfutotta egyszer Abergadenyben, de
ezen rekordját akkor nem hitelesítették.

A Z ÖKÖLVIVÁS VILÁGBAJNOKSÁGÁ-ért december 26-án
mérkőzött Tommy Burns világ bajnok az öt kihívó néger
Jack Johnsonnal Sydney-ben. Az arénát 14.000 főnyi közönség
töltötte be és azok a 14 menetből álló mérkőzést zajos érdeklő-
déssel kísérték. A versenyt a rendőrség közbelépése fejezte be s
ekkor a jury a versenyszabályok értelmében hozott ítéletével
Johnsont jelentette ki győztesnek. Johnson magasabb, erősebb,
mint a legyőzött bajnok és hosszabb kinyulása van. Burns el-
ismerte maga is, hogy ily ellenféllel szemben nem lehetett érvé-
nyesülnie. A küzdelem különben elejétől végig a legvehemensőbb
és nagyon is brutális volt mindvégig. Tommy Burns 1906 óta
viselte a világbajnoki címét, azóta három ízben védte meg. Az
összes ökölvívási küzdelmek közül a legborzalmasabban érdekes
a James Corbett és Peter Jackson közötti mérkőzés volt, mely
a 61-ik rond után fejeztették be. A legutóbbi világbajnoki mérkő-
zés brutalitására mutat az, hogy 14 menetből állott és csupán
hogy a rendőrségnek kellett közbelépni.

Johnson, az új világbajnok 1878-ban született Texasban.
Első mérkőzését 1901-ben vívta, amikor legyőzött, de azóta
se többet 1901-ig. Azután ismét visszaszett s 1907 júliusban Lon-
donban is mérkőzött, de ott Ben Taylor könnyen legyőzte. Az-
óta ismét erős tréninget folytatott és egy mérkőzését sem vesz-
tette el, sőt a világbajnoki büszke címet is kiküzdötte.

A MATŐRSÉGKÉBEN MEGVÁDOLT VILÁGBAJNOKOK. Meny-
köcsapásként hat az egész világ sportközönségére a Reuter-
iroda egy sürgönye, mely szerint Sheppard, az 1500 m.-es, Ba-
con, a 400 m.-es gát és Porter, a magasugró olympiai világbaj-
nokokat az amerikai Amateur Athletic Union felfüggesztette, mert
a titkos professzionizmus vádját emelték ellenük, mely vádat
főleg az Irish-American AC. már régóta — versenyzőivel szem-
ben gyakorolt — gyanus szemmel nézett, tulságos bókészségére
van alapítva. A vizsgálat, melynek következményei beláthatatlan-
nok, teljes szigorral és visszamenőleg is megindított, lázas ér-
deklődés közepette.

HIVATALOS RÉSZ.

Magyar Athleti- kai Szövetség.

III. Margitszigeti sporttelep.

Elnök: Bárczy István dr. **Alelnökök:** Gerenday
György dr., Virava János dr. **Titkár:** Stan-
kovits Szilárd (IV., Központi városok). **Penz-
tárnok:** Hajdu Marcell dr. (VIII., József-körút
21.) **Ellenőr:** Hódj Lajos dr. **Jegyző:** Tamedly
Mihály **Atlétikai szakosztály elnöke:** Stankovics
Szilárd. **előadója:** Speidl Zoltán. dr. (Kerepesi-ut 5. sz.). **Vívó szakosztály elnöke:**
Nagy Béla dr. (VIII., Bezerédi-u. 13. II. em.), **előadója:** P. Kovács Károly IV.,
Ferenc József rakpart) — **Súlyemelő- és birkózó szakosztály elnöke:** Tatich
Péter dr., **előadója:** Radványi Jenő. (VI., Váci-ut 69.)

**Kivonat a MASz. súlyemelő és birkózó szakosztályának
folyó hó 4-iki ülésén felvett jegyzőkönyvből.**

A sz. o. tudomásul veszi a MASz. tanácsának határozatát,
a szakosztály kiegészítését, illetve Tatich Péter dr.-nak, a sz. o.
elnökévé, Radványi Jenőnek pedig a sz. o. előadójává történt meg-
választását illetőleg és jegyzővé Csanádi Mórát választja meg.

A sz. o. elismerésének ad kifejezést a leléptett tisztviselők
és szakosztályi tagok eredményes működése fölött és érdemüket
jegyzőkönyvbe foglalja.

Elhatározta a sz. o., hogy ezután minden hó első hétfőjén
rendes ülést tart, azonkívül a szükséghez képest rendkívüli ülés-
eket hív egybe.

A sz. o. lelkesedéssel üdvözlí a londoni Olympiádon részt-

vett magyar birkózókat, elsősorban Weisz Richárd világbajnokot, akik dicsőséggel képviselték a magyar birkózó sportot. Nevük jegyzőkönyvben nyer megőrzést. Együttel elhatározza a sz. o., hogy az olimpiai birkózó versenyeket utólagosan szakszerű tanulmányozás tárgyává teszi, mely célból a résztvevőket a tapasztaltak iránt kérdőívek útján megkérdezi.

A sz. o. elhatározza, hogy a jövőben engedélyezendő versenyeken a mérkőzéseket csakis arra képesített bírók vezethetik. Ezen ügy részleteire a sz. o. legközelebbi ülésén fog kitérni, egyben kimondja azonban már most, hogy ezen képesítést csakis volt tényleges birkózóknak adja meg.

Elhatározza a sz. o., hogy Magyarország birkózó bajnokságát jövőben maga fogja rendezni. A folyó évi bajnoki mérkőzések terminusát március 25. és 28-ában állapítja meg.

A sz. o. befejezett ténnyel állván szemközt, tudomásul veszi, hogy az elnök a Sportfutár folyó hó 10-iki versenyt még a sz. o. egybehívása előtt jóváhagyta, kimondja egyúttal, hogy tekintettel arra, hogy a jelenlegi körülmények között nem látja sportszempontból megokoltatni, hogy egyes lapok a klubok hitváására vállalkoznak, ezen immár engedélyezett versenytől eltekintve, a nem sportegyesületek részéről beterjesztendő versenyfeltételeket ezidőszertől jóváhagyni nem óhajtja.

A Sport Világ versenye formai okokból nem volt engedélyezhető.

A BAK. versenynének folyó hó 31-ére bejelentett terminusa tudomásul vétetik.

A sz. o. felhívja a klubok illetékes tényezőit, hogy a megrendezni szándékoltnak versenyek terminusait a sz. o. előadójának folyó hó 20-ig annál is inkább bejelenteni sziveskedjenek, mint hogy az utóbb érkezett bejelentések csak a már beérkezettek figyelembevételével lesznek jóváhagyhatók, — egyúttal indokoltan látja figyelmüket a MASZ. általános versenyszabályainak 12. §-ára felhívni, mely szerint: „Olyan nyílt versenyeken, amelyeknek feltételeiről a MASZ. jóváhagyási záradéka hiányzik, a szövetségi egyesületek tagjai — **elfüggesztés terhe alatt** — részt nem vehetnek.”

töltötte be és azok a 14 menetből álló mérkőzést zajos érdeklő a 61-ik round után fejeztetett be. A legutóbbi világbajnoki mérkőzés brutalitására mutat az, ha 14 menetből állott is csupán, hogy a rendőrségnek kellett közbelépni.

Magyar Labdarúgó Szövetsége. Elnök: Kárpáti Béla (IX., Ferenc-kört 41.) Alelnökök: Steiner Hugó (V., Akadémia-utca 9.) (J. J. Tégla- és Mészáros Rt. Füzessy Zoltán dr. (VI., Szereszen-u. 66.) Hivatalos órák minden szerdán este 7-ig az Edison-kávéház külön termében. Titkár: Cseke Gyula (II., Csalgány-u. 7.) Jegyző: Sugár István (József-kört 8/b. IV. em. 1.) Penztáros: Glauber József (IV., Doák Ferenc-u. 5. Iparbank.) Ellenőr: Olgyay István dr. Intéző-bizottság: Opree Rezső, Balogh Hugó, Vida Henrik. A bírók bizottságának elnöke: Füzessy Árpád dr. Ülések: VI., Tere-kört 24a. sz. Edison földszinti külön termében tartatnak.

Értesítés.

Mint hogy az 1908. évi december hó 13-án f. hó 30-ára az új alapszabályok tárgyalása végett összehívott rendkívüli közgyűlésre a taggyűlések az alapszabályok 14. §-a b) pontja alapján képviseltetésüket határozatképességghez kellő számban nem jelentették be, s tekintettel az alapszabálymódosító bizottság által tervezett §§-on eszközölt több fontos változtatásokra, amelyek újból kinyomtatandók és a tagoknak megküldendők: az igazgatótanács f. évi december hó 23-án tartott ülésében hozott határozatával a rendkívüli közgyűlés idejét 1909. évi január 9-re (szombat) esti 8 órára halasztotta. Ezen elhalasztott közgyűlés a Röser-féle tanintézet dísztermében (VI., Aradi-utca 10. szám alatt) fog megtartatni.

Budapest, 1908 december hó 29.

Cseke Gyula
titkár.

Kárpáti Béla
elnök.

Az igazgatótanács határozatából kifolyólag felkérem a taggyűléseket, hogy a szövetség részére küldendő beadványokat ne egyszerűen név jelzése hiányában az elnökségnek vagy más tisztviselőnek címezve az Edison-kávéházba, hanem az illető funkcionárius nevére és lakására küldjék el.

Cseke Gyula titkár.

Kivonat az intéző-bizottság 1908 december hó 30-án tartott ülésének jegyzőkönyvéből: .

A III. ker. T. és VE. — URAK. mérkőzés ügyében az előbbi tag anyagi követelésére nézve Ott Ödön, mint az URAK. intézője; továbbá Kiss Gyula (33. FC.), Reichard Ottó (MAFC.), ifj. Földessi János játékbíró és Böhm Kálmán (MTC.) a legközelebbi ülésre kihallgatásuk céljából megidéztetnek.

A Kol. KASP. K. és a Kol. AC. közös kérelemre, tekintettel a felhozott indokokra, melyek mérkőzésük megtartását a folyó időnyben lehetetlenné tették — megengedtetett, hogy a meg nem tarthatott mérkőzéseket 1909. év tavaszán játszassák le.

Tudomásul vétetett, hogy a MTC. a mérkőzését a Vivó és AC. javára lemondta.

Cseke Gyula titkár.

Kivonat az igazgatótanács 1908 december 23-iki ülésének jegyzőkönyvéből:

A fegyelmi bizottság határozatait ellen benyújtott feleb-

bezéseket véleményezés végett a tanács a fegyelmi bizottsághoz utalja vissza.

Steiner Hugó alelnöknek az 1908. december 13-iki Brüsszelben tartott nemzetközi kongresszusról előterjesztett jelentését a tanács egyhangulag tudomásul veszi s az alelnöknek fíradósáért jegyzőkönyvi köszönetet mond.

A Ferencvárosi Sport-Club—Sportkedvelők Köre 1908 november 29-iki mérkőzésének megsemmisítése tárgyában hozott intéző-bizottsági határozatot a tanács helybenhagyja.

A Magyar Torna-Club ügyében hozott intéző-bizottsági határozatot a tanács felfoldja és az intéző-bizottságot a vizsgálat kiegészítésére utasítja.

Magyar Athletikai Clubnak az őszi forduló megsemmisítése tárgyában benyújtott indítványát a tanács napirendre tér, miután azt szabályellenesnek tartja.

Sugár István sk., jegyző.

Igazolási ügyek. Az 1908. évi december hó 15-re megállapított határidő után érkezvén, mint elkésztettek, nem voltak figyelembe vehetők a következő átigazolási iránti kérelmek: Geiringer Lajos átigazolási kérelme Lithografia FC-ből a Vivó és Athletikai Club részére; Strausz Sándor átigazolási kérelme KAOE-ből Vivó és Athletikai Club részére; Fischer Izidor átigazolási kérelme Erzsébetvárosi TC-ből Vivó és Athletikai Club részére; Neumann Béla átigazolási kérelme KAOE-ből Vivó és Athletikai Club részére; Kampfmann Ödön átigazolási kérelme Budai Testgyakorlók köréből Ferencvárosi Torna-Club részére; Kazár Tibor átigazolási kérelme Ujpesti Torna-Egyletből Ujpest Rákospalotai Athletikai Club részére; Hauer Rezső átigazolási kérelme Erzsébetvárosi Torna-Clubból Egyetértés Sport-Club részére; Bozsényi József átigazolási kérelme Erzsébetvárosi Torna-Clubból Egyetértés Sport-Club részére; Reiner Izso átigazolási kérelme Ferencvárosi Sport-Clubból Erzsébetvárosi Torna-Club részére.

Leiner Mórnak az Erzsébetvárosi Torna-Clubból való kilépéséről szóló bejelentése ugyancsak az elkésztettség okából, de ezen felül még azért sem volt tudomásul vehető, mert nevezett bejelentésében nem jelölte meg azon egyesületet, amely részére magát átigazoltatni óhajtja.

Tudomásul vétetett, hogy Amster Ernő az Ifjúsági Labdarúgó Szövetségből KAOE. részére, Köszegi György pedig a Budapesti Torna-Clubból Nemzeti Sport-Club részére bejelentett átigazolási kérelmüket visszavonták.

Igazolások 2135-től 2152-ig. Főv. TC. részére: Hamburger József (ILSZ-ből); UTE. részére: Németh Ferenc; BEAC. részére: Ábrahámffy József, Berger József, Bleuer Emil, Déri Mihály, Humor József, Kulesár György, Olasz Andor, ifj. Rácz György, Rácz Vilmos, Serly Béla, dr. Speidl Zoltán, dr. Weber Dezső, Vlukolinszky Ferenc, ifj. Dermár János, Máriássy Lajos.

Sugár István sk., jegyző.

WEINBERGER IZIDOR

sport-üzlete

Budapest, V., Városház-tér 2. szám,
földszint, fölépcső 1. szám.

Saját gyártmányu vivósze-
rek, football és athle-
tikai sport cikkek rendki-
vül előnyös beszerzési forrása.

Kizárólag

!! Magyar gyártmány !!

2 kg. diszkosz	K	8.—
2 „ ugyanaz hitelesített „		10.—
2 „ fűles labda		8.40
2 „ ugyanaz hitelesített „		11.—
5-ös Diadal football		6.80
5-ös Rambler football		10.—
7/4 kg. Vagolyó		3.—
7/4 „ ugyanaz hitelesített „		3.50
Gerely		4.—
ugyanaz hitelesített		4.50
Svéd gerely		4.50

Futó cipő

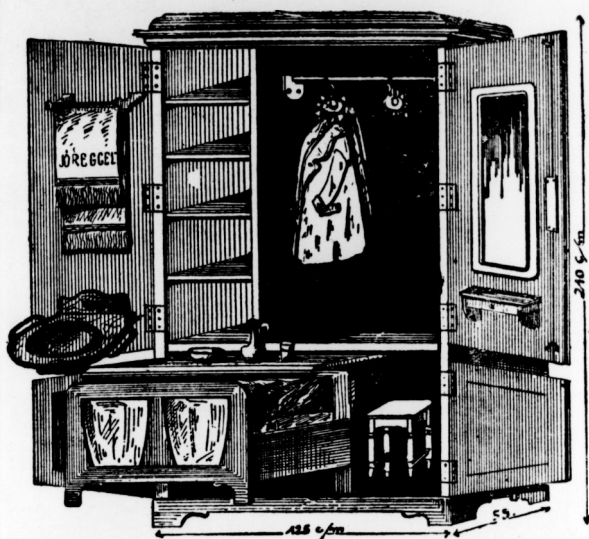
finom
kivitelben

7.—

Szabadalom bejelentve
Magyarországon 1513. sz. a.

Szabadalmazott
„Universal“-szekrény

Szabadalom bejelentve
Ausztriában 7136. sz. a.

A szekrényben követ-
kező legszükségesebb házi
butor, egyessive van: 1
szekrény (fele rakó, fele
akasztó), 1 asztal, 1 ágy,
2 ülőke, toalettküör, kon-
sollal, 1 törülközőtartó és
mosdó, mely tárgyak a
szekrénytől teljesen füg-
getlenül, önállóan használ-
hatók.

A szekrények ideálja!

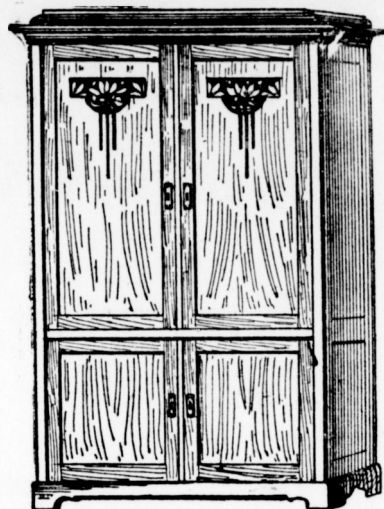
A szekrény ára kivitel
szerint 150.— K.-tól fel-
jebb.

Megrendelések dírfek a
szabadalom tulajdonosai és
gyártóinál, a vételár 1/3-
nak beküldése ellenében,
címzendők:

**Dorman és
Posner**

Budapest
VI., Erzsébet-körút 42.

Ugyanitt minden a butor-
szakmába vágó tervezések
és rajzok pontosan és jutá-
nyosan készíttetnek.

Legizlésebb uri divat cikkek

beszerzésére új áruházunk férfi divat-osztályát ajánljuk. Leg-
jobb minőségű és kitűnő szabású férfi fehérművek, gallér és
kézelők, nyakkendő, kalap, bot, esernyők, nadrág és harisnya-
tartók, férfi pipere-áruk, turista- és sportingek és övek, uszó-
öltönyök és nadrágok, Sweaterok, harisnyák és lábtük nagy
választékban.

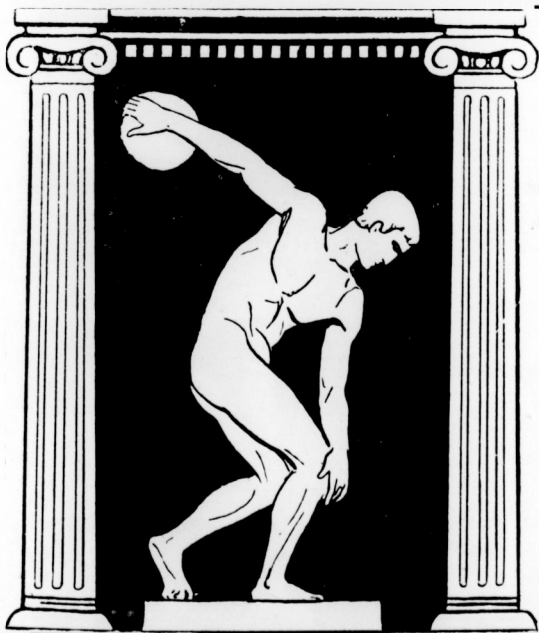
Kunz József és Társa

Budapest, Bécsi-utca és Deák Ferencz-utca sarok.

Kempelen Béla családirteneft (genealógiai) irodája
:: és címerfestészeti műintézete. ::

Budapest, VI., Rózsa-utca 71. (Andrássy-út mellett.)

Nemesi:gek, címerek, e önevek (külföldieké is) kikutatása. Cs. és
kir. kamarási stb. ősfák egybeállítás. Minden nemesi ügy (nemes-
ség átruházása, külföldi lovagrendekbe való felvétel stb.) elinté-
zése. Címereknek (művészi és heraldikailag szabályos) festése, vése-
tése, égetése, hímzése papírra, pergamentre, bőrre, fára, üvegre,
esontra, bronzra, márványra stb., családfák, ősfák, családi krónikák,
megszerkesztése és megfestése.

BRÁZAY
SÓSBORSZESZ
A LEGJOBB.

NÉLKÜLÖZHETETLEN HÁZISZER.

KAPHATÓ MINDENÜTT.

OVAKODJUNK ÉRTÉKTELEN UTÁNZATOKTOL.

FODOR-féle vívóterem Koronaherceg-u. 3.

BERLIET

a leggazdaságosabb toura- és luxusautomobilok.

1909-es modellek:

8 HP. 2 cylinder	} cardan-hajtással	22 HP. 4 cylinder	} lánc-hajtással
12 HP. 4 "		40 HP. 4 "	
15 HP. 4 "		60 HP. 4 "	
22 HP. 4 "			

Modèle de luxe:

40 HP. 6 cylinder lánc-hajtással.

BÁRDI JÓZSEF AUTOMOBIL R.-T.

Budapest, VI., Mozsár-utca 9. sz.

Telefon 41—00.

Telefon 41—00.

MERCEDES

a Grand-Prix és a Semmering-i verseny győztese, legkedveltebb, legtartósabb toura- és luxusautomobil.

1909-es modell:

15 20 HP. 4 cylinder cardan-hajtással (csak áprilisban szállítható).	65 HP. 4 cylinder lánc-hajtással
35 HP. 4 cylinder cardan-hajtással	65 HP. 6 " " "
45 HP. 4 " lánc-hajtással	75/90 HP. 6 " " "

MERCEDES PALACE

Budapest, VI. ker., Városligeti fasor 42.

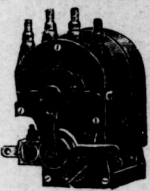
Telefon 24—71.

Telefon 24—71.

Nemzeti Sport

és az

Automobil

S. Erben & Arnold Friedmann

Sürgönyolm:
ERBENZÜNDER.

WIEN, I., Stubenring 14.

Telefon: 20.539

A Monarchia legnagyobb szaküzlete

**AUTOMOBIL-FELSZERÉSEK és
KELLÉKEK.**

„Erbengyújtó” elektromágneses gyújtók.

Antiderapant „Houben” és „Pognon Zündkerse.

Árjegyzék ingyen!

Paar János

Budapest, IV., Koronaherceg-utca 3.

MŰTEREM

TARJÁN-PAAR V., Városház-utca 3. sz. (Mezzanin).

34
TELEFON
75—70.

VERSENY-DIJAK

az összes sportágaknak megfelelően
érmek, plaketek és jelvények hazai
gyártása.

Előfizetési ár:

EGÉSZ ÉVRE 20 korona
FÉL „ 10 „
NEGYED „ 5 „

Előfizetések és pénzküldemények követhetőség címzendők: Nemzeti Sport kiadó-csallalat Budapest. — Postatakarékpenztár 20438.

Megjelenik
minden szombaton.

Sportélet Tátralomniczon: Beretvás Lola és társalkodónője.

Főszerkesztő:

Dr. POLÓNYI DEZSŐ

Felelős szerkesztő:

FRIEDRICH NÁNDOR

Az Automobilt szerkeszti:

LINDNER ERNŐ.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal helyisége:

IV. KECSKEMÉTI-U. 5., II. 2.
Hivatalos-órak este 7—8-ig.

Kézirat és mindenféle levelezés

VIII., ESTERHÁZY-UTCA 6.
alá címzendő.

Téli sport-cikkek.

Műkorcsolyázók részére „Les Alexander” legelső minőségű versenykorcsolya 18 korona. — Gyorskorcsolyázók részére, Hagen, Eriksen, norvég, svéd versenykorcsolyák. — Halifax 3 korona, Mercur, Jackson, Haynes jégvitorlák és vitorlakorcsolyák. — Jégjátékok Hockey ütők és labdák. Jég hockey játékszabály 20 fillér. — Svéd-, norvég, svajci, tirol, hallvölgyi és amerikai rodei — Sport- és gyermek-szánkók Rennwolf, tobbogan, skeleton stb. Norvég ski-k, lábszánok, hótalpak. — Lillenföldi ski párja 30 korona. —

Téli psortöltözékek, fejre huzható hósapkák, teljes felszerelések, legnagyobb választékban

Kertész Tódor sport-üzletében Budapest, IV. ker., Kristof-tér.

Teljes sportár jegyzék ingyen és bérmentve.

Szám garage

6 hengeres 15—30 HP Delaunay—Belleville automobiloik.

Delaunay-Belleville gyár vezérképviselője.

VI. Nagy János-utca 5. Telefon: 101—56.

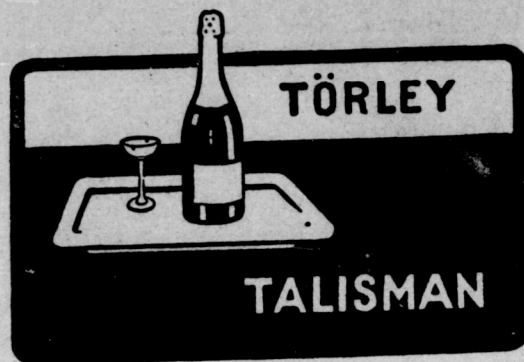
Ára: 13500 frank.

Egyes szám ára 40 fillér, (vidéken 44 fillér).

TÉLI-SPORT.

„Les Alexander“, „Jackson Haines“ stb. Korcsol/ák. Jég-Hockey Rodel, Ski, Bobsleigh, Tobogán, stb. Hó- és Jég sport-sapkák, Keztyűk, stb. — Árjegyzéket bérmentve küld.

LOPOS GYULA

asztalos-mester és tornaszerkészítő

Budapest, III., Zsigmond-utca 114. (Gimnázium (pületeben).)

Legmodernebb Svéd

és különféle

TORNASZEREK

készítője

Árjegyzéket kívánatra

bérmentve küldök.

A m. kir. vallás és közokt. minis-
tertől 109541/1904. szám alatti
a VI. egyetemes tanítógyűlés al-
kalmával rendezett tanszer-kiállí-
táson kiállított torna-teljeszerele-
semért elismeréssel kiűntelve.

1907. évi pécsi országos kiállí-
táson kiállított arany éremmel
kiűntelve.

SIMON PÁL

PÁRIS SZÁLLODÁJA

BUDAPEST, Váci-körút 25. sz.

Jó hírnevű szálloda 100 szobával. Sport-egyletek leszállóhelye. A margitszigeti sportteleptől 1/4 órányira. Direkt villamos összeköttetés az összes sporttelepekhez.

A sportot űző közönség előtt a

THERMOS

palack nélkülözhetetlen. Télen a meleget melegen, nyáron a hideget hidegen tartja tűz és jég nélkül.

Kérjen áriapot a

Geitner és Rausch

cégtől

Budapest, VI., Andrássy-ut 8.

hol a sport összes ágazataiba vágó minden cikkből állan-
dóan nagy raktár van.

THERMOS.

MLAKA JÁNOS

KÁRPITOS ÉS DISZÍTÓ
BUDAPEST, VI., Csengery-u. 30.

Modern izlésű butorokat, fantasztikus díszítéseket készít. Elvállal javításokat fürdő- és nyaralótelepeken.

TOPOR ENDRE

ÉPÜLET- ÉS BUTOR-ASZTALOSMESTER.

□ BUDAPEST □
VI., EÖTVÖS-UTCA 30. SZ.

Készít mindennemű butort régi és új stílusban, belső építészeti munkát, üzletberendezést, portált terv szerinti kivitelben. Antik butorok utánzását és ja-
vítását pontosan elkészíti.

HALUSKA PÉTER

érfényező és mázoló

Budapest, VI., Andrássy-út 77.
(Rózsa-utca sarok.)

Fürdőkádak és vashatosok fényezése. Elvállal minden e szakmába vágó munkát, u. m.: épületek, kávéházak, szállodák és mindennemű butorok festését és erezését a leggyorsabb ki-
viteltől a legünemabb kivitelig.

AZ AUTOMOBIL

a „Magyar Automobil Club“ hivatalos lapja.

Automobil adó.

Budapest székesfőváros mult heti közgyűlésén egy indítvány adatott be, amely az automobil megadóztatását javasolja. Az indítványozó 200 koronás minimális (?) adóalaptól indul ki; ezt szánja a 24 lóerőnél gyengébb és 200—500 koronát a nagyobb lóerőjű automobiloznak. A buzgó városatyáskodásnak ime ez a legújabb gyümölcse. Nem vagyunk elvbeli el-lenségei az automobil megadóztatásnak, de hogy éppen a jelenlegi időpont és éppen olyan horribilis összegekkel való megadóztatás volna célravezető, arra éppen az indítványozó egyoldalú szempontjából tekintve a dolgot, határozott nemmel kell felelnünk. Feltételezzük, hogy az indítványozó tisztán pénzügyi előnyök elérése céljából kívánja ezen adónem behozatalát s nem pusztán a modern jármű iránti gyűlölködésből, (ez is megtörténik.) Lássuk hát mikép fest ez a pénzügyi eredmény. A legújabb kimutatások a posta-automobilok kivételével, amelyek megadóztatása alig lesz lehetséges, kerekszámban 300 automobilt mutatnak ki a főváros területén, ezek közül legalább 30 darab a forgalomból régen ki van véve, körülbelül 30 üzleti kocsit, amelyeket még az indítványozó sem akar megadóztatni. A fővárosban bejelentett automobilo-k közül azonkívül legalább 50 vidéken lakó tulajdonosé, akik csak kényelmi szempontból váltottak budapesti számtáblát.

Ezen automobilo-kat, kerekszám 100-at le kell vonnunk a megadózendó kocsik számából.

Az így megmaradt 200 automobil közül körülbelül 40 darab 5—10 lóerős, 80 drb 10—24 lóerőn aluli és 80 darab 24 lóerőn felüli. Az indítványozónak még a tökegazdag nyugati országok számára is horribilis díjtételeit természetesen az egész kis 5—10 lóerős voiturettekre nem fogja még a legautophobabb városi közgyűlés elfogadni s így marad mint számbavehető adózási alany 80 darab 10—24 és 80 darab 24 lóerőn felüli kocsit, amelyből legjobb esetben is 50,000 korona adót eredményez. Ha most ebből levonjuk az adó beszedésének költségeit, amelyeket tekintettel arra, hogy külön nyilvántartásról van szó, igen csekélyen 5000 koronában akarunk megállapítani, akkor az összes eredmény 45,000 korona. Fiskális szempontból tehát ez a javaslat nem fog a kívánt eredménnyel jární, összeállításunk pedig azt bizonyítja, hogy az indítvány teljesen ötletszerű, mert alig hisszük, hogy ezen

eredmény előzetes tudatával a város érdekét komolyan szem előtt tartó ember adóztatási indítványt tett volna. A városban ide-oda siető automobilo-k persze azt a benyomást keltik a laikusban, s ennek kell tartanunk az indítványozót is, mintha legalább is ezer automobil volna Pesten, de adókat éppen nem úgy szoktak indítványozni, hogy az ember kiáll a Kerepesi-ut sarkára s nézegeti, mit lehetne megadóztatni s mivel villanyoson kívül sok automobilt is lát, felsiet a közgyűlésre és megteszi indítványát.

A közgyűlésen egyébként egy közbeszóló az egyéb kocsik megadóztatását is kívánta, igen helyesen. Ha a város meg akarja adóztatni az automobilt, mert luxus-járművet lát benne, szeretnők tudni, mennyivel kevésbbé luxus-jármű a gummikerekű, mint az automobil, s ha ezt megadóztatják, miért nem amazt is.

Egyik napi lapunk, amely automobilellesenek táborában vezető szerepet játszik. (kivéve, ha hirdetések lehet csinálni), ezen adójavaslatról szólva, beismeri ugyan, hogy pénzügyileg nem nagy eredmény várható az új adótól, de úgy találja, hogy nem is „a pénzügyi előnyök igazolják ezt az adót, hanem az adópolitikai szükségesség. A jelenlegi arisztokratikus adórendszer, amely igazságtalanságaival és nehézségével aránytalanul jobban sújtja a kisember könnyebben látható és ellenőrizhető jövedelmét, mint a vagyonosok ezerféle formában megnyilatkozó és teljességgel sohasem ellenőrizhető jövedelmét: valósággal rá van szorulva arra, hogy a legkülönbözőbb módon megkorrigáltassék. A közvetett adók egyre növekedő csoportja nem is akar egyebet, mint az általánosságban megterhelt jövedelmet a megnyilatkozás pillanataiban suj-tani, hogy így a jövedelem jelentkezésének gyakorisága és ritkasága szerint tökéletesítse az általános kivetés bebizonyított tökéletlenségét. Csakhogy ezerszer bebizonyított tény, hogy a közvetett adók legnagyobb kategóriája, a fogyasztási adó célt téveszt és a könnyen ellenőrizhető szegény néposztályok jövedelmét aránytalanul többször és jobban sújtja, mint a gazdagokét. Az a korrektívum tehát, amely állítólag megvan a közvetett adók legnagyobb csoportjában, a fogyasztási adókban, még mindig hiányzik és az olyan törekvés, amely például az automobilt akarja megadóztatni, tulajdonképpen ezen a hiányon akar segíteni.“

Benoidgáz világítás

Gyár:

ARAD.

Magyar Benoidgáz Részvény Társaság.

kastélyok, villák és uradalmak számára. Főzés, fűtés, világítás, vízszivattyúzás. Legkedveltebb világítási mód. Teljesen tűzbiztos. Robbanás kizárva. Több mint 200 kastélyban berendezve. Költségvetéssel szolgál a

Főraktár;

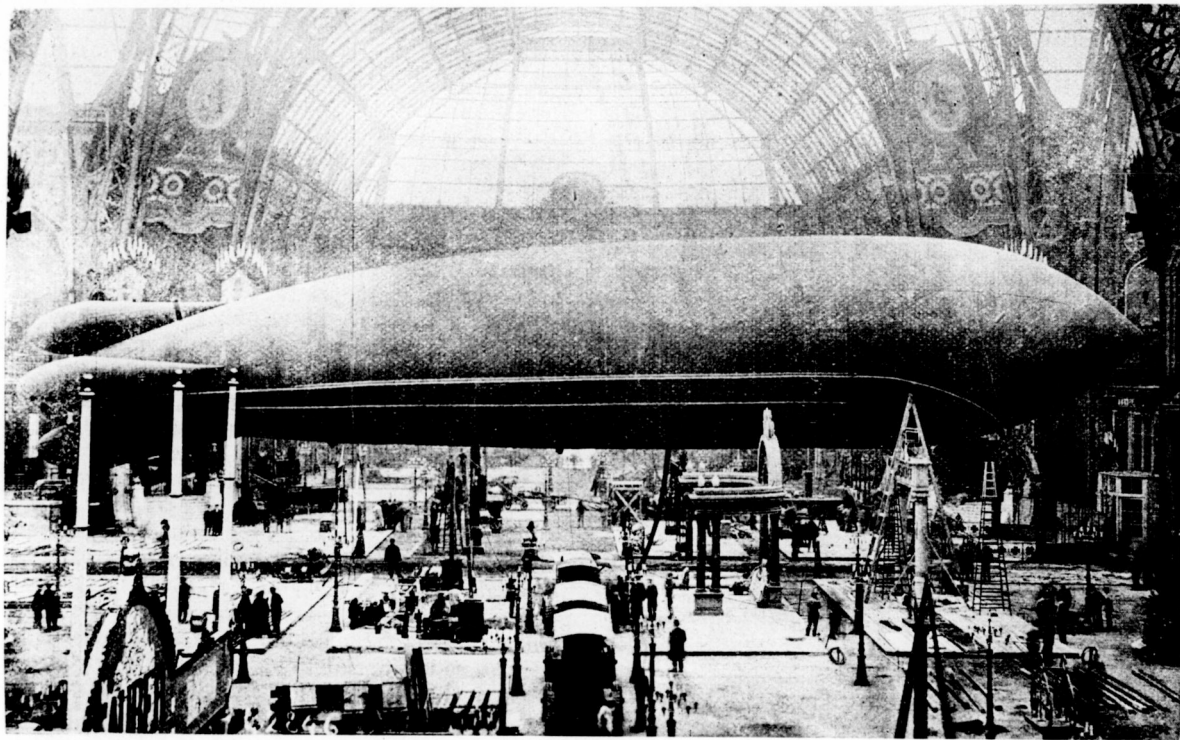
Budapest, VI., Andrassy-út 17.

Hogy miért akarja a cikkíró e hangzatos elvet éppen a vagyonosok jövedelmének azon megnyilatkozásánál alkalmazni, amely először is mindig legalább *egy* vagyontalannak, a sofförnek nyújt biztos jövedelmet, másodsor a legtöbb vagyonosnál az üzlet folytatására (kereskedők üzleti utai, orvosok, ügyvédek utjai) tehát nem fényezés céljára használtatik, és harmadsor fentartani költségeinek javarészét szintén a vagyontalanok kezébe juttatja, erről a cikkíró nem nyilatkozik. Helyette azt kérdezzük, miért nem irritványozza a pezsgő-adót, az ékszeradót vagy miért nem gummiradler-adót?

Az újságcikk tájékoztatlanságra valló érvei közül még a következőket ragadjuk ki: „aki husz-, harminc-

vásárlásnak, vagy bármilyen cselekedetnél fontos szerepet játszik az, hogy mennyiben okoz ez kényelmetlenséget, már pedig igen jól tudjuk, hogy mindennemű adó kényelmetlen utánjárást igényel.

Természetesen hamis a vásárlási hajlandóság változatlanságán alapuló következő következtetés is, amely tagadja az automobiliparra való kedvezőtlen hatást. Hazai tőkéseink, igen jól tudjuk, nem igen akarnak automobilgyár létesítésében részt venni s így tisztán a külföldi vállalkozókévre vagyunk utalva. Hogy ez a vállalkozókédv mennyire megcsappan egy ilyen igazságtalan adó hatása alatt, azt tudhatja mindenki, aki az automobil értékek nagy hanyatlását figyelemmel kísérte, ha valamely az automobilizmus

A Ville de Bordeaux a kiállítási csarnokban.

és negyvenezer koronát ad egy automobilért, azt néhány száz korona nem fogja visszatartani attól, hogy automobilt vásároljon. Ha pedig a vásárlási hajlandóságra az adó nem lehet káros hatással, akkor nem lehet káros hatással az automobil-ipar fejlődésére sem.” Husz-, harminc-, negyvenezer korona. *Budapesten nincs 30,900 koronán felüli áru automobil.* A voiturettek ára 3500–5500, a 10–24 lóerős kocsik ára 7000–20,000 korona, a 24 lóerőn felüli kocsik ára 16–30,000 korona között változnak.

Az, hogy néhány száz korona nem fog senkit visszatartani attól, hogy automobilt vásároljon, az elég plausibilisnek látszik, de jól tudjuk, hogy nem igaz. Az automobiladó nem néhány száz korona vásárlási többletet, hanem *állandó megterhelése* a vevőnek s nemcsak mint ilyen, hanem mint kényelmetlenségi hatás is nyilvánul. Nagyon jól tudjuk azt, hogy valamely

fejlődését akadályozó javaslat volt valahol készülöben.

Ezen igazságtalan és célhoz nem vezető adó behozatala esetén tehát, évek hosszú sorára le kellene mondanunk egy magyar automobilgyárról és oly érzékenyen volna érintve az automobilizmusunk fejlődése, hogy kereskedőinknek és automobiltulajdonosainknak ép úgy, mint sofförjeinknek egyesülni kellene e javaslat elhárításában.

Hírek.

A HENRIK HERCEG-VERSENY FELTÉTELEI a legközelebbi napokban fognak megjelenni, miután a Kaiserlicher Automobil-Club sportbizottsága hozzájárult a Verein Deutscher Motorfahrzeug Industrieller frankfurti határozataihoz.

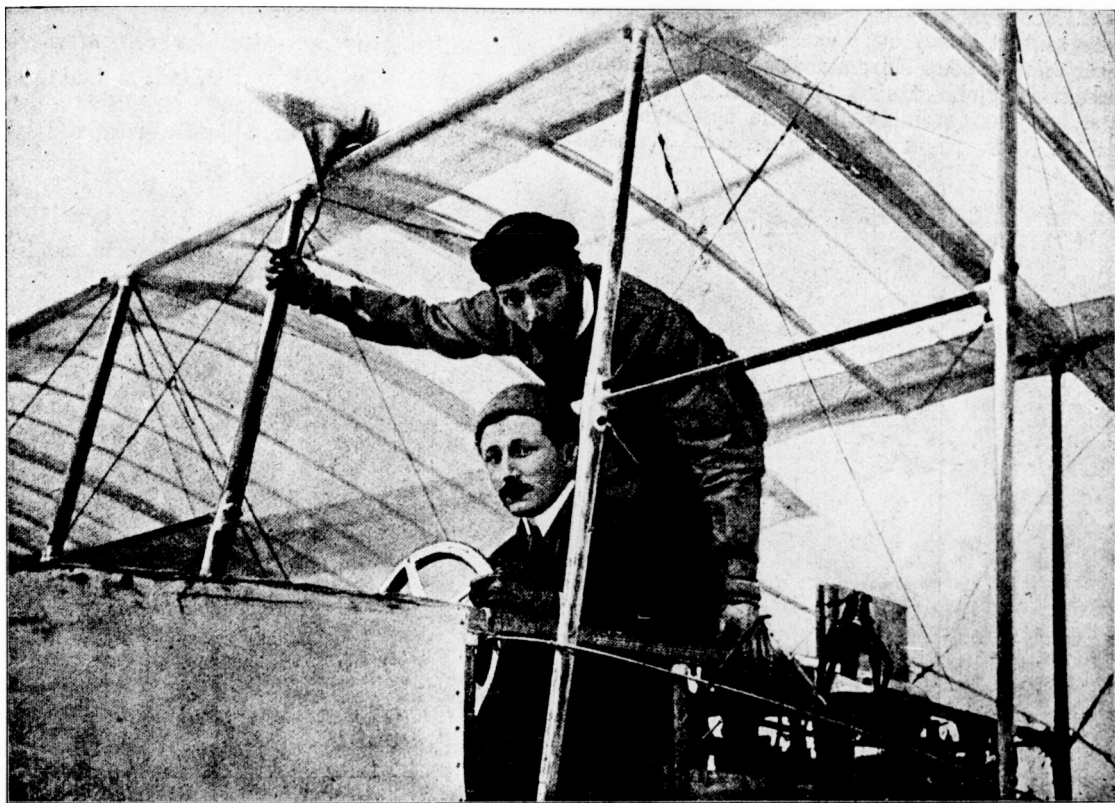
Hornyák Ferenc és társa motorok, kis típusu automobilon, mechanikai alkatrészek gyártása. VI., Szondy-utca 55. sz. **Garage és javító-műhely.**

AUTOMOBILGÉPÉSZETI TANSZÉK. A brisztoli műegyetemen a motorkocsi technika számára külön tanszéket állítottak fel, amelyre Morgan Williamot, a londoni Deimler-művek volt mérnökét hívták meg.

ELNÖKVÁLSÁG AZ OSZTRÁK AUTOMOBIL-CLUBBAN. Solms Brauenfels herceg, az Öst. Automobil-Club elnöke és Széchenyi Gyula gróf, az Öst. Automobil-Club alelnöke leköszöntek állásairól. Az elnöki teendőket egyelőre Pötting-Persing gróf, tiszteletbeli elnök vezeti. Az osztrák klub legközelebb tartandó közgyűlésén fog a lelépő elnökök pótlásáról gondoskodni.

száma, dacára az automobiloik számának megötszörösödésének, csak 63 volt. Ennek oka egyrészt abban keresendő, hogy mind több és több lesz a gyakorlott automobilvezető, másrészt a közönség már nem lép fel olyan követelésekkel az automobillal szemben, mint kezdetben, nevezetesen, nem követeli azt, hogy az automobil minden gyalogjárónak kitérjen. A statisztika adatait a következőkben közöljük:

Sérülést okozó jármű	Könnyű	Érős	Súlyos	Életveszélyes	Hallos	Összesen
Teherkocsi	17	25	169	7	18	236
Villamos közúti kocsi	92	30	82	4	15	223
Automobil	36	2	20	0	5	63

Farman és Delagrance egy közös felszállásuk előtt.

AUTOMOBIL BALESETI STATISZTIKA. Az automobil veszélyességéről szóló meséknek legjobban a statisztika adataival lehet véget vetni. A száraz statisztika ugyan nem tünteti fel a balesetek természetes arányát, mert, hogy mást ne említsünk, nem jut benne kifejezésre az, hogy az automobil sokkalta nagyobb útonvesztést okoz, mint bármely más jármű, azt azonban bizonyára eléri, hogy a sebessége miatt ne tartsák az automobilt többé veszélyes járműnek. Azon baleseti statisztika adatai alapján, mely a Bécsben történt balesetekről számol be, első helyen a leglassabban járó járművek, a teherkocsik szerepelnek. Az automobil balesetek száma különben Bécsben is a járművek szaporodásával csökken, 1907-ben 54 balesetről számolt be a statisztika, 1908-ban ezek

Lovas bérkocsi	9	4	34	2	6	55
Kétfogatu bérkocsi	4	12	18	0	0	34
Egyfogatu bérkocsi	3	6	17	0	1	27
Magánfogat	7	3	10	0	0	20
Kerékpáros	2	5	12	0	0	19
Különféle lovaskocsi	8	1	8	0	0	17
Motorkerékpár	4	3	8	0	0	15
Gőzüzemű közúti vonat	6	0	5	1	1	13
Lovas omnibusz	2	2	2	0	2	8
Összesen:	190	93	385	14	48	730

Még kedvezőbb lesz a statisztika, ha a lóvonatású járműveket csak két csoportba osztjuk, ami az automobil egy csoportba való osztásának megfelel. Ezen helyesebb beosztású összehasonlító táblázat a következő:

100% gummi
megtakarítás!

HERKULES

Szabadalmazott asbest légtömítő védő szalag használata mellett
nincs többé defekt, szakadás, repedés, átmelegedés.

Prospektust küld:

Kell Jenő Budapest, VI., Gyár-utca 26.

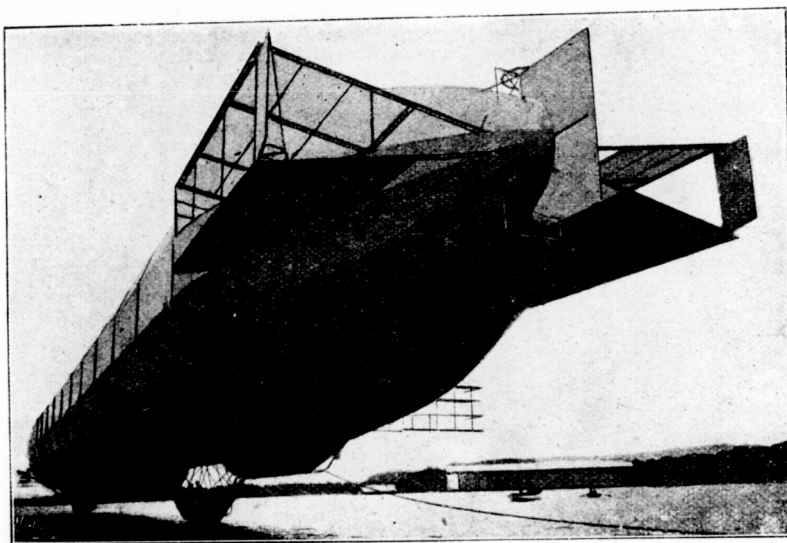
100% gummi
megtakarítás!

Sérüléstokozó jármű	Könnyű	Erős	Súlyos	Életveszélyes	Halálos	Össz. zsema
Teherkocsi és omnibusz	19	93	171	7	20	244
Villamos közúti kocsi	92	30	82	4	15	223
Könnyű lovas jármű	22	22	53	0	1	98
Automobil	36	2	20	0	5	63
Lovas	9	4	34	2	6	55
Kerékpáros	2	5	12	0	0	19
Motorkerékpár	4	3	8	0	0	15
Gőzüzemű közúti vonat	6	0	5	1	1	13
Összesen:	190	93	385	14	48	730

A Z AUTOMOBIL A KÖZIGAZGATÁS SZOLGÁLTÁBAN. Egyik előkelő fővárosi napilap a következő érdekes hírt közli a székesfővárosi tanácsról, amely ezen testület bölcs előrelátását és modern gondolkodásmódját a legjobb színben tünteti fel. A tanács elhatározta, hogy az automobilt beállítja a közigazgatás szolgálatába. Egyszerűsíteni fogja a gépkocsi segítségé-

napra megszűnt minden összeköttetés a tanács és az elüljáróságok között. Az automobилоk beszerzése után, a három gépkocsi reggel kiviszi az elüljáróságoknak a postát, s az elüljáróságtól elviszi a központba az oda szülő iratokat. Akkor átveszik a gépkocsikat a központi pénztár tisztviselői s összeszedik a kerületekben a pénzt. Tizenkét órára már visszatértek s két automobil újra átveszi a kerületeknek szülő postát és kihordja, a harmadik pedig rendelkezésre fog állani a sürgős kézbesítések számára. A sok kézbesítőre így nem lesz szükség s a számítások szerint a kezelés egyszerűsítésén és a közigazgatás gyorsításán kívül évenként jelentékeny összeget takarítanak meg. A pénzszállítás új rendjét a héten már életbe is léptette a tanács. A megbízott pénztári tisztviselők fogaton járnak, ami nagyon megnehezíti a reform végrehajtását.

U J TŰZOLTÓ-AUTOMOBILOK. A budapesti tűzoltó főparancsnokság előterjesztésére és a mérnöki hivatal jelentése alapján a székesfővárosi tanács elha-

A Zeppelin-féle léghajó a bodeni tó felett.

vel a közigazgatást. A tűzoltóság már kapott egy gépkocsit tolólétrával s két szerkocsit már megrendelt. Most a posta-automobilhoz hasonló három kocsi beszerzését határozta el a tanács. A három automobil segítségével megváltoztatja a pénzszállítás és a kézbesítés módját. Eddig a kerületi pénztárak szállították be a pénzt az adópénztárba. A szabályok szerint a pénztárosnak vagy az ellenőrnek kellett volna a pénzt szállítania, de az rendkívül nehézséget okozott, s rendesen fiatal gyakornokok vitték a pénzt. Így jutott *Kecske-méthy* Győző is a félmillióhoz, amelyet azután ellopott. Ezt a rendszert most megváltoztatták. A központi pénztárnál biztat meg régi, kipróbált tisztviselőket, akik a pénzt a kerületekben összegyűjtik. A tanácsnak a kerületi elüljáróságokkal való összeköttetése is meglehetősen gyatra volt. A kerületi elüljáróságoktól reggel elindult a szolga s elvitte a tanácsnak szánt postát. Tizenegy órakor megkapta a tanácsi segédhivataltól az elüljáróságnak szülő postát. Azzal szépen megindult és arra a

tározta, hogy a tűzoltóság részére egy három tengelyű elektromos automobil-gőzfecskendőt és egy 10 személyes elektromos automobil-szerkocsit szerez be. A két kocsi beszerzési ára 62.200 korona.

ELASZTIKUS KEREKEK KONKURENCIÁJA Ez évben is meg fog tartatni Franciaországban április hó 7—17-ig. A különféle szerkezetű elasztikus kerekekkel bíró kocsik motorerősség szerint öt csoportba osztatnak, amelyek számára 750—1750 kilogramm minimális súly iratik elő. A verseny 8 napi turában a Páris—Dijon—Marseille—Nizzai, oda-vissza 2100 kilométeres útvonalon fog megtartatni.

IPARMŰVÉSZETI PÁLYÁZAT. Február 2-án jár le a Magyar Automobil-Club és az Iparművészeti Társulat által kiírt Henrik herceg-verseny tiszteletdíj pályázat. A feltételek 1908. évi 51. és 52. számunkban jelent meg.

Guttman Manó

Műasztalos és szobrász.

*

Alapított 1894.

Budapest, VII., Szegényház-tér 5.

Iparművészeti műterem: modern és antik lakberendezések, portái-, épület- és mindennemű asztalos- és szobrász munkák stilszerű kivitelére. Minden izlésnek megfelelő rajzzal és költségvetéssel szolgálok.

Telefon 84—27.

ANGOL AUTOMOBILADÓ. Az angol kormány automobiladó behozatalát tervezi s alapjául a benzinfogyasztást akarja felvenni. Angol automobilista körökben ezt az adóalapot igazságosnak tekintik, mivel a kocsí tényleges használatának felel meg.

ISMÉT EGY ELZÁRT SVÁJCI ÚT. A szép hegyi országnak egyik legszebb országútja, a Küsnacht—Grappenh—Weggio—Bitzнауi út a vierwaldstädti tó mellett, a luzerni kormánytanács határozata alapján elzárattott az automobilközlekedés számára. A zürichi kantoni tanács is rendkívül automobillelles, nemcsak az automobilok megadóztatását kívánja, hanem vasárnapon teljesen be akarja szüntetni az automobilközlekedést. Mindezen híreknek igen örül a konkurrens Tirol, melynek a svájci tilalmak kimutathatólag nagy hasznót hoznak.

EGY VEVŐ LEVELEBŐL. Egy kereskedő legjobb dícsőreté mindig a vevők elégedettsége. Ez jut eszünkbe, midőn a Bárdi r. t.-hoz intézett üzleti levelek egyikében a következő sorokat olvassuk:

„Ez alkalommal legyen szabad a legteljesebb megelégedésemet kifejeznem autómnak a garageban volt rendes és pontos ellátásáért s egyszersmind jelentem, hogy „Boyer”-kocsim, melyet itt jelenleg Grázban és környékén használok, Budapestre való visszatértem után, ugy december közepén, állandóan ismét a garageba fog kerülni, hová azt Bécsből (valószínűleg onnét már vasuton) fogom annak idején a T. Részvénytársasághoz beküldeni.

A „Boyer” még itt a hegyek között is jól megállja helyét és vele igazán nagyon meg vagyok elégedve.”

„Automobilia”

első magyar PNEUMATIC javító műhely. Első-rangu nyersanyag; leggondosabb vulcanizálás.

BUDAPEST, VII., Vörösmarty-utca 20. sz.

Sürgőnycim: AUTOMOBILIA.

Távbeszélő 105—08.

Versenyek.

A BROOKLANDPÁLYA igazgatójává a lemondott Rodakovszky helyébe Lloyd őrnagy választott, aki hatalmas programmal lép fel a következő szezon számára.

A Z ARDENNENVERSENYBEN, belga forrás szerint, midazon cégek, kik az elmaradt Grand-Prixben részt akarnak venni, feltétlenül indulnak. Ha ez a hír igaz, ugy az ez évi Ardenne-verseny egyike lesz a legérdekesebb és legnagyobb automobil-versenyeknek.

A MOSZKVA—SZENTPÉTERVÁRI VERSENY FELTÉTELEI. A Moszkva—Szentpétervári verseny feltételeit a következőkben állapította meg a verseny rendező-bizottsága: Időpont: május 26. és 27. —

A verseny nagy- és kiskocsik versenyére oszlik, amelyek következő osztályokra oszthatnak.

I. osztály Tetszőleges dugattyú keresztmetszetű kocsik.

II. osztály. 130 mm. dugattyú keresztmetszetű négyhengeres és 112 mm. dugattyú keresztmetszetű hathengeres kocsik.

III. osztály. 112 mm. dugattyú keresztmetszetű négyhengeres, 100 mm. dugattyú keresztmetszetű hathengeres kocsik.

IV. osztály. 100 mm. dugattyú keresztmetszetű négyhengeres, 85 mm. dugattyú keresztmetszetű hathengeres kocsik.

V. osztály. 85 mm. dugattyú keresztmetszetű négyhengeres kocsik.

Kiskocsik.

100 mm. dugattyú keresztmetszetű egyhengeres, 85 mm. dugattyú keresztmetszetű kéthengeres és 65 mm. dugattyú keresztmetszetű négyhengeres kocsik.

Díjak.

Nagykocsik. I. osztály. I. díj 5000 frank, II. díj 2000 frank. II. osztály I. díj 3000 frank, II. díj 1500 frank. III. osztály I. díj 1500 frank, II. díj 1000 frank. IV. osztály I. díj 1000 frank, II. díj 500 frank. V. osztály I. díj 1000 frank, II. díj 500 frank.

Kiskocsik. I. díj 1000 frank, II. díj 500 frank.

KISKOCsik VERSENYE A VELODROM D'HIVERBEN. A múlt héten két Giuppone és Boillot által vezetett Peugeot Grand-Prix voiturette matchelt a párisi téli velodromban, 5000 méteres távon. Giuppone nyerte a versenyt 4 p. 32 mp. alatt, 10 méterrel társa ellen.

A VANDERBILT CUP nyerteseinek sorrendjét a versenybizottság utólagosan helyreigazítani voít kénytelen, mivel kitűnt, hogy a másodiknak beérkezett Isotta Fraschini-kocsi (Lyttla) az előírt súlyt jóval túlhaladta. A végleges sorrend így a következő lett: I. *Locomobile* (Robertson), II. *Mercedes* (Lütgen), III. *Locomobile* (Florida).

A L'AUto KISKOCsi-VERSENY. A nagy francia sportlap az elmaradó Grand-Prix des voiturées pótlására egy 500 kilométeres kiskocsi-versenyt fog rendezni a következő szezonban. A versenyre, mely Páris közelében fog megtartatni, máris három Lizaire & Naudin, és három Ravel-kocsi jelentkezett.

FELOLVASÁS A LÉGHAJÓZÁSRÓL. Kral Sándor tüzérkapitány, a Magyar Aero-Club volt kapitánya, a múlt szombaton, nagy és diszes közönség jelenlétében, amelynek soraiban számos tábornokon ki-

LAURIN & KLEMENT gyárt

motorkerékpárt, voiturettet, városi kocsit, turakocsit, teherkocsit, autobuszt.

MAGYARORSZÁGI VEZÉRKÉPVISELŐ
Budapest, IV., Semmelweis-utca 9. sz.

vül, Jekelfalussy Lajos honvédelmi minisztert és Bolgár Ferenc államtitkárt is láttuk, előadást tartott a *Lipótvárosi Kaszinóban* a léghajózás problémájáról. A felolvasó, aki egyik legalaposabb ismerője a léghajózásnak, először történelmi visszapillantást tett, az ókortól a jelenkorig vázolta a levegő meghódítására irányuló összes törekvéseket. Ezután a léghajózás tudományos és katonai szempontból való fontosságát tárgyalta, érdekes adatokkal világította fejtegetéseit. Végül a léghajózás utolsó évtizedének eredményeivel foglalkozott. Igen behatóan ismertette a három kormányozható léghajó-rendszer tipikus képviselőit, a merev rendszerű Zeppelin-léghajót, a félmerev Patrie és a merevítetlen Parseval-léghajót. Az aeroplanok közül a Wright- és Farman-félek részesültek beható ismertetésben. Az előadást a felolvasó érdekesebbnél érdekesebb vetített képekkel és kinematogramokkal illusztrálta.

Az előadás végeztével a Lipótvárosi Kaszinó látta vendégül a megjelenteket. A jelenvolt katonai és polgári előkelőségek között, az előadás kapcsán élénk eszmecsere fejlődött ki, amelynek eredményeként az a terv merült fel, hogy gyűjtés útján, avagy részvénytársasági alapon magyar kormányozható léghajó építtessék, amely, azután a hadügyvezetőségnek volna felajánlandó. E célra a jelenvoltak egy, a *Magyar Automobil-Club* és a három kaszinó vezető tagjaiból álló bizottság alakítását indítványozták. Ezen terv, remélhetőleg e négy hatalmas testületnél megtalálja a megérdemelt pártfogást, s nemsokára lesz magyar katonai léghajónk.

PARSEVAL II. A berlini Motorluftschiff Studien Gesellschaft most a Parseval II. léghajó építésén fáradozik. A Parseval II.-nek, ellentétben a Parseval I.-el, két motorja és két csavarja van. A motorok 100/120 l. e. N. A. G. léghajó-motorok. A B. T. szerint a motorok elrendezése olyan, hogy forszírozott menetnél minden motor külön hajtja csavarját. Normális menetnél csak egy motor dolgozik. Ez által egyrészt nagy üzemanyagtakarítás érhető el, s a léghajó aktiorádusa növekszik, másrészt emelkedik a jármű üzembiztonsága. A Parseval I.-nél szerzett tapasztalatok alapján a léghajó csavarszárnyai már nem merevek. A vasrámákkal szerkesztett merev szárnyak önkéntelen földreszállásnál és szilárd tárgyakkal érintkezve, nemcsak igen könnyen veszítik el formájukat, hanem igen gyakran teljesen tönkremennek úgy, hogy a léghajó üzemképessége esetleg teljesen megszűnik. Parseval most új léghajója számára vitorlavászon csavarszárnyakat szerkesztett, melyek belső szélükön drótkötéllel vannak beszegezve. A szárnyak üzemén kívül, nyugalmi állapotban szabadon lógnak és csak a motor indítása után veszik fel a centrifugális erő által feltételezett csavarszerű alakjukat. Az új elrendezéssel szemben a merev csavaru léghajóval súlynyereséget jelent, hanem megengedi azt is, hogy minden csavarnak az eddig hihetetlennek tartott 4 méteres átmérőt adják és kisebb fordulatszámú járassák. Ez által azután természetesen növekszik a határfok. A kosár elrendezésében megfelel a Parseval I.-ének; hátsó része az utasok számára van berendezve, könnyű bőrpárnás ülésekkel. Még az illemhely sem hiányzik az új léghajóról.

ORVILLE WRIGHT, ki teljesen felépült már Fort Myer mellett szenvedett balesete következményeiből, június hó 5-én szállt hajóra, hogy öcsését Franciaországban felkeresse és munkálataiban résztvegyen. Orville Wright két nővére kíséri el európai útjára, repülési kísérleteken egyelőre nem vesz részt.

AZ AEROPLANOK FORDULÁSI FELTÉTELEIRŐL tartott nemrég Bertin tanár az Académie

de France-ban előadást. A hajónál alkalmazott számításokkal analog számításokkal Bertin kimutatta, hogy a maximális stabilitás szöge 10° , s hogy 45° -nál már nem stabilis az aeroplan. 29° -on felüli hajlásszögek már nagy veszélylyel járnak Bertin szerint.

NAGYOBB TELJESÍTŐKÉPESSÉGŰ KATONAI LÉGHAJÓKAT kíván a francia hadügyvezetőség. A párisi Syndicat pour la Navigation Aérienne legutóbb felszólítást kapott a francia hadügyvezetőségtől, hogy a következő követelményeknek megfelelő légeir-káló hajókra dolgozzon ki tervezeteket: megkívánt saját sebesség 50 km. óránként, időtartam, mely alatt ez kifejtendő 15 óra; megterhelés 6 személy 75 kgr. átlagos súlylyal, emelkedési magasság 2000 méter; köbtartalom legfeljebb 6500 köbméter; teljes hossz 90 méter; teljes magasság 20 méter; legnagyobb átmérő 13 méter. Az átvételi feltételek: egy 500 kilométeres körrepülés legalább 15 óra alatt, 7 méter sebességnél és a repülési idő kétharmadában legalább 1300 méter magasságban. A hadügyvezetőség a legjobb terv számára 5000 frank díjat tűzött ki. Ezen pályanyertes terv szerzője esetleg a léghajó építésével is megbíztatik, amely esetben köteles a hadügyvezetőség által megkívánt változtatásokat keresztülvinni.

FARMAN TESTVÉREK most állandóan motorhajókkal küzdenek. Maurice Farman új Mallet-féle aeroplánján kétféle motort próbál ki. Az egyik egy 40 lóerejű 10 hengeres Esnault-Pelterie-motor, mely körülbelül 100 kilogramm súlyú, a másik egy 58 l. e. nyolchengeres, léghűtéses Renault-motor, körülbelül 170 kilogramm súlylyal. Az utóbbi motor megfelel a Henry Farman által használnak. Az új aeroplan már majdnem teljesen kész, s ha a motorok kielégítő eredményt adnak, úgy a Buc-i mezőségeken, Versailles közelében fog kipróbáltatni. Az aeroplan egy biplan, tíz méter hosszú hordfelülettel. A magassági kormány elöl van elhelyezve, mint Wrightnál és Henry Farmannál. Az oldalirányú kormány hátul van és drótkötéllel igazíttatik. A hordfelületek elforgatása a Wright-féle módszerhez hasonlóan történik. A csavar átmérője 2-40 méter. Ez a csavar csak ideiglenes, mert Maurice Farman a Wright-féle kétesavaros rendszerre akar áttérni. A szerkezet teljes súlya a motoron kívül 250 kilogramm, amely súlyhoz még a csavar, benzin, olaj és szárszám is hozzájárul. Henry Farman egyelőre beszüntette kísérleteit a Chalons melletti Mourmelonban és motorkeresésre indult. Amennyiben sikerül egy megfelelő motort találnia, hozzáfog egy új aeroplan építéséhez, amelynél több új eszmét akar megvalósítani.

FRANCIA AERONAUTIKAI BIZOTTSÁG. Franciaországban az aeronautikai ügyek elintézésére általános bizottság alakult, amely az aeronautikai ügyek vezetésére vonatkozólag következőleg intézkedett: 1. Aerostatok vagy motor nélküli gázballonok részére a sportbeli vezetés az Automobile Club de France illeti meg. 2. Motor nélküli vagy motoros aeronautika számára, továbbá minden, a levegőnél nehezebb repülőgép számára azon elegyes bizottság mérvadó, mely az Automobile Club de France, az Aero Club de France, a Syndicat des Industries Aériennes és a Ligue Nationale Aérienne tagjaiból alakul. Ezen elegyes bizottság feladatait a következőkben állapították meg: 1. Sport-szabályzat kidolgozása. 2. A szabályok keresztülvitele. 3. Különleges feltételek engedélyezése. 4. Kísérleti repülések és rekordok hitelesítése. 5. Engedélyek kiadása szervezetek vagy versenyzők részére. Az elegyes bizottság légsportbeli kérdésekben felelősségi bírósággént szerepel, rendezhet vetélkedéseket, ilyeneket, valamint rekordokat ellenőrizhet és bizonyos sportbeli ténykedéseket védősége alá vehet. Az elegyes bizottság állapítja meg évenként a légsportbeli dolgok naptárát is.

MAGYAR AUTOMOBIL CLUB

hivatalos

közleményei.

Elnök : Gróf Andrássy Sándor.

Elnökhelyettes : Gróf Zichy Béla Rezső.

Igazgatóság : Blathy Ottó Titusz, Esterházy Móricz gróf, Hatvany Károly, bátorkeszi Kobek Kornél, K. Kovács László, Krisztinkovich Béla (ügyvezető igazgató), Molnár Ákos dr. (ügyész), Széchenyi István gróf, Vécsey László báró.

Választmány : Az igazgatóság tagjain kívül Andrássy Géza gr., felsőványi Baruch Jenő, Bayer Dezső dr., Csonka János, Delmár Tivadar dr., győri Farkas Lajos, Fényi Béla, Gerbeaud Emil, Hatvany József, Harkányi János br., Hevesy Vilmos, Károlyi Mihály gr., Nagy Sándor dr., Ormody Vilmos, Szende Károly, Teleki Pál gr., Varró Indár dr., Wenckheim József gr., Zsolnay Miklós.

Clubtitkár : ifj. Krisztinkovich Béla.

Clubhelyiség : Budapest, IV. kerület, Kigó-tér 1., királyi bérpalota. *Hivatalos irodai órák* : d. u. 5—7-ig.

Könyvtár, szaklapok, szabadalmi leírások és szakárjegyzékek gyűjteménye. 10—12-ig és 4—6-ig nyitva. *Sürgőncim* : Autoclub Budapest. *Telefonszám* : 11—70.

Szepes- és Gömör-Kishont vármegyék a következő részletes átiratokat intézték a Magyar Automobil-Club elnökségéhez:

Másolat.

*A Magyar Automobil-Club
tekintetes Elnökségének*

Budapest.

A Magyar Automobil-Clubnak múlt évi november hóban hozzám intézett nagybecsű átiratából örömmel vettem tudomást arról, hogy a Magyar Automobil-Club fáradozásának sikerült a Prinz Heinrich-Fahrt utitervébe vármegyénk látogatását is fölvétni. A tekintetes Elnökség ebbeli értesítését a vármegye törvényhatósági bizottságának múlt évi téli közgyűlésének bemutattam, ahol osztatlan lelkesedéssel tudomásul vétett és határozatilag kimondatott, hogy a vármegye közönsége szívesen látja és fogadja a társas-utazás résztvevőit vármegyénk területén és készséggel támogatja a rendező-bizottságot a látogatás előkészítésére, valamint az átvonulás megkönnyítésére irányuló tevékenységében, annak a reményének adva kifejezést, hogy vendégeink vármegyénk területén jól fogják magukat érezni és kellemes emlékekkel és tapasztalatokkal fogják szép vidékünköt elhagyni.

Midőn erről a tekintetes Elnökséget értesíteni van szerencsém, egyttal arra kérem, hogy a törvényhatósági bizottság határozatának végrehajtása céljából engem az utazás kezdőpontjáról, pontos irányáról és minden részletéről idejekorán tájékoztatni szíveskedjék.

Lőcsén, 1909. évi január hó 7-én.

Kiváló tisztelettel

Neogrady Lajos, s. k.,
alispán.

15272/1908. kg.

Végelárolat.

Örömmel veszünk tudomást ezen megkeresés által arról, hogy a legnagyobb nemzetközi utazás 1909. évben utirányát Magyarországon át tervezte, s hogy ezen nemcsak több európai, hanem amerikai államok előkelőségeiből összecsoportosult utazók Magyarország felvidékének, s országunk fővárosának megösmérését tűzte feladatává; törvényhatóságunk tehát a maga részéről minden köréhez tartozó intézkedéseket megtenni óhajtott arra nézve, hogy az utazótársaság akadálytalanul, s lehető kényelemmel érhesse el kitűzött feladatát.

Ennélfogva utasítja a vm. kir. államépítészeti hivatal, hogy a kezelés alatt álló azon állami közutakat, melyeken vármegyénk területén az utirány megállapítva lett, az automobiljáratra tegye alkalmassá, illetve a netán létező közlekedési akadályokat hárítsa el.

Másrésről pedig utasítja az érdekelt járáások főszolgabíróját és rendezett tanácsú városok polgármestereit, hogy minden preventív intézkedéseket eleve tegyenek meg a tekintetben, hogy ezen nagytömegű automobil-csoport elvonulása bizton és balesetek lehető kikerülésével történhessék meg, általában pedig a rendező-bizottság megkeresésének készségesen eleget tévén, az egész utazást teljes hatósági támogatásban részesítsék.

Miről a Magyar Automobil-Club elnökségét azzal értesítjük, hogy netán szükségglendő további intézkedések megtétele céljából vármegyénk alispánját keresse meg, ki is ezen megbízatásunk alapján annak szívesen eleget fog tenni.

Kmft.

Jegyzette és kiadta:

Lukács Géza, s. k.,
vm. főjegyző.

Gömör-Kishont vármegye törvényhatósági bizottsága által Rimaszombatban, 1908. évi december hó 21-én tartott rendes téli közgyűlésének jegyzőkönyvi kivonata.

PURGO

külföldön

PURGEN

Lapunk zárata

kedden délből van, miért is kérjük a közleményeket eddig beküldeni. Közlésre alkalmas sportképeket szívesen veszünk.

A szerkesztőség.

A legjobbaknak elismert
remscheidi gyártmányú

korcsolyákat

szolid készítmény, célszerű rendszer s olcsó árak mellett következőkép ajánljuk:

„PUCK” korcsolya, a legújabb minta, egyszerű, kényelmes és olcsó; csiszolt párja kor. 3.50, nickelezett kor. 5.50.

„NORMAL CURRIER” korcsolya, fin. nickelezett, párja kor. 9.—

Női „GAZELLA” korcsolya fin. nickelezett, párja kor. 10.—

„JACKSON HAINES” korcsolya, fin. nickelezett, párja kor. 15.—

„ROLAND” korcsolya, kitűnő és célszerű minta, fin. nickelezett, párja kor. 16.—

Rohonczy-féle „COLUMBUS” korcsolya, hegyes vagy gömbölyű orral, fin. nickelezett, párja kor. 17.—

„HALIFAX” korcsolyák, csiszolt, párja kor. 3.—

Továbbá nagy készlet jégpatkók, korcsolyaszíjak, hótálpakban; szobatornaszerek, vívószerek s mindenféle egyéb sportcikkben.

ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

ZUBEK BERTALAN ÉS TÁRSA sportcikk
BUDAPEST, IV. ker., Múzeum-körút 29. :: áruház ::

!! Szenzációs !!

Tüchler Eduard

Automobil előli kerékek.

Nélkülözhetetlen minden automobilista részére!
Nincs lökés! Nincs siklás!

Sem egyenes úton, sem fordulóban! A pneumatik
legjobb megóvója! Könnyen szerelhető minden kocsira!
Szabadelmű minden kulturálatlan bejelentve.

Megrendelhető a vezérképviselőségénél:

Leopold Kurtz' Söhne

Wien, I., Salzgras Nr. 15.

Műhely:

Wien, IX., Hahngasse 13.

Érdeklődőknek kíváncsra a működés bemutatják.

**MINDEN
KÁVÉHÁZBAN
KÉRJÜK A
NEMZETI SPORT-OT.**

Kempelen Béla családi történeti (genealógiai) irodája
:: és címerfestészeti műintézet. ::
Budapest, VI., Rózsa-utca 71. (Andrássy-ut mellett.)

Nemesség, címerek, énekek (külföldieké is) kikutatása. Ca. és kir. kamarási stb. ősfák egybeállítás. Minden nemesi ügy (nemesség átruházása, külföldi lovagrendekbe való felvétel stb.) elintézése. Címereknek (művészi és heraldikailag szabályos) festése, vésetése, égetése, hímzése papírra, pergamentre, bőrre, fára, üvegre, csontokra, bronzra, márványra stb., családifák, ősfák, családi kronikák megismerése és megfestése.

Legizlésebb uri divat cikkek

boszserzésére új áruházunk férfi divat-osztályát ajánljuk. Legjobb minőségű és kitűnő szabású férfi fehérneműk, gallér és kézelők, nyakkendő, kalap, bot, esernyők, nadrág és harisnya-tartók, férfi pipere-árak, turista- és sportingek és övek, uszólőntényők és nadrágok, Sweaterek, harisnyák és lábtük nagy választékban.

Kunz József és Társa

Budapest, Bécsi-utca és Deák Ferencz-utca sarok.

NEMZETI SPORT

ÉS A MAGYAR VÍZI SPORT MINDEN SPORTTAL FOGLALKOZÓ SZAKLAP.

A Nemzeti Sportot 1903-ban Fodor Károly műegyetemi vívómester alapította. A Magyar Vízi Sport, előbb Magyar Evezős Sport, VIII. évfolyamában 1908. február 1-én egyesült a Nemzeti Sporttal.

Veszélyben van a torna!

Amióta a MAC. a budaiak díztornáján barátságot ajánlott a vendéglátóknak, azóta az eddigi féleszűndet odaát nagy harci zaj váltotta föl. Tanulságos, hogy a barátkozás eszméje ellen azok zudulnak föl, akikhez adresszálya nem volt. Előbb a tornászok hetilapja, most a „Tornaügy” foglalkozik az esettel.

A „Tornaügy”, mint a merevgöresben szenvedő lap-cím mutatja, szakközlönye a telivér tornászoknak, akik fáradhatlan könnyedséggel dolgoznak az alsó és felső végtagok, valamint a törzs arányos fejlesztésén, a szervezetre való különös tekintettel. Szakközlönye mindazon rend-, szabad- s szergyakorlatoknak, amelyek csapatokban végzendők. Csalhatatlan szakközlönye az ütemre haladó kitaró futásnak, valamint a gyorsfutásban való vetélkedésnek, ahol az ütemek már csupán rezgésszerű akkordokban forognak fenn; továbbá a taktus nélküli magas- és távdobásoknak, végül mindazon célarányos nagyobb mozgással járó játékoknak, amelyek a pártok együvé tartozásának magasabb eszméjét kitiűntetik és a testnyulványok arányos fejlődésére szabványos tekintettel vannak. De legeslegesakabb közlönye azoknak, akik a multban Magyarország testnevelését kizárólagosan intézték, akik a kritika ellen állami vértességgel voltak ellátva, s akik az eszmék mozdulatlan-ságában kéjelegtek.

Ez a szakszervezeti közlöny az ő utolsó számában megvédi a tornát. Isten tudja hányadszor, és még a jó Isten se tudja hogy miért, mikor senki se bántotta. Megvédi pedig azon ötletből, hogy a MAC. a budaiaknak a régi barátságot újból fölkinálta. Ez alkalommal kitér arra, hogy az egymás mellett való haladást már 12 év előtt vizsautasították a tornászok, továbbá hogy őket ösdiaknak keresztek, holott lám a torna az atletikát is felöleli. Egy szuszra megteszi *Polónyi* Dezsőt a MAC. elnökének, előad két zsidóviccet, tiltakozik az ellen, mintha a mai iskolai testnevelés nem állana „a kor *magaslatán*”, s élteti „a helyes irányban haladó tornázást, jobban mondva a testgyakorlást”.

A ekkre ez a válaszuk:

A mai magyar tornászok ugy 90%-ban éppen csak annyira tornászok, mint a mennyire *Polónyi* Dezső a MAC.

elnöke, s amennyire a MAC. a hazai atléták kizárólagos képviselője.

Ma már a legkonzervatívabb tornász is hajlik az atlétika felé, amint azt a „Tornaügy” maga beismeri. Még a Nemzeti Torna-Egylet is fölvesz a programjába olyan testgyakorlatokat, amik régen a tornához nem tartoztak. A félvér tornász-egyesületek pláne koresolyáznak, vívnak, futnak, birkóznak, footballoznak, usznak, szóval minden egyebet csinálnak, csak nem tornáznak. Tornázásuk mindössze abból áll, hogy amikor öreg télen beesteledik, előveszik néha a tornaszereket is.

Igy állván a dolgok, azt mondhatjuk, hogy tornászaink tulajdonképp atléták és csak néha napján aktív de — sajnos — rossz tornászok. Vagyis a felnőttek szakítottak a monopol torna irányzattal, s fokozatosan rátérnek a szabad testedzésre, azonban szigorúan megkövetelik a tornász címet, sőt az atléta névvel való illetést elsőfoku becsületsértésnek minősítik.

Miután mellékes, hogy elveink milyen cégér alatt győznek, ezt a kis rezerváció mentalist-engedélyeznök nekik. A baj ott van, hogy akik maguk a szabadtéri sportoknak, más néven atletikának 33 éves szakadatlan ténfoglalása előtt meghódoltak, azok nem akarják azt az ifjusági testnevelésbe átvinni. Korántsem meggyőződésből, hanem hatalmi féltékenységgel. Ők, akik eddig Magyarország testnevelését felelőtlenül intézték, akik előtt a mindenkori kultuszminiszter meghajolt, mint rémképet látják azt a jövődőt, amikor az atletika képviselői fogják az ország testnevelését átalakítani. *Posziciójukat féltik, meg a sok veljáró bémét. Nem az elv meglőrése fáj nekik, hanem személyük félretétele. Ezért kell a tornát folyrást magaslatni, ezért kell az ország félrevezetett ifjainak a futástól tömegesen elpusztulni.*

Miért nem panaszkodott soha tornászeikk amiatt, hogy a football az embereket agyonrugják vagy nyomorékká teszik? Pedig az eféle megtörténik és könnyebben bizonyítható, mint a tudógyulladás eredete. Mert a footbalit vérbeli tornászok hozták be, és ott a szakszervezet ma is részesedik a hatalomban.

Mért nem tiltakoznak a jégheockey veszedelmessége ellen? Mért nem sorolják föl azokat, akik a jégén taktus-

Valódi Perez- féle veronai vivó-eszközök

Barbasetti, Perez, Radaelli, Parise mintájú vivókardok és vitörök. Kard- és törpengék. Perez patent T pengék. Vivókeztük-, arc- és fejevédők. Párbaj-kardok és pisztolyok. Céllovó pisztolyok és puskák.

Athletikai sportcikkek. Diszkosz, gerely suly.

A MASz. hivatalos képviselője által felülvizsgált és hitelesített sportcikkek egyedü i raktára. Téli sportcikkek: Ski, szán, korcsolya. Sportegyleteknek engedmény. Összes sportcikkekről képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küld

Kertész Tódor sportáru-üzlete

BUDAPEST IV., KRISTÓF-TÉR.
ALAPITTATOTT 1861-ben.

talán gyorskoresolyázás közben meghűlnek, és akiket oda temetnek a futás áldozatainak hekatombájába mellé? Mert a koresolyasport vezetésében a szakszervezet is benne van.

Mért nem követelik, hogy a tornaszövetséghez tartozó egyesület tagjai esúpan ütenyre fussanak? Az átkos tréninget meg az istentelen versenyeket mért nem zárják ki tagegyesületeiknél? Mert akkor az a néhány ember, aki ma az ország testnevelésének kerékkötője, egyesület nélkül maradna.

Láttnivaló, hogy a nagy fölbuzdulás esupa mülárma. Ahol a torna cégére alatt összegyűlt hatalmas szövetkezet nyeregben van, ott nincs veszély. De ha a MAC. baráti jobbot kínál régi barátjának, akkor a veszély egyszerre megjelenik. Akkor a véres kardot meg kell hurocolni a torna országában, mert az a baj fenyeget, hogy a budaiak megtalálják szeretni az innesső oldalt. Notabene a budaiak eddig is a szabadtéri sportok minden ágát üzték, anélkül, hogy a farkasréti temetőt ki kellett volna bővíteni. Az nem is baj, csak a MASz-t ne szeressék meg, mert akkor kidől a legszebb oszlopuk.

Cassandrától Nagy Erzsí hatóságilag engedélyezett jósnőig a jövőndő mondás mindig diskreditált foglalkozás volt. Amit mondunk nem is jóslás, hanem filozófia: Az élet azt tanítja, hogy minden mesterséges intézmény engedni kénytelen a természet rendjének. A „Tornaügy” bukott ügyet véd. Ők az ő beszédekben győzelmet győzelemre halmoznak, s azoközben a szabad testnevelés szép lassan fölfalja a tornaszerveződést. Tegnap az atletika még újdonság volt, ma félős ellenfél, holnap egyedüluralkodó. Tegnap a Tornaügy még erős sziget volt, ma süllyed, holnap csak szikláit lesznek kint a tengerből, hogy legyen mit elkerülni.

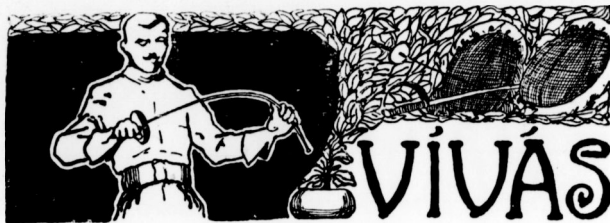
Ha figyeljük, hogy a merev tornarendszer miként enged lépésről-lépésre az atletikának, akkor látjuk, hogy ez a jövő már fél-jelen. Mi csak gyorsítani akarjuk a folyamatot, hogy hamarosan túl legyünk a változás nehézségein.

Ugyanez a változás tapasztalható Németország életében. Az a náció, amely a torna rendszerével boldogította az emberiséget, olyan tempóban tér át a szabad sportokra, amiktől a „Tornaügy” futó menten tüdőgyulladást kapnak. Az iskolai evezős-egyesületek, az iskolai uszó-egyesületek százakra mennek s folyvást szaporodnak. Másfél millió márka szerepel szabadtéri sportra a kultusz budgetben. Sportlapjaik évről-évre gyarapodnak s valamennyije a szabadtéri sportokat propagálja. Csak footballjátékos 17.000 van igazolva Németország területén. Egy magánstatisztika szerint az atletikai versenyek meghaladják a kétezeret. Az a faj, amelyik megteremtette a speciálisan germán izü testedzési rendszert, mikor látja, hogy az nehézkessé teszi, ellöki magától és átveszi okosabb nemzetek eszméit. Ahogy kisajátította Anglia ipari politikáját, úgy kisajátítja most a testnevelési politikáját is. A torna ott már az a mammut esontvá, amin az utolsó kőbaltás generáció rágódik.

Befejezzük. Mikor a mi tornaszaink az ódiság vádjá ellen panaszkodnak, akkor dicsekszenek. Az az ódiság olyanformán készül, mint a pókháló, amit ügyes mesteremberek szőnek a vadonatúj pezsgő palackjára. Hogyan lennének ódiság, mikor a torna multja Magyarországon mindössze 40–50 év; egy nemzet életében egy nap. Nem az ösők által behozott tiszteltreméltó gunya az. Nem is disztárgy, amit kegyelettel kellene megőrtanunk. S az öreik sem a dalai láma papjai, akik megközelíthetlenség.

Az atletika diadalmas jövője a tornát is belefogja vonni programjába. Nem fogja a monopóliumot az atletikára kimondani. Minden alkotásban van jó is. Magyarország jövő emberei, akiknél a szabadtéri sport olyan természetes valami lesz, mint a lélegzés, kijelölik majd a torna helyét is a testnevelés háztartásában. Ott lesz a he-

lye talán a gyöngye gyermekkar megerősítésénél, de mindenesetre a rokkantak testének ápolásánál. Mint ahogyan a kártyás ember vénségére passziánszozni kezd. De a mostani torna dalai lámái a jövő kulturképében nem kapnak helyet sehol. Ha csak rá nem veszik Magyarország anyját, hogy szüljenek olyan nemzedéket, amely örvöng a tornaterem cerszágáért és nyugtóval születik a világra. (De.)

Adatok Erdély vivástörténetéhez.

Irta: Dr. Gerentés László.

(Befejező közlemény).

Kőváry Mihály ügyvéd született Tordán, 1837-ben. Az 1600-as évek elején Tordára telepített fejedelmi nemes testőröknek (palotás hajduknak) ivadéka. Gimnázialis tanulmányait Tordán kezdte meg s Kolozsvárt fejezte be. Az érettségi vizsgálatot letetvén, a kolozsvári unitárius teológia szeminárium növendéke lön. Azután Tompa Károly ösztönzésére, ki-vel a vivóiskolában ismerkedett meg, a jogi pályára lépett. Szabad idejét Tompa Károlyval együtt egészen a vivásnak szentelte. Vivni az ötvenes évek közepe táján kezdett. Mesterei Helmerich Jakab, br. Jósika Lajos és Tompa Károly voltak. Azután Prágában képezte tovább magát.

Hírnevét a Tompa Károlyval 1862 és 63-ban jótékony célból történt szinpadí mérkőzések alapították meg. A vivás kultiválásában s a most is fennálló tornavivó-egylet létesítésében tevékenyen közreműködött. Tompa Károly 1882-ben bekövetkezett halála után a torna-vivó-egylet vivó-iskolájában a kard- és törvívás tanítását választmányi felkéréssel elvállalta. Tanítványait a szép testtartásba, a mozdulatok szabályosságába, a fegyverek helyes kezelésébe kitűnő modorral és példás türelemmel vezette be. A vivóórák leteltével pedig a lovagiasság fogalmát kapcsolatba hozva a vivással, az életből merített tapasztalatokkal, példákkal vonzóan és érdekesen magyarázta.

Férfierejének teljében, mint katona a haretéren, halt meg. 1900 december hó 17-én este a vivóiskolából hazamenve, szélhűdés érte, s néhány nap mulva anélkül, hogy öntudatát visszanyerte volna, elhunyt.

Biasini Uzoni, Helmerich, Tompa és Kőváry vivómestereknek kortára és segítője és állandó támogatója volt Erdély arisztokráciájának kimagasló és nagynevű tagja, báró Jósika Lajos, aki hosszú időn keresztül volt Erdély sportéletének és különösen a vivás sportjának érdemekben gazdag mecénása. Báró Jósika Lajos született 1807-ben. A 20-as évek elején, mint gyermek Biasinitől tanult, még mielőtt ez vivóiskoláját megnyitotta volna. Legszorgalmasabb tanítványa volt ezután is a 30-as évekig. Mint ifju Bécsben folytatta a vivást kiváló előszeretettel, úgy tekintvén ezt, mint tudományt és művészetet. Mestere Protó volt, kitől Hartl s más nevezetes vivómesterek is kiképzetésüket nyerték. Protó mint vivómester a magyar gárdánál volt alkalmazva s ezzel 1848-ban Magyarországra jött, résztvev a szabadságharcban, s mint mondják, harc közben egy dragonyosnak a fejét egy vágással kettévágtatta. Protó nem is tért többé vissza Bécsbe. Dobruskán telepedett le, megnősült, magyar leányt vevé el feleségül. Egykori tanítványához oly kedves emlékek fűztek, hogy 82 éves korában, 1856-ban is felkereste Erdélyben.

Protó után Fridrich vivóiskoláját látogatta és több iz-

Marton Alajos és Fia

BUDAPEST, IV., Koronaherceg-utca 10. sz.

Diszmut- és ezüstárak nagy raktára.
Az amerikai „Gillette”-borotva főraktára.
10 napi próbára is kapható, ára 12 kétélű késsel
bőrtokban 24 korona.

ben fölkereste Páris, Berlin s más európai városok nevezetesebb vívótermeit. Ezalatt Kolozsvárról sem feledkezett meg. Külföldön szerzett műfogásokat a kolozsvári vívóiskolában nagy hajlammal és teljes odaadással igyekezett betanítani és terjeszteni. Itthonléte alatt majdnem mindennapos látogatója volt az Uzoní, Helmerich, Tompa, Chappin, Köváry és Páska által vezetett vívóiskoláknak. Mesterek és tanítványok egyaránt tanultak a vívómesterek mesterétől. Alig akad Kolozsvárt tanult vívó a régi gárdából, aki ne köszönhetett volna sokat Jósika bárónak. Működésének tulajdoníthatni, hogy a vívóiskolák Kolozsvárt a lovagiasság eszméjének szakadatlan csesztői voltak.

A régi iskola mestereinek sorozatát Páska Zoltán, Köváry Arthur, Vermes Lajos zárják be. Páska Zoltán a Helmerich és Tompa iskolájában tanult vívni és Jósika Lajos báróval sokat gyakorolta magát. Többször felrándult Budapestre is vívó-működésekre. A múlt század utolsó éveiben néhány évig Kolozsvárt nyilvános vívóiskolát tartott, amelynek igen jó hírneve volt. Időközben a közigazgatási pályára lépett s jelenleg főszolgabíró Kolozsmegyében.

Köváry Arthur Kolozsvárt született. Mint zsenge ifju kezdte meg a vívás tanulását, s főleg a törvívásban mutatott igen szép haladást. Mestere édes atyja, Köváry Mihály volt, akinek halála után örökebe lépett, s néhány évig tanított a kolozsvári torna-vívódobban, majd a kolozsvári kereskedelmi akadémián. A vívás tanítását a múlt évben hagyta abba, mikor kolozsvári főszolgabíróvá választották.

Vermes Lajos Szabadkáról származott Kolozsvárra, ahol most is, mint egyetemi vívómester működik. Vermes Lajos mint kerékpáros és tornász, igen jó hírnevet vívott ki magának a 80-as években. Jelenleg főleg a balkán népek vívásával foglalkozik s e révén általánosan ismert sportember.

Az Olaszországból kiinduló modern kardvívó-rendszernek hazánkban való elterjedése Erdélyre is éreztette hatását. Az utolsó két évtized egyik leglelkesebb és áldozatkészebb vívója volt báró Wesselényi Miklós, a jelenlegi koronaőr. Kora gyermekidejétől kezdve pompásan forgatta a tört és kardot egyaránt. A téli hónapokat állandóan az erdélyi főurak székvárosában, Kolozsvárott töltötte, s ezen időt jórésze a vívóportnák áldozta. Az olasz vívómestereknek Budapestre történt bevonulása után Wesselényi báró is érdeklődni kezdett az olasz iskola iránt és vívótársasága számára egy téli kurzusra szerződtette a Budapesten tartózkodó Girolldini Frederico velencei vívómestert. Jobb mestert nem is választhatott volna. Azoknak, akik emlékeznek az 1896. évi milléniumi vívóversenyre, örökké előttük áll Girolldini pompás, férfias alakja. Amint először kiállt fegyverrel kezében, elegáns bársonyruhájában, hosszú szakállal, úgy nézett ki, mint egy bronzszobor. De nemesak állása volt mintaszerű. A plasztikai szépnépek legmagasabb fokán állott minden mozdulata. Tusra is rendkívül erős volt, hiszen Merignac után ő volt a törmesterverseny második helyezetteje. De talán legnagyobb volt a tanításban. A vívás pedagógiájának volt a nagymestere. A vívás technikai és elméleti részeibe kitűnően vezette be tanítványait s művészi tudással értett ahhoz, hogy miként kell átvezetni a tanítványt az iskolázásból az assaut-vívásba, hogy az minden nagyobb zökkenés nélkül történjék. E tekintetben még nem találtam hozzá hasonló mestert az olaszok közt.

Wesselényi Miklós báró választása tehát nagyon szerencsés volt, és mindenesetre arra vall, hogy a nemes báró alaposan tisztában volt a vívás minden kérdésével. Ez a választás rendkívül fontos is volt az új iskolára nézve. Az az ellenzenv, amivel a magyar vívóink az olasz iskolát fogadták, Erdélyben még fokozottabb volt. Én keresztül éltem azt az időt, amely alatt a régi magyar iskoláról áttértünk az új magyar iskolára. Jól emlékszem, hogy 1895-ben még alig voltunk egy páran, akik felismerték az új olasz iskola kiválóságát és meg akartunk tanulni. Ernesto de Biase volt Budapesten az olasz iskola első képviselője, akitől 1895. év telén a törvívást kezdtünk tanulni. Mint mester kitűnő volt.

A milléniumi verseny alatt az olasz vívás iránti ellenzenv a tetőpontra hágott. Ez nagyon természetes volt. Ama-

tőreinket akkor a mesterek vezették, akik kenyerüket feltették az olasz inváziótól. Én nem engedtem magam félrevezetni és mindent elkövettem, hogy az olaszok érdekeit támogassam. Haragudtak is reám a magyar mesterek, de én azzal nem törődhettem, mert tanulni és haladni akartam a korrall.

A milléniumi versenyen tehát győzött a tudás és igazság. Elképzelhető, hogy ha Budapesten ilyen nehezen ment keresztül a régi vívórendszerünk megváltoztatása, mely nehézségekkel járt az Erdélyben. Ha Wesselényi báró egy-egy vívók ugyan könnyen elántak volna vele. Girolldini Frederico azonban mindenkinek imponált. Tanítói és vívói tudása előtt meghajoltak a kolozsvári kardforgatók és a jég meg volt törve.

Mikor 1900. év őszén a kolozsvári egyetemre mentem az új vívórendszer tanítására, jórészt elkészített talajt találtam. A Wesselényi-féle társaságnak vívómestere lettem, és az egyetemi ifjúság, mondhatnám 95 százaléka az új vívórendszerhez csatlakozott, és az 1902. évben megalakult Kolozsvári Egyetemi Athletikai Club engem választott meg vívómesterévé.

A KEAC megalakulása óta központja lett Erdély sportéletének és főleg vívóéletének. Szébbnél-szebb vívóakadémiák, házi vívóversenyek és országos vívóversenyek egész sora bizonyítja, hogy misszióját jól és kötelességtudóan teljesíti.

Immár az egész világon elterjedt új vívórendszernek Erdélyben való meghonosítását és elterjedését első sorban tehát báró Wesselényi Miklósnak köszönhetni. A nemes báró maga is mindennap bejárt a kolozsvári egyetemi vívóterembe, 2—3 órát vívott egyfolytában az egyetemi hallgatókkal, fáradhatatlanul, mint nagynevű atyja tette. Ha lesz valaki, aki Magyarország vagy Erdély vívástörténetét megírja, annak Wesselényi Miklós báró kiváló alakjáról és nagy érdemeiről megelégedezni nem szabad.

A Fővárosi Vivó-Club jubileuma.

A Fővárosi Vivó-Club most üli fennállása 20 éves jubileumát. E jubileum ép oly zajtalan lármakerülő, előkelő izlésű, mint a klubnak egész működése. Egy jellemzőt a jubileumot, az, ami ily alkalmakor ritkaság, hogy a társ-egyletek teljes rokonszenve és bajtársi érzülete közszónti az ünnepeltet.

A klub ünnepe központjává egy nagy vívóversenyt tett. A beérkezett nevezések teljes sikert mutatnak, és semmi kétség, hogy a verseny méltó módon fog lefolyni.

A Fővárosi Vivó-Club nem zajos sikerekre törekvő verseny-klubnak alakult 20 esztendővel ezelőtt, hanem komoly, meglett tekintélyes állású férfiak állottak össze, hogy magukat a vívás nemes művészetével szórakoztassák. Évek hosszú során át, 24 évesnél fiatalabb tagot fel sem vettek, csak az elmúlt évek versenyláza alatt változtatta meg a klub oly soká élt tradícióit, hogy tagjai felvételénél kivételes esetekben a 24 év alászállt.

A Fővárosi Vivó-Club mindig egyik legfontosabb centruma volt az igazi vívóművészetnek, mindig a legnagyobb áldozatok árán is legelsőrangú mestert tartott. Így mostani mesterük Toricelli Angelo is kitűnő művész, aki a klub tagjait művészi szellemben képezi ki.

A Fővárosi Vivó-Clubnak, dacára hogy ezekre nagy súlyt nem helyezett, már régen fényes versenysikerei voltak. Egykor híres vívói közül Sátorit, Pálmait és Hochot kell főként kiemelniük. Pálmait második lett az 1899. évi versenyen. Hoch Hugó Henrik pedig 1900-ban Irányival együtt, olimpiai kiküldött volt, és a nagy világversenyen aranyérmert nyert. Később Hajdu Marcell és Sötér Gyula képviselték állandóan fényes sikerrel a klub színeit, akik egyzersmint erősebb versenyszellemet vittek az egyesületbe.

Bármely veszteségeket szenvedett is a FVC, egyes tagjai átlépése által, ez idő szerint hatalmas és erős vívó-gárda áll rendelkezésére, melynek főerősségei Sötér, Léhner és Földes dr. Az első nagy rutinjával, fényes elméleti

LOVAS GYULA vívóterme
BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 28. II. em.

Lelekismeretes tanítás urak, hölgyek és gyermekeknek.
Ez évben legnagyobbitva
Kard-, vívó- és ökölvívás, tornázás.

készültségével, és éles kombinatív eszével, elfoglaltságánál fogva, fogyatékos tréningjével is fényes sikereket ér el. A két utóbbi tökéletes olasz technikájával és mindenkor művészi akcióival a triezsi és londoni világversenyeken is általános elismerés és dicséret tárgya volt. Mellettük — lásd a nevezési listát — egész sereg fiatal erő iparkodik nyomdokukba lépni.

Különös tiszteletet és nagyrabecsülést szerez a klubnak komoly és szakavatott vezetősége, amely nemcsak tapintattal, finom izléssel, komoly sportszeretettel vezeti egyesületét, hanem az országos sportkérdésekben is, mindenkor döntő súlylyal esik a latba. *Hajós Zsigának, Sántori Ernőnek, Tedesco Lajosnak és Sötér Gyulának* szava. Az atlétikai szövetség, az olimpiai bizottság egyaránt sokat köszönhet bőles mérséklettel, nagy pártatlansággal gyakorolt buzgó működésüknek.

Összinte szívből köszöntjük a *Fővárosi Vívó-Clubot* jubileuma alkalmából. Az egész magyarsport közönség nevében kívánjuk, hogy újabb évtizedeken át éljen, gyarapodjék és virágozzék. (n.)

A FŐVÁROSI VÍVÓ-CLUB nemzetközi jubiláris versenyére a következő nevezések adták le az első nevezési zárlatig.
A *MAC*-ből Krenesey Géza, Halász Gyula, dr. Gerde, Pajzs Pál, Ambrózy Gyula, Lipesey Márton, dr. Kazár, Rády dr. Kaross, Koezy, Fay István, ifj. Leszik Károly.

A *ATC*-ből Stiller Mihály, dr. Stéger, Garay János, dr. Gonda Illés, Grünwald Béla.

A *FVC*-ből Sötér Gyula, dr. Földes, Lehner, Gyárfás, dr. Jellinek, dr. Szende Dezső, dr. Sacher, dr. Kunossi, Éber, Piek, Wiloner, Gold, Bauer, Dános, dr. Sándor, dr. Révész, Keilner, Krausz, Mandl, Guttman, Sándor I. és Kunsttatter.

A *BBTE*-ből Dumay Bertalan, Homolya István, Schön Oszkár.

A *BTC*-ből Gräber Géza.
Az *OTE*-ből Kugler Sándor.
Tóth Ferenc vívómester iskolájából: dr. Schwarz Tibor.
Vizy Ferenc vívómester iskolájából: Mészáros György, Szabó Károly, Jámbor József.
Bécsjelyről Bogen Albert, Asztalos Sándor, Pál Imre, Crebin Pál.

Szegedről Schenker Zoltán, Benedek Géza.
A *Pozsonyi VE*-ből Osváth István.
A *Kassai AC*-ből Wohlfart Nándor.
Polából Jonák Arthur sorhajózárszós.
Turinből Bonaveggi Giuseppe.

A beérkezett nevezések közül 56 esik a kardra és 18 a tőrre. A verseny 15-én d. u. 5 órakor kezdődik a tőr és kard minősítéssel. A küzdelemnek 15. és 16-án a FVC. termében, 17-én pedig a Lloyd Club helyiségében (Mária Valéria-utca 12.) folytatják le.

A MAGYAR ATHLETIKAI SZÖVETSÉG a FVC. január 15., 16. és 17-én megtartandó vívóversenyére az elnökség részéről *Gerenday György* dr.-t alelnököt, a vívószakosztály részéről pedig *Werkner Lajos* szakosztályi tagot küldte ki, aki a szabályok szerint a versenybírósg tagjaként, mint hivatalos kiküldött fog közreműködni.

AZ EURÓPA BAJNOKSÁGI EVEZŐS VERSENYEKET az idén augusztus 16-án tartják Párisban a Federation Parisien rendezése mellett.

A FRANKFURTI EVEZŐS EGYLETEK SZÖVETSÉGE minden hónapban egy evezős szakelőadást rendez. Az előadások megtartására a legkiválóbb szakférfiakat kéri fel, kiknek előadását

vetített képekkel illusztrálják. Ily előadásokat ezentúl a téli hónapokban rendszeresítik. Ime, így működik egy szövetség, mely feladata magaslatán áll.

A HAMBURGI EVEZŐS SZÖVETSÉG a túrázás fellendítésére a túraevezést is díjazza. A túradíjakat különféle osztályozás után többen is nyerhetik el. Első csoportban azok, akik a legtöbb kilométert tették meg evezve vagy kormányozva, első, második, harmadik és negyedik díj. A második csoportban díjaztatnak azon evezősök, kik evezve vagy kormányozva a leghosszabb túrát tették meg akárhány napi evezés után. I—IV. díj a csapat minden tagjának külön-külön. Harmadik csoportban azok díjaztatnak, kik egy napon (24 órán) belül a legnagyobb túrát tették meg. (I—IV. díj). Negyedik és ötödik csoportban azon túrázók díjazásáról gondoskodnak, kik túráikon hajóikban hölgyekkel, illetve 40 éven felüli evezősökkel vettek részt. Hatodik csoportban pedig I. II. és III. díj azon egyet díjaztatik, amely egyet tagjai a legtöbb kilométert tették meg. E csoportban a 8 hamburgi evezős egyet közül első a Favorite Hammonia lett 20.267,4 km.), második a „Kosmos” (11.215,8 km.), harmadik Altser Canoe Club 9.800,5 kilométer.)

A hamburgi szövetség már 1905 óta vette kezébe a túrázás ily módon való fellendítését és azt tapasztalták, hogy 1905 óta a mai időkig az eredmény 100 százalékos emelkedést mutat. Pl. a legtöbb kilométert evezett egyes evezős volt 1905-ben 731,1 km.-rel első, 1906-ban 1024,6 km., 1907-ben 1198,1 km., 1908-ban már 1556,9 km.-rel. Ajánljuk ezt a mi szövetségünk figyelmébe is ismételtten.

A KORMÁNYOS NÉLKÜLI NÉGYESEK száma meg fog szaporodni egyvel a berlini regattán. Nevezetesen a Berlin város nagy díjat, mely eddig kormányos négyesekre volt kírva, a díjat védő Berliner RC.-vel egyetértőleg a szövetség non cox számmá változtatja. Látna az angol példát, hogy igazán elsőrangú evezős csak így képezhető, tette meg ezen elhatározását. Elsőrangú angol regattán kormányos négyesversenyszám nem is szerepel.

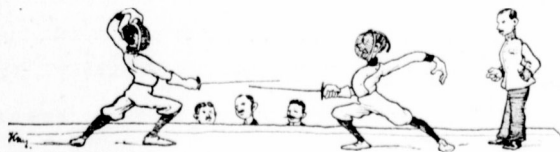
A NEMET TÚRAEVEZÉS megkönnyítésére egy térképpel jól felszerelt mű készül dr. Rupert (Hamburg) szerkesztésében. E mű munkálatai most vannak folyamatban s hogy az tökéletes legyen, kérdőíveket bocsátott ki az evezősökhöz és egyletekhez, hogy ezek adatait is beilleszthesse munkájába. E kérdőpontok között szerepelnek: Milyen erős a víz folyása? Egy klinker négyes usztatva egy óra alatt mennyi utat tehet meg (maximum-minimum) örvények, forgók, sarkantyúk, zátonyok, feltöltések, szabályozási művek, egyéb figyelemztetések. Hogyan kerülhetők ki legelőszérűben a víz azon akadályai? Az év minden szakában fennállanak-e? Hol a legjobb kikötni? Éjelezni; olcsó vendéglők és szállások. Milyen speciális térképek a legjobbak, kell-e vezetni is? Az egyes kikötőhelyeknek mik a legközelebbi vasuti és hajóállomásai stb. Ily turakönyvre igazán nekünk is nagy szükségünk volna. A szövetségünk gondjába ajánljuk.

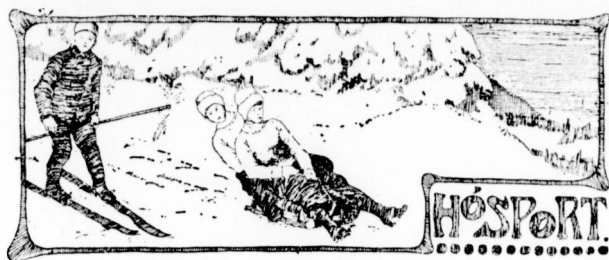
=SPORT LÁBBELI=
KÜLÖNLEGESSEGEK.

-TENIS,AUTO,SPORT-CZÍPÖK
CHASALLA-SANDALOK,
≡LÁBSZÁR VÉDŐK,≡
≡LOVAGLÓ-CSIZMÁK,≡
≡VADÁSZ-CZÍPÖK.≡

GERŐ ADOLF
KOSSUTH-LAJOS UTCA 4.
FÖHERCZEG UDV. SZÁLLÍTÓ.≡
KIVÁNATRA ÁRJEGYZÉK BÉRMENTVE.

A CHASALLA JEGYÜ
=CZÍPÖNEMŰEK EGYEDÜL ELÁRUSÍTÓJA.

Karácsony a Mátrában.

Vadregényes Mátrahegység! Téged ne keressenek fel télen ifjaink! A karácsonyt hol lehetne méltóbban ünnepelni? Hatalmas szálerdők alkotta rengetegekben a fák ágai a rájuk rakodott hó sulya alatt a földig hajolnak és az azurkék égből lefénylő nap a fákra, sziklákra, egyszerűen minden teremtet alkotta tárgyra rakodott csillogó zuzmarárról verődik vissza. Oda menjetek sielők, ott élvezitek igazán a szép és hosszú lefutásokat, midőn lábszánjaitok orra porozva hasítja a fehér hólepet, mely a hegyeknek télen oly lágy körvonalakat kölcsönöz.

Fodor Károly és Berán Nándor társaim és jó magam már rég kíváncsiak voltunk arra, hogy milyen is lehet a Mátra télen, az a Mátra, melyet nyárról jól ismertünk, melyet tavaszszal össze-vissza jártunk. 1908 december 25-én rohogott velünk a gőzmasina Gyöngyösre, honnan már per pedes, a hosszú lábszánokat összecsatolva és puská módjára vállunkra vetve d. u. 1 órakor Mátrafüred felé tartottunk. A 340 m. magasságban fekvő Mátrafürednél jelentkeztek az első nagyobb hófoltok, de még sielésre alkalmas összefüggő egészet nem képeztek. Aznap délután a Parádra átvetett t. h. közut legmagasabb pontján (724 m.) épült remefalai kaparóház volt, melyben az említett hegyvidék kultiválására alakult Mátraegylet egy szobát rendezett le az itt megforduló turisták részére. A Gyökekes forrás érintésével érkezünk ide, hol igen szíves fogadtatásban részesültünk, a MTE-nek az ünnepeket szintén itt eltöltő három más tagjával együtt. Itt már mindent kb. 25 cm-es hóréteg takart.

Másnap 26-án reggel 8 órakor sieinket már a ház küszöbén felesatolva, egy óra alatt a Szent László-forrás és Jávoros mellett felsiettünk a Mátra legmagasabb csúcsára, az 1012 m. magas Kékesre. Éppen most kezdett oszladozni az eddig mindent elfedő ködtenger és a reggeli nap arany sugarai éppen csak hogy érték a 20 m. magas kilátótornyot, melyet a Mátraegyesület ide emeltetett. A sieket leoldva felszaladtunk a toronyba. A hullámzó ködtengerből csak a magasabb ormok emelkedtek ki. A Nagygalya, Szittnya, Szepes-Gömöri hegyek és az Alacsony-Mátra látszottak, míg a Magastátra felhők mögé bujva inkább csak sejtethető volt. A Kékesről a Mátra főgerincét kelet felé a 899 m. magas Saskőn át a Disznókőig követtük. A köd az északi oldalon most teljesen fölszállott és a regényes Ilonavölgy végig látható lőn, végében Parád fürdővel. Ugyanazon uton a Kékestetőre visszatérve mégegyszer gyönyörködtünk a most már majdnem teljesen tiszta kilátásban és rövid falatozás után, egy negyedóra alatt lesiklottunk szállásunkhoz. De miután még korán volt és másnap utunk egy részét ismerni akartuk, tehát az u. n. Székely István-utat egész a Csőrhegy aljáig követtük, honnan visszatérve a kaparóháznál d. u. 4 órakor talpainkat véglegesen lecsatoltuk. Vidám poharazással töltöttük el a szép nap estjét és hangos dana verte fel még késő éjjel is a csendes környéket.

Következő napon reggel elbucuszva a derék utkaparó családától, 7 óra 30 perckor utarakeltünk a Csőrhegy felé, melynek meredek oldalában fásasztó kapaszkodással értük el a Mátrának innen északnyugat felé huzódó gerincét, melyet jó ideig követni szándékoztunk.

A nap sugarai át-áttörték a felszálló ködöt és déli irányban a havas táj felett lebegő szép szivárvány kárpótolta fáradságunkat. A Csőrhegy tetejétől (725 m.) kezdve gyönyörű erdei utakon és állandóan a gerincmagasságot követve vezet az ut a Bagolytetőn, Vészverés (694 m.), Lá-pafő és Nagylipeten át a 833 m. magas Mogyorósrórnáig. Az erdő zuzmarás fái összeborulnak, a széles és mély hóborította erdei utat a kék ég visszfénye lilaszínű, misztikus felhomálylyal telíti. Ily közel a fővároshoz, így szép téli erdei részleteket a budapesti sielők összességének ismerni kellene és 1908-at kell írunk, hogy felfedezzék e szép hegyeket (már mint téli túratérületet). De ott feljebb, mintha világosodna, a nap arany sugarai akadály nélkül hatolnak az erdőbe, ott tisztának kell lennie.

A Nagygalya 963 m. magas platójával kezdődik azonban az igazi siterrenum. Nagy kiterjedésű fensík a behavazott Samassa menedékháznál, minden irányban szabad, gyönyörű kilátással nagyon megérdemli a csekély fáradságot, melylyel a feljövétel egybe van kötve. Tovább kelet felé a Piskésten (942 m.) mindig tisztásokon síkban, lejtnek az ördögös fatalpák. Eredeti célunk eleinte a Mátrabérc és Ágasvár sziklás gerincvonulata volt, de midőn az említett gerincerész rozsdabarna, sziklás déli oldalát összehasonlítottuk a délnék huzódó hegyek szűzféhr havas északi oldalával, győzött bennünk a sifutó és nekivágtunk az utóbbiaknak. A lehető legideálisabb hóban föl és le és újra föl és le, mindig fátlán, sima hegyoldalokban, melyeknek különféle meredekségű lejtői a sielésre látszólag teremte lenni. Csak annyit mondhatok, hogy a Vicsa, Oszicsinszki hegy, Rothat bérc, Somhegy (774 m.) és Hegyeshegy (707 m.) és az ezek által bezárt fensíkszerű katlannál pompásabb siterületet a főváros közelében keresve sem lehet találni. A 748 m.-es Óvár oldalában volt az utolsó lefutó.

A Békástavi tanyánál már lekerültek a siek a lábáról, melyekhez két napig csatolva voltak. A vendégszerető tanyán eltöltött másfél órai pihenő és falatozás után szinte szokatlan volt siek nélkül végig vándorolni a Hasznosi völgy befagyott patakja mentén. A Hasznosi vár romjai alól visszafordulva még egyszer elbucusztunk a havas Mátrától, melynek hegyei most le egészen a mély völgyekig vastag, fehér lepellel borítvák.

Aztán sötét lett, nem látszott semmi és csendesen kopogott három alak a pásztói ut fagyos rögein lassan hazafelé a téli éjszakában.

Horn K. Lajos.

Hírek.

PILIS KÖRÜL. Komarnicki Gyula és Roman január 1-én igen kedvező hóviszonyok mellett megkerülték a Pilist. Tínnél indultak el s 2 és fél óra alatt már a Mexicói vadászhatárnál voltak, innen a Dobogókőre sieltek, melynek így ők voltak ezidén első si látogatói és a Peresbércen át ereszkedtek le Pilis-csúcsára.

GSZTERVA. (1984 m.) A Magas-Tátra e nyáron annyira felkeresett hegyét Vigyázó János, az ETE. tagja sível kereste fel január 3-án. Vigyázó tulajdonképpen nagyobb si-turákat akart tenni a Magas-Tátrának különösen keleti részén a Bélai Mészalpokban, de ez részint a rossz hóviszonyok, részint más körülmények miatt nem vált kivihetővé.

PRISZLOP ÉS GUTIN. A Keleti Kárpátok sielésre kiválóan alkalmas hegyei közül e kettőt mult év december havában Horváth Kálmán bejárta. Hasonlóképpen tett kisebb turákat is, mindannyit Akna Sugatag körül, mely minden kirándulásnak a Visó völgyében a legmegfelelőbb kirándulási pontja.

SI-TURÁK. A turasielés fővárosunk környékén alig van valamilyen kifejlesztve, aminek jórészt oka az, hogy sielőnk nem igen tudja, hogy hova menjenek, hol találhatnak alkalmas te-repre. A Budapesti Egyetemi Turista Egylet több tagja célul tűzte ki, hogy még azokat a hegyeket is felkeressék, ahol eddig sível nem járt senki sem s így szolgálják a si-sport és sielők érdekeit.

TÉLI SPORT

TÁTRALOMNICZON

Kitűnő sport és jégpályák. Elsőrangú szálloda. Kitűnő konyha.
Teljes ellátás lakással 13 korona naponta.

Felvilágosítással szívesen szolgál

**A fürdőigazgatóság
Gundel Károly
igazgató.**

Turáikról már több alkalommal beszámoltunk, most ismét két újabb tura jutott tudomásunkra: január 3-án ötven a következő utat tették meg: Pomáz—Kartalja—Nagyesikóvár—Büki pusztá—Sikárosi erdőszlak—Salabasinai kut—Margitliget. Különös érdekessége a turának annyiban van, hogy a Nagyesikóvár főméről van a leghosszabb lefutó a főváros közvetlen környékén, mert ezen egészen a sikárosi erdőszlakig lehet lefutni. Január 10-én Zebegény—Mária-Nosztra—Nagy Galla—Galla pusztá—Alsó Csikóhegy déli gerincén az öreg Damásdi völgybe és innen Szob érintésével Zebegénybe. E turán hatan vettek részt.

DAVOSI ÉLET. Közép-Európának egyik legmodernebb téli sporttelepén: Davosban már teljesen kibontakozott a sí-, szánkó- és koresolyaélet. Amint Bartuniek főhadnagy, lapunk tudósítója, írja, a sí-ugrás gyakorlására egy remek sí ugrópálya készült és január 3-án a Davos Ski Club nagyobb szabású versenyt rendezett klubtagok részére: volt távlatú, szépségverseny, klasszikus futás, ugrás, hölgyverseny és gyermekverseny. Hatalmasan mozgalmas élet lüktet a szánkópályákon, különösen a bobbpályákon. Az új versenypálya még nov.-ben nyílt meg azonban versenyt rajta még nem tartottak, mert a hó nem elég magas még arra,

Tátralomnicz

K. Császár Géza am. fel.

1. 4500 m. bobbpálya startjánál (Hosszu István, Dalmady Márta, Beretvás Lola és társalkodónője, Cornidesz. 2. Szánkón a starthoz. 3. Az első emelt kőfal forduló. 4. Bob ut az erdőben. 5. Cséry Katica és Mannó Xandy bobon 6. Éles forduló az erdőből kijövet.

A Galla általában nem sielésre alkalmas terület, mert sok benne a fa, lefutója is kevés van — igen szép azonban a déli gerincen az öreg Damásdi völgybe levezető részlet. Január 17-én rendezte a Magyar Sí Klub első egyetemes turakirándulását fővárosunk környékén a Nagy-Szénásra. Vezető dr. Schwicker Richárd. Találkozás a Hűvösvölgyben reggel 8 órakor a Balázs-féle vendéglőben innen át Nagy-Kovácsiba s fel a Szénásra. Visszatérés vagy ugyanazon uton, vagy le Vörösvárra, esetleg Solymárra.

hogy a kanyarulatok magas védőbástyáit ki lehetett volna építeni. Ép ezért a pálya kissé veszélyes; a tréning alatt már több esés fordult elő, de csak könnyebb sebesülésekkel végződött. Január 1-én volt már sceleton-verseny, 4-én pedig baby-bobverseny (kétüléses bób), melynek győztese az „N-210” nevű angol babybob, 2-ik Preussen II., 3-ik a „Kis Előre” magyar babybob, kormányosa Satzger Pál. December 29-én a schatzalpi régi szánkópályán tologás-verseny (azaz ródli) volt, melynél 100-nál több

szán startolt. Győztesek a svájciak voltak. A Klosters melletti bobversenypályán január 8-án lesz az első bobverseny.

GLIONI LEVÉL. Kisfaludy Árpád, a BTC. egykori kitűnő fedezetjátékosa, ki a telet jelenleg Genf mellett Glionban tölti, rendkívüli érdekes ismertetést küldött lapunknak az ottani sportéletéről, amely annál inkább tarthat számot figyelemre, mert mint egy tükörképe a svájci modern téli sportéletnek.

„Glion, ahol most lakom, Territet fölött körülbelül 600 m.nyi magasságban van. Az egész egy kisebb-nagyobb szállodák-ból álló telep; a publikum főszórakozása és napi elfoglaltsága abból áll, hogy felmegy fogaskerekével az 1000 m. magasán fekvő Cauxba, illetve a 200 m.-rel még feljebb levő Cret d'y Bau-hoz, honnan nagyszerű szánut vezet le Cauxon és Glionon keresztül Territetbe és ezt az óriási szerpentin alaku pályát naponta 10–12-szer végigszánkazzák. Jó magam inkább a sielést választottam s naponta 3–4 órát töltök kint a havon. Igazi jó sielő kevés van, azok is annyira szétszórtnak barangolnak ezen az ideális területen, hogy tőlük ellesni valami fogást így igen bajos. A napokban azonban ráakadtam egy helyre, ahol, úgy látszik, egynehány rendszeresen tanul, vagy kik tudnak is, ugrani is szoknak. Az ugrópálya körülbelül 35 fokos lejtő. Jól kell tudni a Krisztianát, s a Telemarkot, mert másként leszalad az ember a 200 m.-rel lejjebb fekvő Les-Avantiba.

Érdekes, hogy csaknem minden itt levő angol megpróbálkozik a sivel, de másodszor már igen kevés veszi fel, mert igen nehéz sportnak találják arra, hogy ok, kik maximum két hétre jönnek, azzal szórakozzanak. Itt általában nem a Huitfeld kötést használják, hanem a talpkötéseket (Sohlenkappenbindung).”

Versenytréning.

Írta: C. M. Daniels

Fordította: Donáth Leó.

Nagyon valószínű, hogy nincs két uszó sem, aki egyformán készülne elő egy versenyre és egészen bizonyos, hogy a legtöbbnek nem is szabadna egyformán trenírozni. Egynehány általánosság kivételével, nem lehet szilárd szabályokat megállapítani, mindenkinek ugyszólván tapasztalat révén kell rájönni arra, hogy rá nézve mi a legelőnyösebb. Van versenyző, aki olyan munka után jó formába, amely mást viszont rövid idő alatt teljesen letörne, néhányá megint olyan ételnek veszi hasznát, mely másoknak teljesen alkalmatlan volna. Merném mondani, hogy az egész idiosyncrasia kérdése.

Az ételre való tekintettel azt hiszem, hogy vegyes diéta, mérsékelt mennyiségű hús és sok friss főzelék és érett gyümölcs mindenkinek ajánlható. A mai kor diétetikusi arra a végkövetkeztetésre jutottak, hogy a hús nem szükséges a trenírozó atlétának és az én tapasztalatom az volt, hogy zsíros, tápláló ételnek az uszásra nézve a legelőnyösebbek. A húsról azt mondják, hogy erőt ad, de még sem növeli a súlyt, de annak a versenyzőnek, aki a vízben dolgozik, nem kell finom izomzatnak lenni, sokkal jobb eredményt fog felmutatni, ha néhány kilóval súlyosabb a normálisnál. A hájfelesleg növeli az uszásbeli energiát, a hideggel szemben áthatatlanná és érzéketlenebbé tesz és megadja azt a mondhatnám tartalékos

erélyt, mely oly gyakran elhatározó tényező egy zárt és árnyalatokban eldőlő versenyben. Elég nagy választékkal lehet tehát enni és csak a kifejezetten nehezen emészthető ételek kerülendők, u. m. tortafélék, disznó- és borjúhús, homár stb.; bár a treníng elején ezeket is lehet minden hátrányos következmény nélkül enni, csak jól megemésztendők. A lassu evés és az étel alapos megrágása az egészséges emésztés nagy titka. A verseny előtti két héten, mindazonáltal legyen az uszó óvatos és nagyon gondos étellei és italai megválasztásában. A jeges víztől nagyon tartózkodjunk, mint az emésztésre nézve hátrányos italtól, amennyiben azt erősen késlelteti a gyomor hőmérsékletének alászállítása által. Azért vagy egyáltalán ne, vagy pedig igen mértéktelenül igyuk treníngünkön keresztül és kakaónak, tej és mérsékelt hőfoku víznek előny adandó; szeszes ital a lehető legminimálisabb mennyiségben engedhető csak meg. Az étkezések között jól sürt vagy forrásvíz ajánlható leginkább. Kávé, tea, mérget tartalmazó élvezeti cikkek és izgató szerek teljesen mellőzendők treníng alatt és a dohányszárról feltétlenül le kell mondani.

Még egy igen fontos kérdést szeretnék tisztázni és aztán áttérni a végezendő munka mennyiségére. Ne vegyünk el semmit az álmunkból. Az alvás a természet nagy gyógyszer, mindenféle bajra és betegségre; azon eszköze ez, melyvel ismét megtölti az erő és energia napközben kimerülő battriáit. Ha jó kondícióban akarunk lenni, akkor elég időt kell neki engednünk, hogy áldásos munkáját elvégezhesse. Sok alvás elengedhetetlenül szükséges a trenírozó atlétának; egy éjjel legkevesebb nyolc órára van szüksége. Soká fennmaradni még akkor is igen hátrányos, ha nyolc vagy tíz órát alszik pótlólag az ember; az éjjel előtti órák álma a legidősebb és az óra 10 óra 30 percnél többet sohasé mutasson lefekvésünkkor.

Ami a végezendő munkát illeti, ugy igen sok függ a távtól, melyre dolgozunk, az időtől, mely rendelkezésünkre áll és az uszó szervezetétől. Hosszútávuszonának több időre van szüksége, mint egy sprinternek, erősebb szervezet több munkát enged meg, mint a gyenge és az a különbség, hogy egy vagy három hónapunk van-e a treníngre, is rengetegül befolyásolja a treníng beosztását. Semmi esetre sem szabad azonban egy hónapnál kevesebb időt rászánunk.

A tapasztalat tényleg az egyedüli eredményt elérő tanító; minden embernek kell kidolgozni a saját rendszerét, vagy pedig a trénerének kell ezt helyette megtenni. A kezdőnek azonban itt adhatók néhány utasítást, melyek sok esetben kielégítőnek bizonyultak és így ajánlhatom őket míg másoknak is. Szolgáltatni tehetnek addig is, amíg személyes rendszer nincs kidolgozva.

A legtöbb kezdő, akár a versenytől való „druck“, akár járatlanságuk folytán treníngidejüket két vagy három hétre korlátozzák, ugy hogy én sem akarom egy hónapnál hosszabb időre kiterjeszteni, de hosszabb időszakot tanácsolnék, ha ez csak valahogy is lehetséges.

Az első hetet szenteljük annak, hogy a test általános kondícióját, állapotát javítsuk és lehetőleg kifogástalanná tegyük; e célnak minden egészséges testgyakorlás megfelel. Mindig szem előtt kell azonban tartani, hogy az uszásnál az izmok lágyak és hajlékonyak legyenek, ugy hogy minden olyan munka, mely megkeményítheti őket, ártalmas a gyorsaságra nézve. Futás, nehéz súlyzók emelgetése, birkózás és más hasonló sportok tehát nem ajánlatosak. Naponkénti uszás az első héten jó hatással van, bár nem lényeges. Ha minden nap uszunk, ugy csak rövid, könnyű távokon, (ötven és száz yardon) dolgozzunk, lassan, gondosan áthúzva a tempókat, hogy formába jöjjünk.

A második héten a szárazföldi gyakorlatok ideje rövidíthetők meg és az uszások távja viszont legyen hosszabb. Csak a tempó, a kar- és lábmozdulat tökéletesítése révén lehet fejlődni és e tökéletesítés sprint közben nem történhetik meg; a hibák nyomatosakká, megszokottakká válnának a gyors, kimerítő munka következtében. Könnyű, gondos uszások kelle-

Jelvények, plakettek, érmek, tiszteletdíjak

izléses és olcsó kivitelben

FABRI I. és társa Ferenciek-tere 2. sz., Király-bazár.

Budapest székesfőváros szerződötteti
a Magyar Athletikai Szövetség
a Magyar Athletikai Club □ □
és több előkelő egyesület szállítója

nek a tempó javítására, a táv fokozatos növelésével és arra is ügyeljünk, hogy lehetőleg mindig legyen valaki, aki a munkát ellenőrzi, megbíralja és tanácsokat ad a javításra nézve.

Shell dr.*) csak heti három uszást javasol tréning közben és véleményét azért említem meg, mert igen sok időt és tanulmányt szentelt e kérdésnek, de meg kell jegyeznem, hogy szerény véleményem eltér az ő álláspontjától és azt hiszem, hogy heti egy nap utántig elég ha pihenünk.

A második hét első napján leuszandó táv kétszáz yard, mely napról-napra körülbelül ötven yarddal növelendő, az utolsó napra tehát $\frac{1}{4}$ angol mértföld jusson, már időre; nem rekordkísérletre lehetett iramban, hanem 440 yard jó, erőyes tempóban. Tényleg, azt hiszem különben, hogy minden egyes uszást kellene méríteni tréning közben, akár kényelmesen, akár erőlködve uszik az ember. Ez megmondja nekünk, hogy iramunk mennyire egyenletes és lassanként jó ítélőbírái leszünk iramunknak. Ismertem egy pár bajnokuszót, akik annyira hozzászórtak az időméréshez, hogy uszás közben tudták volna mérni az idejüket, annyira ismerték magukat és annyira tisztában voltak az iram erejével, melylyel usztak és a belőle következő sebességgel, hogy versenyben tudták, hányadán vannak és hogy mikor kell a gyorsaságot fokozni vagy csökkenteni. Ez azonban csak igen sok gyakorlat után jön meg, mert meg kell jegyezni, ugyszólván minden egyes tréningbeli uszás időbeli eredményét.

A harmadik héten már csak vízi-munka osztassék be, az uszó menjen naponként váltakozva rövid sprintekre és hosszabb távokra. Ha a verseny 220 yard vagy annál még rövidebb távú, akkor uszunk 300 yard körül az egyik, és 50—100 yardot a másik napon. Ha a verseny távja 440 yard, akkor a negyed angol mértföld váltogatandó sprintekkel; ha a verseny távja még hosszabb, akkor fokozatosan meghosszabbítandó a táv 600, 750 és 880 yardra, ha fél ang. mértföldről van szó, 880, 1320 és 1760 yardra, ha egy ang. mértföldre trenirozunk. Ha a távokat uszunk, úgy egyenletes, jó, nyugodt tempót kell lehetőleg végig kibírni. Ne haladjunk versenysebességgel, mert egyelőre még a forma tökéletesítésére a célunk, de elég gyorsan arra, hogy a kemény munkát megszokjuk és — időre. A hosszabb távok végén *solase* sprinteljünk tréning közben — ártalmas. Elég rossz, hogy versenyen ki kell tenni a szívet ennek a borzasztó megerőltetésnek. Próbáljuk meg az egyenletes tempónak lehetőleg végig való kibírását.

Az utolsó hét első napján uszunk időre a teljes távon, bármilyen legyen is az és uszunk ugyanolyan erőfeszítéssel, mintha versenyben volnánk. A második napon könnyű távot vegyünk, legfeljebb 200 yardig, a harmadikon 25 yardos sprint és a versenyt megelőző nap feltétlen nyugalom.

Sprintversenyekre való tréningben nem baj, ha hetenként kétszer uszunk is erősen időre a tréning korszaka alatt. És természetesen, ha két havi tréninget engedhetünk magunknak, akkor a rendszeri ehhez képest némileg módosítani kell. Két hónapra a hetenkénti munka megkettőzése lesz megfelelő, azon kivétellel, hogy a távok hosszúságának a növelésénél a fokozatosság még jobban betartandó.

Befejezésül még a tréning hygienikus részleteinek néhány szót szentelve, megállapíthatom, hogy a túlmeleg és gőzkamrákban való tartózkodás ugyanolyan káros, mint általában szokásos, ha az uszók gőzfürdőbe kerülnek. A hőség három vagy négy percre, főként a gőzkamrában, utántig elég, hogy a pórusokat megtisztítsa, több már gyengít. A meleg kamrában vagy forró vízben felőröklig üldölgéni, mint sok trenirozó uszó megteszi, halála a formának és fürgeségnek.

A langyos vízben való hosszas tartózkodás, lézengés és álldogálás szintén sok bajnak, sőt betegségnek okozói. Ezt

megjegyezve, tegyük elvünkkel, hogy szorítkozzunk legfeljebb öt perenyi gőzre, aztán egy kis lubickolás, erőteljes ledörzölés, amint elhagyjuk a vizet és ha még maradunk a fürdőben, egy jó meleg fürdőköpeny és papucsok.

Nagyon helyes dolog a fülekbe gyapotot vagy vattát dugni, ha vízbe megyünk és azt szárazzal feleselrlni, ha kijövünk. A száraz vatta felszívja az összes nedvességet és megelőzi a fülbajt, mely gondtalan uszók nálánál előfordul.

A télen keresztül igen gondosan szárítsuk meg a haját és látsuk le jól a testet, mielőtt elhagyjuk a fürdőépületet. A túlfűtött fürdőből a külső dermesztő atmoszférába, különösen nedves hajjal való kimenetel elegendő ahhoz, hogy a leg-erősebbnél is tüdőgyulladást okozzon.

A verseny napján ne kövessük el azt a tévedést, melyet a legtöbb atléta helyesnek tartva, megtesz: ne változtassuk meg összes szokásainkat. Annyira rabjai vagyunk a szokásainknak, hogy a legesekélyebb változás is bánt bennünket. Tartsuk be mindennapi életünk folyását, lehetőleg a verseny napján is; ha kávét és sültet reggelizünk rendesen, úgy ne változtassuk ezt át teára és tojásokra, bár természetesen, ha a verseny három órákor van és rendszeren kétféle szokunk derekasan bebedelni, akkor ez a tanács nem veendő szószereint. Higgadtan, meggondoltan együnk, mértékletesen, még akkor is, ha 3—4 órai időnk van az emésztésre. De mindenekelőtt foglalkoztassuk szellemünket mással, igyekezzünk azt a versenytől elterelni, tartsuk azt frissen és ne aggódjunk, szorongjunk, „drukkoljunk“ a verseny kimenetelére miatt. A „druck“ több energiát fogyaszt, mint a legkeményebb fizikai munka.

Hírek.

A MUE. 100 YARDOS HÁZIBAJNOKA a védő Hégyes Jenő lett múlt vasárnap 1 $\frac{1}{2}$ m.-el 1 p. 04 mp. alatt, (tavaly 1 p. 00,4 mp.), mely idő egyrészt a küzdelem hiányát, másrészt Hégyes visszament formáját igazolja. Második Rieckert József, harmadik Apór Emil.

A MUSZ. HARMADIK RENDES FÖZGYÜLESE alkalmasint február folyamán fog megtartatni, amely a kalommal tisztujítás is lesz.

A PÁRISI KARÁCSONY-SERLEGET* a tavalyi díszkvalifikált győztes Gérard Meiser francia bajnok nyerte a nyílt Szajnában kb. 180 m.-es távon 2 p. 09,2 mp. alatt. A dermesztő hideg vízbe az indító szavára a 18 nevezett közül 6 ugrott, 2. Garagnani (Olaszorsz.) 2 p. 34,2 mp. 3. André dr. lett.

ROBINSON MELLUSZO VILÁGREKORDJÁT ELEGADTAK! Ismeretes az a nagyszerű küzdelem, mely az angol 200 yardos mel.uszás-rekordja körül lefolyt, 1904. okt. 14-én W. W. Robinson 2 p. 47 mp.-el rekordot állított fel, hogy aztán következő évben visszavonuljon a sporttól. Tavaly az olimpiád ismét munkára ösztöklélte a világrekorder ambícióját és újból tréningbe állt. Közben Fabinyi 2 p. 45,4 mp.-es rekordjával megdöntötte világrekordját (1907. IX. 27.) és tavaly (1908. VIII. 15.) Toldi Fabinyi eredményét is beállította. Robinson a világbajnokságban tudvalevően Holman-en kívül mindenkit megverve, második lett és az olimpiád után ismét visszavonult. Holman azonban alig 2 héttel utóbb Exeterben (1908. VII. 30.) 2 p. 45 mp.-el nevéhez fűzte a világrekord díszöségét, mely az elpusztíthatatlan Robinsont ismét erőfeszítésre ösztöklélte, annyival is inkább, hogy Baronyi 1908. aug. 23-án 2 p. 41,8 mp.-es ismét a magyar uszósportnak szerezte meg a világrekorderi babérokat. Seacombe-ban (Liverpool.) 1908. nov. 11-én 2 p. 41,4 mp.-re uszott Robinson, ezzel a szemképrázatos eredményvel 38 esztendő korában leve meg a világsportot, mely szinte kétkelő fejesoválással fogadta azt, olyannyira, hogy az ASA. John C. Hurd titkár elnöke alatt bizottságot küldött ki, mely — mint a lehető legkompetensebb értesülés alapján írhatjuk, — a rekordot mint szabályszerűt fogadta el.

USZÓSPORTUNK 1908-BAN című cikksorozatunk folytatása technikai okokból jövő számunkra maradt.

ATUSNÁDFÜRDŐI SPORTELEP hivatalosan bejelentette a Szövetségnek, hogy a jelen év folyamán nagyszabású uszóversenyeket szándékozik rendezni.

BUDAPESTEN ÁT fog óriási propaganda-uszóversenyt rendezni augusztusban a BEAC., alkalmasint a távbajnoksággal kapcsolatosan; ennek keretében kontemplálva van junior, oldboy, csapat és titkos hendikepverseny. Mondani sem kell, hogy kiváló főiskolai egyesületünk ezzel mily mérhetetlenül hasznos munkát végezze az uszás népszerűsítésére és propagálására körül.

SCHIELE OSCAR, a németek legjobb uszója, aki most néhány heti rövid pihenőt tart, az elmúlt évben nyolcszázötven első

Jogi és politikai szigorlatokra, alap- és államvizsgákra és az ügyvédi vizsgákra kiváló sikerrel garancia mellett készít elő

Dr. Kállay Zoltán

jogi szemináriuma

Budapest, IV., Magyar-utca 3. szám.

Nem tévesztendő össze hasonló intézetekkel!

* Egy amerikai uszószafttekintély.

* Múlt heti számunkból anyagtorlódás miatt kimaradt.

díjat nyert, 61-et egyéni és 18-at csapatversenyben ugyyszólván az uszás minden ágában és pedig mell, hát, oldal, rövid, közép, hosszútáv- és távuszásban, amit kétségkívül kevés versenyző csinálna utána, tekintve, hogy mindegyikben kb. Németország legjobb uszója (háton pl. Bieberstein világbajnokot verte le) és nemzetközi viszonylatokban is elsőrangú.

MISS KELLERMANN bucsut mondott a távuszásnak és amerikai tartózkodása alkalmával — melyről annak idején hírt is adtunk — az élményeinek egy new-yorki vaudeville-színházban léptetik fel, ahol egy mesterséges medencében tomboló tetszés közepette végez műugrógyakorlatokat az ideális, klasszikus termetű uszöhölgy.

MAGDEBURGER SCHWIMM-CLUB rendezte február 24-én, mint írtuk, idén az első német nemzetközi versenyt a következő főbb számokkal: főverseny mellúszás 150 m. (tiszteletdíj), gyorsúszás 100 m. (bajn. kiz. tiszteletdíj) egyéni összetett (uszás, ugrás, buvárkodás) verseny (vándordíj), főversenyhátúszás 150 m. (tiszteletdíj), staféta 3×50 m. (tetsz. sz. bajn. kiz., vándordíj), főversenystaféta 3×100 m. (tetsz. sz.), városdíj 100 m. (3-szor nyerendő, aranyérem, védő Gubener) magdeburgi nagy staféta 5×100 m. főverseny 200 m. (aranyérem) állandíjstaféta 4×50 m. (vegyes). Összesen 34 szám van, érdeklődőknek szívesen szolgálnak a teljes kiírással. Zárlat január 29-én (Fr. Breitung, Magdeburg, Arndstr. 51.)

MJZSA GYULA a SKANDINÁV ÉSZAKI JÁTEKON, A magyar olimpiai bizottság elnöke, mint értesülünk, kiutazik a Stockholmban tartandó északi játékokra. Az ünnepségek február 6-án kezdődnek s 14-én fejeződnek be. A legérdekesebb szám 7-én kerül eldöntésre s ez a műkorcsolyázás világbajnoksága.

BUDAPESTI KORCSOLYÁZÓ-EGYELET vasárnap délelőtt rendezte ifjúsági korcsolyázó versenyét. A verseny legérdekesebb száma az 1000 méteres hendikep volt.

Részletes eredmény:

500 méter. (12 éven aluliaknak): 1. Dömötör István, 2. Ullmann Ferenc, 3. Szilágyi Lajos.

1000 méteres hendikep. (20 éven aluliaknak): 1. Méray-Herváth Endre 70 m. előny. Idő: 1 p. 57 mp. 2. Balogh János 100 méter előny. 3. Minkus Imre 150 m. e. Komácssy Edét 100 m. e., keresztés miatt dikvalifikáltak (mint első).

Pink műverseny. (12 éven aluliaknak): 1. Preisz Tibor, 2. Schulz Imre, 3. Geist Gáspár.

Leányok műverseny. (12 éven aluliaknak): 1. Vezsenyi Margit, 2. Perényi Edit, 3. Szegvári Lili.

A MAGYAR KORCSOLYÁZÓ BAJNOKSÁGOK nevezési zárata vasárnap este 8 órakor volt. Neveztek:

Gyorskorcsolyázás: Manno Miltiades BKE., Wampetich Imre BKE., dr. Gyurmán Dezső BBTE., Horner Andor BBTE., Szabeny Antal BBTE., Virág Ferenc BKE., Haraszthy Lajos BKE., Schiek László BKE. A párok összesorsolása az új versenyszabályok értelmében csak a verseny startja előtt egy órával lesz.

Műkorcsolyázásra: Kronberger Lilly BKE., Szende Andor BKE.

AZ OSZTRÁK MŰKORCSOLYÁZÁS bajnokságot ma rendezte a Training Eischel sajt pályáján. A bajnoksággal egyidejűleg rendezett junior műkorcsolyázó versenyen a magyarok részéről Szollás (BKE.) és Farkas (BKE.) vettek részt, de csak a 2-ik, illetve 4-ik helyet tudták elfoglalni.

Részletes eredmény:

Osztályok szövetségi műkorcsolyázási bajnokság: 1. Steiner (Training Eisclub) 289.4 pont; 2. Kachler (Cottage Eislaufverein) 263.4 pont; 3. Richard (Wiener Eislaufverein) 256.9 pont.

Nemzetközi junior verseny: 1. J. Oppacher (Würthsee) 128.2 pont; 2. Szollás Lipót (BKE.) 122.4; 3. Pöckl (Würthsee) 118.6; 4. Farkas Ivor (BKE.) 114 pont.

MÖHOLM (STOCKHOLM). a tavalyi Európabajnok, Davosba érkezett és ott készült a Budapesten tartandó európai bajnokságra.

NÉMETORSZÁG BAJNOKSÁGÁT a műkorcsolyázásban Rendschmidt M. nyerte meg.

CHRISTIANIAI SKOITCLUB rendezte vasárnap az év első jelentősebb gyorskorcsolyázó versenyét, melyen a korai szezon dacára fényes eredményeket értek el.

Részletes eredmény:

Junior 500 m. 1. Bj. Frang 50.2 mp.; 2. A. Költzow 50.8 mp.; 3. Jac. Frang 51 mp.

Junior 1500 m. 1. Jac. Frang 2 p. 45.5 mp.; 2. Bj. Frang 2 p. 45.6 mp.; 3. A. Költzow 2 p. 46.6 mp.

Senior 500 m. 1. Paulsen 48.8 és Chr. Andersen 48.8 mp.; 2. M. Johansen 49.2 mp.; 3. Lundgren 49.8 mp.

Senior 1500 m. 1. Johansen 2 p. 35.2 mp.; 2. Nerdrum 2 p. 38.4 mp.; 3. Lundgren 2 p. 40.4 mp.

A Mathiesen testvérek a versenyen nem vettek részt. A versenyt 10.000 ember nézte végig.

RENDSCHMIDT BERLIN MŰKORCSOLYÁZÓ BAJNOKA. A Berliner Eislauf Verein január 3-án rendezte a botanikus kertben korcsolyaversenyt, melyen a műkorcsolyázás bajnokságát M. F. Rendschmidt (BSC.) nyerte meg 170¹/₂ ponttal Zilly (BSC.) 147¹/₂ pontja ellenében.

MOSZKAI FLUSS-YACHT CLUB 1909 február 7. és 20-ika között nemzetközi műkorcsolyázó versenyeket rendez.

KRISTIANIA SKOITE KLUB ez évben ünnepli alapításának 10 éves évfordulóját, mely alkalommal január 10-én kerülnek eldöntésre a norvég gyorskorcsolyázás bajnokságai. O. Mathiesen világbajnok, ki mintegy három hete tréningben áll, különösen jó formában van s eddigi konkurrenciáit messze meghaladja. Gundersen ez évben nem treniroz, de igen nagy reményekre jogosít Schwartz és Johansen, kik mindketten komoly ellenfelek Mathiesennek. A műkorcsolyázást Stiksrud testvérek és Harry Paulsen gyakorolják; e szép sport iránt azonban általában a legkisebb érdeklődés sem mutatkozik. Nagy előkészületeket vesz igénybe február 27—28-ikán rendezés alá kerülő gyorskorcsolyázás világbajnoksága, mely a téli sport nagy hetének középpontja lesz. Védnök Haakon király, tiszteletbeli elnök Fearnly fővadászmester.

JÉGHOCKEY. A városligeti nagy jégpályán a hockeyélet már igen élénk. A nap minden szakában találhatók a jégen csapatok és az alkalmi mérkőzések egymást érik. A mérkőzések alapján már nagyban tippelik a válogatott csapatot, amelynek törzsét valószínűleg az ilyen is a MAC, és a mágánások fogják képezni. A válogatott csapat már vasárnap, január 17-én megkezdte mérkőzéseit, amikor egy, a legjobb bécsi válogatottakkal összeállított teamelem fog találozni. A rákövetkező héten pedig, január 22., 23. és 24-én, a BKE. két idegen csapatot, a Deutsche Eishockey Gesellschaft Prágából és a Leipziger Sport-Clubot Lipeséből látja vendégül, akik a BKE. válogatott csapatával és végül egymás közt fognak hármaskörmérkőzést tartani. A mérkőzések elé nagy érdeklődéssel tekintünk, mert ezek lesznek a magyar hockeypárosok erőpróbái.

JÉGHOCKEY. MAC.—Mágánás 4:3. Vasárnap délután a városligeti jégpályán mérkőzött a MAC. csapata a Mágánásokkal. A MAC. 4:3 arányban győzte le a Mágánások csapatát, míg a félidő 1:1 volt.

Deutsche Eishockey Gesellschaft—Deutscher Football Club 10:3.

A sprintertest kellékei.

— Irta: Paul C. Phillips. —

Abban a korban, mely csaknem bálványozó bámulattal tekint a gyorsaság minden fajtájára, csak természetes, hogy nagy érdeklődés fűződik a helyváltoztatás gyorsaságához és főleg az ember helyváltoztatásához. Mert bár az ember a természeti erőket értékesítve oly gépeket talált fel, melyek őt gyorsaság tekintetében messze felülmúlják, ő maga még mindig a legesodálattaméltóbb szerkezetű gép. A gyorsaság, melylyel segítség nélkül be tud futni rövid távokat, külön-

ben is kiállja az összehasonlítást a mai gőz-közlekedési eszközökkel. Az expressz-vonat percenként 1 ang. mfütet téve meg, másodpercenként 88 lábát* fut be; a gyorsvonalat 44 lábátbat ugyanazon idő alatt. A helyi érdekű vonat óránkénti 20 mértföldes sebességével másodpercenként $29\frac{3}{4}$ lábát tesz meg, míg a leggyorsabb sprinterek $30\frac{3}{4}$ lábát futnak be. Bár szemképráztatónak látszik, mégis igaz, hogy Bernárd

A. F. Duffey a 100 yardos startnál.

Wefers fénykorában adhatott volna ennek a vonatnak 10 yard és repülő-start előnyt és megfogta volna 236 yardban. Az átlagos kezdő, különleges tréning nélkül, nehéznek találja a 100 yardot kevesebb mint 13 mp. alatt lefutni. Ami másodpercenként csak 23 láb gyorsaságnak felel meg. Hogy hogyan lehetséges, hogy a legjobb sprinterek ennél egy teljes harmaddal gyorsabban tudnak futni, az megrökönyödés tárgya a laikusnak és probléma a trénernek. Miben rejlik

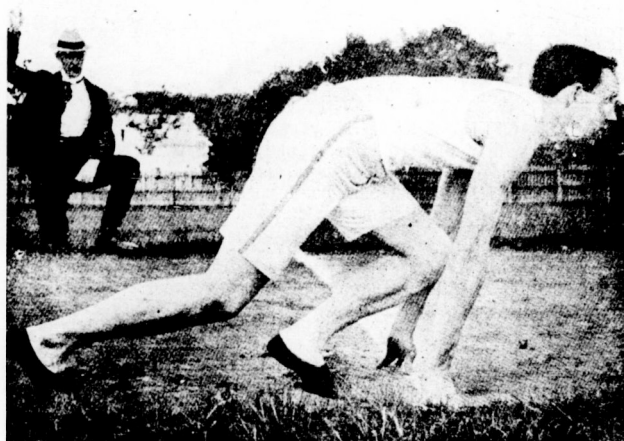

W. D. Eaton.

a sprinter nagy gyorsasága? Nem lehet pusztán tréning kérdése, mert ugyanazon rendszer szerint dolgozva, némelek sokkal nagyobb gyorsaságot fejtenek ki, mint mások. Valami testi különlegesség, láb hosszúsága vagy testalkat könnyűsége, vagy ezek valami ritka keveréke teszi-e a teljesítményt lehetségessé? Vagy, végtére is abban keresendő az ok, ami minden sikernek alapja, az idegerőben, mely megoldást ad.

Sokfélék és gyakran különös a tréner elméletei ezen érdekes tárgyban. Sokat elkedvetlenített a sikertelenség és nem ritkán egyformán híres trénernek nézete homlokegyen-

nest ellenkezik. Például az egyik a sprinter gyorsaságát nagyrészt az alsólszár hosszának tudja be, egy másik viszont a test hosszának; sokan olyan fiatalokkal kísérleteznek, akiknek rövid a combjuk és hosszú a lábuk, míg egy nekem személyesen ismerős neves tréner azokat szereti, a kiknek „rövid, gyorsan mozgó a combjuk és hosszú, messzinyúló a lábszáruk.” Ténybeli érveléseket hoz fel az egyik a rövid láb és magas domborlatu talp, a másik a hosszú láb és könnyű boka mellett. Igen elterjedt és népszerű azon elmélet is, mely az emeltyű erő fokozódását várja az izmos inaknak a csontokhoz való tapadásában. Utóbbi gondolatot nehéz megcáfolni és típusa azon véleményeknek, melyek annyival is inkább csökkönyösen tartják magukat, hogy bizonyos titokzatosság övezi őket. A kérdés tudományos kutatás szempontjából nagyot haladt előre, midőn dr. D. A. Sargent, a Harvard-egyetemről 15 évvel ezelőtt egyetemi atlétaikon tett kiterjedt megfigyelések alapján általános természetű eredményeket tett közzé. Később megjegyezte Malcolm Ford, hogy a sprinterek nagyobb fizikai ellentéteket mutatnak fel, mint más specializált atléták. A jelen listában pl. az igen kis Billington és az óriási Cloudman, a karcsu Bvardman és a tömzsi Swayne közt igen nagy a különbség és igazat látszik adni ezen állításnak. E változatosság elfogadható magyarázatát adja az élettani törvény, melyet Lagrange állapított meg, hogy gyorsasági gyakorlatoknál az idegbeli erő kiadása nincs arányban a végzett munkával. Innen következtettek egyesek, hogy idegerővel bár-

F. L. Thompson

ki lehet nagy sprinter, tekintet nélkül testalkatára — igen ingadozó következtetés. Az ideg kétségtelenül igen fontos tényező az atletikai sikereknél, de fontossága dacára sem csökkenti az anatómiai alkalmasság törvényének igazságát. Ilyen energia hasonló mennyisége bizonyos számú emberi gépben felhalmozva, azon embert fogja a legjobb eredményhez segíteni, akinek teste leginkább alkalmas rá.

Van-e sprinter-típus és ha van, milyen az? Ennek a meghatározására 74 gyors futónak méreteit összegyűjtötték. Képviselve vannak Harvard, Yale, az Egyesült-Államok és Canada egyetemeinek többi vezető sprintere és köztük oly nevek találkoznak, mint Thomson, Baker, Wendell, Sherill, Curtenius, Cloudman, Remington, Tewkosbury, Long, Duffey és Eaton.

Egyik sines a listában, akinek ne lenne hitelesített 10.4 mp-es vagy még jobb rekordja, 100 yardon vagy 23 mp-es, vagy még jobb rekordja 220 yardon. Méreteik mind egyformán vétettek és a különböző egyetemről eredő eredmények egybehangzóak.

Amennyiben e futók átlagos életkora 21 év körül van, megállapíthatjuk, hogy testi nagyságuk körülbelül megállapodott. E 74 futón eszközölt mérések eredménye, hogy a sprint királyainak átlagos magassága $174\frac{3}{4}$ cm. Ez egy teljes lábbal (kb. 30 cm.) több, mint az átlagember magassága. Természetesen ennyi ember közt meglehetősen nagy változatosság van, mint Bucholtz-tól (pennsylvaniai egyetem) vagy Billington-tól, Wesleyan legjobb futójától, akinek 10.2

* 1 yard = 91.4 cm. = 3 láb.

mp.-es hivatalos rekordja van, és aki 165 cm. magas, egészen Cloudman-ig, az 1901. év hármas bajnokáig, aki a sikfutáson kívül a távolugrásban is remekelt. Cloudmann 184¼ cm. magas cipő nélkül és majd 20 cm.-el nagyobb, mint ellenfele. Nem egyszer tette meg a 100 yardot 10 mp. alatt és egy kerületi rekordot tart 220 yardon 22.2 mp.-el, amely eredményt forduló pályával érte el. De ezen emberek igen ritka kivételek. Megjegyzendő, hogy a 74 közül csak 24 marad a 174¼ cm.-en alul — a legkiválóbbak Eaton és Duffey — míg a legnagyobb része 175 és 179 cm. közt ingadozik. Sherill, Baker, Richards, Thompson, Wefers és M. Long a legjobbak ezek közül. Mindnyájuk közül Thompson jó a tipushoz legközelebb, bár ő kissé zömök. A tipikus sprinter tehát magas növésű ember, de mit mondhatunk a súlyáról? Természetesen helytelen lenne ebből a szempontból párhuzamot vonni köztük és az átlagember közt, aki 30 cm.-el kisebb. A vizsgálat azonban azt mutatja, hogy a sprinter a nagyságbeli különbséggel való minden arány nélkül jóval nehezebb. Az ok nem a zsírban, hanem a helyesen kifejlesztett izomzatban keresendő. Karsu és zömök sprinterek azonban egyaránt találkoztak; az előbbieket közül megemlítendő W. Baker, Sherill, Curtenius, Boardman, utóbbiak közül Swayne, Allen, Crum és Fox. Wefers inkább az előbbieket közé sorolandó, míg Duffey a kettő között van.

A lábak hosszúságát illetőleg megjegyzendő, hogy ellentétben a trénernek véleményével az általában véve teljesen megegyezik az átlagemberével, mert az eltérések oly csekélyek, hogy nem lehet különbségről beszélni. A test többi méreteit illetőleg még megemlítem, hogy a mellkas a normálisnál szélesebb, a különbség a felső- és alkar méretei-nél még nő, ellenben a térdek és csuklók kisebbek. Általában véve — miként a versenylónál — az izmok méretei az átlag felett, a csontokéi az átlag alatt vannak. Csodálatos, hogy míg a nyak kerülete az átlag felett van, addig a fej általában véve kisebb, bár szélesebb. Az antropológok szerint az ilyen alakulása fejek gyors, erőlyes tetteire hajlandók; e megjegyzés itt igazoltnak látszik. A lábfej széles és magas kihomoruló. A láb ereje természetesen — szinte felesleges ezt hozzátenni — jóval nagyobb a normálisnál, szintugy a tüdő, bár utóbbi szempont nem oly döntő, mint pl. a távfutásoknál.

Ezek lennének a sprintertest kellékei, melyek egyenlő idegbeli készülségnél és egyenlő tréning mellett kitűnő eredmények elérésére vezethetnek. (D. L.)

A „Sportfutár“ országos juniorversenye.

Noha a nevezések, illetve a tényleg indulók száma nagy sikerre engedett következtetni, a verseny még sem végződött úgy, ahogy remélni lehetett.

Ez azonban nem a rendezésen mult, mert a rendezők Pay'r Hugóval élükön, díszrendő buzgalommal mindent elkövettek a siker érdekében.

Mintha a MASz. előre látta volna ezt, amikor meghozta azon határozatát, melyben a „Sportvilág“ versenyt nem engedélyezte, mert eltekintve minden más októl, az ilyen versenyek rendezése óriási szakértelmet kíván, s különben is előjoga a birkózással foglalkozó egyesületeknek és egy rosszul rendezett verseny csak árt az amugy is elhanyagolt birkózó sportnak.

A szép számu, de nagyon is lelkes közönség igyekezett a vezető bírók ítélezéseit kedvenceik javára befolyásolni, s nem egyszer hangosan adott kifejezést nem tetszésének, ha az ítélet nem volt ígyükre. Határozottan sportszerűtlen, hogy a közönség egyes tagjai versenyző klubtársaik érdekében a szociálistákat is megszegyenítő terrort fejtettek ki. Ez azonban még megbocsátható. Annál jobban elítélendő egyes versenyzők eljárása, hogy a nekik nem tetsző ítélet

miatt szembe helyezkedve a vezető-bíró, sőt a jury döntésével, a verseny folytatásától minden indokolás nélkül viszszaálltak, miáltal elérték azt, hogy egy pár igen tehetséges birkózó még helyezéshez sem jutott.

A program — a versenyzők egyetemenként való csoportosításával — áttekinthetetlen volt. A versenybírók távollétével tündöklött, noha mindegyik elfogadta tisztsgét.

A versenyzők technikai tudásáról semmit sem mondhatunk, mert a szőnyeg méretei minden fogást meghiusítottak.

A szabályok határozottan előírják, hogy a szőnyeg mérete legalább 5—5 m., illetve 25 m² legyen. Az itt használt szőnyeg 3.70—4.10 m. illetve 15.17 m² méretű volt. Ilyen méretek mellett a vezető bíróknak minden fogást le kellett fűtyölni, a versenyzőket a szőnyeg közepére küldeni, hogy pár mp. múlva újból megszaksítsák a küzdelmet. Mondani sem kell, hogy ez a versenyzőket módfelett elkedvetlenítette s határozottan állíthatjuk, hogy a győzelmek egyike sem volt reális.

Ugy értesülünk, hogy a MASz. hivatalos kiküldöttje a fenti okok miatt a verseny ellen óvást fog emelni.

Részletes eredmények:

Nehéz súly: 1. Sippelius Győző (MAC.). 2. Bánó Manó (MTK.). 3. Petri Oszkár (MTK.).

Közép súly: 1. Varga Béla (BEAC.). 2. Schillinger Ferenc (MTK.). 3. Bloch Miklós MA. és FC.).

Könnyű súly: 1. Brunner Ferenc (BAC.). 2. Gucul Sándor (MTK.). 3. Grünwald Lajos (BAC.). 4. O. Molnár (MAC.).

Hírek.

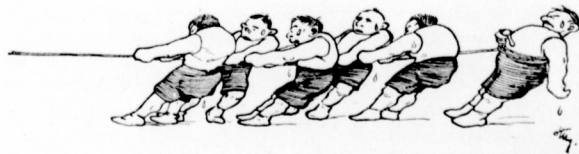
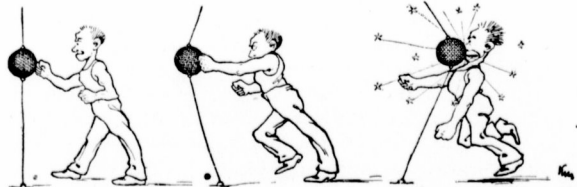
WALKER 100 M. ES VILÁGREKORDJÁT nem hitelesítették, mint Reuter sürgönyzi, *előbbindulás* miatt. Ellenben rekordot javított jan. 5-én Johannesburgban egy 130 yardos versenyben 11.6 mp.-el, az 1886-ban W. Baker által Cambridgeben 13 mp.-el rekordkísérleten felállított rekordot. A mult számunkban közölt 9.4 mp.-es 100 yardos világrekord még nem került az illetékes fórum elé.

MELVIN SHEPPARD, kinek felfüggesztéséről mult számunkban adunk hírt, New-Yorkban december 22-én fényes 600 yardos időt futott egy handicapben, melyet scratchról megnyert 1 p. 14.6 mp.

A **BAJAI SPORT-EGYESÜLET 1909. évi január hó 16-án** a „Nemzeti szálloda“ termeiben színelőadással egybekötött táncmulatságot rendez.

A **FŐVÁROSI TORNACLUB** f. hó 17-én d. u. 4 órakor tartja az ezidei első házi tornaversenyt a Lovag-utcai elemi iskola tornatermében, mely a tavalyihoz méltóan igen szép lefolyásnak ígérkezik. A házi verseny sikerét előre is biztosítja Balázs Dezső a Föv. TC. kitűnő tornatanárja. Sorrend a következő: Felvonulás, Szabadgyakorlatok fabotokkal, vezényli Balázs Dezső művezető. Csapattorna 4 csapatban. Versenye: Kezdők versenye, előirt korlát és gyűrű huzodás, haladók versenye, korlát és nyújtó összetett verseny. Iskola birkózás. Gulák. Díjkiosztás, elvonulás. Vendégeket a klub szívesen lát.

HANGVERSENYESTÉLY. A Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesülete Sport Csoportja január 16-án szombaton este hangverseny és táncestélyt rendez a KAOE. összes helyiségeiben V., Nagykorona-utca 16. Ez estély iránt nemcsak a sportkörökben, hanem a társadalom minden rétegében nagy érdeklődés mutatkozik, mely érdeklődést fokozza még az a körülmény, hogy a rendezőségnek sikerült több elsőrangú művésznőt és művészt közreműködésre megnyerni, miáltal az estély magas és művészi színvonala biztosítva van. A hangversenyt reggelig tartó tánc követ. Mindazok, kik meghívókra igényt tartanak, szíveskedjék ezt az egyleti íródban (V., Nagykorona-utca 16. I. em.) bejelenteni, hol különben mindenem felvilágosítással készséggel szolgálnak. Jegyek elővételben — személyjegy 1.20 K, családjegy 3 korona — szintén ugyanott kaphatók, vagy a rendezőség tagjainál.

MAGYAR PING-PONG JÁTEKOSOK GYŐZELMEI PRÁGÁBAN. A Prager Ping-Pong Gesellschaft által rendezett VII. nemzetközi ping-pong versenyen (december 25—26.) a meetingen szenzációs sikert aratott Ifj. László Albert (MAFC.), a magyar és német bajnok, aki egymaga fölényes stílusban megnyerte Csehszág és Ausztria ping-pong bajnokságát, az egyes hendikepet és az egyes nyílt versenyt, míg Vidor Lajossal együtt megnyerték Csehszág páros bajnokságát. A versenyen Prága és Bécs legjobb hírnevű játékosai vettek részt s így játékosaink győzelme határozottan értékes.

Részletes eredmények:

I. Csehszág és Ausztria bajnoksága (egyes): Bajnok: Ifj. László Albert (MAFC.) 2. Hartwich G. (WAC. Bécs.) 3. Meissner Emil (PPPG. Prága.) László egész versenyen csak egy game-t veszített s legtöbb setjét tiszta game-ekkel nyerte.

II. Csehszág páros bajnoksága: Bajnokok: László Albert—Vidor Lajos (MAFC.) pár. 2. Pick—Josefovits (DSK. Prága.) pár.

III. Egyes nemzetközi verseny: 1. László Albert (MAFC.) 2. Meissner (Prága.) 3. Hartwich (Bécs.)

IV. Egyes hendikep: 1. László Albert (MAFC.) 0.40. 2. Meissner—Hartwich (Prága—Bécs.) 0.40. 3. Neumann (Prága.) 0.15.

Magyar Labdarugók Szövetsége rendkívüli közgyűlése. Az új alapszabályok.

A Magyar Labdarugók Szövetségében az alapszabályok módosítása iránt hónapokkal ezelőtt megindult nagy és nehéz munka immár végső befejezéshez jutott. A revideáló-bizottságnak nagy fáradtsággal és körültekintéssel készített terjedelmes javaslata a tanács elé, majd ennek módosításával a szövetség rendkívüli közgyűléséhez terjesztett, mely a folyó 1909. évi január hó 9-én tartott ülésén állapította meg az életbe léptetendő új alapszabályzat végső alakját.

A szövetségi tagegyesületek részéről az új alapszabályok iránt tanúsított nagyfokú érdeklődés és várakozás a közgyűlésen nem jutott teljes mértékben kifejezésre, mert habár csaknem valamennyi egyesület elküldötte megbízólevelét, a szövetség 59 tagegyesülete közül mégis csupán 24 egyesület vett részt a közgyűlésen; ez a szám is azonban a taglétszám egyharmadrészét meghaladván, a közgyűlés határozatképességének megállapításához elegendő volt. A fővárosi egyesületek közül a MAC., BTC., MTK., FTC., BAK., Föv. TC., Törekvés, Nemzeti SC., 33-as FC., Postások, URAK., MAFC., KAOE., KTE., Bp. Ramblerek, MUE., ILSZ., Vívó és AC., ETC., BLIE. és Litografia FC. a vidék részéről pedig csupán a Szegedi AC., Kassai AC., Aradi AC. és a Győri Egyetértés TO. képviselői jelentek meg, míg a szövetség elnöksége és tisztikara teljes számban együtt volt.

Az alapszabályok módosítása tárgyában készített tervezet főleg két irányban tartalmazott volt oly újításokat, melyek a régi állapottól nagyfokú eltérést s a szövetség belügyeinek intézésénél fontos változásokat jelentettek. E két újítás egyik ágát a szövetség közgyűlésein gyakorolt szavazati jogoknak a pluralitás elve alapján való újjászervezése, másik ágát pedig az eddig életben volt képvisleti rendszer helyett a választott tanács eszméje képezte.

A tagegyesületeknek a szövetség közgyűlésein való mikénti részvétele tekintetében a revideáló-bizottság vett célba nagyarányú változtatásokat, olyformán, hogy több szavazatot óhajtott juttatni a magasabb osztályba sorozott egyesületeknek, mint a kisebb osztályba tartozóknak, akik ismét több joggal bírtak volna, mint a bajnokságban részt nem vevő egyesületek, a vidék pedig ezen tervezet elfogadása esetén a felállítandó kerületi osztályok szerint gyakorolta volna szavazati jogát. A revideáló-bizottságot ezen javaslat megtételénél azon elv vezette, hogy a szövetség részére teljesített szolgáltatások ellenértéke fejében fokozato-

san nagyobb befolyáshoz és több joghoz jussanak a szövetségben azon tagegyesületek, melyeknek működése a szövetség erkölcsi és anyagi erejének emelése tekintetében a legértékesebb, másrészt pedig megóvni akarta a bizottság a fővárosi egyesületek érdekeit az egyesületekben rohamosan gyarapodó vidéknek ehhez képest szintén egyre növekvő befolyásától, mely a régi rendszer szerint már a közel jövőben igen könnyen eredményezheti a szövetségben a fővárosi egyesületeknek a vidékkel szemben való háttérbe szorulását. A bizottság ezen álláspontját azonban már az igazgató tanács sem tette magáévá, hanem a fővárosi tagegyesületek között a teljes egyenlőséget tartván fenn, csupán a vidékkel szemben óhajtott a fővárosi egyesületeknek előnyt biztosítani és oly értelmű javaslatot terjesztett e tekintetben a közgyűlés elé, amely a fővárosi egyesületeket a szövetség közgyűlésein két-két szavazathoz, a vidéki egyesületeket pedig egy-egy szavazathoz juttatta volna. A revideáló-bizottság a tanács álláspontjával szemben is indítványát a közgyűlésen fentartotta és a dolgok ilyen állásában valóban nagy meglepetést hozott a közgyűlés oly értelmű állásfoglalása, amellyel ugy a revideáló-bizottság, mint a tanács javaslatát elutasítván, a közgyűlés névszerinti szavazásban 29 szavazattal 17 ellenében a régi rendszer fentartása mellett döntött, vagyis a fővárosi és vidéki egyesületeknek a szövetség közgyűlésein a jövőben is egyenlő szavazatot biztosított. Változtatást csupán a szavazatok számában eszközölt a közgyűlés, amennyiben az eddig gyakorolt két-két szavazat helyett minden szövetségi rendes tag a jövőben csak egy-egy szavazattal fog bírni. Ezen utóbbi módosítás egyébként szükségszerű folyománya és a vidék érdekében történt könnyítése a revideált alapszabályokban lefektetett azon új intézkedésnek, melynek értelmében vidéki egyesületet a szövetség közgyűlésein csakis oly egyén képviselhet, ki a megbízást adó vidéki egyesületen kívül a szövetség kebelébe tartozó más egyesületnek nem tagja.

Több indítvány tétetett még a közgyűlésen a vidék befolyásának csökkentése tárgyában, főleg oly irányban, hogy a vidéki egyesületek a tisztán fővárosi egyesületek érdekeit érintő ügyek intézéséből zárassanak ki, ezen indítványokat azonban a közgyűlés elvetette.

Az alapszabály revízió másik nagyfontosságú alkotása, az igazgató tanácsnak választás utján való szervezése már sokkal egyértelműbb méltánylásra talált és e tekintetben a közgyűlés teljesen magáévá tette a revideáló-bizottság és a tanács egybehangzó javaslatát. Az új alapszabályoknak kétségtelenül legfontosabb és a szövetség jövőendő fejlődésére legnagyobb kihatással bíró alkotásai azon intézkedések, amelyek az idevonatkozó paragrafusok tartalmazzanak. Köztudomású, hogy ezideig minden egyesület tetszése szerint küldött egy-egy képviselőt a tanácsba, ez az eljárási mód azonban a tanács összetételében folytonos változásokat okozott és igen gyakran a tanácsban hozott határozatok egyöntetűségének s a fontos elvi állásfoglalásoknál megkívánható következetességnek a rovására ment. Ily körülmények között régi óhajt visz teljesedésbe az alapszabályrevízió azon újítása, melynek értelmében az eddigi képvisleti rendszer helyett a szövetség igazgató-tanácsát a jövőben mindenkor a rendes évi közgyűlés fogja választás utján megalkotni. A tanács választása az új alapszabályok szerint az ajánlás módjára alapján fog történni, olyképen, hogy a főtítkárn minden év január havának 15-ik napjáig a hivatalos lap utján felhívja az egyesületeket, hogy kötelekükbe tartozó tagjaik közül nevezzék meg azokat, akiket tanácsstagul ajánlanak. Három tagnál több nem ajánlható és megkívánatik, hogy az ajánlott legalább is 24 éves elmult legyen. Az ajánlólevél további 14 napon belül a szövetséghez megküldendő és az ilyképen ajánlottak jegyzékéből választ a rendes évi közgyűlés 24 rendes és 12 pót-tanácsagot. Választani csakis az ajánlottak közül lehet s egy egyesületből akár mindhárom ajánlott is megválasztható; azon korlátozásnak a hívei tehát, hogy egy egyesületből legföljebb egy rendes és egy pót-tag legyen a tanácsba választható, a közgyűlésen nem tudtak álláspontjuknak többséget szerezni, valamint kisebbségben maradt azon indítvány is, mely a tanácsi tagságok meghatározott részét a fővárosi I-es osztályu egyleteknek akarta biztosítani.

A labdarugás ügye iránt érdeklődő sporttársadalom és a szövetségi tagegyesületek egyaránt nagy várakozással és osztályon bizalommal tekintenek a választott tanács működése elé, mely mint a szövetség belkormányzatának legfontosabb irányító szerve, újabb összetételében az állandóság és megállapodott komolyság jellegével, elsősorban van hivatva a jövő nagy feladatainak célszerű megoldására.

E nagyszabású reform mellé méltán sorakozik az általános alapszabályoknak azon újítása, mely a kizárólag vidéki egyesületek érdekeit érintő ügyek intézését a területi osztályok megalakulásáig is külön bizottságra, a központi vidéki bizottságra ruhazza át. Az öttagú bizottságot a tanács választja a rendes évi közgyűlést követő első ülésén, azon egyének közül, kiket a célra a vidéki egyesületek ajánlanak. Egy egyesületből csak egy tag ajánlható. A központi vidéki bizottság alakuló ülésén maga választja elnökét saját kezeiből, míg jegyzőjét a tanács küldi ki. A bizottság magának ügyrendet dolgoz ki, mely jóváhagyás végett a tanács elé terjesztendő. Hatásköre kiterjed a vidéki egyesületek között fölmerült mindennemű vitás ügyre, ellátja mindazon teendőket, melyek a vidéki bajnoki mérkőzések előkészítésére, lebonyolítására és végeredményük megállapítására szükségesek, véleményezi a tanács, vagy a bizottságok által hozzá áttett ügyeket s javaslatokat terjeszthet a tanács elé. Teljes hatáskörrel végzi tehát a vidéki ügyek intézését és csupán a vidéki játékosok igazolása fölött nem diszponálhat. Határozatait 8 napon belül a tanácshoz felelősségteljesít.

E bizottság felállítása lényegesen megkönnyíti az intéző-bizottság nagy munkahalmazának célszerűbb megosztását és remélni engedi a vidéki egyesületek érdekeinek intenszív ápolása folytán a vidéki labdarugósport fokozott mértékben való tovafejlődését.

Ugyancsak az alapszabályrevízió adta meg véglegesen törvényes alapját a már néhány hónap óta permanenciában levő fegyelmi-bizottságnak is. Ezideig a bizottság csak az intéző-bizottságtól átruházott hatáskörrel működhetett, míg újabb jogalapja alapszabályszerűleg biztosított.

A régi alapszabályok szerint is már meglevő többi bizottságok működése tekintetében fontosabb természetű változtatás nem történt. Jelentősen csökkent az intéző-bizottság nagy munkaterhe a központi vidéki bizottság és a fegyelmi-bizottság felállításával, a bírák bizottsága és válogató-bizottság pedig a régi formában fognak továbbműködni. A tanács idevágó javaslatának mellőzésével nem biztosít az új alapszabályzat szavazati jogot a válogató-bizottságban a szövetségi kapitánynak.

Szaporodást jelent az alapszabályváltoztatás az elnökség tagjainak számában, amennyiben egy elnök, egy társelnök és 3 alelnök választása iránt intézkedik. A közgyűlésnek az alapszabályokban kifejezésre nem juttatott intenciója volt, hogy az egyik alelnöki tisztségre vidéki sportsmannt kívánna választani.

Érdekes újítást hozott a revízió a főtitkár és titkár munkakörének megállapításánál is. A főtitkár hivatása leendő a MLSz. és a társszövetségek között az állandó belső viszonyt ápolni, azokkal a szükséges szoros összeköttetést fenntartani. Végrehajtja a szövetség kifelé irányuló intézkedéseit és vezeti a szervezési feladatokat; állása tiszteletbeli. Ezzel szemben eddigi munkakörének jelentős részét a titkár veszi át, ki előadja a bizottságoknak, közzéteti a tanács és a bizottságok egymás közötti érintkezését, vezeti a szövetség levelezéseit, végzi az irodai teendőket, tehát intézője a szoros értelemben vett adminisztrációnak. Segítségére állanak a bizottsági jegyzők, kiket a tanács választ. Ez is haladást jelent a régi állapothoz képest, mert az előbbi szabályok jegyzőválasztás iránt nem intézkedtek, a felszaporodott adminisztratív munka azonban nem nélkülözheti tevékenységüket.

A f. hó 9-én tartott rendkívüli közgyűlés a MLSz. részéről teljesen befejezte az alapszabályok módosítását és így a munka végleges betetőzéséhez most már csak a belügyminiszeri jóváhagyás hiányzik, ennek megadása azonban kétséget nem is szenvedhet és természetes, hogy ennek megtörténteig is a MLSz. már új alapszabályai szerint folytatja további működését.

Angol levél.

Karácsony két ünnepe ugyancsak foglalkoztatta az angol csapatokat. A klubok vezetőségeinek finálisis politikája nagy embertömeget csalt ki az egyes pályákra. Két pálya „nézőközönség rekordja” dönt meg karácsony másodnapján. Az egyletek ugyanis úgy rendezték mérkőzéseiket, hogy az első ünnepen az egyik, a másik ünnepen pedig a másik egylet pályáján játszottak. A revanche tehát hamarosan megtörténhetett, a közönség érdeklődése pedig óriási volt. A rendező egyletek nagy előkészületeket tettek a két nap sikerének érdekében. Játékosait, hogy megővják a „christmas-pudding” élvezetétől, legtöbbjét a mérkőzések előtti napokban a tengerpartra küldötték, hogy a családi szokásoknak ne hódolhassanak s a mérkőzésekre fit kondícióban állhassanak ki. Az eredmények érdekesek voltak. Az a csapat, amely az első napon győzött ellenfelet, az a második napon majdnem kivétel nélkül vereséget szenvedett első napi ellenfelétől és viszont az első napi vesztes már a második napon győztesen hagyta el a pályát. Kivételt ugyszólván csak a Bolton Vandersers képez, amely első nap saját pályáján 2:0-ra, másnap pedig 2:1 arányban győzte le Leeds City-t Leedsben. Még érdekesebb hogy a csapatok legnagyobb részt saját pályájukon győztek le. Hogy a közönség mily nagy mértékben tud kedvenc csapatát érlelkesedni, azt mi magyarok, akiknek pedig igen lelkes közönségünk van, tán el sem tudjuk képzelni. A közönség két párta szakad s tűntet, tombol a maga csapata mellett. Egyik például a „jó öreg kék-fehér” (Sheffield Wednesday), a másik „a legyőzhetetlen piros-fehér” (Sheffield United) csapatért rajong. Az élmelés angol pedig kihasználja a lelkesedők zsebeit általunk ismeretlen, mindenféle fogással. A bejáratnál pl. a küzdők jelvényeit, fotográfiait stb. árulják s alig akad ember, aki ezeket meg nem venné s kedvenc csapata színeit vagy jelvényét ki ne tűzné mellé. A közönség fanatikusabb része nagy csoportokba verődik s valószínűleg versenye két, hogy az ellenfél heinek kiáltozásait tulharsogja. Vannak, kik szinte extázisba esnek. Nem megy ritkaságszámba az sem, hogy egyik vagy másik az izgalom közepette rosszul lesz. Sőt szívzselhűdések is napirenden vannak, különösen döntő jellegű mérkőzéseken. A játék érdekessége és a küzdelem heves lefolyása a közönség viselkedésével egyenes arányban van. Az egyes játékosok bizony nem kimélik magukat; bátran, nagy hévvel küdenek csapatuk diadaláért. Az angol footballista azonban a legkomolyabb mérkőzésen is csak igen ritkán, mondhatjuk, egyáltalában nem feledkezik meg magáról abban a tekintetben, hogy ellenfele testi épsége ellen törjön titkos faultok s egyebek által. A szövetség pedig igen nagy szigorral jár el az efféle inkorrekt gondolkodású játékosokkal szemben. Mégis éppen a küzdelem heves volta miatt történnek balesetek Angliában pl. A West Bromwich Albion és Gainsborough Trinity mérkőzésen pl. Evansnak, az egykori Aston Villa játékosnak eltört a lába. Életében már negyedszer jár szerencsétlenül, 3 ízben éppen a footballnál törté csondtól. Bizony, nem irigylendő rekord ez a football-balesetek tabelláján. Magyarországon három a rekord a csontotörés tekintetében egy footballista történetében! Szerk.) A két ünnepen lefolyt mérkőzésekről a következőképen számolhatunk be:

Chelsea — Manchester City ellen győz első nap Manchesterben 2:1-re. A revanche mérkőzésen, melyen óriási közönség volt jelen — közte a walesi herceg gyermekeivel — Manchester aratott ugyancsak 2:1 arányban nem várt győzelmet Chelsea-ban. A második napon Manchester igen szép játékot mutatott. Chelsea veresége gyenge futóképségének tudandó be. Bratford City első ünnepen Bristol City ellen játszott s saját otthonában, Bratfordban, 1:0 arányban vesztesen hagyja el a pályát, másnap azonban Bristolban ugyanily arányban revancheot vesz előző napi legyőzeteért. Első ünnepen a Wednesday United a Sheffield United-del mérkőzött s erős küzdelem után 1:0 arányban verte le riválisát, amely másnap már saját pályáján játsza, 2:1 arányban győzedelmeskedik első napi legyőzője fölött. E mérkőzést 40.000 ember nézte végig, ami az United pályáján rekordszámba megy. Newcastleban a Newcastle United Manchester United ellen játszott s 2:1-re győzi le a vendégesapatot, másik ünnepen azonban már kénytelen meghajolni ellenfele előtt s egy góllal hálójában, hagyja el Manchester-t. Megemlítendő, hogy a manchesteri győztes csapat minden tagja nős volt. (!) Az Everton nem igen örülhetett a karácsonynak, mert a Notts County előbb 1:0 arányban leverte őket, másnap pedig csak 0:0-ra tudja a játékot kihuzni. Megjegyzendő, hogy az Everton fenti vereségét saját pályáján szenvedte. Általában feltűnő, hogy az Everton éppen saját területén nem tud játszani. Az ősz folyamán idegen pályán nem talált legyőzőre, viszont odahaza most már harmadízben kap ki. Woolwich Arsenal és Leicester Fosse Leicesterben találkoztak első ünnepen, az eredmény 1:1, az újbóli találkozásnál Woolwich győz 2:1-re. Aston Villa első napon Liverpool ellen mérkőzött eldöntetlenül (1:1). A második ünnepen Bury ellen állt ki. A csapaton változtatásokat eszközöltek. Az új center — egy variéte komikus fia — követve apja példáját, a közönségnek kedveskedve, 3 gölt röpitett Bury hálójába s ezzel 3:0 arányban győzelemre

segítette csapatát. A többi mérkőzések: Első nap: Bury — Nottingham Forest 3 : 2, Blackburn Rovers — Middlesboro 0 : 0. Második nap: Liverpool — Nottingham Forest 1 : 1, Preston North End — Blackburn Rovers 2 : 0.

A ligabajnokság állása a következő:

	J.	Gy.	E.	V.	A.	K.	P.
Everton	20	13	3	4	48	23	30
Newcastle United	20	12	5	3	31	25	27
Manchester United	19	12	5	2	41	31	26
Sheffield Wednesday	19	9	5	5	32	26	23
Bristol City	20	8	6	6	23	25	22
Aston Villa	19	7	5	7	27	23	21
Liverpool	21	9	9	3	33	33	21
Sunderland	19	10	9	0	40	25	20
Notts County	18	8	6	4	22	16	20
Manchester City	19	8	8	3	34	34	19
Blackburn Rovers	19	6	6	7	23	25	19
Woolwich Arsenal	20	7	9	4	25	28	18
Sheffield United	20	7	9	4	27	31	18
Preston North End	19	7	9	3	23	22	17
Middlesborough	19	5	8	6	27	29	16
Chelsea	21	6	11	4	27	39	16
Notts Forest	21	6	11	4	29	35	16
Bury	21	6	11	3	31	50	15
Bradford City	19	4	9	6	18	25	14
Leicester Fosse	19	3	9	7	24	40	13

A Tottenham első nap Oldham Athletic Club ellen mérkőzött Oldhamban s Woodward nélkül játszott és egy góllal verve hagyta el a pályát, hogy másnap Londonban 3 : 0 arányban fényes revanche-t vehessen legyőzőjén. Woodward mesés formában volt e napon. Valósággal magával ragadta társait, úgy hogy csapata klasszissal jobbnak mutatkozott OAC-nál. A közönség érdeklődése itt is rendkívüli volt, nem kevesebb, mint 42.000 ember töltötte meg a legszimpatikusabb londoni csapat tribünjét, hogy tapssal és éljennel honorálhassa kedvence játékát. Woodward két gólt lőtt.

West Bromwich Albion biztosan verte első nap 2 : 0-ra Gainsboro Trinity-t s bár másnap Birmingham ellen eldöntetlenül (1 : 1) játszott, mégis továbbra is a bajnokság élén maradt. Stockport County, mivel első nap Birminghamtól 2 : 4-re, másnap Gainsboro-tól 2 : 3-ra kikapott, a bajnoki sorozatban nagyon visszaszorult. Fulhamnak sem hozott szerencsét a karácsonyi két ünnepe, mert Chesterfield meglehetősen gyenge legénysége ellen 0 : 0-ra tudott játszani, a második napon pedig Blackpoolltól 2 : 0 arányban vereséget szenvedett. A Wolverhampton Wanderers első nap Derby County ellen játszott 1 : 1 arányban, második nap teljes csapatjával állottak ki s 3 : 0-ra győztek Hull City ellen. Különösen Hunt kiváló játéka segítette elő győzelmüket. A karácsonyi két ünnepe egyedül a Bolton Wanderers tudott mindkét nap győzedelmeskedni, első nap 2 : 0, második nap pedig 2 : 1 arányban győzött Leeds City ellen előbb saját pályáján, utóbb pedig Leeds-ben.

Első ünnepen: Bradford — Hull City 3 : 2, Burnley — Blackpool 1 : 1, Clapton Orient — Barnsley 1 : 1.

Második ünnepen: Bransley — Clapton Orient 3 : 0, Bradford — Glossop 1 : 0, Derby County — Burnley 1 : 0, Grimsby Town — Chesterfield 1 : 0.

A másodosztályú ligabajnokság állása a következő:

	J.	Gy.	V.	E.	A.	K.	P.
W. Bromwich Albion	20	12	2	6	31	13	30
Bolton Wanderers	21	12	6	3	28	14	27
Tottenham Hotspur	19	11	4	4	35	13	26
Derby County	20	8	4	8	26	19	24
Birmingham	20	10	6	4	33	29	24
Stockport County	19	10	7	2	25	31	22
Hull City	20	8	8	4	27	22	20
Fullham	19	7	6	6	31	25	20
Leeds City	19	8	7	4	25	26	20
Oldham Athletic	18	9	8	1	33	23	19
Wolverhampton W.	21	6	8	7	32	29	19
Glossop	18	7	6	5	25	33	19
Blackpool	19	5	7	7	22	27	17
Burnley	20	7	11	2	29	37	16
Chesterfield	19	6	9	4	18	28	16
Grimby Town	18	6	9	3	19	27	15
Clapton Orient	19	4	9	6	15	26	14
Barnsley	20	4	11	5	22	30	13
Gainsboro Trinity	18	4	9	5	21	42	13
Bradford	19	5	12	2	19	32	12

A déli ligában a Southampton elvesztette vezető pozícióját, amennyiben csapatát a két ünnepe nem állíthatta komplett összeállításban ki, hanem 5—6 tartalékot volt kénytelen szerepeltetni, úgy hogy első nap West Ham Unitedtől 1 : 0-ra, a második napon pedig Queen's Park Rangerstől nem kevesebb, mint 4 : 1 arányban szenvedett súlyos vereséget. Ilyen vereséget a Southampton fennállása óta még nem kapott a ligáért folytatott küz-

delmek alatt. Többi mérkőzések a következő eredménnyel végeztek:

Első nap: Brentford — Watford 3 : 1, Queen's Park Rangers — Norwich City 2 : 2, Coventry City — Swindon 1 : 1, Bristol Rovers — Luton 1 : 0, Exeter City — Millwall Athletic 2 : 1, Reading — Brighton and Hove 4 : 0, Portsmouth — Southend United 6 : 2, Plymouth Argyle — New-Brompton 1 : 0.

Második nap: Leyton — West Ham United 1 : 0, Reading — Crystal Palace 2 : 2, Norwich City — Brentford 6 : 1, Luton — Watford 1 : 0, Portsmouth — Coventry City 3 : 0, Northampton — Southend United 2 : 1, Millwall Athletic — New-Brompton 1 : 0, Bristol Rovers — Swindon 1 : 0.

A déli liga állása:

	J.	Gy.	V.	E.	A.	K.	P.
Northampton	19	13	4	2	44	22	28
Southampton	21	12	5	4	48	33	28
Crystal Palace	22	10	6	6	45	31	26
Portsmouth	22	10	8	4	43	38	24
Queen's Park Rangers	21	9	6	6	29	25	24
Bristol Rovers	19	10	5	4	31	30	24
Swindon Town	20	9	8	3	44	29	21
Millwall Athletic	20	9	8	3	32	30	21
New Brompton	19	9	7	3	27	30	21
Exeter City	17	8	6	3	31	29	19
Reading	20	4	5	11	33	26	19
Luton	19	8	9	2	32	31	18
Watford	21	6	9	6	24	36	18
West Ham United	20	8	11	1	24	28	17
Plymouth Argyle	18	5	7	6	16	19	16
Brentford	21	6	11	4	27	44	16
Brighton and Hove	19	6	10	3	29	33	15
Norwich City	20	5	10	5	29	50	15
Leyton	16	6	8	2	23	26	14
Southend United	14	5	6	3	22	22	13
Coventry City	19	4	12	3	26	47	11

Hírek.

AZ ANGOL AMATŐR SZÖVETSÉG válogatott csapata a régi francia football szövetség válogatott csapata ellen játszott. Az első félidőben a francia team 2 : 1-re vezet, a második halfidőben azonban az angolok mindinkább fölénybe kerülnek s végül 7 : 3 arányban nyerik meg a mérkőzést.

A FŐVÁROSI TORNA-CLUB szokásos farsangi zártkörű táncestélyt ez idén is megtartja, f. évi január 30-án a VI. ker. függetlenségi kör disztermében (VI. Andrássy-ut 67. sz.). A meghívók igen izlésesek, a klub színeivel — lila alap, zöld betűk — s egy táncoló párt és egy labdát vezető footballistát ábrázolnak. A mulatság sikerét a 93 tagból álló rendezőség előre is biztosítja. Meghívók a klubhelyiségben, Liszt Ferenc kávéházban és a rendezőség tagjainál kaphatók.

AZ UJPESTI TORNA EGYESÜLET f. hó 19-én kedd este 8 órakor tartja rendes évi közgyűlését, amelyre a tagokat ez uton is meghívja. Indítványok 8 nappal előbb adandók be az Egyesület titkáranak.

Szerkesztői üzenetek.

Többeknek. Azt az elmés verseskrónikát, Tamedly Mihály munkatársunk írta, akinek az elismerő és dicsőítő szavakat átdadtuk: hálásan köszöni őket. Hogy van bennük egy kis támadó él, tény. Nade, elvégre ez a költői szabadság; in pace lex mihi Musae, in bello lex mihi — Mars.

○○○○ Ifjúsági Labdarugás. ○○○○

Az igazgatótanács f. évi január 23-án ülést tart.

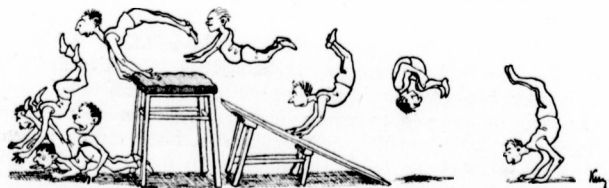
Január hóban az összejevelecek csupán a szombati napokon tartatnak meg.

Az ILSz. kombinált csapata február 7-én a Ferenyvárosi Sport-Club-ban, február 21-én pedig a válogatott csapat Győrben a Győri Egyetértéssel mérkőzik.

A hivatalos lap 52-ik számában a bajnoki mérkőzések ki-sorsolásánál sajtóhiba eszszott be. Ugyanis a május 2-ára kiírt MIHK.—FTK. mérkőzés május 9-ére javítandó ki.

Felkérem egy a bajnokságban, mint a körmérkőzésekben résztvevő egyesületek csapatvezetőit, (megbízottait), hogy lákascimüket a titkársággal mielőbb közöjék.

Friedmann, titkár.

HIVATALOS RÉSZ.

Magyar Labdarúgók Szövetsége.

Elnök: Kárpáti Béla (IX., Ferenc-körút 41.) **Alnökök:** Steiner Hugó (V., Akadémia-utca 9.) (Ujlaki Tégla- és Mészegő RT. Füzessy Zoltán dr. (VI., Szerecsen-u. 66.) Hivatalos órák minden szerdán este 7-8-ig az Edison-kávéház külön termében. **Titkár:** Cseke Gyula (II., Csalogány-u. 7.) **Jegyző:** Sugár István (József-körút 8/b. IV. em. 1.) **Pénztáros:** Glauber József (V., Deák Ferenc-u. 6. Iparbank.) **Ellenőr:** Olgyay István dr. **Intéző-bizottság:** Opree Rezső, Balogh Hugó, Vida Henrik. A bírák bizottságának elnöke: te-zesséry Árpád dr. **Ülések:** VI., Teréz-körút 24a. sz. Edison földszinti külön ütemben tartatnak.

Felhívás!

A módosított alapszabályok rendelkezései értelmében a szövetség igazgatótanácsának megválasztása a f. évi rendes közgyűlés feladatát képezvén, az alapszabályok 40. §-ának a) pontjára való figyelemztetéssel felhívom a taggyűléseket, hogy a kötelékükbe tartozó tagjaik közül nevezzék meg azokat, akiket tanácsagnak ajánlanak. Egy egyesületből három tagnál több nem ajánlható s megkivántatik, hogy az ajánlott legalább is 24 éves elmult legyen; e tekintetben kivételt csak a főiskolai egyesületek tehetnek. Az ajánlólevél, melyben az ajánlottak neve mellett életkoruk is ki-fűtendő, elnöki és titkári aláírással, valamint az egyesület pecsétjével ellátva, legkésőbb a folyó január hó 29-ig címre (II., Csalogány u. 7. sz.) küldendő.

Cseke Gyula titkár.

Kivonat az intéző-bizottság január hó 13-án tartott ülése jegyzőkönyvéből.

A Lőszertári Athletikai Club és a Vasutasok Testgyakorló Köre felvételi kérelme örömmel tudomásul vétetett s nevezett egyesületek részére a felvételhez megkivántató három mérkőzés engedélyeztetett.

A 33. FC. II. — MAFC. II. mérkőzés ügyében Reichard Ottó (MAFC.), a Bp. III. ker. T. és VE. — URAK. mérkőzés anyagi kérdése ügyében az URAK. pályatulajdonosa — a legközelebbi ülésre ajánlottan beadóztatnak.

Cseke Gyula titkár.

Elárusítóinkhoz.

Sok panasz érkezvén kiadóhivatalunkba amiatt, hogy a „Nemzeti Sport” a dohány-tőzsdék tulnyomó részében már szombaton sem kapható, kérjük szíveskedjenek velünk mielőbb közölni, hogy mennyivel több példányra van szükségük.

A kiadóhivatal.

A

NEMZETI SPORT

ELOFIZETÉSI ÁRA:

EGÉSZ ÉVRE . . . 20 KORONA

FÉL ÉVRE . . . 10 KORONA

NEGYED ÉVRE . . 5 KORONA

• • • • •

EGYES SZÁM ÁRA 40 FILLÉR, VIDÉKEN 44 FILLÉR.

KAPHATÓ MINDEN DOHÁNYTŐZSDÉBEN. . . AZ ELŐ FIZETÉSEK E LAP KIADÓHIVATALÁBA (IV., KECS-KEMÉTI-UTCA 5.) KÜLDENDŐK. • • • • •

TALLYHÓ!

MOST JELENT MEG

VADÁSZ-NAPTÁR

V.-IK ÉVFOLYAMA

1909. évre.

SZERKESZTI: REMETEI KÖVÁRY JÁNOS.

A vadásztudományok kis kincses háza. Minden vadász nélkülözhetetlen kézikönyve. Diszes vá-szonkötésben, képekkel ellátva, ára: 3 korona.

Ily. Nagel Ottó kiadása Budapest, Muzeum-körút 2. sz.

WEINBERGER IZIDOR

sport-üzlete

Budapest, V., Városház-tér 2. szám.
földszint, főlépcső 1. szám.

Saját gyártmányu vivósze-rek, football és athle-tikai sport cikkek rendki-vül előnyös beszerzési forrása.

Kizárólag

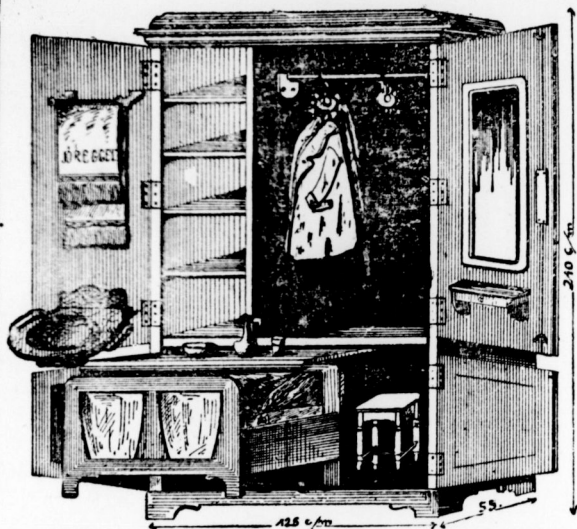
!! Magyar gyártmány !!

2 kg. diszkosz	K	8.—
2 „ ugyanaz hitelesített „		10.—
2 „ fűles labda		8.40
2 „ ugyanaz hitelesített „		11.—
5-ös Diadal football		6.80
5-ös Rambler football		10.—
7 4 kg. Vasgolyó		3.—
7 4 „ ugyanaz hitelesített „		3.50
Gerely		4.—
ugyanaz hitelesített „		4.50
Svéd gerely		4.50

Futó cipő finom kivitelben **7.—**

Szabadalom bejelentve
Magyarországon 1513. sz. a

Szabadalmazott
„Universal“-szekrény

A szekrényben követ-
kező legszükségesebb házi
butor egyesítve van: 1
szekrény (fele rakó, fele
akasztó) 1 asztal, 1 ágy,
2 ülőke, toalettkör, kon-
sollal, 1 törülközőtartó és
mosdó, mely tárgyak a
szekrénytől teljesen füg-
getlenül, önállóan használ-
hatók.

A szekrények ideálja!

A szekrény ára kivitel
szerint 150.— K.-tól tel-
jebb.

Megrendelések direkte a
szabadalom tulajdonosai és
gyártóinál, a vételár 1/3-
nak beküldése ellenében,
címzendők:

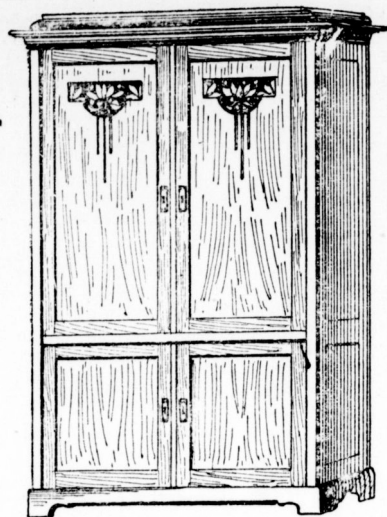
**Dorman és
Posner**

Budapest

VI., Erzsébet-körút 42.

Ugyanitt minden a butor-
szakmába vágó tervezések
és rajzok pontosan és jutá-
nyosan készíttetnek.

Szabadalom bejelentve
Ausztriában 7136. sz. a.

FIUME KÁVÉHAZ

(6—58.) IV. Múzeum-körút 13. (6—58.)

Összes bel- és külföldi sportlapok.

„A Nemzeti Sport“ szerkesztősége tagjainak találkozó helye.

A PARADICSOM KABARET

TELEFON
115—84.

• Üllői-út 48. •

TELEFON
115—84.

Igazgató Widesch Rezső József. Karmester Nádor Mihály Révész Ilonka
Kondor Ernő, Nógrádi Gigi, Csabai Zsófi, Lugosi Jenő, Ellen Milford,
Nagy Tilla, Dálnoki Imre, Bálint Béla, Tarján Vilmos, Bántaszékely
Lajos konferencier.

„RABLÓK A BANKBAN“

aktuális tréfa, előadja az egész személyzet.

BRÁZAY SÓSBORSZESZ A LEGJOBB

Néklöz-
hetetlen
báziszer.

Kapható
mindenütt.

ÓVAKODJUNK ÉRTÉKTELEN UTÁNZATOKTÓL!

FODOR-féle vívóterem Koronaherceg-u. 3.

DUNLOP LESZERELHETŐ ABRONCS

Uj
meg-
takarítás

10 m.-perc
alatt fel- és leszerelve.
Nagy időnyereség
IDŐ — PÉNZ
tehát nagy
pénzmegtakarítás.

Magyarországi vezérképviselőt:

Sürgőnycim:
DUNLOP.

VAS GÉZA és Fia

Távbeszélő:
65—43.

Budapest, VI. ker., Liszt Ferenc-tér 6. szám.

MINDEN VERSENYBEN GYŐZTES
A VALÓDI

GYERTYA MINDIG GYÚJT
MONOPOL: S. ERBEN & ARNOLD FRIEDMANN, WIEN I

Magyarországon: Bárdi J. r.-t. Budapest.

Lovag Tichtl Károly

genealogus, heraldikus
mindenféle nemesi ügyekben
felvilágosítást ad.

Budapest, VIII., Baross-utca 32. sz.

LÁNG LAJOS

BUDAPEST

VIII., Stáhly-utca 7.

Kocsigummi-, automobil- és
pneumatik-javítások.

Bármely gummik megvételnek.

Blázsei Miklós

automobil-kocsigyártó.

Javítások. Új carrosseriák.

Budapest, VIII., Práter-u. 67.

Automobilok és motoros kerékpárok

használtak is. Továbbá motoros cséplők, gőzgépek
és malomberendezések nagyon olcsón.

FISCHER ERNŐ

BUDAPEST, VII. kerület, Ovoda-utca 41. szám.

1896. kiáll. éremmel
kitüntetve.

Ajánlja saját gyártmányú antikstílusban készült lószerszámait nyereg-
eket és nyeregtakarókat a XV. század kezdetétől a mai korig. Javi-
tások és adjustálás pontosan eszközöltetnek.

Stein Sándor

szilgyártó-, nyerges és bőröndőmester

Budapest, VI., Aradi-utca 28.

Ő felsége a szerb király udv. szállítója.
A magy. kir. operaház szállítója.

„PEUGEOT“

1909. évi típusok.

Lánc-hajtással:

12, 16, 22, 35, 50 HP. 4 hengeres
20, 60 HP. 6 hengeres

Cardan-hajtással:

9 HP. 1 hengeres 10 HP. 2 hengeres
12, 16, 22 HP. 4. hengeres 20 HP. 6 hengeres

Előnyei: Jutányos ár, Válogatott anyag és elsőrangú praecizizációs munka ennél fogva felülmúlhatlan tartósság. Zajtalan járás. Gazdaságos üzem.

Telefon:
24—71

Magyarországi vezérképviselet:

„MERCEDES PALACE“

VI. kerület, Városligeti fasor 42. szám.

Telefon:
24—71

Katalogusok és leírások kívánatra ingyen és bérmentve.

BERLIET

a leggazdaságosabb toure- és luxusautomobilok.

1909-es modellek:

8 HP. 2 cylinder	} cardan-hajtással	22 HP. 4 cylinder	} lánc-hajtással
12 HP. 4		40 HP. 4	
15 HP. 4		60 HP. 4	
22 HP. 4			

Modèle de luxe:

40 HP. 6 cylinder lánc-hajtással.

BÁRDI JÓZSEF AUTOMOBIL R.-T.

Budapest, VI., Mozsár-utca 9. sz.

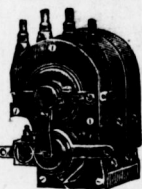
Telefon 41—00.

Telefon 41—00.

Nemzeti Sport

és az

Automobil

S. Erben & Arnold Friedmann

Sürgönyeim:
ERBENZÜNDER.

WIEN, I., Stubenring 14.

Telefon: 20.539.

A Monarchia legnagyobb szaküzlete

**AUTOMOBIL- FELSZERÉLESEK és
KELLÉKEK.**

„Erbengyújtó” elektromágneses gyújtók.

Antiderapant „Houben” • „Pognon Zündkerze.

Arjegyzék ingyen!

Schottola Ernő sportosztálya

Budapest VI., Váci-körút 13. (Andrássy-út sarok.)

Mindenféle téli sportcikk és szobatornaszerek legolcsóbb beszerzési forrása.

Előfizetési ár:

EGÉSZ ÉVRE	20 korona
FÉL	10
NEGYED	5

Előfizetések és pénzküldemények követhetőség címzendők: Nemzeti Sport kiadó-vállalat Budapest. — Posta-takarékpénztár 20438.

Megjelenik
minden szombaton.

K. Császár Géza am. felv.

Sportélet Tátralomniczon. Fabinyi Mici és Ángyán Aranka kettős bobon.

Főszerkesztő:

Dr. POLÓNYI DEZSŐ

Felelős szerkesztő:

FRIEDRICH NÁNDOR

Az Automobilt szerkeszti:

LINDNER ERNŐ.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal helyisége:

IV. KECSKEMÉTI-U. 5., II. 2.
Hivatalos órák este 7—8-ig.

Kézirat és mindenféle levelezés

VIII., ESTERHÁZY-UTCA 6.
alá címzendő.

Téli sport-cikkek.

Műkorcsolyázók részére „Les Alexander” legelső minőségű versenykorcsolya 18 korona. — Gyorskörscolyázók részére, Hagen, Eriksen, norvég, svéd versenykorcsolyák. — Halifax 3 korona, Mercur, Jackson, Haynes jégvitorlák és vitorlakorcsolyák. — Jégjátékok Hockey ütők és labdák. Jég hockey játékszabály 20 fillér. — Svéd-, norvég, svajci, tiroll, hallvölgyi és amerikai rodel — Sport- és gyermek-szánkók Rennwolf, többfog, skeletón stb. Norvég ski-k, lábszánok, hótálpak. — Lillenföldi ski párja 30 korona. —

Téli sportöltözékek, fejre huzható hósapkák, teljes felszerelések, legnagyobb választékban

Kertész Tódor sport-üzletében Budapest, IV. ker., Kristóf-tér.

Teljes sportárjegyzék ingyen és bérmentve.

Szám garage

Delaunay-Belleville gyár vezérképviselője.

VI. Nagy János-utca 5. Telefon: 101—56.

6 hengeres 15—30 HP Delaunay-Belleville automobiloik.

Ára: 13500 frank.

Egyes szám ára 40 fillér, (vidéken 44 fillér).

KÖHÖGÉS ELLEN a legjobb

CONTRATUSSIN
BAYER

Pasztilla-alakban is kapható!
A legcélszerűbb arc és kézkenőcs a
PARK-CLUB CRÈME.

Vörös kereszt gyógyszer-tár, Budapest,
VI., Andrassy-út 84.

HALUSKA PÉTER

érefényező és mázoló
Budapest, VI., Andrassy-út 77.
(Rózsza-utca sarok.)

Füredőkádak és vasbutorok fényezése.
Elvállal minden e szakmába vágó munkát, u. m.: épületek, kávéházak, szállodák és mindennemű butorok festését és araszát a legegyszerűbb kiviteltől a legfinomabb kivitelig.

MLAKA JÁNOS

KÁRPITOS ÉS DISZÍTÓ
BUDAPEST, VI., Csengery-u. 30.

Modern izlésű butorokat,
fantasztikus díszítéseket
készít. Elvállal javításokat
füredő- és nyaralótelepeken.

TOPOR ENDRE

ÉPÜLET- ÉS BUTOR-ASZTALOSMESTER.

□ BUDAPEST □
VI., EÖTVÖS-UTCA 30. SZ.

Készít mindennemű butort régi
és új stílusban, belső építészeti
munkát, fűtőberendezést, portá-
lalt terv szerinti kivitelben.
Antik butorok utánzását és ja-
vítását pontosan elkészíti.

MINDEN VERSENYBEN GYŐZTES
A VALÓDI

GYERTYA MINDIG GYUJT

MONOPOL: S. ERBEN & ARNOLD FRIEDMANN. WIEN!

Magyarországon: Bárdi J. r.-t. Budapest.

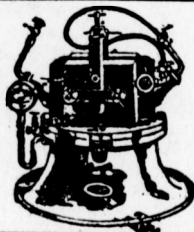
LÁNG LAJOS

BUDAPEST

VIII., Stáhly-utca 7.

Kocsigummi-, automobil- és
pneumatik-javítások.

Bármely gummi megvételnek.

Automobilok és motoros kerékpárok

használtak is. Továbbá motoros cséplők, gőzgépek
és malomberendezések nagyon olcsón.

FISCHER ERNŐ

BUDAPEST, VII. kerület, Ovoda-utca 41. szám.

!! Szenzációs !!

Tüchler Eduard

Automobil
előli kerékek.

Nélkülözhetetlen minden automobilista részére!
Nincs lökés! Nincs siklás!

Sem egyenes uton, sem fordulóban! **A pneumatik**
legjobb megóvója! Könnyen szerelhető minden kocsira!
Szabadalmak minden kultúrállamban bejelentve.

Megrendelhető a vezérképviselőségénél:

Leopold Kurtz' Söhne

Wien, I., Salzgies Nr. 15.

Műhely:

Wien, IX., Hahngasse 13.

Érdeklődőknek kívánatra a működés bemutatattik.

MINDEN
KÁVÉHÁZBAN
KÉRJÜK A
NEMZETI SPORT-OT.

Blázsei Miklós

automobil-kocsigyártó.

Javítások. Új carrosseriák.

Budapest, VIII., Práter-u. 67.

1896. kiáll. éremmel
kültetve.

Ajánlja saját gyártmányú antikstílusban készült **tőszerezésműnyo-**
geket és nyeregtekercskéket a XV. század kezdetétől a mai korig. Javi-
tások és adjusztálá pontosan eszközöltetnek.

Stein Sándor

szilgyártó-, nyerges és bőröndösmester
Budapest, VI., Aradi-utca 28.

Ő felsége a szerb király udv. szállítója.
A magy. kir. operaház szállítója.

AZ AUTOMOBIL

a „Magyar Automobil Club“ hivatalos lapja.

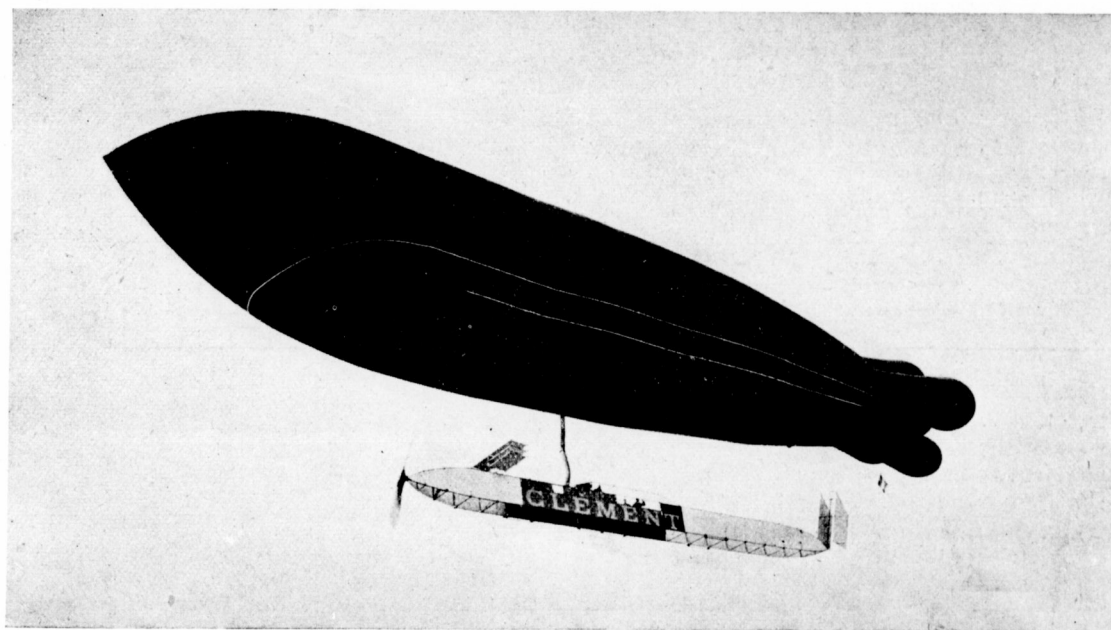
Az aviatikai kiállítás.

Irták: Biro Alajos és Fenyvesi József.

(Első közlemény).

Az aviatikai kiállításon látott modern repülőgépek leírása előtt érdemesnek találjuk egy rövid visszapillantást tenni a múltba. Látni való lesz itt is, mint majdnem minden nagy küzdelménél az emberi észnek, hogy nem mindig a feltalálón mulik a kérdés megoldása és hogy igen sokszor a probléma megoldását nem veszik észre; míg egy új lángész, évtizedek múlva,

déséről. A kormányozható léghajót illetőleg kifejti a szivaralak és merevség kérdését; ez utóbbi cél elérésére proponálja a felfújható légszák alkalmazását ventilátorral. Hajtószerkezetül légsavart ajánl. Aeroplan tervezeténél már tudatában van annak, hogy a nyomás középpont a fentartó felületek hajlásszögének változtatásakor vándorol. Ennek befolyását az egyensu-

A Bayard-Clément kormányozható léghajó.

ugyanazt a megoldást a megváltozott emberek és körülmények közepette diadalra viszi.

A levegőnél nehezebb légjárművekkel foglalkozó feltalálók névsora 1809-ig nyúlik vissza.

Sir George Cayley, a Londonban megjelent Nicholson's Journal 1809. évi 24. évfolyamában, valamint az ugyanezen időből való Philosophical Magazine-ben számos cikkben ismerteti nézeteit a repülés kőr-

lyozásra tekintetbe veszi. Használ egy hátsó horizontális kormány felületet. Kísérletei a levegő ellenállásra nézve behatóan ismertetve vannak. Kideríti, hogy egy 10% hajlású sík 11 msec. sebességgel mozgatva 1 livre-t tart fenn pro □'. Ennek alapján egy motoros aeroplánt készítettett és azt ki is próbálta. Ez a készülék azonban a második kísérletnél tönkre ment. Jellemző azonban, hogy ilyen munkásság mellett ez ember neve

Benoidgáz világítás

Gyár:

AKAD.

Magyar Benoidgáz Részvény Társaság.

kastélyok, villák és uradalmak számára. Főzés, fűtés, világítás, vízszivattyúzás. Legkedveltebb világítási mód. Teljesen tűzbiztos. Robbanás kizárva. Több mint 200 kastélyban berendezve. Költségvetéssel szolgál a

Főraktár;

Budapest, VI., Andrásy-út 17.

teljesen ismeretlen maradhatott, míg végre Pénaud, egy 1874-iki beszámolójában (comptes rendus des séances de la Société française de Navigation aërienne 1874.) jelentést nem tett eme felfedezéséről.

1842-ben Henson okozott nagy feltűnést egy repülőgép tervezetével, mely azonban nem volt más mint Cayley tervezete egy csekély módosítással. Az egykoru „L' Illustration” elég részletesen ismertette e gépet. Az aeroplant el is készítették, de az a földről felemelkedni nem tudott a nagyon is gyöngye gőzmotor elégtelensége folytán.

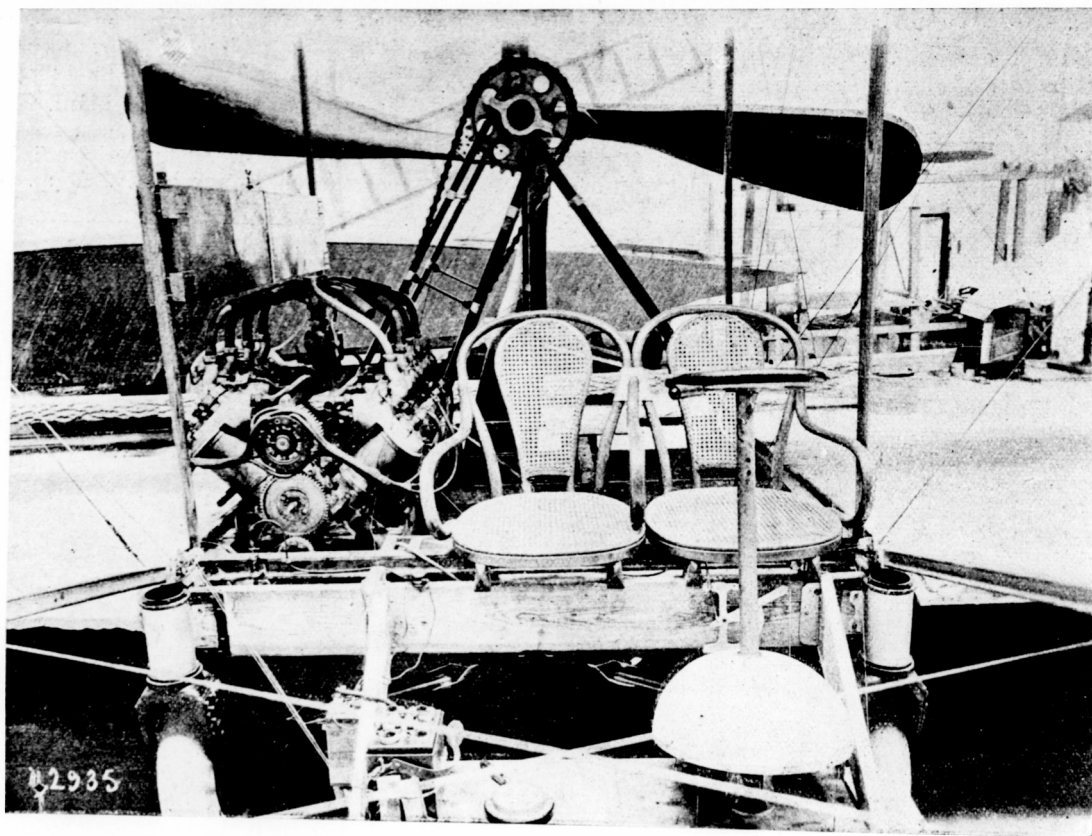
1866-ban Wenham tervei szerint több egymás-fölé helyezett felülettel készítettek egy aeroplant, amely azonban többszörös kísérletezés után sem tudott fel-

ület volt egymás mögött alkalmazva és e felületek hát-só éle elasztikusan deformálódhatott. (Ilyen a későbbi Langley típusu gép.)

1878-ban Enrico Forlanini egy 3 kgr. súlyu heli-coptért konstruált. A hajtó motor gőzgép volt, mely $\frac{1}{4}$ lóerőt fejtett ki és ez energiával a gép tényleg fel is emelkedett a földről. Így megvolt már az első repülő-gép, mely tüzelőanyag energiájával volt üzemben tart-ható.

Pár évvel később Tatin mutatott be egy aeroplant, amelyet comprimált levegővel hajtott. A gép ugyan biztosan felemelkedett, de a kísérletek közben sohasem bocsátották szabadon.

1890-ig semmi nevezetes nem történt, Ebben az

A Blériot aeroplan 50 l. e. motorja és kormányülése.

emelkedni az aránytalanul gyöngye gőzgép alkalmatlan volta miatt. Egy későbbi modelljét egyszerűsítette any-nyira, hogy csupán 3 egymás fölött elhelyezett siket tartott meg. (E rendszerrel most Farman kísérletez-get.)

A már említett Alphonse Pénaud végre 1871-ben egy gummirugóval hajtott kis aeroplan-modellt muta-tott be, melyet Cayley nyomán tervezett meg. Ez volt az első repülőgép, mely saját motorjával felemelkedett és így a mechanikai repülőgép lehetőségét bebizonyi-totta.

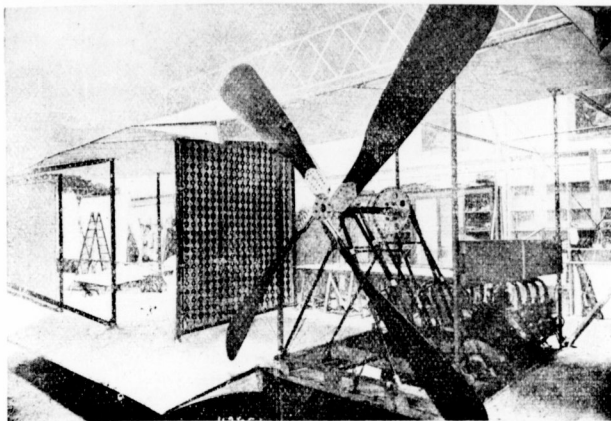
1874-ben D. S. Brown mutatott be repülő model-eket, melyek jellemzője az volt, hogy két fentartó fel-

időben azonban hosszú munkálkodások eredményei kerülnek egymás után felszínre, s bátran mondhatjuk, hogy ezen körülmények és kísérletek azok, melyeknek a repülőgépeket ma és majdan köszönni lehet.

Elsősorban a német Lilienthal említendő. Évek hosszú során át munkálkodott a repülőgép megoldása érdekében és tapasztalatai alapkövét képezik a mai aviatikai tudásnak. Kísérletei során felfedezte a görbe felületek nagy fölényét a síkokkal szemben és ily fel-ületekkel készített is több 14—18 m² felületű aeroplant, melyekkel körülbelül 2000 repülést végzett. Mikor már oly gyakorlatra tett szert e szerkezetek kormányzásá-ban és kezelésében, hogy elérkezettnek látta az időt a

Hornyák Ferenc és társa motorok, kis típusu automobilo-k,
VI., Szondy-utca 55. sz. mechanikai alkatrészek gyártása.
Garage és javító-műhely.

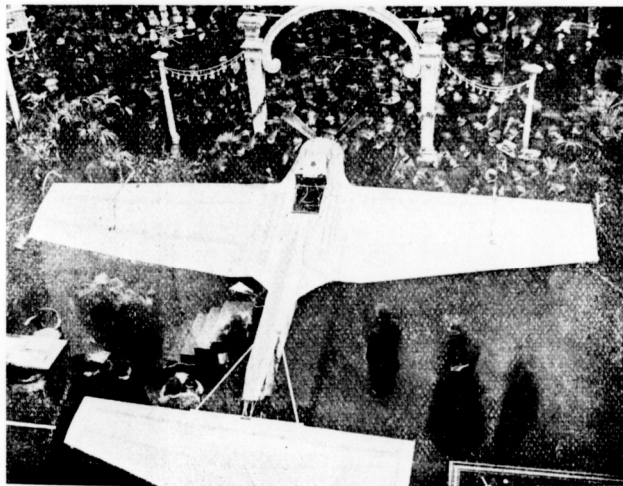
motorikus repülésre áttérni, szerencsétlenül járt; de ez a körülmény nem riasztotta el követőit Pilchert, Chanute-ot és a két Wright testvért attól, hogy nyomdokain haladjanak. Az eredményt ma, 18 év múltán, egy — 150 kilométeres repülés jelzi.

A Bleriot biplan csavarja.

Maxim, az angol ágyugyáros 1890-ben befejezte repülőgépének építését, amelynek nagyszabása voltát maig sem közelíthettük meg. A gép a kísérletek közben sok változáson ment át, míg végre 1894-ben végleges befejezését nyerte.

Maxim systematica dolgozott, mint talán addig senki sem. Kísérletei közben mérte regisztráló szerkezetekkel a gép súlyát, a csavarok fordulatszámát és

Repülő monoplan.

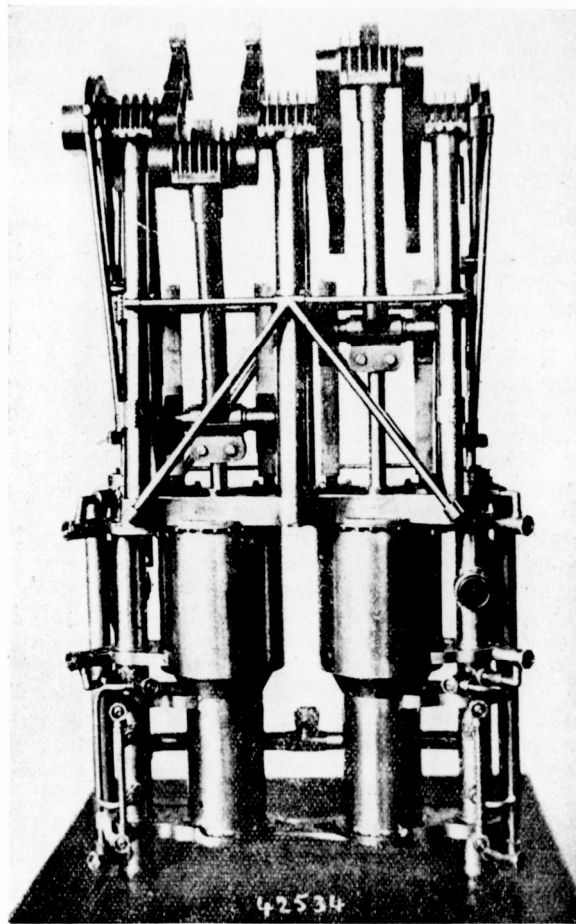
vonóerejét, a felületek emelőhatását, a lineáris sebességet stb.

A gép súlya 7000 angol fontnál több volt 3 utassal.

A hajtómotor, naftával fűtött vizesöves kazánból táplált 2 gőzgép volt, melyek 363 lóerőt voltak képesek teljesíteni.

Egy-egy motorral direkt kapcsolt két légesavarának átmérője 5 m, és fordulatszáma 300 volt. A főfelületek több részből állottak úgy, hogy egyeseket le lehetett szerelni és így a felület nagyságát a terhelés és sebességnek megfelelő módon beállítani.

A kísérletek közben a gép síneken gördült és ezen a pályán végzett Maxim különböző sebességekkel rendszeres vizsgálatokat. Hogy a gép a pályáról fel ne

Az Ader aeroplan motorja.

emelkedhessék e próbák folyamán, síneket alkalmazott a kerekék fölé, úgy, hogy a gép az alsó pálya elhagyása után a további emelkedésben meg volt gátolva.

Egy kísérlet alkalmával, amikor a felületek összesen kb. 400 m² tettek ki, a csavarok vonóerejét 1000 fontra és a sebességet 17 msec.-ra fokozta; ekkor a gép felhajtó ereje oly nagy volt, hogy elszakította a felső biztosító síneket és felszállt.

Maxim természetesen rögtön lefelé irányította a gépet, de a kormányzásban teljesen járatlan lévén, érthető, hogy a hirtelen leszállásnál a gép erősen megsérült. A diagrammok 8000 fonton felüli emelő erőt mutattak.

Mindenesetre oly eredmények ezek, amelyek azt az állítást, hogy az aeroplanok csak kis terhek szállításá-

100% gumi
megtakarítás!

HERKULES

Szabadalmazott asbest légtömítő védő szalag használata mellett
nincs többé defekt, szakadás, repedés, átmelegedés.

Prospektust küld:

Kell Jenő Budapest, VI., Gyár-utca 26.

100% gumi
megtakarítás!

kérdésekkel, keresni fogom az alkalmat, hogy az automobilizásra vonatkozó minden jogi vonatkozásu érdekességét leközlölhessek, ezen közben azonban a most megkezdett cikksorozatomban keretében elsősorban, s a mennyire lehetséges egységesen óhajtom megvilágítani az automobil-jog legfontosabb kérdését: az automobil által okozott károk magánjogi tárgyát.

Igyekezni kell mindenek előtt arra, hogy ne csupán a jogásközönség, hanem a lap olvasói is megértsék fejtegetéseimet, miért is inkább bő magyarázattal, mint tömört jogász sorokban kell a témával foglalkoznom.

Munkámnak nem csupán nehéz feladatát, de szükségességét is kiválóan igazolja az a nemjogászok által is ismert tény, hogy hazánkban, de sőt külföldön is a magánjogi törvények e részben még megalkotva nincsenek, ami magánjogunk pedig, amint jól tudjuk nem csupán e részben, hanem általában inkább szokáson, mint törvénybe iktatott elveken nyugszik.

Hogy az általános jogi alapfogalmakkal tisztában legyünk, ismerjük meg, hogyan boncolja a jogász az automobil által okozott kártérítési kérdéseket.

A magánjog felosztásában a kártérítési kérdések az u. n. kötelmi jog keretében tartoznak, s miután éppen olyan kártételekre vonatkoznak, melyeknél a károkozás kérdése a kártevő és károsult között szerződésileg tehát a károkozás előtt előre szabályozást nem nyer: a szerződésen kívüli kártérítések kötelmének tana címe alatt szoktak tárgyalgatni.

Hogy kötelmi jogviszony keletkezzék, ahhoz legalább két jogalany és egy jogi tény szükséges. A két jogalany egyike mondjuk a kártokozó automobilista, másik a kárt szenvedett, elgázolt, a jogi tény pedig az elgázolás.

Egész sora a kérdéseknek oldandó tehát meg a jogviszonyok és jogkövetkezményei tárgyalásánál.

Sorakoztassuk e kérdéseket itt egymás mellé.

A jogalanyok szempontjából kérdéses lehet, ki lesz az egyik jogalany: a kárt okozó? Ha megállapítást nyer a kárt okozó személye, saját személyében lesz-e felelős vagy átháríthatja-e felelősségét másra pl. a kocsijárárosra, vagy rendészeti mulasztás folytán a felelős egyénre vagy hatóságra stb. A károsult jogalany szempontjából, annak megállapítása ki a károsult? (A tárgy birtoklója vagy tulajdonosa, az özvegyen maradt nő? stb. . .) Végre a jogi tény, a kártokozó cselekmény szempontjából: volt-e kártokozó tény? (Pl. lovak megijedtek az automobiltól?) s ha igen mennyiben volt ez az egyik vagy másik jogalany cselekményének vagy mulasztásának betudható.

Mindezek csupán a jogviszony keletkezésének megállapításánál felmerülhetők kérdések, arra szorítkoznak tehát vajjon a kártérítési kötelezettség jogalapja: vagyis azon jogviszony, amely egyik (kártokozó) alany és másik (károsult) alany között egy jogi tény (kártokozó cselekménnyel) jött létre, konstatálható-e vagy sem? Mert ha a jogviszonyt létrehozó elemek közül csak egy is hiányzik, pl. a kártokozó cselekmény, a további kérdések jogalap híján elesnek.

Ha tehát megállapítottuk a jogalapot vagyis pl. A (egyik jogalany) *elgázolta* B-t (jogi tény) és ennek

folytán B-né *özvegyggyé vált* (másik jogalany), további kérdés marad, legyen-e jogviszonynak következménye: kártérítési kötelezettség s ha igen milyen legyen e kártérítési kötelezettség mérvé?

(Folytatjuk.)

Hírek.

(OSZTRÁK AUTOMOBILIZMUS. Az Osztrák Automobil-Club elnökségében előállott változások úgy látszik még nincsenek teljesen befejezve, hír szerint a főtítkári állás betöltéséről is szükség lesz legközelebb gondoskodni. A változások a február hó közepén megtartandó közgyűlés feladatát képezik, addig is Wolf Róbert örnagy, alelnök vezeti a club ügyeit. Az új elnök és alelnök személyére vonatkozólag megállapodás még nem történt, egyesek azonban Thurn-Taxis Erich herceget, Trautmannsdorf herceget és Pallavicini örgrófot emlegetik, mint komoly jelölteket. A club sportbizottsága, amely Eustachio mérnök leköszönése óta hiányos, szintén kiegészítésre szorul, annyiival is inkább, mert a következő évben nagy sportprogramot kell a clubnak megvalósítani.

A mostani sportbizottság e napokban foglalkozott a jövő évi sportprogrammal és a következő megállapodásra jutott, amelyhez a kereskedők és gyárosok jelenlévő képviselői is hozzájárultak. A rendezendő versenyek a következők: 1. Kiskocsiverseny május 6—9-ig. 2. Semmering-verseny szeptember 19-én. 3. Teherkocsi-verseny október 3—17-ig. Azonkívül megrendezi a Stajer Automobil-Club május hó 23-án szokásos Ries-hegyiversenyét és a Cseh Automobil-Club pedig április 18-án a Königszaali hegyiversenyt.

A kiskocsik próbaversenye számára a következő útvonalak szerkesztettek: I. nap. Bécs—Trieszt. II. nap. Pihenőnap Triesztben. III. nap. Trieszt—Klagenfurt. IV. nap. Klagenfurt—Bécs. A bécs—trieszti útvonal hossza 500 kilométer. Az egyes osztályok nem furat szerint, hanem lóerőszám szerint fognak osztályoztatni, a Prinz Heinrich-Fahrt formula szerint: $i = \frac{1}{2} V^2$, ahol i a hengerek száma, d a furat deciméterekben és s a löket centiméterekben.

A Semmeringi verseny osztályozása hasonló alapon történik. E versenynél az osztályok száma meg fog tartatni.

UJ BOSCH-GYUJTÓKÉSZÜLÉKEK. A Robert Bosch cég technikusainak szünet nélküli munkásságának eredményeként a múlt évi Salon-ban ismét egész kollekciót képeznek. Tudjuk, hogy mióta az exploziós motorok szerkesztői a gépeket léghajózási célokra, alkalmazzák, a súly redukciójára és a fordulatszám fokozására nagy súlyt helyeznek.

Kézen fekvő, hogy az eddig használatos gyújtószerkezetek, nagy fordulatszámú gépekhez alkalmasak nem voltak, úgy hogy az eddig oly kitűnően bevált mágnesgyújtó helyett, acumulator gyújtót voltak kénytelenek alkalmazni.

A Bosch Róbert cégnek most sikerült egy oly gyújtókészüléket szerkesztetni, mely minden nehézség nélkül képes percenként 12.000 szikrát adni, és amely

Guttman Manó

Műasztalos és szobrász.

*

Alapított 1894.

Budapest, VII., Szeg⁺nyház-tér 5.

Iparművészeti műterem: modern és antik lakberendezések, portál-, épület- és mindennemű asztalos- és szobrász munkák stílszerű kivitelére. Minden izlésnek megfelelő rajzzal és költségvetéssel szolgálok.

Telefon 84—27.

üzembiztonságát tekintve, a közönséges Bosch-gyújtókkal vetekszik. A készüléknek nincs forgó tekercselése, hanem a szikra termelés forgó-dobbal történik. Ennek köszönhető a nagy megbízhatóság. A bemutatásra szánt készüléken egy 200 kontaktussal kombinált osztó van, amely kontaktusok köralakban vannak egy szigetelőlemezre erősítve. A készülék által termelt áram, ezen kontaktusokba vezetettik. A keletkezett szikra egyik kontaktustól a másikig ugrik, és így egy nagy sebességgel körben keringő szikra képét nyújtja.

Egy másik szemléltető készülék, az így előállított szikra tulajdonságait mutatja be. Így látjuk, hogy a Bosen-féle szikra tulajdonképpen, két, közvetlen egymástól szikrából áll, melyek közül az első világoskék, a másik vöröses fényívhez hasonlít.

A szikra hossza 20 mm., ami 40.000 volt elektromos feszültségnek felel meg. Az elektrodok, melyekről a szikrák elugranak, merőlegesen vannak elrendezve, és érdekes megfigyelni, hogy a második fényív az alsó részről legelőbb átugró szikrát miképpen vonza, úgy, hogy felfelé húzódik.

Egy más újdonsága is van a cégnek. Egy-egy közönséges *alacsony feszültségű* készülék, abban a típusban mint azt a Mercedes-művek, a mágneses gyertyagyújtók bevezetése előtt használták, — de kombinálva egy *kettős gyújtótekercsel*, amilyen a *nagy feszültségű* Bosch-gyújtóban már régen alkalmaztatott. A készülék kis feszültségű áramot termel és van egy áramelosztója, mint a nagyfeszültségű Bosch-gyújtónak, mely a gyújtótekercs nagyfeszültségű áramát az egyes hengerek gyertyáiban elosztja.

Míg a nagyfeszültségű készüléknél, mely kettős gyújtásra van szerkesztve, — vagy csak a mágnes, vagy csak a gyújtótekercs árama működik egyszerre — ezen elosztás mellett mindkét áramforrás egyszerre működhet.

A kis feszültségű áram csakis a mechanikus szaktításra fordítható, míg a Bosch-gyújtótekercs nagyfeszültségű árama az elosztó segítségével a gyertyákban működik. A kiállított készülék 6 hengeres motor számára van szerkesztve.

A cég ezen új szerkezetével elsősorban azon autotulajdonosoknak akart szolgálni, kik még ezidőszereint mechanikus rudas szereket használtak és akik azonban a Bosch-féle kettős *gyújtótekercs* előnyeit nélkülözni még sem akarják.

12 atmosféras compressióval bíró álló (stationär) motorok részére a cég egy magas feszültségű készüléket mutat be, mely a gázkeveréket biztosan gyújtja — ugyanezen készülék 50 HP — egyhengeres motoroknál is alkalmazható.

Motoros-hajókra vízmentesen szerkesztett, egy alacsony, mint magas feszültségű készülékeket állított ki a cég Párisban. Ezen készülékek által lehetséges a hajó-motorok gyújtását, magas feszültségűvé tenni.

Együttal a cég büszkeségét képezte a 250.000-ik gyújtókészülék, mely közvetlenül a kiállítás megnyitása előtt került ki a gyárból.

A készülék — magyarországi vezérképviselője: *Dénes és Friedmann* (Wien, XVIII., Millerberggasse 11.) ezen összes újdonságokat az 1909-ik bécsi kiállításon is ki fogja állítani, pesti képviselőjüknél: *Friedmann* Ödön (VI., Liszt Ferenc-tér 2. sz.) azonban szintén megtekinthetők.

PROTEST A PRINZ HEINRICH-FAHRT ELLEN.
A Rajnai Automobil-Club protestot adott be a Prinz Heinrich-Fahrt szabályzatának azon pontjai ellen, amelyek az eredményes versenyzőket meghandikapelik.

ÁLLAMI SZUBVENCIO TEHERKOCsik RÉSZÉRE. Kaszab Aladár igazgató, a magyar gyáriparosok képviselőjében Bécsbe utazott, hogy Wolf őrnagygyal, a közös hadügyminisztérium technikai osztálya automobil szakosztályának vezetőjével, a teherkocsik állami szubvencionálásának kérdését tárgyalja. Nagy érdeklődéssel várjuk e tárgyalások eredményét.

A GOTENBURG—STOCKHOLMI téli versenyre összesen tizenegy nevezés érkezett. A versenyző amatőrök majdnem kizárólagosan francia eredetű kocsikat használnak.

UJ SZAGTALANÍTÓ KÉSZÜLÉK. *Karthauss* Pál hageni mérnök új szagtalanító készüléket talált fel, amely a füstgázok nedvesítése s ily állapotban való lecsapása által működik. Az új készülékkel állítólag teljes sikert értek el.

VELODROM—MERCEDES PALACE. Amint már volt alkalmunk regisztrálni, megszűnt a régi Velodrom automobil-vállalat és a *Mercedes Palace* nevet vette fel. Az intézet tulajdonosát, a Bárdi József automobil r.-t.-ot, ezen névváltoztatásnál egyrészt a kizárólagos Mercedes képviselő átvétele, másrészt azon szükséglet vezette, hogy a Magyarországon legnagyobb mértékben elterjedt márka megfelelő garaget nyerjen. A Mercedes Palace ugyanis speciális Mercedes garage. A vezetőség állandó nagy raktárt tart Mercedes alkatrészekben és a Daimler-gyár egy volt szerelőjének felügyelete alatt speciális Mercedes-kocsi javítóműhelyt rendezett be, úgy hogy a Mercedes-kocsi tulajdonosok nem lesznek kénytelenek ezentúl a javításokat Untertürkheimben végeztetni, hanem kocsijukat bizalommal átadhatják a Mercedes Palace-nak. Ugyanott állandó Mercedes kocsiállítás is látható lesz.

A *Mercedes Palace Garage* teljesen modernül van berendezve; kocsik a Magyar Automobil-Club által jóváhagyott árakon, külön boxokban, a legnagyobb körültekintéssel garagiroztatnak. Ugyanott nagy pneumatik- és alkatrészraktár is áll a vevők rendelkezésére.

Léghajózás.

A LONDONI LÉGHAJÓZÁSI KONGRESSZUS. A f. hó 11-én és 12-én Londonban megtartott léghajó-kongresszus, mely főként a berlini Gordon-Bennett-verseny eredménye ellen beadott protest elintézésére hivatott össze, több rendkívül fontos határozatot hozott, amelyek alkalmasak a léghajózás ügyének fellendítésére. A Schack ezredes ellen beadott protestot a kongresszus a németek és Schack ezredes fejtegetései után elvetette. Ez volt az első nap eredménye. A második napon mindenekelőtt a szavazás módozatai állapították meg, amelyre igen érdekes megoldás találtatott. A szabad léghajózásban minden nemzetet, minden évente elhasznált 25.000 m³ gázért egy szavazat illet meg. A szavazatok maximális száma 12. A kormányozható léghajóknál a hasznosúly szerint állapították meg a szavazatok számát, a repülőgépeknél a szám szerint, azonban csak oly kormányozható léghajók és repülőgépek számítanak, amelyek már bizonyos hosszúságu utat tettek meg. A szabad léghajózásnál Németország vezet 1.012.849 m³ elhasznált gázzal, a kormányozható léghajóknál és repülőgépeknél Franciaország.

Léghajózási ügyekben a kongresszus csakis az Aero-klubokat ismerte el, ellentétben az Automobil-klubok párisi kongresszusának határozatával, sőt annyira ment, hogy a franciák azon kérését, hogy a francia közös bizottságot ismerje el a kongresszus, sem teljesítette.

Elfogadtatott a franciák javaslata a repülőgépek Gordon-Bennett versenyére vonatkozólag, mely szerint

ez egy 12.500 frank értékű tiszteletdíjból és egy 25.000 frankos pénzdíjből áll és egy legalább 20 kilométer hosszú körpályán tartandó meg. Egyenlő eredmények esetén a nagyobb sebesség mérvadó.

A repülőgéptechnika további támogatására a Belga-Aero-Club indítványára elhatároztatott, három éven belül 1.200.000 frankot díjak céljaira összegyűjteni, amely összegből tíz darab 100.000 frankos díj volna alapítandó.

FRANCIA AVIATIKUSOK BERLINBEN. Németországban, dacára azon óriási érdeklődésnek, amely az egész országban a légijárművek iránt mutatkozik, valóságos repülő aeroplant eddig nem is láttak. Ezen elmaradottságon most úgy akarnak segíteni, hogy Berlinbe hívtak néhány francia aviatikust, akiknek feladatuk volna készülékeiket a nagy tempelhofi mezőn bemutatni. Hir szerint a Voisin testvérek gyárából való valamely aeroplan berlini vendégszeplése már befejezett dolog.

MAGYAR AEROPLAN. Rusz Erik, az Esztergomban állomástitott 76. gyalogezred hadnagya egy biplanmodellt épített, amelynek rendes méretei a következők volnának: a hordfelületek hossza 15 méter, szélessége 3 méter, a készülék sulya 100 l. e. motorral, terhelés nélkül 650 kilogramm. Avaktioradius 450 kilométer. A biplan két egyenként 2-4 méter hosszú csavarszárnyakkal bíró csavarral hajtatik. A kormányzás a 15 l. e. motorral felszerelt modellnél kintűnően bevált.

AGYROSKOPIKUS AEROPLANOK, melyeknél a forgó lapok vagy kerekek segítségével éretik el a stabilizáció, mindinkább tért kezd hódítani. Bregnet aeroplanja után, mely a párisi Szalonban volt kiál-

litva, most Mourgue francia konstruktör épít egy aeroplan-modellt, amelynél a gyroskopikus elv alkalmaztatik. Egy magyar mérnök is a gyroskopikus elv felhasználásával akar repülőgépet építeni.

DÍJAK AEROPLANMOTOROK SZÁMÁRA. Az Aeroclub de France aviatikai osztálya mindazon motorok szerkesztői számára, amelyek június hó 30-ig elérik a távrekordot, 500 frankot, a legközelebbi eredményt elérő motorok számára pedig 300 frankot tűztek ki díjúl.

UJ NÉMET MOTORLÉGHAJÓ. A Clouth kölni gummi- és ballonszővetgyár egy új kormányozható léghajót szerkesztett a félmerev rendszer szerint, amely már az idei tavasz folyamán fogja próbautait megtenni.

SVÉD AEROPLAN. Egy svéd mérnök által szerkesztett aeroplan nagyobb méretű kísérleti modellja a legközelebbi napokban kerül kipróbálás alá.

„Automobilia“

első magyar PNEUMATIC javító műhely. Első-rangu nyersanyag, leggondosabb vulcanizálás.

BUDAPEST, VII., Vörösmarty-utca 20. SZ.

Sürgőnycim: AUTOMOBILIA.

Távbeszélő 105—08.

ITALA

a főúri világ kedvencz kocsija.

Túra- és luxus-automobilok

14 lóerőtől 100 lóerőig 4 és 6 hengerrel.

Állandó minta raktár chassis és carrossirozott kocsikban

Budapest, Erzsébet-körut 48.

PUCH MÁRTON-nál

a Puch R.-T., Itala és Martini gyárak magyarországi vezérképvisleténél.

Ugyanitt speciális javító-műhely mindennemű gyártmány részére.

MAGYAR AUTOMOBIL CLUB

hivatalos

közleményei.

Elnök: Gróf Andrassy Sándor.

Elnökhelyettes: Gróf Zichy Béla Rezső.

Igazgatóság: Blathy Ottó Titusz, Esterházy Móricz gróf, Hatvany Károly, bátorkeszi Kobek Kornél, K. Kovács László, Krisztinkovich Béla (ügyvezető igazgató), Molnár Ákos dr. (ügyész), Széchenyi István gróf, Vécsey László báró.

Választmány: Az igazgatóság tagjain kívül Andrassy Géza gr., felsőványi Baruch Jenő, Bayer Dezső dr., Csonka János, Delmár Tivadar dr., győri Farkas Lajos, Fényi Béla, Gerbeaud Emil, Hatvany József, Harkányi János br., Hevesy Vilmos, Károlyi Mihály gr., Nagy Sándor dr., Ormody Vilmos, Szende Károly, Teleki Pál gr., Varró Indár dr., Wenckheim József gr., Zsolnay Miklós.

Clubtitkár: ifj. Krisztinkovich Béla.

Clubhelyiség: Budapest, IV. kerület, Kigyó-tér 1., királyi bérpalota. *Hivatalos irodai órák:* d. u. 5—7-ig. Könyvtár, szaklapok, szabadalmi leírások és szakárjegyzékek gyűjteménye. 10—12-ig és 4—6-ig nyitva. *Sürgőncim:* Autoclub Budapest. *Telefonszám:* 11—70.

Tekintettel arra, hogy a Magyar Automobil-Club tagjai között bizonyynyal többen keresik fel a téli szezonban a Rivierát, az alábbiakban közöljük az ott lefolyó főbb ünnepek és sportesemények sorozatát.

Január

24. Nizza: Nizzai lóversenyek (8. nap.) A Grand Cercle de — dija, 30,000 fr.

24. Monaco: A nagy repülő-verseny megnyitása (100,000 fr.-nyi díjakkal). E verseny március 24-éig tart.

25. Hières: Hôtel Bellevue Cup.

26. Nizza: Nizzai lóversenyek (9. nap). Espous de Paul dija, 10,000 fr.

26. Monte-Carlo: Az operasaison megnyitást: A Rajna kincse.

27. Hières: Golf Hôtel, Ladies Competition.

28. Nizza: Nizzai lóversenyek (10. nap). A Casino Municipal dija, 20,000 fr.

28. Monte-Carlo: A Walkür.

28. Mentone: Tennis és Croquet. Match San-Remo—Mentone.

30. Nizza: Az „Artistique“-ban: Ziem-kiállítás.

30. Monte-Carlo: Siegfried.

30. Peira-Cava: Kezdeté a téli sport nagy tizenöt napos versenyének, mely február 13-ig tart.

30. Saint-Raphael: Álarcos-Bál Paré.

31. Monte-Carlo: (Matinée) Az istenek alkonya.

31. Drauguiguan: Fehér és zöld redoute.

(folytatjuk.)

Triptyquek.

Külföldre utazó tagtársaink, Német-, Francia- és Olaszország, valamint Svájcba vámmentesen vihetik be automobiljaikat, ha a klub titkárságánál előzőleg „*triptyque*“ váltanak, és a legmagasabb vámtételnek megfelelő biztosítékot a klub pénztárába leteszik.

A triptyque kiállításához szükséges az automobilra vonatkozó összes adatok pontos beszolgáltatása és pedig:

- minő gyártmány?
- a hengerek száma?
- lőerő?
- motorszám? (nem a kocsis rendszáma, hanem a motorra alkalmazott gyári szám);
- a kocsikorba alakja? (phaeton, limousine stb.);
- a korba színe?
- a behuzat anyaga? (bőr vagy szövet);
- ülöhelyek száma?
- az auto súlya?
- az auton levő kerékköpenyek minősége?
- tartalék-köpenyek?

Biztosítékul leteendő:

a) német triptyque fejében, ha az automobil 500 kg.-nál nem nehezebb, mázsánsként 72 korona, 500—1000 kg. súlyig mázsánsként 48 korona, 1000 kg.-nál nehezebb automobilnál mázsánsként 50 korona;

b) francia triptyque fejében mázsánsként 50 korona;

c) olasz triptyque fejében, ha az automobil 500 kg.-nál nem nehezebb, az egész automobilért 200 korona, 500—2000 kg. súlyu automobilért 400 korona, 1000 kg.-nál nehezebb automobiléra 600 korona;

d) svájci triptyque fejében mázsánsként 40 korona;

A letét csak az esetben szolgáltatik vissza, ha a triptyque törzsszervényén az illető ország határán a végleges kilépés is igazoltatik. Nem elég tehát a vámhivataloknál csak a belépéskor jelentkezni, hanem a visszatérésnél is kell a hivatal láttamozását kérni.

Ezen láttamozás nincs kötve hivatalos órákhoz.

NEMZETI SPORT

ÉS A MAGYAR VÍZI SPORT

MINDEN SPORTTAL FOGLALKOZÓ SZAKLAP.

A Nemzeti Sportot 1903-ban Fodor Károly műgyétemi vívómester alapította. A Magyar Vízi Sport, előbb Magyar Evezős Sport, VIII. évfolyamában 1908. február 1-én egyesült a Nemzeti Sporttal.

A szánkózásról.

A téli sportok közül a hósport többféle nemét, hazánkban már évekkel ezelőtt kezdeményezték. Így például az északi népek ősi téli sportját a *siclést* 1891–92. év telén néhány budai tornász, élükön művezetőjük, honosították meg. Azóta nemcsak a budaiak, hanem széles az országban férfiak és hölgyek hódolnak ezen egészséges sportnak. A fővárosban a si-sport fejlesztése érdekében Budapesten 1908-ban megalakult a *Magyar Si-Klub*, amelynek tagjai, épügy mint a budai tornázók, napnap mellett, de különösen vásár- és ünnepnapokon lábszánkón felkeresik Buda és környékének hólepte lejtőit.

Legujabban, különösen mióta Davosban, Szt. Móriában, a Harzhegységben és Stájerben a téli sportok sokféle nemét, miként a svédek, norvégek és az amerikaiak sportszerűen művelik, azóta nálunk is a koresolyázás, siclés és a jég-hockey játék mellett a *sportszerű szánkózás*, vagy mint sokan (idegen nyelven) mondani szeretik: a *rödlízés*, évről-évre mindinkább nagyobb számmal gyűjti maga köré a sportok híveit.

Külföldön a sportszerű szánkózást hat év óta rendkívüli módon fölkarolták. Sok helyütt a hegyes vidéken téli fürdőhelyeket, szanatoriumokat létesítettek és ezen üdülőhelyek alakításakor a téli sportok művelésére, nagy anyagi áldozatok árán, jég- és hópályákról gondoskodni meg nem feledkeztek. Külföldön vásár- és ünnepnapokon délelőtt, délután, a várostól távol eső magaslatokon és lejtőkön télen is hemzseg a nép apraja, nagyja. Pedig egyik-másik város lakói másfél óránál is tovább vasuton utazva juthatnak a szánkósport gyakorlására alkalmas hópályához. De megis érdemli a fáradozást ez a kiválóan egészséges téli sport.

Hazánkban a sportszerű szánkózást négy évvel ezelőtt a Tátrában telelő sportkedvelők kezdeményezték. Azóta széles az országban, ahol hegyes vidék és sportkedvelő közönség van, ott mindenütt a szánkósport divattá lett.

A sportszerű szánkózást a fővárosban 1907. év telén a budai oldalon néhány fiatalember karolta föl. Ez idén már diákok, fiatalemberek, meglelt koru férfiak és hölgyek is vígan ülnek a szánkón. A sportszerű szánkózást a *Budapesti Budai Tornasegylet* 1908. évben működési programjába vette fel s nemcsak a férfi, hanem a hölgytagok is nagy számban szánkóznak.

Budán a legalkalmasabb hópályák a Zugligetben, a Svábhegyen, Hírvösvölgyben, a Naphegyen és a Szent Gellérthegyen találhatók. Ezen pályákon mindennap, de különösen vásár- és ünnepnap délelőtt és délután, sőt egyik-másik lejtőn a késő esti órákban is százával siklik a sok szánkó. Vasárnapokon a Zugligetbe és Hírvösvölgybe vezető villamoskocsik szánkózással és felszerelésekkel telve érkeznek a végállomáshoz. Kár, hogy a fogszerekű vasut mindez ideig te'el. Pedig micsoda szép a Sváb-

hegy télen is. Azonban oda feljutni gyalogszerrel, pláne szánkóval, sok időt jelent. De meg onnan lejönni is kell.

Kétségtelen, hogy távol a város zajától, a hegyek szokatlan esendjében, ahol most téli köntöst öltött minden, a pompás tiszta levegőn hegynek menve fölmelegedni, már ez a mozgás is fölfrissíti az idegeket, edzi a testet. Mikor aztán félórai séta után a magunkkal vonszolt szánkóval elérjük azt a magaslatot, ahonnan nyílsebességgel a hóval borított, kanyargós lejtőn lesiklani szándékunk, ott már az indulás előtt a szánkósport kellemes izgalmának hatását élvezzük. Fokozódik ez az élvezet, midőn a pályán sebesen jövőnk.

Tátralomnicz. Császár Géza am. felv.

Gróf Degenfeld Pál skeletonon.

Szánkón, a tiszta téli levegőn, miként a madár, repülni: gyönyör és pompás multság. Hej! — micsoda egészséges légfürdő az. Amellett az ember gondjaitól megszabadul, kedélye fölvidul. Mennyire mulatságos és kellemes érzés az is, midőn a sebesen sikló szánkó, amely a pálya talajviszonyaihoz alkalmazkodva, hol ugrik, hol zökken, majd sebten farol, vagy midőn a pálya merész hajlásainál az érintő irányában a pályából kirohanni készül és azt az ügyes szánkázó a megfelelő kiigazító mozdulattal, miként a bátor lovas paripáját helyesen kormányozva, az akadályokon bukás nélkül célhoz viszi.

Mulatságos a szánkózást nézni is. Különösen, midőn egyik-másik sportkedvelő ifjú vagy hölgy, aki a veszélyt nem ismerve, a szánkózás fortélyaival nem törődve, a hegytetőről merészen keszül utnak indulni. Lábalával kocogtatja a pályát, cipővel tolo-

Valódi Perez- féle veronai vivó-eszközök

Barbasetti, Perez, Radaelli, Parise mintájú vivókardok és vitörök. Kard- és törpengék. Perez patent T pengék. Vivókeztjük-, arc- és fejvédők. Párbaj-kardok és pisztolyok. Céllovó pisztolyok és puskák.

Athletikai sportcikkék. Diszkosz, gerely, suly.

A MASZ. hivatalos képviselője által felülvizsgált és hitelesített sportcikkék egyedüli raktára. Téli sportcikkék: Ski, szán, korcsolya. Sportegyleteknek engedmény. Összes sportcikkéről képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küld

Kertész Tódor sportáru-üzlete BUDAPEST IV., KRISTÓF-TÉR.
ALAPITTATOTT 1861-ben.

gatja hóparipáját, hogy azt szprintbe vigye. Egyszerre csak — hajrá! megindul a szilfid szánkó s a következő pillanatban éppen a lejtő derekán a sporttárs, mert hibásan ül, s mert a szánkózás csinját-binját nem ismeri, a „Kényes“ hirtelen farol! — porzik a hó! és a sporttárs légfürdő helyett most a hóban fürdik.

Csekélység! Mondja az, aki ilyen bukfenecet még nem csinált. De mást érez az, aki a szánkóról repül. Puha hóba fordulni, csak hagyján, de ha a szánkózó valamely hólepte köhöz vagy fához vágódik, avagy ha jeges a pálya és azon elterül, akkor bizony a póruljárt aznap nem kíván többet *ródlizni*. Pardón! szánkózni.

Bizony a szánkózás, mint minden sport, veszélyvel is jár. És éppen a sporttal járó veszélyvel szemben helyt állni:

Tátralomnicz. Császár Géza am. felv.

Rohoneyz Marietta és Dobay István kettős toboggánon.

a *virtus*. A virtuskodás keltette izgalom, ami a szánkózásnál, főként a sebesség fokozásában, nemkülönben a rohanó szánkó biztos kormányzásában nyilvánul, ez adja a szánkó-sport zamatját. A virtuskodás, ha észszel jár, nem veszélyes. Derék dolog az! Csakhogy a virtuskodásnál, a sportoknál is — többet észszel!

A sportszerű szánkózás, mint más embersport, bátorságot, de emellett körültekintést, figyelmet, előrelátást, higgadtságot, lélekjelenléteket, hajlékonyságot, ügyességet, gyakorlottságot igényel. A hajrá modor itt is bajt okozhat.

A szánkózás előkövetelményei, a most említett lelki és testi tulajdonságokon kívül: az alkalmas hópálya, a jó szánkó, és a megfelelő ruházat.

Bobsleigh fordulónál.

A pálya akkor alkalmas, ha azon ke'lo mennyiségben hó van, és ha legalább 3 méter széles, ha a pálya szélén se kövek, sem faducok, fatörzsek nincsenek, ha nem túlságosan lejtős, és ha a pályának túl merész kanyarodásai nincsenek. Továbbá szükséges, hogy a lejtő végén egyenes kifutó legyen. Azonban az egyenes kifutó kocsintra, árokba ne vezessen. Amint a pályatest

keményre fagyott, a szánkó bár vigabban siklik, de a kinálkozó fokozott sportélvezet nagyobb óvatosságra int. A pályát jól ismerni kell. Tehát az első lejtmenetnél óvatos légy! — Ne rohanj! Az első lejtmenetet inkább a lejtő derekáról kezdjük és csak azután menjünk felülről.

Nem tanácsos olyan utakon szánkózni, amelyen kocsiközlekedés van!

A lejtőre fölmenet, ne a pályatesten, hanem mindig annak szélén járjunk!

A szánkózók úgy a lejtőről indulásnál, valamint a lejtmenetnél egymásra ügyeljenek. A lejtőre fölmenet alkalmával figyelni kell a velünk szemközt jövőkre. Azoknak utjukat ne álljuk. A lejtőről közvetlen egymásutánban indulni, avagy a lejtmenetnél egymást — hajrá — elkerülni, mert veszélyes, szigorúan el kellene tiltani.

Lejtőről az indulás csak bizonyos időközökben történjek. Két szánkó közel egymás mellett sose induljon.

Két szánkót egymás mellé vagy pláne egymás mögé összekötni s így siktani a lejtőről, vakmerőség.

A budai hópályákon esakis egy, két és három üléses szánkót használunk. Egy szánkóra több, mint három egyén, ne üljön. Négy üléses szánkót az említett pályákról el kellene tiltani.

Ha mindezeket a szánkázó sporttársak betartanák, sok komoly bajt lehetne elhárítani. Célszerű volna minden pálya indulási helyén „Figyelmeztető“ táblákat állítani.

A mesterséges hópálya rendszerint 2—10 kilométer hosszú s azt nap-nap mellett egyengítik, hengerelik, öntözik, gondozzák. A pálya kanyarodásainál pedig hófalakat létesítenek. Az ilyen pályán 4—8 üléses szánkón is mehetünk. Ilyen pályán a szánkózás pazar fölséges élvezet. Mégis ott is körültekintés és figyelem kell. Mert aki figyelmetlen, szeles és vakmerő, póruljárhat.

Tátralomnicz. Császár Géza am. felv.

Baros N. Strelborn orosz alkonzul és fivére kettős bobon.

A sportszánkó nem olyan, mint a közönséges szánkó, nem olyan, mint a fakutya. Annak ugyanis talp és támfái, ülőkéje, valamint a szánkó alakja és vasalása, pontos méretek szerint készül.

A *sportszánkó* (németül: *ródl*) nemesak faanyagból, hanem acélból és pedig különféle formában készül. Legkedveltebb a hallthali egy, két és három üléses szánkó. Talpai elül fölfelé kunkorodók, ülőkéje hevederből van fonva. Van azonkívül: dávoszi, svéd, tiroli és stájer szánkótípus is. Ez idén kormányozható faszánkókat is hoztak nálunk forgalomba. Azok közül legjobb a kézzel kormányozható *Mayer's Lenker* (Stuttgartban gyártják), és a *Matador* nevű szánkó. Ezen kétféle szánkóból, két, három és négyüléses is készül. Igen sebesen halad. Összerakható szánkók is kaphatók (Klepper és Mauser típus) azokat több szempontból nem ajánlhatom.

Az acél-szánkók közül igen jó a *Nansen* és a *Leoben* típus. Előbbi acéllemezből, utóbbi vascsőből készül. Sokan az *amerikai* szánkót kedvelik. Ennek talpai vékonyabb acélból készülnek. Igen alacsony, ülőkéje falécekből áll. Előbb csak egy és két üléses készül. Az említett acél-szánkók tartósak, jók, de drágák.

A *skeleton*, ez a legideálisabb sportszánkó, amerikai ere-

TÉLI SPORT
TÁTRALOMNICZON

Kitűnő sport és jégpályák. Elsőrangú szálloda. Kitűnő konyha.
Teljes ellátás lakással 13 korona naponta.

Felvilágosítással szívesen szolgál

A fürdőigazgatóság
Gundel Károly
Igazgató.

detű. Csupán mesterséges, jeges pályán használható. Azon nem ülve, hanem csak hason vagy oldalt fekve lehet haladni. Fából és acélból is készül. Talpai igen kis felületen érintik a pályát. Azok hajlása olyan, mint a koresolyapengének hajlása. Igen alacsony és rendkívül ruganyos. A szkeleton kormányzása részben a testsúly balra, jobbra elhelyezésével, részben a lábhegygyel történik. Roppant sebesen halad. A szkeletonozás nagy ügyességet, bátorságot, gyakorlottságot követel. Ezt a szánkót nálunk nem használják. Arra való pályánk ez időszert nincsen.

A *toboggán* (kanadai szánkó) a legalacsonyabb szánkó. Váza nincsen. Csupán 4 db 12 cm. széles, 3 mm. vastag, 150—210 cm. hosszú, egymás mellé illesztett deszkából áll. Ezen deszkák eleje kissé fölfelé vannak hajlítva és két oldalt, a toboggán hosszában, egy-egy faléc van alkalmazva, amelyekbe a toboggánzó fogódznak. A toboggánzózás Kanadában (Montrealban) kel-

E helyen nem mulasztatom el felemlíteni azt is, hogy a szánkógyártás a külföldön ma már jólélmező iparág. Az idén több ezer szánkó érkezett a külföldről hozzánk. Remélhető, hogy a jövőben a szánkógyártáshoz értő iparosaink élelmesebbek lesznek.

A *szánkózás technikája*. A szánkózást nem nehéz megtanulni, de nem is olyan egyszerű, mint ahogy azt, az ember képzelet. Aki valaha kerékpározott, tudni fogja, hogy a kerékpár kormányzása eleintén nem a legkönnyebb. Ugyanis az egyenes irányban megmaradni vagy tudatosan kanyarodni csak nagy gyakorlás révén sikerül. A kezdő kerékpáros, mert a kormányrudat göresösen fogja, paripáját igen gyakran akaratlanul kőnek, fának irányítja. Hasonló az eset a szánkózásnál. Ugyanis a kezdő, ha veszélyt sejt, a szánkóba göresösen belekapaszkodik, sarkával ütögeti a pályát, mintha azzal magán segítene.

A szánkózásnál a lejtmenetnél veszélyt sejtve, idejében fékezni, vagy ha lehet, a hóba kanyarodni kell. A baj elkerülése céljából a kezdő szánkózók figyelme a következőket ajánlom:

A kezdő, hirtelen vagy merészen kanyarodó lejtőre szánkázni ne menjen. Tanulja meg előbb a szánkózás technikáját, fortélyait, a sekély lejtőn és pedig előbb az együlékes szánkón.

A szánkón se mereven sem lazán ülni nem szabad. Azon előre dűlni, puposan ülni nem szép, de nem is célszerű, sőt az ilyen testtartással ülés csunya bukást eredményezhet.

Az együlékes szánkón jó hátra és pedig lovagülésbe kell elhelyezkedni. A felső testtel mérsékeltén hátra kell ülni. A lábakat csak kissé oldalt terpesztve, az alszárt inkább előre irányítva és a lábat térdben mérsékeltén nyújtva kell tartani. A lábfejet a lábháta felé hajlitsuk, a lábfej sarok részét pedig a pályatest felé irányítva és kissé emelve tartjuk. Kézzei, az ülőke hátsó részén támaszkodjunk. Tekintet előre.

Figyeljünk arra, hogy a kormányzásra és a fékezésre minden pillanatban készen legyünk.

A *kormányzás* vagy a lábfej sarok részével avagy kezünkkel részut hátra tartott botoeszkával végezhető. Utóbbit a gyakorlottabb szánkózó alkalmazza.

Hölgy által kormányozott bobsleigh.

veit sport. A toboggánpálya fagyasztott jégpálya, és nem meredek. Azon a toboggán csuszva sikk. A pályatest olyan, mint a hullámvasutó. Kanyarodásai nincsenek.

A *bobsleigh*, 2—6 üléses kormányozható, amerikai szánkó. Feltalálója *Smith Wilson*, aki Filadelfiában 1890—91. év telén arra a gondolatra jött, hogy két rövid, alacsony szánkót egymás elé téve, összekapcsol olyformán, hogy az első szánkót kormányzásra lehessen használni. A bobsleigh mai tökéletes formájában kormányval és fékkel van ellátva. A bob csak jól gondozott mesterséges pályán használható, amely legalább 4—8 kilométer hosszú; ott aztán rém sebesen halad. A bobs pályán a kanyarulatoknál hófalat készítenek. Midőn a bob, a kanyarodásnál ilyen hófalra kerül, a csapat minden tagja a kanyarodás irányának megfelelően, balra vagy jobbra, akként dűl, hogy

Hölgyek tobogganon.

kézzei majdnem a pályát érinti. A bobot rendszerint lovak vonszolják a lejtő felső részére, ahonnan a lejtmenet szédítő gyors. A bobsolás végtelen kellemes mulatság. Azonban, a bob vezetője, a kormányos, aki elől ül, valamint a fékező, aki a végén ül, ügyes és erős ember legyen. Igen lényeges, hogy az együtt bobolók, különösen a kanyarodásnál, jól értsék egymást, különben csúnyán bukik a csapat.

KERTÉSZ TÓDOR
Budapest Kristóffér
Sportárjegyzék ingyen.

A lábbal történő kormányzásnál a felsőtest balra vagy jobbra hajlása el nem maradhat. Azt hirtelen mozdulattal ne tegyük, mivel azáltal a szánkó hossztenegelyét a pálya hossztenegelyéből eltereljük, vagyis a szánkó hirtelen kanyarodik, farol, és fel is borulhat.

Szabály: ha balra akarok haladni, akkor a balláb sarkával, ha jobbra, akkor a jobb láb sarkával kell a talajt *pillanatira könnyedén érinteni, pedizteni*. A pedizéssel egyidejűleg a felső testtel is ugyanazon irányban, amerre haladni akarok, simán, hajolni és hátra kell dőlni. Mi sem természetesebb, hogy a pálya hajlásánál, különösen a merész kanyarodásnál, a felső testtel a kanyarodás irányába hajolni, azonkívül a lábakat az erőteljes fékezésre készenlétben kell tartani. A fékezést idejében, tehát már a kanyarodás előtt alkalmazzuk!

Ha a kormányzáshoz botcskát használunk (egy-egy botcska 60 cm. hosszú, a végén vasalással ellátva), az esetben a balra kanyarodásnál a balkézben levő, a jobbra kanyarodásnál a jobb kézben levő botcskával hátra nyulunk és azzal a talajt könnyedén érintjük. Egy bottal is irányíthatjuk a szánkót, de az legalább két és fél méter hosszú legyen. A bot egyik végét a jobb hón alatt tartjuk, a mérsékelt, vasalással ellátott végével, amelyet hátrafelé tartunk, a talajt érintjük. Sokan a lejtmenetnél gyeplőt használnak s azt egy vagy két kézzel fogják és a szánkót lábbal kormányozzák. Azok arra ügyeljenek, hogy a szánkót ne ráncigálják. Legügyesebb az, aki jó hátra dől, szabadon ül, alig fogódzkodik, azt is csak akkor, mikor kell, aki a szánkót a felsőtest oldalt hajlásával és a kar részeit hátra nyúlásával irányítja, aki, ha kell lábbal kormányozni és idejében fékezni tud. Mindezt meg kell tanulni.

Hőgázdag pályán vagy havazás esetén, midőn a hó arcunkba repül, gen gyakran megesis, hogy a sebes síklás közben kénytelenek vagyunk mindkét szemünket két-három pillanatra csukni. Hát ezt ne tegyük. Ilyenkor legelőszérűbb, hol az egyik, hol a másik szemünkkel hunyorítani, mert a pályát folyton látni, nézni, kell.

A szánkózónak *fékezni* is kell tudni. Az együléses szánkón a *lassu fékezés* a láb sarkrészének könnyed letevésével egyidejűleg a szánkó elejének emelésével történjék.

Hirtelen ne fékezzünk! Az veszélyes. Az *erőteljes fékezés*nél a lábat térdben hajlítva talpra tesszük, a szánkó elejét pedig akként emeljük, hogy az emelésnél könyökkel (alkarral) a combon támaszkodunk. Mindezt a sekély lejtőn külön-külön gyakorolni ajánlom.

A két- és többüléses, fék nélküli szánkón a szánkó elején ülő, a vezető, lábbal kormányoz és fékez. A mögötte ülők lábukat ne tegyék a szánkó talpára, hanem azokat oldalt terpesztve tartassák. A végén ülő, az ülőke hátsó részén támaszkodjék. A közből ülő pedig az előtt ülő hónja alá nyulva azt mellén fogja. A hátradúlással a sebességet fokozzuk. A többüléses szánkón a vezető dirigál. Amit vezényel, azt a csapat tagjainak pontosan teljesíteni kell. Ha pl. azt mondja „*Fékt!*” akkor mindenki a sarkával mérsékeltlen a talajt érinti. Ha azt mondja „*Balra!*” (jobbra!), akkor mindenki balra (jobbra) dől. Kanyarodásnál a csapat tagjai testhelyüket együttesen és egyenletesen, simán, helyezték át a kanyarodás irányába. Ha ugratón (hepehupán) meggyünk keresztül, az esetben a felső testtel jó hátra dőlni kell s a leugrás pillanatában a törzset mérsékeltlen nyújtjuk.

Milyen legyen a jó szánkó. A jó szánkó magassága 24—30 cm. magas, az együléses 80 cm. hosszú, a nyomtávolság 30—36 cm. legyen. A faszánkó esomé nélküli bükk- vagy kőrisfából készüljön. Szarvainak vége tompa legyen. A talp vasalása szilárdan legyen megerősítve. A csavarok az acéltalpra jól belemélyítve. Lényeges az is, hogy a szántalpak a csuszó részen, párhuzamosak legyenek és a vasalás felületén egyenletesen érintse a talajt mivel azon a legkisebb homorulat, illetőleg domborulat, megküszitja a szánkózó biztos kormányzását. Ha a szánkónak nincsen kellő súlya, könnyen farol. Ez némi hátránya az *együléses teobeni* vasesőből készült szánkónak.

Olesó és jó, a hallható szánkó.

A ruházat, ha feszes, nem alkalmas. Melegen ne iltözködünk. A nyakat, karokat, térdet és bokát, szabad mozgásában a ruházat ne akadályozza. A *sípka* ne legyen meleg, ha kell a fület is takarja. A *kabát* bekecs formájú legyen és legjobb, ha az fehér daraból készül. A szetter drága, de jó. A bőrkabát igen alkalmas, de drága. A *kestyű* a kezesuklót is jól védje. Legelőszérűbb a kestyűt a kabát ujára huzni. Lényeges, hogy a cipő vízhatlan legyen. A sarokvas (patkó) használata nem cél-

szerű, hegynek menet jó szolgálatot tesz, de a lejtmenetnél, kormányzásnál és fékezésnél, erősen belekapaszkodik a talajba. A hócipő jó vasalású turistacipő, bár nehéz, de igen alkalmas. A Alsózárvédőnek melegen tartja a lábat, azonban hamar pusztul. Alsózárvédőnek legjobb a nyers gyapjulászár vagy a halina. Azon a hó nem tapad.

Hölgyek rövid kabátkát és svéd tornanadrágot használnak.

A szánkózásnál a meghűléstől is óvakodni kell. Az orron keresztül lélegzésről meg ne feledkezzünk. Hegynek menet a kabátot letehetjük, de a lejtmenetnél, különösen ha szél fúj: *Kabátot fel!* Az ácsorgás nem sportszerű, amellet veszélyes is lehet, mivel olyankor könnyen hűl meg az ember.

A szánkót gondolni is kell. A faszánkót meleg helyen ne tartsuk. Jó szokás a szánkó részeit gyakran, különösen bukás után, megvizsgálni, nem-e sérültek? és hogy a vasalás nem lazult-e? Nyáron a faszánkót pince helyiségben őrizzük, a vasalást a rozsdától óvni kell. Az acél-szánkót, ha nem gondoljuk, a rozda marja és pusztul.

A szánkózásnak haragosai is vannak. Azok bizonyára szánkón még nem ültek. Hát csak duzzogjanak. Azonban a szánkózásnál már sokan csúnyán pörüljártak. Azok bizonyára a fentebb elmondottakat vagy nem tudták vagy tul merészek voltak.

Minden embersportnak vannak előkövetelményei. Tapasztalatból tudom, ha ezen előkövetelményeket figyelembe vesszük, s azok szerint pontosan eslekezzünk, és ha a sportolást a túlságba nem vesszük, az meg nem árt.

Hölgyeim! Uraim! Kevesebbet a zsúrteremben, de annál többet a szabad levegőn találkozzunk!

Jöjjenek kérem holnap délután és vasárnap délelőtt két órai szánkózásra?!

A Zuglőgetben a viszontlátásra.

Bély Mihály.

Hírek.

A MAGYAR SI-KLUB január 17-iki kirándulásán, melyet dr. Schwieker Richárd művezető vezetett többnyire kezdőkkel a Nagy-Szénásra, 12-en vettek részt. A déli oldalon nagyon erősen el volt jegesedve a hó, de északkeleten különösen a Pilis-csaba feljeli gerincen és erdőben igen jó hóviszonyok voltak. A társaság Hűvösvölgyből Nagykovácsiba szánkón és innen a Szénáson át Pilis-csabára ment.

AZ EGYETEMI TURISTA EGYESÜLET a Zebegény—Nagy-Maros közötti hegyvidéken sielt. Mig lent a völgyben esett az eső, ide fenn havazott s friss hó feküdt a régi réteg felett. A hóviszonyok meglehetősen jók voltak minőségileg. A hó átlagos magassága 20—40 cm. E turán ötven vettek részt.

VIII. ARLBERGVERSENY ST.-ANTONBAN. A Ski-Club évenként több ízben rendez e kitűnő téli sporttelepen versenyeket, ezek elsője idén január 9. és 10-én tartottat meg. A hóviszonyok aránylag kitűnőek voltak s igen szép eredményeket értek el a versenyzők a juniorugrásban. Így általános meglepetést keltett, amidőn H. Weber (Wien) 19.5 métert ugrott mint junior, minthogy azonban testtartása nem volt kielégítő az első díjat J. Filzer nyerte el 17.5 pompás ugrásával. A seniorugró versenyen B. Bichler a német bajnok ismét tanúságot tett kitűnő formájáról 28 méterrel nyerve el az első díjat, ami nem csak a küzdelmébe került, mert a legjobb osztrák ugrókkal kellett megmérkőzni, mint dr. Eeher és F. Miller. Az összetett versenyben, miként tavaly, úgy az idén is, F. Miller győzött. Érdekes felmélitnünk, hogy versenyen kívül J. Schneider (Stuben) si tréner 31.5 m-t ugrott, mely ha nyilvános versenyben törtétnék meg, úgy osztrák rekord!

BRAUNLAGE lesz idén színhe'ye a Deutscher Ski-Verband szövetségi versenyének. E kis város a Harzi síeletnek bülcsője, mert már 1883/84-ben használták itt egyesek a sieket, igaz, hogy csak forgalmi eszköz gyanánt. 1886 óta már nagyobb jelentőségre emelkedik a si, mert ez év decemberében rop-pant hóviharak állottak be, melyek következtében lehetlenné vált az egymástól messze fekvő erdészházak felkeresése. Sivel kezdtek tehát az erdőőrök jární s később e szükségleti eszközöket már szórakozás gyanánt is használták. 1892-ben megalakult az első si-egyesület a Harz-hegységben, mely mint ilyen is egyike a legrégibbieknek s ma mintegy 250 tagja van. A si sport ma már annyira elterjedt a városban, hogy talán nines ház, melyben

Marton Alajos és Fia

BUDAPEST, IV., Koronaherceg-utca 10. sz.

Diszmu- és ezüstárak nagy raktára.
Verseny-díjtárgyak gazdag választékban.
Sportegyletek tisztelt tagjainak engedményes árak

egy-két pár sire nem akadhatnak. Schwarzwald és Bajorország után most itt rendezi a Deutscher Ski-Verband szövetségi versenyt január 22–24-ikén.

A LGÁUBAN új si-szövetséget alapítottak, mely a DSV-hoz fog csatlakozni.

FELDBERGEN (Schwarzwald) e híres téli sporttelepen február 8. és 13. között két norvég vezetéssel mellett si-kurzust tartanak. Külföldi turákra készülő magyar sielőknél ügyelmét felhívjuk e kurzusra.

OSZTRÁK SZÁNKÓBAJNOKSÁG. Prebicheben 1908. december 27-én tartották meg a szokásos bajnoki versenyeket immár ötödik ízben a három kilométer hosszú pályán. Ausztriának legkitünőbb száncázói versengtek egymással a dícsőségért s a 23 résztvevő között ott volt Markel (Gráz), ki 3 p. 41 mp. idejével tartja a rekordot. *Piber* (Vordenberg), *Prodinger* (Leoben) a múlt évi győztes és dr. *Rziha* (Mödling) az 1906. évi bajnok. A győzelmet R. *Piber* ragadta magához 4 p. 11 mp. idejével, de a vándordíjért folyó versenyben, melyben csak az eddigi győztesek indulhattak dr. *Rziha* győzött 3 p. 48 mp. alatt. 2. *Piber*. 3. *Prodinger*. 4. Markel. Megjegyzendő, hogy a versenyzők legnagyobb része leobenai rödlit használt és dr. *Rziha* is ezzel nyerte meg a vándordíjat.

DAVOSI BOBVERSENYEK. Január 6-án a Davos Toboggán-Club egyesületi versenye 1. Sylvesterschampus, 2. Előre (magyar) kormányosa Satzger Pál. Január 8-án volt a Manchester Bowle bobbyversenye (vándordíj) a klostersi versenypályán. A 16 startoló bob körül 1. *Preussen* (Poroszország). 2-ik és 3-ik angol bob lett. Január 9-én a schatzalpi új versenypálya megnyitó-versenyén a 4 ülésű bobok között 1. Torpedó 2 (német). 2. Graubünden (Schweiz). Szenczációt keltett az angolok veresége. Általában feltűnően kevés a versenyző bobok száma, felénél kevesebb mint tavaly.

MAGYAR-OSZTRÁK JÉGHOCKEY MÉRKÖZÉS. Vasárnap 1. hó 17-én folyt le az idei első nemzetközi jég hockey mérkőzés, a magyar-osztrák mérkőzés alkalmából. A mérkőzés külsőségeiben nem viselte magán azokat a kíváncsiságokat, amelyek két nemzet válogatottainak küzdelmekor kell, hogy fennálljanak. A pályát idejekorán használható állapotba hozták ugyan, a játékok azonban 10 óra helyett több mint egy órai késéssel, 11 óra után kezdtek meg. A bécsi csapatról hamar elterjedt a hír, hogy csak 6 emberrel jött le, a hetediket (!) kölesön kéri magyar kollégái közül. Ilyen körülmények között nem sok érdeklődésre számíthat a magyar jég hockey sport!

Az eredmény a magyar csapatnak örvendetes, óriási javulásáról tesz tanúságot. Azonban azt, hogy kontinentális viszonylatokban milyen pozíciót foglal el a magyar jég hockey sport, azt csak a szombati és vasárnapi mérkőzések lesznek hivatva eldönteni, amikor a magyar csapat a hockey sport legkiválóbb képviselőivel fogja erejét összemérni. A magyar csapat klasszissokkal állt az osztrák felett. A helyzetet első pillanattól fogva abszolút fölényvel uralta. Játékbeli fölényét elsősorban gyorsaságának köszönhette, amiben bécsi ellenfelel nagyban felülmúlta. A védelem teljesen áttörhetetlennek bizonyult a vendégesapat csatárai által. A csatársor viszont valósággal feltartóztatlan fölényvel érvényesült az osztrák védelem ellen. A csatársor és védelem közötti kapcsolatot Hevesi Kornél kiváló játéka adta meg, aki egyszersmind a mezőny legjobb embere volt. Csáky Béla kitűnő játékának egyedüli hibája, hogy a centert állandóan üresen hagyja és állandóan nagyon közel játszik Csáky István grófhoz. A magyar csapat minden tagja kitett magáért, az említetten

kívül még Lauber és Lator mutattak különösen jó formát. A bécsi csapat teljesen tehetetlen volt magyar ellenfelével szemben. Összjatek csak igen ritkán fejlődött közöttük, a magyar védelem kiváló játéka miatt. Egyénileg Gross, Wachuda és Retschury váltak ki, míg a magyar Salamon az osztrák csapatban jó és hasznavehető játékot produkált. A két csapat a következő volt: Magyar: Bethlen gróf. — Ságody, Lator. — Hevesi. — Csáky Béla és István grófok, Lauber (kapt.) Osztrák: Harder Tréning EC. — Salamon (Magyar, BKE.), Weisz (TEC.) — Wachuda (TEC.) — Tondl (I. Vienna), Gross (TEC.), Retschury (I. Vienna.)

A magyar csapat mindkét félidőben 5–5 gólt ütött, amelyek közül Hevesi négyet, Lauber háromat csinált. A magyarok fölénye mindkét félidőben teljes volt, úgy hogy a magyar kapusnak komolyabb dolga egyáltalában nem akadt, mindössze háromszor nyult labdához. A mérkőzést Minder Frigyes vezette.

LEIPZIGI BÉCSI MÉRKÖZÉS. A Leipziger SC. csapata, amely a BKE. jubileumi versenyén fog mérkőzni, f. hó 15-én a berlini „Eispalast”-ban mérkőzött a Berlini válogatottal ellen. A mérkőzést este 10 órakor játszották 20–20 pernyi félidővel, óriási közönség jelenlétében. Megjegyzendő, hogy nem labdát, hanem sajbát használtak. A játék megkezdése után azonnal Lipse támad és úgy látszik, hogy fölényben van; berliniek óvatossan játszanak és inkább a védelemre szorítkoznak. 5. percben a jobb csatár szép lerohanással az 1. gólt hozza Lipsenek, amit Berlin a 7. percben kiegyenlített, a játék most brutálisra fajult, a félidő azonban nem hoz újabb gólt (1:1). A második félidőben a lipseiek fölénye mindinkább kitűnik, a játék heves, de nem szép. A 25. percben egy fedezet (lipseiek) sebesülést miatt kiáll, tartalék foglalja el helyét, s a játék 4 pernyi szünet után tovább folyik. 32. percben a berlini kapu előtti zavarban a 2. gól esik, amit a 3. perccel később a 3. követ.

CHRISTIANIA SKOIT-CLUB tíz éves jubileuma alkalmából január 9–10-én korecsolyázó versenyeket rendezett, melyen Oscar Mathiesen, aki résztvesz a Budapesten rendezendő Európa bajnokságért, három távon győzött és két rekordot állított fel. Sigurd Mathiesen másodrangú szerepet játszott.

Az eredmények a következők:

5000 méter: 1. Oscar Mathiesen 8 p. 49.2 mp. (rekord). 2. M. Johansen 9 p. 12 mp. 3. M. Saetherhaug 9 p. 14 mp. 4. Sig. Mathiesen 9 p. 18.8 mp. Tízennyelen futotak 10 percen belül. 500 méter: 1. O. Mathiesen 47.2 mp. 2. M. Saetherhaug 47.4 mp. 3. S. Mathiesen 49 mp. 4. Andersen 49.4 mp. 1000 méter: 1. O. Mathiesen 2 p. 27.2 mp. (rekord). 2. M. Saetherhaug 2 p. 32.2 mp. 3. S. Mathiesen 2 p. 33.2 mp. 4. Johansen 2 p. 34.2 mp. 2000 méteres hendikep: 1. Saethren 2 p. 22.8 mp. 2. M. Saetherhaug 2 p. 23 mp. 3. Jac, Frang 2 p. 33 mp. Mükoresolyázás: 1. M. Stiksund 132 pont. 2. M. Lordahl 117 pont. 3. A. Stiksund 102 pont. Páros verseny: 1. Ingvor Pryn és A. Schoyer k. a. 2. C. Eriksen és M. Gruna k. a.

BAJOR GYORSKORCSOLYÁZÁS bajnokságát január 10-én a Risserssee, Papperitz nyerte meg.

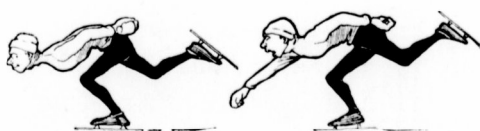
MÜRZZUSCHLAGI ÉSZAKI JÁTEKOK mükoresolyázást A. Steiner nyerte meg 227 $\frac{2}{3}$ pontszámmal (Wiener Training Eis-club). 2. Richard 196 $\frac{2}{3}$ (Wiener Eislauf-Verein). 3. Oskar Fried 170 $\frac{2}{3}$ (Berliner Schlittschuh-Club).

OSZTRÁK MÜKORCSOLYÁZÁS bajnokságában január 10-én A. Steiner 289 $\frac{2}{10}$ ponttal első lett.

DEUTSCHER EISLAUF VERBAND bajnokságai Münchenben január 30. és 31-én fognak megtartatni.

BERLINBEN január 11-én ismét mérkőztek a Berliner Schlittschuh-Club és a Berliner Hockey-Club, melyben az előbbi 3:1 arányban győzött.

INNBRUCK—MÜNCHEN január 3-án és 6-án mérkőztek az Innsbrucker Eislauf-Verein és Münchner Sportklub egymással, s első alkalommal 14:3, másodsor 15:6 eredménnyel végződött a verseny, a müncheniek javára. Az innsbruckiak még csak most kezdték meg a hockey játékot, tréningjüket Müller vezeti, ki elsőrangú játékos, a müncheniek mind kiváló játékosok, kitűnő gyorskoresolyázók, röviden és gyorsan fordulnak s emellett nagy biztossággal kezelik a labdát. Január 17-én mérkőznek az innsbruckiak a prágai hockey csapattal.

EISLAUF VEREIN WÖRTHERRSEE január 31. és február 1. és 2-án a Würth-tavon nemzetközi és országos koresolya-versenyeket rendez. Nemzetközi gyorskoresolyázó verseny lesz 500, 1500, 5000, és 10.000 méterre (Tét minden egyes számra 5 korona) és juniorverseny 1500 méterre. Műkoresolyázó versenyek (hölgyek részére külön) és párvversenyek szerepelnek még a kiírásban. Nevezési zárlat január 26. (Dr. Hans Kopper Klagenfurt.)

SVÁJCI KORCSOLYÁZÓ-SZÖVETSÉG. Mint értesülünk, Svájcban újból megkísérik a svájci koresolyázó szövetség megalakítását, amire egyidőben a Schlittschuh-Club Davos és a St. Moritzi Eislaufvereinigung megtették a kezdeményező lépéseket. Akkor nem sikerült a szövetség alakítás, mert a St. Moritzi Eislauf Verein, mely az IEV. tagja, nem hívták meg s ez erre tiltakozó sürgőnyt menesztett Stockholmba a IEV. -hez, mely a szövetség megalakítását nem hagyta jóvá.

AZ ELHALASZTOTT BÉCSI VERSENYT 26-án, kedden, fogják megtartani.

FÖLDVÁRY TIBORNAK Európa egykori műkoresolyázó bajnokának a BKE. az egyet felvirágoztatása körül szerzett érdemeinek elismerésül emléktáblát állíttat fel.

HIREK A VÁROSLIGETI JÉGRŐL. Mozgalmas élete lesz a BKE. városligeti jégpályájának f. hó 20—24-ig, amikor Magyarország és Európa bajnokságai fognak lefolyni, ehhez járul még a BKE. 40 éves jubileuma alkalmából rendezendő „Mátyás királylány választása a Duna jegén” című nagy jégünnepély. Mikor e sorok napvilágot látnak, akkor már nem fogja a találgatás tárgyát képezni az a kérdés, amely a magyar bajnok személyét illeti, Manno, Wampetics, Gyurmán? Csütörtökön tisztázódni fog a kérdés! A szombaton és vasárnap lefolyó Európa-gyors- és műkoresolyázó bajnokság résztvevőiről ezeknek formáiról is mint csak szállogó hírekről lehet beszélni. A konkurrencia, amely összehozza a világ legjobb koresolyázóit, hatalmas küzdelmeket helyez kilátásba. A világ legjobb gyorskoresolyázói közül már pár nap óta Budapesten van: Mathiesen Oszkár, a múlt évi világbajnok, valamint testvére, Mathiesen Sigurd, aki tréning közben tavaly Davosban az 500 méteres világrekordot is beállította 44.6 mp-re. A napokban érkezett meg Európa bajnokságának idei védője, Öholm (Stockholm), a világ legszebb menője. Biztos induló ezenkívül a budapesti versenyek legrégibb alakja, a bécsi Schilling, aki már szintén napok óta a városligeti tó sima jégükrét hasogatja acél talpaival. Az osztrákok legújabb koresolyázó csillaga a tavaly feltűnt Bohrer (Klagenfurt) is biztos indulója a budapesti versenyeknek. A magyarok közül minden valószínűség szerint a három legkiválóbb gyorskoresolyázó veszi fel a küzdelmet: Manno, Wampetics, Gyurmán. Európa gyorskoresolyázó bajnokságának kérdése elsősorban Öholm és Mathiesen Oszkár között fog eldőlni, a többiek megnehezíthetik és esetleg kétségessé tehetik győzelmüket, különösen Schilling mutat mesés formát, aki Európa bajnokságát 20 év után ismét meg akarja nyerni! A magyaroktól jó helyezést várhatunk és pedig 500 méteren Manno-tól, 1500-on Wampetictől, az 5000-on pedig Gyurmántól. A nemzetközi számokban mint biztos indulót említhetjük Weidinger (Bécs), aki napok óta Budapesten készül a versenyre s jó formát mutat. A junior 1000 méteres futamnak, ahol körülbelül 20—25 indulóra van kilátás — nemzetközi jellegét Fischerának, az osztrák válogatott football-csapat balösszekötőjének startolása adja meg. Magyar részről Baronyi Oszkár és Szebenyi Antal válnak ki tréningeredményeik alapján a nagyszámu juniorgárdából. Fischera, Schilling és Weidinger társaságában már kedden Budapestre érkezett.

A műkoresolyázó versenyen szintén a világ legjobbjai fognak találkozni. Öllow (Pétvárv), Oroszország bajnoka, napok óta Budapesten trennőz, hogy a kínálózó nemzetközi konkurrenciában hímvevéhez méltón tudjon szerepelni, mikor Ulrich Schalow világbajnoknál kívül Gilbert Fuchs kétszeres világbajnokkal, Thoren-nal, a stockholmi bajnokkal, Burger és Renschmidt német és Steiner osztrák bajnokokkal kerül össze. A színeinket itt valószínűleg Urbáry és Szende fogják képviselni.

A hölgyversenyzők közül még bizonytalan, hogy kik lesznek konkurrencsei Kronberger Lillykének, kiváló hölgybajnokunknak. Minden valószínűség szerint Seyers asszony, Smith Grenhough k. a. és Renschmidt k. a. lesznek ellenfelei.

A jég-hockey mérkőzések is igen érdekeseknek ígérkeznek, amennyiben meghívott két külföldi csapat a múlt napokban szenzációs győzelmekért ért el. A mérkőzések sorrendje:

22. (Péntek) Budapest—Prága.
23. (Szombat) Leipzig—pénteki vesztes.
24. (Vasárnap) Győztesek.

A BUDAPESTI KORCSOLYÁZÓ EGYLETNEK f. hó 22-én 23-án és 24-én rendezendő 40 éves jubileumi ünnepsége keretében megtartandó nemzetközi jég-hockey kör-mérkőzésekben résztvevő külföldi csapatok: a Deutsche Eishockey Gesellschaft Prag és a Leipziger Sport Club, Leipzig csapatai csapatösszeállításukat beküldötték. A Deutsche Eishockey Gesellschaft Prag csapata, amely Ausztriának jelenleg a legerősebb jég-hockey csapata, a következő összeállításban fog játszani:

Teller kapitány, Reska, Pipes, Örtel, Pipes és kapuvéd Novák, tartalék: Kubik. A csapat eddig az idei szezonnban tartott mérkőzésekben 33:7 gólarányban győzött, 17-én Kitzbühelben és Innsbruckban a tirol csapat ellen játszott és 14:2, 24:0 arányban győzött. A tavalyi osztrák jég-hockey bajnoki mérkőzéseken a döntőben a Leipziger Sport Club csapata ellen esett ki.

A Leipziger Sport Club csapata a következő összeállításban fog játszani:

H. Schomburgk, dr. W. Schomburgk (kapitány), V. Jacob, Bockmann, Zehml, E. Meister, Reisland kapuvéd, Saenger és Baumgärtner (tartalék).

A Leipziger Sport Club jég-hockey csapata jelenleg a kontinens legerősebb csapata, amely tavaly az osztrák bajnoki mérkőzésekben 13:3 arányban nyert és egy Lipseben megtartott mérkőzésben a pétérvári jég-hockey csapatot is legyőzte.

A Deutsche Eishockey Gesellschaft, Prag csapata f. hó 21-én este érkezik és 22-én délután 3 órakor mérkőzik a Budapesti Koresolyázó Egylet válogatott csapatával.

A Leipziger Sport Club f. hó 22-én délután érkezik és 23-án délután mérkőzik a 22-iki mérkőzés vesztes csapatával.

A befejező 3-ik mérkőzés minden valószínűség szerint a Leipziger Sport Club csapata és az első napi férfkőzés győztes csapata között f. hó 24-én vasárnap déli 12 órakor fog megtartatni.

Rovatvezető: Remetei Kövály János.

Megint a királyházi rengetegben.

Irta: Kő.

Az év végét méltóan akartuk megünnepelni. A nemes gim-szarvas degenerálódását óhajtottuk megakadályozni. Királyháza ura, *Lojzi* barátunk keserves levélben panaszkolta fel bánatát, hogy: oda van egészen, kétségbe ejtő a helyzete: szarvasbikái annyira elszaporodtak, hogy már-már az erdei favágók személy-biztonságát is veszélyeztetik. Kivételes bikaölhetési engedélyének meg az egyszerű hírére is annyira megszeppentek a bikái, hogy most meg már híruket sem hallhatni.

Ezen hírek hatása alatt egy szigorúan bizalmas jellegű értekezletet tartottunk, amelyen jelen voltak az alábbiak:

Én

Asbóth Jenő
Polónyi Dezső.

Ezen kor szerinti névsor értelmében, én mint *kerelőnk* felhívtam *Jenő* általánosan ismert bajnokunkat, hogy adná elő véleményét és fejtsse ki nézeteit. Egy kínos perényi gondolkodás

Jelvények, plakettek, érmek, tiszteletdíjak

Izléses és olcsó átvitelben

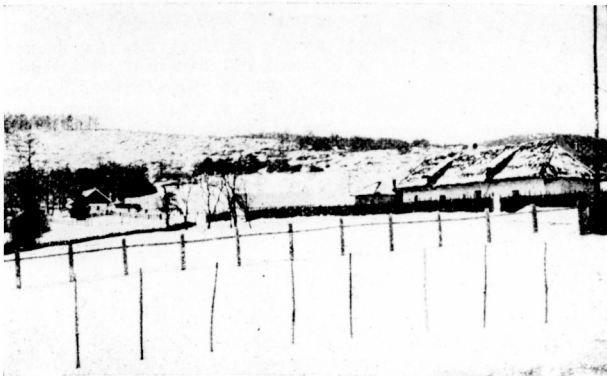
FABRI I. és társa Ferenciek-tére 2. sz., Király-bazár.

Budapest székesfőváros szerződötetett a Magyar Athletikai Szövetség a Magyar Athletikai Club □ □ és több előkelő egyesület szállítója

után kijelentette, hogy — kefe az egész, ő tudja a dörgést és személyesen fogja a szarvasok ügyét elintézni ott a helyszínen. A bajnokot ismeri mindenki, ő bár fiatal ember, de nagy multja van és vele nem lehet kukoricázni.

Most is minden hozzászólás nélkül elfogadtuk kijelentését, hogy: kefe az egész; ami különben annyit jelent, hogy — semmi!

Az utrakészülődéseket minek irjam le? sablonosan folytak le, a bajnokból úgy sem lehetett több szót kivenni, csak annyit, hogy — kefe! Azt sem tartom érdemesnek megemlíteni,

Kilátás a vadászlakból.

hogy Polónyi Dezső hirtelen egy 600 koronás távesőves fegyvernek a beszerzésére kérte ki engedélyünket. Belegyztünk. Másnap reggel már a szokásos 14 kuffer társaságában vártuk a nyugoti pályaudvaron a beszállási időt.

Megjelentünk pontosan. A bajnok megjelenése kínos fel-tűnést keltett. Egyszerűen, de izléstelenül volt öltözve. Kis stájer kalapját egy fácán hatalmas farkolla díszítette, a csikorgó hideg ellen egy elmés szerkezetű kis tenyérnyi vékony gallérkával védekezett, hanyagul félvállra vetve. Öltözetét kiegészítő kis sevrő cipőjében azonban a „báli lábbelik“ könnyedsége megkapóan érvényesült. A főszerkesztő, egy perfekt „szibériai vadász“ jelmezében érvényesítette hatalmas alakját, aminek összhangzatát még az sem rontotta, hogy a vállán lévő fegyverének óriási tokjáról egy zsinegen lógott alá a fegyvert szállító cég „szaldirozott számlája“

Egész uton, a kupé ablakából a bajnok ur által észlelt hőésben gyönyörködöttünk, amely azonban nagyon egyoldalú volt, jobban mondva: nem hó, hanem a mozdony kürtőjéből ki-

A vadásztársaság.

ömlő gőz és pára. Már ekkor homályos sejtelmeim támadtak, hogy: ez a mi kirándulásunk nem egészen — kefe!

Hóra azonban úgy sem volt nagy szükségünk, mert az erdön ugyanis másfél méteres volt.

Csakhamar megérkeztünk Lojzi vendégszerető házához, ahol is a már szokásos tizenhét tál étel magunkhoz vétele után készülődéseket tettünk az erdőbe való kivonuláshoz.

Ez a kis ut, — jó időben — középeurópai számítás szerint is, három órát vesz igénybe. A főszerkesztő és a bajnok ezt az utat „cserkészve gyalog“ tették meg. En meg Lojzi erre már nem vállalkoztunk, sőt a bajnok hívását, a legnagyobb un-

dorral utasítottuk vissza. Két kis hegyi lovat megnyergelve vidáman poroszkáltunk a kaeskaringos jeges uton ki az erdőbe a vadászlakhoz. Így is, majd lefagyott a lábunk a három órai lovaglásban, de legalább nem éreztünk meg teljesen letörve, mint a cserkésző bajtársaink.

A bernecei kastély előterme.

A meleg szobában, dusan terített asztalnál csakhamar elfelejtettük a hideget, megérkeztek kocsin a többi vadászimboráink is Gálffy meg Pisut. Hozzáfogtunk a belső melegítéshez is, már jó előre haladtunk, de cserkésző barátaink még sehol sem voltak. Késő estére megérkeztek ők is, mint valami jégemberek, még a szemöldökük is csupa jég volt. Szomorúan panaszkodtak el, hogy: majd leütötték őket a szarvasbikák, de a nagy hóban és hidegben még gondolni sem lehetett a lövésre.

Ősi szokás szerint előkerültek vacsora után a „szerszámok“ is. A bajnok tényleg mesterien kezeli a szerszámokat. Valamiféle kaszinójátékot magyarázatott, ha jól emlékszem, XXI-esnek nevezik, nagyon komplikált játék. Mire az ember megtanulja, már az utolsó krajcárját is elvesztette. Éjfél után két órára mindenféle ingóságunkat elnyerte a bajnok.

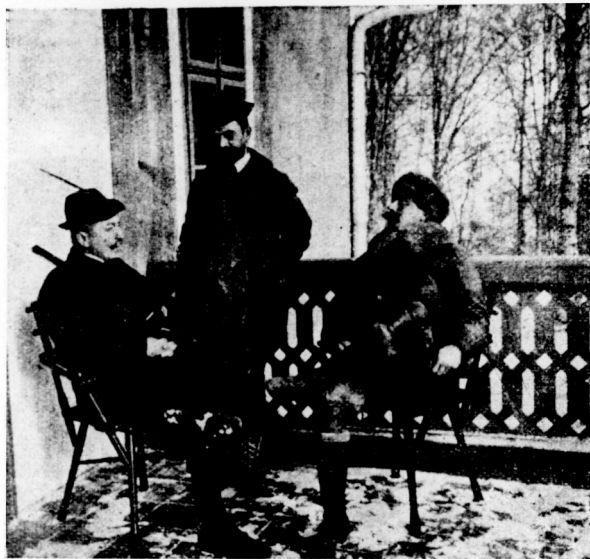

Az ebéd.

Feltűnés nélkül le is feküdtünk. Reggel felé nagy veszedelmet hallottam a szomszéd szobából. Benyitottam, de amit ott hallottam, azt sohasem fogom elfeledni. A bajnok szemrehányást tett hálótársának, a főszerkesztőnek, hogy: elszívja tőle az élelyt és neki nem marad semmi, kénytelen lesz az ablakot kinyitni.

Azt próbálja meg, ha kedves az élete, hogy az ablakot kinyissa. Így is fázom, hát nincs itt elég élely!

Azt gondoltam, hogy ezeknek vagy a vacsora vagy a XXI-es ártott meg. Figyelmeztettem őket, hogy itt az ideje a vadászatnak, keljenek fel! Majd én nyitom ki az ablakot! Amint a sötétben tapogatóztam, egyszer csak valami, nagy esőrómpöléssel a földre esett. Gyufát gyújtva látom, hogy egész halmaza

A bajnok, Kő és a gazda.

van a különféle betörőszerszámoknak az asztalon kiterítve. Már azt gondoltam, hogy valami műhelyt rendeztek be, amikor is rám kiáltott a bajnok: ne bántsa azokat a reszelőket! nem látja, hogy a „pedikűrhez” és a „mánikűrhez” vannak kirakva. Összesen 24 db.

Na, gondoltam, míg ezekkel elkészülök, úgy sem várlak meg. Gyerünk csak kifelé, egyedül! Ki is mentem és délelőtt tíz óráig lőttem is egy szarvasbikát és egy őzbakot. Visszajövet már reggelizett a társaság. Nagyobb hatás kedvéért le is fotografáltuk magunkat. Ebéd után komolyan hozzáláttunk a dolgozhoz. Mindegyik más-más irányba elindultunk eserkészni. Én hoztam megint egy őzbakot. A társaim azt mondták, hogy: ők láttak valamiféle mozogni, de nagyon messze volt, csak úgy „pro forma” lőttek rá.

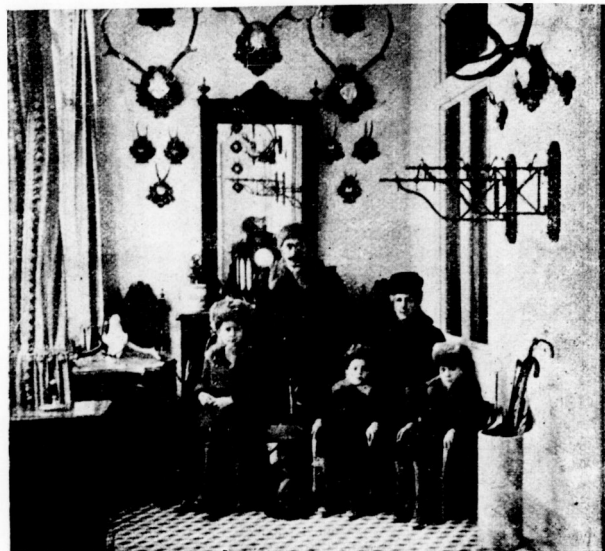
A bajnok „sétacipője” teljesen átázott, úgy hogy kénytelen volt estére egy hideg lábvíz és egy „fél fürdőt” venni. Ezt követte egy maszírozás a lábfejre és egy külön lábujj bedörzsölés az áztatás után. Először azt gondoltam, hogy ez a művelet mind csak azért van, mert délután hibázott. Kíváncsian meg is kérdeztem: hogy milyen lett volna a bedörzsölés, ha egy szarvasbikát lőtt volna?

A bajnok a hóban.

A feleletet, a gyengébb idegzetűek miatt elhallgatom.

Másnapra egy kisebbszerű hajtást rendeztünk. Egy favágó elég szerencsésen elkerülte, hogy: ne szarvasbikának nézzük őt a faszedés közben. Azonkívül a bajnok elvesztette a szép fejdisztét a fécántollat, amelyet én megtaláltam, neki visszaszolgáltattam ezt jó jelnek magyarázta. A kis bái cipőt zsákdarabokkal betakargattuk, összepárgáztuk, most úgy szerepelt, mint valami nagy hőcipő lett volna. Ki is tartott egész nap. A nagy hóban nem valami könnyen ment a mászkálás, de dícséretünkre legyen mondván, derekasan kitartottunk mindnyájan egész nap. Végre, az egyik hajtásban, egészen ellenkező irányban, mint ahonnan vártam, megpillantottam a fák között két szarvast: egy bikát és egy tehenet. Onnan jöttek, ahol a társaim voltak, csodálkoztam, hogy nem vették észre! Gondolkodni nem volt időm, amint megfordulni akartam, egy kiálló gyökérben elestem és úgy estemben löttem rá a bikára. A bika megtorpant és nagyot ugrott, nyugtatta lövésemet, de úgy eltűnt, mintha a föld nyelte volna el.

Szokoly Alajos és családja.

A lövés helyéhez érve, véresepeket vettem észre a havon. A vér színéből megállapítottam, hogy az állat haslövést kaphatott. Ezen a véresepeken elindulva, nyomozni kezdtem a megsebzett állatot. A friss hóban a pirosló véresepeket követve kilométerekre haladtam a szarvas nyomán, de sehol megpillantani nem tudtam. Hegyen, völgyön, árkon, bokron követtem a nyomát, már-már azt gondoltam, hogy: örökre elment, amidőn is a tulsó oldalon, mintegy kétszáz lépésnyi távolságra egy szálas erdőben, keresztbe állva megpillantottam, amint felém vi-gyázott.

Pillanat alatt arcomnál volt pompás kis távesőves Manlicherem (calib. 9 mm.) alig, hogy a távesővem fedezte, ujam már a rögtönzött nyomta... eldőrdült a lövés... a hegyek sokszorozva adták meg a visszhangot... a nemes állat, az erdők büszke koronás királya, tűzben összeesve holtan maradt a fehér havon. Sietve közelítettem meg, de már csak még nem is vonaglott, a legszebb helyen kapta a lövést — a vállapon. Szemem azonnal a tropheáját kereste. Nyoleas, szépen kifejlett bika volt és a legnagyobb örömömre ritka példányu *abnormis*. Első lövésem egy tenyérnyire alól a hason érte. Ott álltam az elesett szarvas mellett a rengetegben egyedül. Még csak tájékozódni sem tudtam, hogy hol vagyok. A tropheát sem akartam ott hagyni. Társaim nem törődtek velem, ott hagytak volna egyedül a lelőtt vaddal. Jelzősípomra nem válaszolt senki. Gyors egymásutánban jelzőlövéseket tettem. Végre az egyik vadór meghallotta jeladásomat, kiabálásomra utánam jött. A vadat kizsigereltük, a tropheát levágtuk és nekiindultunk a hőmezőknek, teljesen töretlen utakon, derékig a hóban és estére szerencsésen meg is érkezünk Lejzi barátunk vendégszerető házához — Bernecére. A bajnok visszatért még egy napra — szerencsét próbálni — az erdőbe, de biz meg az az egy nap is sikertelen maradt. A vadőrök ugyanazt mesélték, hogy társaimnak is kerültek szarvasok, de igen alkalmatlan időben jöttek, ép' akkor, amidőn falatoztak, és amire a puskák előkerültek volna, már a szarvasok is tovább állottak.

Az én szerencsémnek a nagy hó, társaim sikertelenségeinek meg a rossz idő volt „állítólag” az oka. A dícsőség azonban mindenesetre a „bajnok urat” illeti meg, mert ő az egész három napos expedíciót a gyenge kis „bái cipelőjében” szenvedte át.

A hétről.

Megint lefolyt egy fényes keretekben lezajlott nagy verseny, melynek tömérdek tanulsága között laikus és szakember előtt legszembeötlőbb az, hogy a versenyrendezés szerencsés kézzel megtalálta a vívóversenyek rendezésére legalkalmasabb termet, mely ugy befogadóképesség, mint világitás tekintetében minden kíváalomnak teljesen megfelel. Kár, hogy tul volt fűtve.

Minden verseny után előtérbe tolul a jury kérdése. Biztosra veszem, hogy nagy cikkek íródna e sorokkal együtt, pro és contra. Lesznek ezen verseny juryjének tőmjénezői, lesznek ócsárlói, meggyanusítói és lesznek objektív megítélői. Az utóbbi lesz a legkisebb csoport, mert természet a magyarnak, hogy a kákán is eszmét keres.

Minden versenybíró téved, mert végre is ember: kimért erővel, kimért tehetséggel, kimért munkabírással. Annak, aki sohasem volt versenybíró, fogalma sincs arról, mennyire kimerül az ember az ilyen ténykedésben, s hogy annál hamarabb merül ki, minél lelkiismeretesebb. — Egyet fölcsejtések elkerülése végett ki kell jelentenem. A döntő első harmadában felmerült vitás esetek sajnálatomra mind a versenyt rendező club vívói javára döntettek el: *de a döntő második kétharmadában minden vitás tuss a Fővárosi Vivó Club saját versenyzői hátrányára ítéltetett el.* —

A döntőkben a Schenker—Halász, Schenker—Mészáros mérkőzések utolsó tussjainak elbírálásakor a club érdekeltve nem volt: a Krenesey—Földes döntőben védett támadás és védett riposzt után mindkét mérkőző fél megállt s a menetet befejezettnek vette. Krenesey ezek után (2:2-re álltak) beadott egy külső areot, melyet nem számítottak. Ez az objektív tény, melyhez csak annyit teszek hozzá, hogy a jury ezen utóbbi menetkor egy fővárosi, egy MAC. tagból és egy semmi irányban nem érdekelt tagból, Schenker főhadnagyból állott.

Jury és versenyzők egymásra vannak utalva. A versenybíró csak akkor működhetik sikeresen, ha a versenyzők bizalmát bírja s ha illedelmes viseletet, esetleg tévedése esetén megértést várhat tőlük. A versenyvivő csak akkor viv formája teljes kihasználásával, ha tudása kifejtésében semminemű bizalmatlanság nem befolyásolja, s ha vélt vagy tényleg szenvedett károsodását tusselbírállás után kélt és képes balesetnek minősíteni, s nem elnyomatásra irányuló merényletnek.

Keresem a módot, mi adhat a versenybíráknak utakat arra, hogy jól lássanak s befolyásoltatás nélkül ítélkezzenek s mi ölhetné el a ragadós betegség gyanánt immár legjobbainkra is átragadó, annyi vizályt szülő bizalmatlanságot.

Az első cél érdekében célravezetőnek azt tartanám, hogy a bírák a pódiumtól mindkét oldalon legalább hat lépésre álljanak fel s maguk mögött legalább hat lépésre jurytagon kívül senkit meg ne tőrjenek, hogy a mögöttük történő megjegyzéseket, ha azok túlhangosan nem történnek, meg ne hallják. A túlhangos kritikusok megintendők, (ez első esetben elég, mert a legtöbb néző is idegessé válik, s ez eléggé menti az első illetlenséget), később esetleg hátrábbvonulásra, végül távozásra kérendők fel. — Túlközel álló jurytag jól nem láthat.

Azután tanácsosnak tartanám kimondását annak, hogy ugyanazon jury 20 percnél tovább egyhuzamban ne működhessek, s ha a versenyzők többsége az illető kör vé-

gég való hivatalbanmaradásukat kérné, a 20 perc eltelte után egy, legalább 10 perces szünet legyen elrendelendő.

A husz perces vagy a szünet után folytatott mérkőzést követőleg levivásra kerülő meneteken az előzőleg működött versenybíró, mint ilyen, semmi esetre se szerepelhessen.

A juryt ugy vélem az egyes körökre megalakítandónak, hogy abban egy club két képviselője egyidejűleg sohasem működhessek.

Csak azért nem proponálok azt, hogy az illető menetben érdekelt club tagja a jury elnöke sohasem lehessen, mert mindig több ember unván rá a versenybíróságra, ilyen színtelen, s csak némileg hozzáértő versenybíráink kellő számmal aligha akadnának.

Azon idea elől sem zárkóznám el, hogy a döntő mérkőzés minden egyes menetére a vívók mindegyike maga kérjen fel egy jurytagot s ezek közösen választanak egy, a jurytagok között esetleg meg nem nevezett elnököt, ki azonban a két versenyző semmilyen clubjához nem tartozhatnék.

Elesűszott és mélynek mondott szűrésok és vágások feltétlenül azon bemoadás szerint legyenek elbírálandók, amint azokat azon jurytag vagy jurytagok mondják be, kik a szűrés vagy vágás oldalán állottak. Ezen esetben a jury ne szótöbbséggel döntsön.

Ezen hevenyészett elmefuttatást első impresszióknak tekintem, nem hitvallásomnak. Szívesen bocsátom kritika tárgyául. Lehet, hogy magam is módosítani fogom idővel. Hogy megírtam, azért történt, mert nyílt, tárgyilagos vita után vélek kontroverziákat leginkább tisztázhatóknak, s mert a bántó cél és bántó el nélkül szemtől-szembe elmondott nézetet többre becsülöm minden frondeurködsénnél, s mert alkotni csak szeretettel, tárgyilagossággal s egymás megbecsülésével lehet.

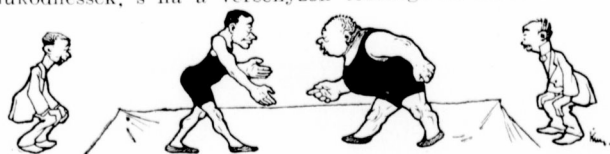
Rádala H.

A Fővárosi Vivó Club versenye.

Huszonöt éves fennállásának évfordulóját méltóan ünnepelte meg a „FVC.” jubiláris vívóversenyével, mely nagy erkölcsi és sportbeli sikerrel járt. A rendező egyesület vezetői, élükön *Hajós, Sándor Tedesco, Gyárfás, Erber* és különösen *Sötér Gyulával*, mindent elkövettek, hogy a verseny minden tekintetben sikerült legyen. E törekvésük eredménye meglátszott a leadott nevezések nagy számában és abban a nagy társadalmi támogatásban, mely különösen a szebbnél-szebb tiszteletdíjak adományozásában nyert kifejezést. A rendezés egyes kisebb technikai hibáktól eltekintve jónak volt mondható. A verseny első napon a rendező egyesület helyiségében, a két utolsó napon pedig a Lloyd casino dísztermében folyt le, mely különösen a döntő küzdelem alkalmával zúfolásig megtelt érdeklődő közönséggel, melynek soraiban volt *Jekelfalussy Lajos* honvédelmi miniszter és *Bárczy István dr.* polgármester.

A versenyre magára visszatérve, ugy törre, mint kardra, *Békessy, Werkner, Nagy Béla, Szántay, Tóth* és *Fuchs* kivételével, kik különböző okokból akadályozva voltak a részvételben, minden első klasszisu vívónk nevezett. A leadott nevezések nagy számához képest kevésnek bizonyult a verseny lebonyolítására kitűzött 3 nap és így a második napon a küzdelmek a késő éjjeli órákig, a karddöntő napján pedig egész nap folytak, ami semmiesetre sem volt kedvező a vívókra. A verseny pénteken vette kezdetét. Elsősorban *Gerenday György dr.* üdvözölte a MASz. nevében a jubiláló egyesületet, mire *Hajós* elnök szép szavakban MASz.-höz való hűségéről biztosította.

A pénteki napot a tör és kardminősítés, a szombati napot pedig a törpool, tördöntő és másodosztályu kardkörvívás foglalta le. Vasárnap volt az elsőosztályu kardkörvívás és döntő küzdelem, melyből *Földes Dezső dr.*, a ren-

dező egyesület tagja került ki győztesként. Győzelme az utolsó pereig kétes volt, mivel a szintén két vereséggel bíró *Krencsey* az első helyre holtversenyben kerülve, a döntőküzdelemben ellenfelét csak egy volt különbséggel tudta megverni. Győzelmét hosszú, lelkiismeretes tréningjének és kombinált akciói ez alkalommal pontos és sikerült keresztvitelének köszönheti. Mint legbuzgóbb vívóink egyike, győzelmét jól kiérdemelte. *Krencsey* most kitűnő formában van, versenyt azonban elkönyvelmusködté. Nem vívott ugyan szokott energiájával, azonban így is verte a döntőben minden ellenfelét, a döntő utolsó helyezettje, Lehner és Schenker kivételével. Mindkettővel lánghán vívott, ami különben biztos (Földest első ízben verte) győzelmébe került. *Schenker*, a harmadik helyezett, Armentani mester tanítványa, rendkívül szívós, erőteljes, szinte erőszakos vívó. Rendkívüli erélyvel keresztvitelt akcióinak köszönheti eredményét. A negyedik és ötödik helyet holtversenyben *Mészáros* és *Halász* foglalták le. *Mészáros* szereplése volt a legérdekesebb. Két év óta nem folytathat állandó tréninget és most mégis alig egy hetes tréning után, nagyszerűen dolgozott. Igaz ugyan, hogy akciói nagyon egyszerűek és nem mindig kifogástalanok, de e hibákat pótolta óriási versenyroutine-jával. Csoportjában és eleinte a döntőben kitűnően dolgozott, később azonban egyes tussmegállapítások folytán kedvetlenül vívott. *Halász* erőteljesen vívott, de a döntőben akciói bizonyos fáradtságra engedtek következtetni. Egy pár parad-ripesztja így is igen szépen sikerült. Csoportjában sokkal jobban dolgozott.

A fiatal gárda legtalantumosabb vívója *Garay* János, *Fodor* Károly és *Gerentsér* dr. mesterek tanítványa. Kitűnő pengevezetése, állandóan formás akciói kitűnő iskolázottságot árulják el és az a mód, ahogy Földest, Lehnert és Sötér Gyulát a rendezéssel járó fáradalmak idegessé és fáradttá tették. Majdnem minden veressége ennek tulajdonítható. Így is egynéhány nagyon szép dolgot produkált. *Lehner* csoportjában szépen vívott, a döntőben tulkombinált vakmerő akciói miatt nem érvényesült.

A többi vívó közül *Gerde* formán kívül és indiszpóntán vívott, *Stiller*, *Stéger*, *Benedek*, *Kugler*, *Dunay*, *Herczeg* és *Paizs* kedvezőtlen csoportösszeállításuk miatt nem jutott a döntőbe. *Pfeiffer*, a prágai vívó, formásan dolgozik, de gyenge a micinkhez képest. A bécsújhelyiek *Bogen*, *Czebin*, *Asztalos* és *Pál*, szép reményre jogosító rendkívüli fejlődésképes vívók. A vidékiek közül *Somogyi* főhadnagynak megfelelő ellenfél hiányában nincs elegendő tréningje, *Wohlfart* igen korrekt, formás vívó. Szépen vívott *Palotay*, *Schön*, *Rády* és *Homolya*.

A tördöntőküzdelemből hármas holtverseny után *Schenker* Zoltán került ki győztesen. Itt igazán szépen, hidegvérűen és igen szép riposztokkal dolgozott. *Paizs*, a fiatal gárda legjobb törvivója, tulságos idegesen vívott és így nem vitte ki elég precízen kitűnő tempóakcióit. *Földes* szintén idegesen dolgozott. *Pfeiffer* elegáns, rendkívül korrekt törvivó, kinél csak a nagyobb versenyroutine hiányzik. Szépen vívott *Ambrózy* és *Bauer*. A versenybírózás farsztó tisztét *Berti* főh., *Zulawsky* száz., *Hoffmann* főh., *Werkner*, *Benyovits*, *Csernovits*, *Heller*, *Sátori*, *Schenker* főh. és *Hoch* urak látták el, vivásvezetőként pedig *Berti*, *Schenker*, *Werkner* és *Zulawsky* szerepeltek. A karddöntőben *Sátori* elnöklésével *Berti* és *Zulawsky* képezték a zsűrit. A MASz. hivatalos kiküldöttje *Werkner* Lajos volt.

Alább közöljük a részletes eredményt:

Tör minősítése.

1. Dr. Földes Dezső 9.84. 2. Pfeiffer József 9.31. 3. Schenker Zoltán fh. 9.30. 4. Paizs Pál 9.21. 5. Bauer Ervin 8.62. 6. Lehner Arthur 8.30. 7. Rády József hd. 8.10. 8. Garay János 7.80. 9. Ambrózy Gyula szds. 7.72. 10. Dunay Bertalan 7.70. 11. Szinte László 7.51. 12. Dr. Schwarcz Tibor 7.50. 13. Fáy István

7.40. 14. Willoner Géza 7.20. 15. Rözer Aladár 7.11. 16. Leszik Károly 6.70. 17. Homolya István fh. 6.50. 17. Schön Oszkár 6.50.

Kard minősítése.

I. kör. 1. *Krencsey* Géza 10.64. 2. *Lehner* Arthur 10.50. 3. *Mészáros* Ervin 10.43. 4. *Földes* Dezső 10.33. 5. *Halász* Gyula 10.25. 6. *Sötér* Gyula 10.24. 7. *Gerde* Oszkár 9.90. 8. *Garay* János 9.24. 9. *Stiller* Mihály 9.12. 10. Dr. *Szende* Dezső 8.97. 11. *Schenker* Zoltán 8.97. 12. *Czebin* Pál 8.80. 13. *Paizs* Pál 8.79. 14. *Bogen* Albert 8.79. 15. *Kugler* Sándor 8.74. 16. *Benedek* Géza 8.67. 17. *Pfeiffer* József 8.62. 18. *Dunay* Bertalan 8.38. 19. *Somogyi* Pál 8.24. 20. *Asztalos* Andor 8.17. 21. *Rády* József 8.17. 22. *Stéger* Hugó 8.11. 23. *Éber* István 8.05. 24. *Révész* Jenő 8.03. 25. *Jellinek* Manó 7.97. 26. *Palotai-Kovács* Károly 7.89. 27. *Pál* Imre 7.88. 28. *Homolya* István 7.81. II. kör. 29. *Gonda* Illés 7.80. 30. *Herczeg* Géza 7.79. 31. *Wolffart* Nándor 7.74. 32. *Pick* Jenő 7.69. 33. *Szende* Andor 7.63. 34. *Fáy* István 7.50. 35. *Sándor* Imre 7.48. 36. *Sacher* Róbert 7.40. 37. *Sajgó* Jenő 7.36. 38. *Osváth* István 7.36. 39. *Grünwald* Béla 7.33. 40. *Kazár* István 7.31. 41. *Goldberger* János 7.24. 42. *Halász* Zsigmond 7.23. 43. *Leszik* Károly 7.02. 44. *Gold* Ede 6.95. 45. *Kóczy* Aladár 6.88. 46. *Schön* Oszkár 6.86. 47. *Róth* Gusztáv 6.81. 48. *Schöffner* Pál 6.67. 49. *Sándor* György 6.60. 50. *Mészárovs* György 6.50. 51. *Dános* László 6.35. 52. *Roos* Jenő 6.33. 53. *Szabó* Kálmán 6.19. 54. *Heutler* Ferenc 6.14. 55. *Jámbor* József 5.90. 56. *Karossa* E. 5.89. 57. *Willoner* Géza 5.79.

Tör csoportosítás.

I. csoport. 1. *Paizs*. 2. *Földes*, kiesett *Rády*, *Dunay*, *Fáy*, *Leszik*. II. csoport. 1. *Holtv*, *Pfeiffer*, *Garay*, kiesett *Bauer*, *Szinte*, *Homolya*, *Willoner*. III. csoport. 1. *Lehner*. 2. *Schenker*, kiesett *Ambrózy*, *Schwarz*, *Schön*.

Tördöntő.

I. hármas holtv. után *Schenker Zoltán* (Sz. VE.) 4 gy. II. hármas holtv. után *Paizs Pál* (MAC.) 4 gy. III. hármas holtv. után dr. *Földes Dezső* (FVC.) 4 gy. IV. *Pfeiffer József* (Prága) 1 gy. V. és VI. *Garay János* (NVC.) és *Lehner Arthur* (FVC.) 1 gy. *Garay* és *Lehner Pfeiffer* javára visszaléptek.

II. oszt. kardcsoportvívás.

I. csoport. 1. *Gonda*. 2. *Sajgó*, kiesett *Goldberger*, *Kóczy*, *Sándor* Gy., *Szabó* és *Willoner*. II. csoport. 1. *Holtv*, *Herczeg* és *Fáy*, kiesett *Osváth*, *Halász* Zs., *Schön*, *Mészárovs* és *Heutler*. III. csoport. 1. *Grünwald*. 2. *Roth*, kiesett *Wohlfart*, *Dános* és *Jámbor*. IV. csoport. 1. *Kazár*. 2. *Pick*, kiesett *Karossa* és *Roos*.

II. oszt. karddöntő.

I. *Pick Jenő* (FVC.) 6 gy. II. *Herczeg Géza* (PVE.) 5 gy. III—IV. *Holtv*, dr. *Gonda* (NVC.) és *Kazár* (MAC.) 3 gy. V. *Grünwald Béla* (NVC.) 2 gy. VI—VII. *Sajgó* (MAC.) és *Roth* (FVC.) 1 gy. *Pick* és *Herczeg* igen jól vívtak, nemkülönben *Gonda* és *Kazár*.

I. oszt. kardcsoportosítás.

I. csoport. 1. *Holtv*, *Krencsey* és *Halász* 6 gy., kiesett *Pick* 4 gy., *Rády*, *Jellinek*, *Paizs* 3 gy., *Pfeiffer* és *Stiller* 1 gy. II. csoport. 1. *Lehner* 7 gy. 2. *Sötér* 6 gy., kiesett *Bogen* 4 gy., *Dunay*, *Herczeg*, *Szende* Dezső 3 gy., *Stéger*, *Palotay* 1 gy. III. csoport. 1. *Mészáros* Ervin 5 gy. 2. *Schenker* 4½ gy., kiesett *Gerde* 3½ gy., *Kugler* 3 gy., *Somogyi*, *Pál* 2 gy., *Éber* 0 gy. IV. csoport. 1. *Holtv*, *Garay* és *Földes* 6 gy., kiesett *Benedek* 4 gy., *Asztalos*, *Homolya* 3 gy., *Czebin* 1 gy., *Révész* 0 gy.

Földes—*Hajós* Zsigmond, *Krencsey* a kultuszminiszter, *Schenker* a Lipótvárosi Kaszinó, *Mészáros* a FVC., *Halász* a honv. miniszter, *Garay* a székesfőváros, *Sötér* a Fészek, *Lehner* a FVC., *Paizs* a Duna EE., *Pfeiffer* a „NVC.”, *Pick* a hölgyek díját, *Herczeg* *Sátori* alelnök, *Gerde*—*Heinrich* Aladár, *Stiller* az Erzsébetvárosi Kaszinó, *Bauer* a MAC., *Czebin* a Vén fiúk, *Szende* D. a hadügyminiszter tiszteletdíját nyerte. Díjat nyertek még *Bogen* és *Benedek*.

A harmadik helyért folytatott küzdelemben *Schenker* veri *Mészáros* és *Halászt* 4:3-ra, *Földes* *Krencseyt* szintén 4:3-ra. Így tehát: I. dr. *Földes* (FVC.) 5 gy. II. *Krencsey* (MAC.) 5 gy. III. *Schenker* (Sz. VE.) 4 gy. IV—V. *Halász* és *Mészáros* (MAC.) 4 gy. VI. *Garay* (NVC.) 3 gy. VII. *Sötér* (FVC.) 2 gy. VIII. *Lehner* (FVC.) 1 gy.

LOVAS GYULA vivóterme
BUDAPEST. VI., Nagymező-utca 28. II. em.

Leikismeretes tanítás urak, hölgyek és gyermekeknek.
Ez évben megnagyobbítva
Kard-, vítör- és ökölvívás, tornázás.

I. oszt. kard döntőjének táblázata.

A vivő neve	Krencsey	Halász	Lehner	Sötér	Schenker	Mészáros	Földes	Garay	Eredmény
Krencsey		31	40	21	40	21	31	31	6 győz.
Halász	40		31	40	11	31	40	21	4 ..
Lehner	11	40		40	40	40	40	40	1 ..
Sötér	40	31	21		40	40	40	40	2 ..
Schenker	31	40	11	11		40	40	11	4 ..
Mészáros	40	40	21	21	11		40	11	4 ..
Földes	40	21	11	31	11	21		40	6 ..
Garay	40	40	31	31	40	40	31		3 ..

A „POZSONYI VIVÓ-EGYLET” VERSENYE. A Pozsonyban február 12—14-én megrendezett nemzetközi vivóverseny ifjúi érdeklődés mind nagyobb mérvet ölt, s ha az előjelek nem esznek, egyike lesz a legnagyobb érdekességű és nagy sikerű versenyeknek. Bécs közelsége nagyban hozzájárul a verseny nemzetközi jellegének kidomborításához, mert onnan számos nevezésre van kilátás. A hölgy törverseny is biztosítottnak látszik, mert e versenyszámra már eddig hat nevezés érkezett. A szebbnél-szebb tiszteletdíjak is egyre szaporodnak. Újabban Frigyes királyi herceg Ö Fensége, a pozsonyi első takarékpénztár és Pozsony szabad királyi város adományoztak díjakat.

Ugy látszik a budapesti, valamint a vidéki egyesületek nevezéseiket az utolsó pillanatra halasztják. A nevezési zárlat február 3-ikán van. Ezáltal is felkérnek a vivó-egyesületek, hogy a nevezéseket lehetőleg együttesen és pár nappal a nevezési zárlat előtt küldjék meg a Pozsonyi Vivóegylet titkárnak (Somogyi Pál főhadnagy, Kossuth Lajos-tér 23.), nehogy a nevezések körüli munka nagyon összetorlódjék.

Tekintettel a versenyzők előrelátható nagy számára, a verseny nem, mint az a versenyfeltételekben olvasható, a Pozsonyi Vivóegylet helyiségében (Ventur-utca 11.), hanem a megyeház nagytermében fog megtartatni. Ugyisintén megváltozik a verseny beosztása is, mely a következőképp alakul:

Február 12-ikén d. u. 3 órakor kezdődik a hölgy törverseny lebonyolítása.

Február 13-án d. u. 2 órakor tör, utána kard minősítés. Folytatólagos beosztást a helyszínen adják a versenyzők tudtára.

A verseny ilyképp előreláthatólag vasárnap, 14-ikén befejezést nyer. Az összeszerzés főleg a budapesti és vidéki városokból jövő versenyzők érdekében történt.

Tekintve, hogy a versenybíróságra ennek következtében fásztó munka hárulik, és a rendelkezésre álló időt az utolsó percig ki kell használni, felkérnek az összes nevezők, hogy február 13-ikán, szombaton, délután 2 órakor a megyeháza nagytermében tartandó névsorolvasáson pontosan jelenjenek meg, mert aki hiányzik, azt a versenytől visszalépnek tekintik.

A versenyt követő akadémiával kapcsolatosan tartják meg a Pozsonyi Vivóegylet 40 éves fennállásának (1867.) jubiláris ünnepségét.

Amatőrség és professzionizmus.

Irta: Braun Samu.

Kétségkívül mind a kettő azokhoz a kérdésekhez tartozik, amelyek már a sportok gyermekkorában kialakultak. Az ideális célért küzdő sportsmann és a sportot kenyérkereső életpályának tartó mesterember fogalma. Már akkor kettő kellett válniuk, mikor a sport még nem mint az erők fényűzése, a felesleges életenergia szép formában való elszórása szerepelt.

A barlanglakó ősember közül az, akinek — akár diszpozicionális alapon, akár a huzamosabb gyakorlás következtében — gyorsabb volt a lába, erősebb a karja, szívesebben foglalkozott a vadászattal (a primár foglalkozások egyikével) mint az, aki nem volt az említett testi tulajdonságoknak oly nagy mértékben birtokában. S mivel szívesebben foglalkozott vele, nagyobb tökéletességre is emelte mesterességét. Izmai úgy működtek, mint valami hatalmas, erős gép. Ép és egészséges idegei, melyek a folytonos gyakorlat által mindig mintegy följárat állapotban voltak, azonnal követték az ember akaratának parancsát. És az ember szintén ősi szokás szerint tovább adta tudományát családjának és főleg fiainak, akik az idők elmúltával megint tovább adták az övéiknek. Ily módon keletkeztek egyes vadász családok, amelyek kizárólag a vadászattal foglalkozva, kiváltak még egy olyan törzs férfi tagjai közül is, amely csak vadászattal foglalkozott.

Később mikor az anyagi gyarapodással kezdett meg erősödni a kultúra és „a civilizáció áldó kezét kiterjesztette a boldog emberek fölé”, amikor már a sportok keresztül mentek a metamorfózis azon rétegein, amely az ősfoglalkozástól az istenek tiszteletére rendezett ünnepeig van, akkor már a professzionista olyan alakban jelent meg, mely ugyyszólván teljesen megfelel a hivatásos mai atléta-jának. Így biztosan tudjuk, hogy Hellasban az amatőr atlétákon kívül (ott minden épkézláb ifjunak atlétának kellett lennie, mert a testi nevelés a paedagogia szerves része volt), voltak professzionisták is. Még tovább menve az örök város, Róma népénél, ahol mondhatni nagyobb tettségben részesültek a professzionistáknak, mint az amatőrök, már élesen el van választva a két fogalom egymástól. És hogy teljes legyen a történeti kép, a középkor nincsen-e tele olyan lovagokkal, akik országról-országra járva fölkeresik a királyok és főurak advarait, hogy bajt vivjanak?

Ezek a jó lovagok, akiket nagy testi erejük és ügyességük miatt láttak mindenütt szívesen és ajándékoztak meg fejedelmi módon, olyan professzionisták voltak, hogy ma nincsen olyan amatőr szövetség, amely anathémáknak ne kiáltaná ki őket.

Ily módon meglévő a folytonos átmenet az amatőr és a hivatásos fogalmának kialakulásában, elérkeztünk a legújabb időkig, amikor mondhatni a világ összes szövetségei szerint amatőr az, aki az általa kultivált sportból sem közvetve sem közvetlenül soha semmiféle anyagi hasznot nem húz, vagy nem húzott. Ezen meghatározás körén kívül eső minden más sportoló pedig professzionista.

Nem szándékozom most azon többé-kevésbé szigorú szabályokat megismertetni, melyekkel a szövetségek az

FODOR-féle vívóterem Koronaherceg-u. 3.

amatőrség ellen való mindennemű vétséget megtorolják, arra sem fogok ügyet vetni, hogy szabályokkal rendezhető-e ez a kérdés; csak néhány szorosán idevágó dolgot szeretnék megvilágítani.

Megdönthetetlen tény az, hogy minden sport végső célja a versenyzés, és akármint is mondjanak a theoretikusok, senki sem fogja hónapokon keresztül magára venni a rendszeres tréning vas nyűgét csak azért, hogy jobban tudjon vacsorálni, vagy hogy lábizmai néhány centiméter-kével megvastagodjanak. Ha mégis vannak ilyen sportolók, azok nem is tartják meg az igazi tréning szabályait, amit olyan klasszikus tömörséggel fejezett ki egy római költő:

„Qui studet optatum cursu contingere metam,

Multa tulit fecitque puer sudavit et alsit,

Abstinet vino et venere“.*

Mivel pedig a sportok végső célja a versenyzés, ami viszont nem más, mint tiszta és becsületes módon való eldöntése annak, hogy a versenyzők közül melyik a legjobb, azért már ebből kifolyólag is a verseny reális volta és a többi versenyzők jóhiszeműsége ellen szándékosan vét, hogy úgy mondjam megsejtsa őket az a versenyző, aki nem ugyanakkora (nem terjedelmű, mert hiszen ez mindenkinek a legegyszerűbb ügye) határok közé szorított készültséggel áll a starthoz, vagy lép ki a porondra.

Világítsuk csak meg egy kissé jobban a kérdésnek ezt a látszólag homályos és még eddig nem nagyon feldolgozott részét.

Minden atléta treniroz. Ez alatt azt értem, hogy naponkénti rendszeres munkával készíti elő idegeit és izomzatát, hozza rendbe fejét és szívét az erőpróbára a versenyre. Amatőr atlétákról levén szó, akiknek a polgári életben más elfoglaltságuk is van, ez a tréning csak a szóbanforgó sportember szabad idejére eshetik, mert hiszen az illető, mondjuk X ur, nem a sportból él, amiből neki mint amatőrnek nem is szabad élnie. Ez áll az összes amatőrökre, legyenek azok akárcikésodák is. Szabad idejében azután kiki úgy dolgozik, ahogyan neki tetszik, úgy tartja meg a tréning szabályait, amennyire akaraterije engedi és végül úgy versenyez, ahogy ez legjobb képességeitől kitelik. Vagyis a tréning terjedelme egyáltalán nem ütközik bele az amatőrség paragrafusaiiba, mely csak a határokat állapítja meg.

De erősen beleütközik az amatőrség fogalmába az az ember, aki a polgári foglalkozását háttérbe szorítja, vagy esetleg egészen el is hanyagolja a sport miatt. Legyen az diák, aki az iskolát blicei el, vagy főiskolai hallgató, ki

magánhivatalnokoskodik, professzionista számba megy a korrekt amatőrök előtt azonnal, míhelt tulajdonképeni foglalkozását a sport miatt elhanyagolja. Mert, amint már mondtam, a sport célja a versenyzés és ennek már lényegénél fogva is tisztának kell lennie, mivel minden versenyző legalább bensejében egyenlő esélyekkel indul és versenytársait vele egyenlő ellenfeleknek tartja s az nem is jut eszébe, hogy az egyik versenyző heteken keresztül mást sem tett, minthogy a pályán lebzelt és csak a tréning-jével foglalkozott.

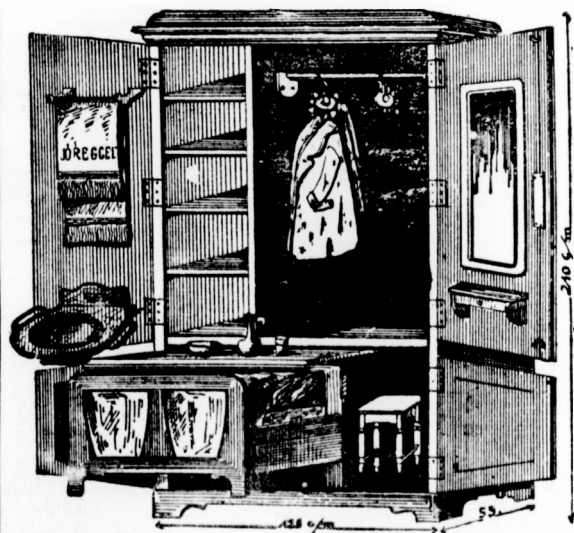
Tehát az eddigiekből nyilvánvaló, hogy lehet valaki professzionátus, már anélkül, hogy tulajdonképen pénz fogadna el. Illetve dehogy, dehogy tisztelt uraim. Élni mindnyájunknak kell valamiből és X. bizony tényleges profi, mert hogy megélhessen, pénzeli egylete, apró, soha nem megfizetendő kölcsönöket ad neki, ruhát vesz számára stb. stb. Mert kérem ez kell, szükséges, muszáj, hiszen mi történünk akkor, ha az így elrontott játékos, vagy atléta, a match, vagy verseny előtt kijelentené, hogy nem indul? Hová lenne akkor a dicsőség, mely a klubra és a vezető-ségre háramlik? És mi volna a klubpolitikával? . . .

Ilyen nézőszögből vizsgálva a dolgokat, korrupt állapot az, ha egy sportegylet tagjainak utiköltséget, vagy a vidéki tartózkodásra napi átalányt ad. Csak egy karakterisztikus esetet fogok erre elbeszélni. Rövid leszek. De el kell mondanom, persze nevek említése nélkül, hogy mire visz az utiköltség és a napidij adás.

Tehát egy vidéki klub versenyt rendezett. A versenyre beneveztek egy fővárosi egyesület két atlétáját is. A verseny előtt, az utiköltség átvételénél azonban zavar támadt. Ugyanis a klub azt mondvá, hogy már eleget kiadott ebben az évben az atlétákra, csak utiköltséget akart adni. Az egyik versenyző pedig napidiját is kért, és amikor nem adtak neki, nem ment le a versenyre. De azért nem történt ám semmi baja. Sőt. A legközelebbi versenyre már napidijjal együtt utazott el. Különben curiosumnak még azt is felhozom, hogy még ő neki állt feljebb és még ő korholta bajtársát, hogy vétett a kollegiálitás ellen!.

De nem kevésbé professzionizmus az sem, amikor egy sikerült mérkőzés után az egyesület bankettet ad, ahol az arra hivatalos játékosokkal elfeledtetik a terítéket megfizettni. Még csak hagyján, ha egy gazdag klubtárs fizeti a lakomát egyszer, kétszer, de furcsa a helyzet akkor, ha ez a bankettezés folyton és automatikusan megismétlődik. Mikor a versenyzők azért dolgoznak, hogy jaj csak el ne veszítsék a mérkőzést, mert akkor oda a bankett, a bankett.

Szabadalom bejelentve
Magyarországon 1513. sz. a.

Szabadalmazott
„Universal“-szekrény

A szekrényben követ-
kező legszükségesebb házi
butor egyestve van: 1
szekrény (fele rakó, fele
akasztó) 1 asztal, 1 ágy,
2 ülőke, toalettkör, kon-
sollal, 1 tülközőtartó és
mosdó, mely tárgyak a
szekrénytől teljesen füg-
getlenül, önállóan használ-
hatók.

A szekrények ideálja!

A szekrény ára kivitel
szerint 150.— K.-tól fel-
jebb.

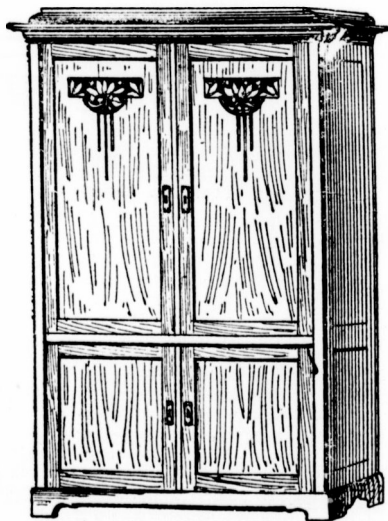
Megrendelések dírfektte a
szabadalom tulajdonosai és
gyártóinál, a vételár 1/2-
nak beküldése ellenében,
címzendők:

**Dorman és
Posner**

Budapest
VI., Erzsébet-körút 42.

Ugyanitt minden a butor-
szakmába vágó tervezések
és rajzok pontosan és jutá-
nyosan készíttetnek.

Szabadalom bejelentve
Ausztriában 7136. sz. a.

Háttra van még az, hogy megindokoljam, hogy miért is beszéltem én ilyen sokat ezekről a nagyon szomorú dolgokról:

Hát tisztelt uraim azért, mert azok az állapotok, amelyeket megpróbáltam rajzolni, a mi szépek, nagyok indult sportviszonyainkat festik. A mi sportunkat, amelyet mint a mesebeli pelikán madár, a szíve vérével táplált és növesztett nagyra néhány sportbarát, míg most hatalmas terebélyes fává fejlődött.

De mintha az a fa nem volna egészen ép? Látszólag még az, még állnak ágai és zöldök levelei. De azért nem emlékeztet-e arra a diófára, amelyről azt mondja a költő?

„Im egész béli gyökere kirágták

A gonosz férgek s az eletl oduba

Hangyabolyt hitták! . . .“

Sajnos, igen!

A MILLENNÁRIS PÁLYA ÜGYE. A fővárosnak lóvásári joga, melyet a Tattersall r. t.-nak adott bérbe, 1909 október végén lejár. A főváros visszautasította a Tattersall r. t.-nak új szerződési kérelmét s elhatározta, hogy a lóvásárt a bérleti idő lejártával házi kezelésbe veszi. Ezzel paralell a közel hetekben a földművelésügyi miniszter leirt a fővároshoz, hogy hajlandó-e az általa berendezendő gazdasági és tenyészállatvásár céljaira szükséges területet átengedni, mert ha nem, azon esetben a főváros határain kívül létesíti azt. A főváros utalással arra, hogy a közérlemezés és állatkereskedelem érdekeinél fogva eddigi gazdasági és tenyészállatvásárát fejleszteni óhajta, nem zárkózott el az elől, hogy saját érdekeinek megóvása mellett — a földművelésügyi kormányynak e célra a főváros határain belül területet adjon. De a Tattersall is újra kéri a lóvásári jog bérletét. A Budapesti Ügetőverseny Társulat 26 holdnyi területre tart számot. A millennárius versenypálya 7 holdat köt le. A főváros széles látkörű tanácsosának, Melly Bélának az érdekek íyeten való csoportosulása után önként szülemlett meg az a terve, hogy nem volna-e valami mód az itt megjelölt érdekek összeegyeztetésére. Ebből a célból hívta össze azt az értekezletet, amely a lóvásár, gazdasági tenyészállatvásár, ügetőverseny és általában embersport területeinek esetleges csoportosíthatását volt hivatva megállapítani. Az értekezlet, amelyen az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, Tattersall r. t., a Budapesti Ügetőverseny Egyesület és a Magyar Athletikai Szövetség volt hivatalos. Keglevich Gyula gróf, Luczenbacher Miklós, Rubinek Gyula, Gerenday György dr. és Magyar László dr. nyilatkozatai után megállapította: 1. hogy a lóvásár, gazdasági és tenyészállatvásár, ügetőverseny és az embersport különböző nemei nem állnak egy ellentétben, hogy azok egy helyen csoportosíthatók ne lehetnének; 2. Devecis Ferenc műszaki tanácsos véleménye alapján pedig, hogy e célra legalkalmasabb terület a ligetéri dűlőben, a Kerepesi-ut, Fehér-ut, a MÁV. felső állomása és a MÁV. ceglédi vonala között volna.

Az előnk befjezésül arra hívta fel a megjelenteket, hogy érdekeik összeegyeztetése céljából maguk között folytassák a tárgyalásokat és azt lehetőleg február végéig fejezzék be, amikor az előnk új tárgyalásra hívja össze az értekezletet, amikor is a főváros lóvására ügyében rendelkezik.

A közös terület beosztása, véleményünk szerint, korántsem oly egyszerű, mint ahogy az távolról látszik. A végleges tárgyalások alkalmával mindenestre módot kell találni az illető sportfórumainknak arra, hogy az embersport érdekei a terep beosztása alkalmával érvényre jussanak.

A „BUDAPESTI ATHLETIKAI KLUB“ 1909 január hó 31-én A vasárnapon reggel 8 órakor kezdődőleg országos birkózóversenyt rendez a következő sorrenddel: I. Junior könnyűsúlyúak versenye 60—70 kgr.-ig terjedő súlyú birkózók részére. II. Junior középsúlyúak versenye 70—85 kgr.-ig terjedő súlyú birkózók részére. III. Nehézsúlyúak versenye (nyílt szám) 85 kgr.-on felüli birkózók részére.

A verseny a Magyar Athletikai Szövetség szabályai szerint rendezetik, részt vehet azon minden magyarországi amatőr sportegyesület tagja. A nevezések téttel együtt legkésőbb 1909 január 25-én esti 8 óráig a „Budapesti Athletikai Klub“ címén, (Splendid-kávéház, IV., Károly-körut 24) adandók le. Díjazás: Valamennyi versenyszámban elsőnek díszített ezüstérem, másodíknak nagy ezüstérem, harmadíknak ezüstérem, a többi helyezettnek a részvétel arányában bronzérem. A második díj 4, a harmadik 6, a negyedik 9, az ötödik 12, a hatodik 15 stb. indulás esetén adatik ki. — A versenyen legjobb eredménnyel szereplő egyesület pontozás alapján egy háromszor egymásután, vagy ötszöri sorrendhez nem kötött győzelemre kitűzött vándordíj-serleg egyszeri védésére jogosult. A pontozás győztese a legtöbb pont-

számot elért egyesület. Az egyes súlycsoportok első helyezettjei 3, a második helyezettek 2, a harmadik helyezettek 1 pontot kapnak. A második helyezett 3, a harmadik 6 résztvevő esetén vesz csak részt a pontozásban. A legnagyobb mezőnyű súlycsoport győztese Wilhelm Leó ur tisztelejtjét kapja. Védő a Magyar Testgyakorlók Köre egyszeri győzelemmel. Tét lejenkint 3 korona.

SCHIELE MEGINT KIKAPOTT OPITZTÓL! Mult év novemberében Opitz Charlottenburg 46 m.-en 27.6 mp. alatt megverte Schielet, aki a rossz fordulóban keresett mentséget; most azonban 60 m.-en újólág vereséget szenvedett 35.2 mp.-es, majdnem bihetetlen eredmény mellett karcsapással f. hó 17-én. Ügylátszik, a pálya hosszának hitelességéhez fér kétség, mert pl. a 100 m.-es ifjúsági versenyt 1 p. 18, a 60 m.-es kezdőkét 42 mp. alatt nyerték, a junior melluszásban 80 m.-re pedig 1 p. 13 mp. volt az idő. A pluggingben O. Blank 19.50 m.-t ugrott, míg a stafétát 60, 80 és 100 m.-re ellenfél nélkül a Magdeburger SC. nyerte. A melluszásban 300 m.-re G. Arnold (Germania) 4 p. 54 mp.-el ki-váló eredményt ért el.

Football-politika.

A Magyar Labdarugók Szövetségének legutolsó rendkívüli közgyűlése elvetette azt az indítványomat, hogy a Szövetség tanácsába egy egyesületből egy rendes és egy póttagnál több tanástag beválasztható ne legyen. Köszönet illeti a Nemzeti Sport szerkesztőségét, hogy megismervén az erre vonatkozó felhívásomban a közérdeket, oly szíves volt, annak idején, a felhívásnak nagy terjedelme dacára is helyt adni.

Bár formai tekintetben egy s más fontosabb kifogás könnyen emelhető a közgyűlésen hozott határozatok némelyike ellen, mégis számolok azokkal a nehézségekkel, amelyek egy ilyen, rendkívüli sok elágazó érdeket felölölő testület vezetésével járnak s ezeknek feltárásával nem nehezítem meg a Szövetség vezetőségének amugyis nehéz helyzetét. Hiszen, ha csakugyan a közérdeket akarjuk szolgálni, akkor folytonos akadékoskodással, még ha az néha indokolt is, célt nem érünk.

De lehetetlen, hogy egynémely érdekes körülményre ne utaljak, amely élénken megvilágítja a Szövetségben uralkodó viszonyokat és amelyek nagyon is indokolják, hogy ott alapos rendszerváltozásra van szükség.

Egyik érdekes jelenség, hogy azt az alsóbbrendű egyesületekre nézve életbevágó javaslatot, mely szerint egy egyesületből legfeljebb egy tanástag választható, az alsóbbrendű egyesületek közönye buktatta meg. Pedig ez a javaslat lehetővé tette volna azt, hogy a kisebb egyesületek is tekintélyes számú képviselőket küldjenek ki és ezáltal bizonyos méltányos arány, ha nem is teljes paritás, éretett volna el az egyesületek rétegeinek képviseletében. Mert ne feledjük el, bár-

mily erősen hangoztatjuk is az érdekképviselő megszüntetését, az a footballügylek tárgyalásánál soha megszűnni nem fog. Félő pedig, hogy a hozott határozat egyenesen a klikk-rendszer beköszöntője lesz. Váltig hangoztatják tekintélyes helyekről, hogy éppen az érdekképviselő megszüntetése a cél. De a közeli jövő ennek frappáns cáfolatát fogja adni?

A vidéki feltétlenül örülhet annak, hogy itteni képviselőitől felszabadult. Ezt annak dacára kénytelen vagyok kijelenteni, hogy az utolsó közgyűlésen a vidék képviselői a fővárosiakkal egyenlő jogot követeltek. Méltányos dolog, hogy a vidék részt kapjon a Szövetség működésében, már azért is, hogy ezzel érdeklődése állandóan ébren tartassék. De a vidék érdekében áll az is, hogy kizárólag csak saját egyesületeik kötelékébe tartozó tagjaikkal képviseltessek. Ime, mit láttunk a múlt alkalommal is? A vidék képviselői — nagyon helyesen — az általuk képviselt vidéki egyesületek részére a közgyűlésen való képviselet céljából a fővárosiakkal egyenlő szavazatot kértek, és — mint a szavazás eredménye mutatja — kaptak is. Mikor azután a Tanácsba választandó tagokról volt szó, a vidéki egyesületek képviselői, akik nagybőrra fővárosi első osztályú egyesületek tagjai, ellentétbe helyezkedve a vidék érdekeivel, az első osztályú egyesület álláspontjára helyezkedve és szavazatukkal már most utját állták annak a lehetőségnek, hogy a vidék a Tanácsban megfelelő számú tagokkal képviseltessek. Miután ugyanis az új alapszabályok előírják a 24 éves életkort a megválasztható tanácsstagok részére, a kandidáló bizottság az esetre, ha egy egyesületből legfeljebb csak egy tanácsstag lett volna megválasztható, feltétlenül kénytelen lett volna a vidék jelöltjeit is respektálni. A vidéknek jelenvolt néhány képviselője azonban ezen életbevágó indítvány leszavazásához segédkezet nyújtott. Azt hiszem, a vidékiek maguk is át fogják látni, hogy az ő eddigi képviseletük az érdekképviselőt jegyében folyt le és az ő voksaik — akaratuk ellenére — nem a közérdeket volt hivatva képviselni.

A közgyűlésen régi tanácsstagok részéről hallottunk aggodó hangokat, mely szerint a pluralitás elvetése esetére mindazok, akik eddig exponáltak magukat bizonyos irányban, azok az új aerában ki fognak esni. Ily szempontoknak érvényesülniök nem szabad. Aki tisztességesen, becsülettel töltötte be tisztjét és eddigi működésében bármely igazságos elv, vagy ügy mellett páleát tört, ezért kibuknia nem szabad. A tanácsstagokat választó egyesületek, illetve kiküldötteik remélhetőleg sokkal magasabb szempontból fogják felvinni hivatásukat és nem fogják mérlegelni a volt tanácsstagok működését személyes-, rokon- vagy ellenszenv szempontjából. Hiszen, ha már a változtatások nem érvényesülhettek a rendkívüli közgyűlésen, legalább hassunk oda teljes örökből, hogy a megjelentő választások alkalmával tényleg oly egyének kerüljenek a Tanácsba, akik felülemelkedve a kiesingy érdekpólitikán, eddigi működésük alapján biztosított nyújtanak arra, hogy csakugyan a footballsport érdekét tartják szem előtt, minden vonatkozás nélkül egyének, vagy egyesületeknek a közérdekkel ellentétes speciális érdekeikre. Érdeklődéssel várjuk a további fejleményeket, különösen a jelölő bizottság munkálkodásának eredményét.

A hivatalos lista kötelező voltának eltörlésével mód adatik a Szövetség tagjainak a legteljesebb önállóság érvényesülésére és a legtágabbkörű változtatások eszközzésére.

Baján Gyula,
a BAK. alelnöke.

A vidéki labdarugás jövőjéről.

Folyó hó 9-én tartotta meg a Magyar Labdarugó Szövetség, vidékre nézve óriási fontossággal bíró rendkívüli közgyűlését. Ugyanis akkor kerültek az új alapszabályok tárgyalás alá, melyek között a vidék szervezésére vonatkozó szakasz is bennfoglaltatott. Merjük állítani, hogy a vidék teljes megelégedéssel nézhet a jövőbeni szervezete elé.

Nem mulaszthatjuk el, hogy meg ne nevezzük azokat az urakat, kik a vidék ügyét magukévé tették és a diadalhoz segítették. Dr. Füzesi Zoltán, Balogh Hugó beszédjével döntő befolyást gyakorolt a kérdés megoldásánál. Löwenrosen Charley, Bakó Gyula, Baján Andor, ifj. Földessy János, Bleyer Andor, Kiss Gyula és Kövesi József szintén buz-

gókodtak azon, hogy a vidék ellen irányuló szándék megtörjék. Ezek az urak tiszta meggyőződésből hangoztatták véleményüket, mert tudják, hogy a vidék vállaira nehezedik azon feladat, hogy Magyarország labdarugó sportját a jövőben előre vigyék. A főváros sportéleté már teljesen szervezve van, csak a vidék áll még organízálatlanul. A Magyar Labdarugók Szövetsége azonban új alapszabályaival ezen kérdést is teljesen megoldotta, ugyanis egy Központi vidéki bizottság szervezését határozta el, melynek a feladata az lesz, hogy a vidék ügyeit intézze és szervezze.

Ezen bizottság 5 tagu lesz, melyhez jön még a szövetségtől kiküldött jegyző is. A bizottság tagjait a választott igazgató tanács fogja kiküldeni és ezen bizottság határozatait a választott igazgató tanács elé felelbeztethők meg. Azonkívül az új alapszabály kimondja, hogy minden olyan kerületben, hol legalább is négy egyesület kéri a kerületi osztály megalakítását, azt eszközözni kell, azonban Magyarországon több mint tíz kerület nem működhet. Az új alapszabály a kerületi osztály működésének határait is megjelöli és azoknak teljes szervezetet kíván adni. A vidékre nézve nagy fontosságú azon határozat is, hogy a vidéket a közgyűlésen ugyanannyi szavazati jog illeti meg, mint a fővárosi egyesületeket, vagyis egy, nem pedig kettő, mint ahogy az a múltban volt. A képviseletési jogot azonban már korlátozza, ugyanis kimondja, hogy vidéki egyesületet a közgyűlésen csak olyan egyén képviselheti, ki labdarugással foglalkozó fővárosi egyesületnek nem tagja.

A vidéki labdarugó sportnak most új irányt kell venni és modern keretben kell ezután fejlődnie, mert csakis ilyen körülmények között lesz képes helyét méltóan megállani. A központi vidéki bizottság igen elhanyagolt ügy renoválását veszi át és lelkiismeretesen kell dolgoznia, hogy célját, a miért életre hivatott, elérje.

A központi vidéki bizottság ügyrendjének megállapítását a közel jövőben meg kellene ejteni, mert az megbeszélést, megfontolást igényel. Ezért igen célszerű volna a vidéki képviselőknek és az arra hivatott szövetségi közegeknek egy közös értekezletre összegyűlni és az értekezlet alapján véglegesíteni a munkarendet. Szem előtt kell mindenképp tartani azt, hogy ezen bizottság ne essen az új intéző bizottság fogalma alá, melynek munkaköréből kikapcsolják a fegyelmi ügyeket, hanem kezeltessek mint egy olyan önálló szerv, mely teljesen maga intézi minden dolgát, közte a fegyelmi ügyeket és a bíró kiküldetést is. Mi hisszük, hogy a vidék sportjára nézve ezen új szervezettel egy jobb kor következik, melynek hatását már a közel jövőben látni fogjuk és elkövetkezik az az idő, mikor a vidék sportját minőség tekintetében nem lehet majd megkülönböztetni a fővárosétól. Nem elérhetetlen dolog ezen kívánság, mert a vidéki egyesületeknek igen nagy emberanyaguk van ahhoz, hogy abból kiváló footballistákat neveljenek. Haladás és munka utáni vágytól, nemes egyszerű sportszeretettől legyen áthatva minden ember és akkor a vidék labdarugó sportját nem kell féltetni.

(Blan.)

Jogi és politikai szigorlatokra, alap- és államvizsgákra és az ügyvédi vizsgákra kiváló sikerrel garancia mellett készít elő

Dr. Kállay Zoltán

jogi szemináriuma

Budapest, IV., Magyar-utca 3. szám.

Nem tévesztendő össze hasonló intézetekkel!

A KAOE. e hó 16-án rendezte sportlapja ezidei első művész- és táncestélyét. Az estély minden tekintetben a várakozáson felül sikerült, ami Kaffka Samunak a KAOE. football vezetőjének érdeme, kivül még Berger Béla szertáros érdemel említést a sok rendezők mellett.

MAGYAR IFJAK HALADÁS KÖRE vasárnap rendezte a Ferenévárosi Függelenségi Körben szokásos táncestélyét, amelynek nagy sikere Schneider Béla elnök nevéhez fűződik.

A „Nemzeti Sport és az Automobil“

Budapesten

a következő dohánytőzsdékben kapható:

II. kerület:

Margit-körút 3,
Margit-körút 32,
Zsigmond-utca 1,
Corvin-tér 7,
Fő-utca 7,
Fő-utca 26.

IV. kerület:

Egyetem-tér 5,
Kaplony-utca 9,
Veres Pálné-utca 7,
Kigyó-tér 3,
Kossuth Lajos-utca 20,
Kecskeméti-utca 14,
Vámház-körút 6,
Szervita-tér 10.

V. kerület:

Akadémia-utca 1,
Báthory-utca 4,
Bálvány-utca 8,
Bálvány-utca 20,
Dorottya-utca 6,
Dorottya-utca 16,
Erzsébet-tér 18,
Ferenc József-tér 5,
Fürdő-utca 9,
Hold-utca 23,
Lipót-körút 8,
Lipót-körút 22,
Lipót-körút 26,
Lipót-körút 29,
Marokkói-utca 1.,
Nádor-utca 9,
Nádor-utca 20,
Váci-ut 6,
Váci-körút 36.

VI. kerület:

Andrássy-ut 2,
Andrássy-ut 35,
Andrássy-ut 46,
Andrássy-ut 56,
Andrássy-ut 57,
Andrássy-ut 79,
Andrássy-ut 84,
Aradi-utca 16,
Dessewffy-utca 24,
Felső erdősor 39,
Gyár-utca 14,
Király-utca 28,
Király-utca 112,
Nagymező-utca 51,
Szondy-utca 17,
Szondy-utca 36,
Podmaniczky-utca 51,
Teréz-körút 17,
Teréz-körút 30,
Teréz-körút 31,
Teréz-körút 48,
Teréz-körút 54,
Teréz-körút 63,
Nyugati pályaudvar.

VII. kerület:

Arena-ut 11,
Dohány-utca 39,
Elemér-utca 28,
Erzsébet-körút 2,
Erzsébet-körút 14,
Erzsébet-körút 23,
Erzsébet-körút 43,
Erzsébet-körút 51,
Károly-körút 17,
Keleti pályaudvar
Klauzál-utca 21,
Nefelejts-utca 20,
Rákóczi-ut 14,
Rákóczi-ut 60,
Rákóczi-ut 88,
Rottenbiller-utca 39,
Thököly-ut 16,
Thököly-ut 19,
Thököly-ut 26.

VIII. kerület:

Aggteleki-utca 2,
Baross-tér 3,
Baross-utca 1,
Fhg. Sándor-utca 25,
József-körút 2,
József-körút 22,
József-körút 33,
József-körút 50,
József-körút 60,
Kalvin-tér 2,
Múzeum-körút 10,
Múzeum-körút 18,
Népszínház-utca 5,
Népszínház-utca 7,
Népszínház-utca 23,
Népszínház-utca 27,
Népszínház-utca 59,
Rákóczi-ut 1,
Rákóczi-ut 13,
Rákóczi-ut 23,
Rákóczi-ut 50,
Rákóczi-ut 57,
Rákóczi-ut 71,
Szentkirályi-utca 2,
Üllői-ut 46,
Üllői-ut 68.

IX. kerület:

Boráros-tér 3,
Ferenc-körút 10,
Ferenc-körút 25,
Ferenc-körút 46,
Üllői-ut 1,
Üllői-ut 19,
Üllői-ut 41,
Üllői-ut 53,
Üllői-ut 91.

Újpest:

Árpád-ut 10.

Vidéken

a következő vidéki városok hírlapelárusító helyein kapható:

Arad,
Baja,
Balassa-Gyarmat,
Beregszász,
Bélabánya,
Békés-Csaba,
Brassó,
Debrecen,
Deés,
Déva,
Eger,
Eperjes,
Érsekújvár,

Esztergom,
Fiume,
Gyöngyös,
Máramarossziget,
Miskolc,
Mohács,
Munkács,
Nagybánya,
Nagybecskerek,
Nagykanizsa,
Nagyzeben,
Nagyvárad,
Nyíregyháza,

Nyitra,
Pancsova,
Pápa,
Pécs,
Pozsony,
Sárospatak,
Győr,
Gyula,
Hódmezővásárhely,
Hatvan,
Kálcsa,
Kassa,
Kaposvár,
Köcskernét,
Köszvár,
Komárom,
Lévan,
Losocsz,
Lőcse,

Lugos,
Makó,
Műros-Vásárhely,
Sátoraljaújhegy,
Sepsi-Szt.-György,
Sopron,
Szabadka,
Szatmár,
Szeged,
Székesfehérvár,
Szolnok,
Székelyudvarhely,
Szombathely,
Tata,
Temesvár,
Ujvidék,
Vác,
Veszprém,
Zombor,

Ifjúsági Labdarugók Szövetsége.

Alakult 1903-ban. Beíratási díj 5 korona, az egyletek tagdíjat nem fizetnek. Szövetségi értesítő a „Nemzeti Sport”. Helyisé: Lidó kávéház (VI. ker. Andrássy-ut 61) külön terme. Ülések vagy összejövetelek minden hétfő és szombat este. Hivatalos órák e két napon 8–10-ig. Írásbeli megkeresések a titkárr, pénzküldemények a főpénztáros címére küldendők. Tiszteletbeli elnök: betöltetlen; elnök: Zoltán Béla; alelnökök: Schneider Béla; másik betöltetlen; főtákar: Müllender Sándor; titkárr: Friedmann Mór (VII. király-utca 24., I. 12.); főpénztáros: Gerő Ferenc (VI., király-utca 48. I. 11.); pénztáros: Varady Lajos; főjegyző: Holló Ágoston; jegyzők: Géser Albert és Sámuel Ferenc; haznagyr: Koch Lajos; ellenőr: Nánási Gábor; számvizsgálók: Kiss Árpád, Páma: Ferenc és Tichanyi Árpád; szöve kapitány: Horváth János; szöve képviselő: Müllender Sándor (VII., Dob-utca 108. I. 4.); intéző-bizottsági elnök: Schneider Béla; a bírói szakiskola elnöke: Vámos Soma.

Szombaton f. hó 23-án igazgató-tanácsülés. Az MTE., BSC. „1908” és az UIAK. csapatvezetői a legközelebbi összejövetellel beidézettek.

Friedmann titkárr.

HIVATALOS RÉSZ.

Magyar Labdarugók Szövetsége.

Elnök: Kárpáti Béla (IX., Ferenc-körút 41.) Alelnökök: Steiner Hugo (V., Akadémia-utca 9.) (Ujlak-Téglá- és Mészégető RT. Füzesséry Zoltán dr. (VI., Szerencsen-ut. 56.) Hivatalos órák minden szerdán este 7–8-ig az Edison-kávéház külön termében. Titkárr: Cseke Gyula (II., Csalogány-ut. 7.) Jegyző: Sugár István (József-körút 8/b. IV. em. 1.). Pénztáros: Glauber József (IV., Deák Ferenc-ut. 5. Iparbank.) Ellenőr: Olgyay István dr. Intéző-bizottság: Oprée Rezső, Balogh Hugó, Vida Henrik. A bírósági bizottságának elnöke: te-zesséry Árpád dr. Ülések: VI., Teréz-körút 24a. sz. Edison földszinti külön ümében tartatnak.

Kivonat az intéző-bizottságnak 1909. január hó 20-án tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

Igazoltattak a következő mérkőzések:

I. osztályu bajnoki.

1908. szept. 20. MAC.—MTK. 1:0.
1908. szept. 20. BTC.—FTC. 4:2.
1908. szept. 20. BAK.—TSE. 2:2.
1908. szept. 27. Föv. TC.—Typ. SC. 2:1.
1908. szept. 27. MTK.—UTE. 1:1.
1908. szept. 27. MAC.—BTC. 2:1.
1908. szept. 27. FTC.—BAK. 2:1.
1908. okt. 4. Föv. TC.—MTK. 4:3.
1908. okt. 11. FTC.—TSE. 6:1.
1908. okt. 11. BAK.—Typ. SC. 2:1.
1908. okt. 18. MAC.—UTE. 1:0.
1908. okt. 18. BTC.—TSE. 2:2.
1908. okt. 18. MTK.—Typ. SC. 8:1.
1908. okt. 25. Föv. TC.—UTE. 3:1.
1908. okt. 25. MAC.—TSE. 2:2.
1908. nov. 8. BTC.—BAK. 2:0.
1908. nov. 8. FTC.—MTK. 4:2.
1908. nov. 8. UTE.—Typ. SC. 2:2.
1908. nov. 15. Föv. TC.—TSE. 5:2.
1908. nov. 15. MAC.—BAK. 1:1.
1908. nov. 22. MTK.—BTC. 1:0.
1908. nov. 22. FTC.—Typ. SC. 12:2.
1908. nov. 22. UTE.—TSE. 4:1.
1908. nov. 22. MAC.—Föv. TC. 2:2.
1908. dec. 6. MTK.—TSE. 2:0.
1908. dec. 6. Föv. TC.—BAK. 2:1.
1908. dec. 6. BTC.—UTE. 2:1.
1908. dec. 6. MAC.—Typ. SC. 4:0.
1908. dec. 8. FTC.—Föv. TC. 3:1.
1908. dec. 8. TSE.—Typ. SC. 4:1.
1908. dec. 8. BAK.—MTK. 2:1.
1908. dec. 20. MAC.—FTC. 5:3.
1908. dec. 25. Föv. TC.—BTC. 3:0.

1908. dec. 27. BAK.—UTE. 5:0.
1908. dec. 27. BTC.—Typ. SC. 3:0.

II. osztályú bajnoki.

1908. szept. 20. Bpesti Postás—KAOE. 5:3.
1908. szept. 27. URAK.—MAFC. 4:1.
1908. szept. 27. III. k. TVE.—KTE. 5:1.
1908. okt. 11. NSC.—KAOE. 5:0.
1908. okt. 11. Bpesti Postás—MAFC. 1:0.
1908. okt. 19. NSC.—Bpesti Postás 2:0.
1908. okt. 18. 33 FC.—III. k. TVE. 2:0.
1908. okt. 18. KAOE.—KTE. 2:0.
1908. okt. 25. 33 FC.—URAK. 2:1.
1908. okt. 25. III. k. TVE.—KAOE. 1:0.
1908. nov. 8. Bpesti Postás—KTE. 2:1.
1908. nov. 8. NSC.—URAK. 3:2.
1908. nov. 8. 33 FC.—MAFC. 9:0.
1908. nov. 22. 33 FC.—KAOE. 5:1.
1908. nov. 29. MAFC.—KTE. 4:2.
1908. nov. 29. NSC.—33 FC. 5:2.
1908. nov. 29. URAK.—KAOE. 5:0.
1908. dec. 6. URAK.—Bpesti postás 0:0.
1908. dec. 8. KTE.—URAK. 3:2.
1908. dec. 8. NSC.—III. ker. TVE. 5:0.
1908. dec. 8. 33 FC.—Bpesti Postás 2:0.
1908. dec. 27. 33 FC.—KTE. 3:1.
1908. dec. 27. URAK.—III. ker. TVE. 12:0.

III. osztályú bajnoki. 1908 szept. 6. ESC. — VAC. 1:0, BLIE. — ETC. 4:2, FSC. — MTC. 8:0; szept. 8. SKK. — Fekete 11. 2:0, Lith. FC. — ESC. 4:2, ETC. — FSC. 1:0; szept. 13. Lith. FC. — Fekete 11. 6:0, ESC. — MTC. 4:0; szept. 20. FSC. — VAC. 3:1, ETC. — MTC. 10:2, SKK. — BTK. 3:2; szept. 27. FSC. — ESC. 5:0, ETC. — BTK. 5:1; okt. 4. Fekete 11. — VAC. 3:3, Lith. FC. — MTC. 6:0; okt. 11. BLIE. — SKK. 1:0, BTK. — Fekete 11. 4:3, Lith. FC. — FSC. 1:0, ESC. — ETC. 1:1; okt. 18. ETC. — VAC. 3:1, BLIE. — MTC. 8:1, FSC. — BTK. 13:1; okt. 25. Lith. FC. BTK. 9:2, VAC. — SKK. 2:1; nov. 1. BLIE. Fekete 11. 13:0; nov. 8. BTK. — MTC. 2:0, SKK. — ETC. 4:3, BLIE. — Lith. FC. 7:0; nov. 15. ESC. — BTK. 7:1, FSC. — Fekete 11. 12:0, Lith. FC. — VAC. 2:2; nov. 22. ETC. — Lith. FC. 7:0, VAC. BLIE. 3:2, ESC. — SKK. 6:1, Fekete 11. — MTC. 8:4; dec. 6. BLIE. — ESC. 2:2, SKK. — Lith. FC. 3:3; dec. 8. BLIE. — FSC. 2:1; dec. 25. FSC. — SKK. 11:0.

I. osztályú szövetségi díj. 1908 szept. 20. MTK. — MAC. 4:0, TSE. — BAK. 3:2; szept. 27. MTK. — UTE. 5:0, BTC. — MAC. 7:0; okt. 4. MTK. — Föv. TC. 6:1, BTC. — FTC 2:1; okt. 11. FTC. — TSE. 2:0; okt. 18. MAC. — UTE. 1:1, BTC. — TSE. 7:0; okt. 25. UTE. — Föv. TC. 4:1, MAC. — TSE. 5:4; nov. 8. MTK. — FTC. 3:1; nov. 15. MAC. — BAK. 7:1, Föv. TC. — TSE. 2:2; nov. 22. MAC. — Föv. TC. 6:3, BTC. — MTK. 0:0; dec. 6. BAK. — Föv. TC. 0:0, MTK. — TSE. 9:0.

II. osztályú szövetségi díj. 1908 szept. 27. III. ker. TVE. — pesti Postás — MAFC. 1:1; nov. 1. NSC. — Budapesti Postás KTE. 3:1, URAK. — MAFC. 2:0; okt. 18. III. ker. TVE. — 33. FC. 3:0; okt. 25. URAK. — 33. FC. 2:1; okt. 27. Buda-3:1; nov. 8. NSC. — URAK. 2:2; nov. 29. 33. FC. — NSC. 5:2; dec. 6. URAK. — Budapesti Postás 6:0, URAK. — KTE. 5:1; dec. 8. III. ker. TVE. — NSC. 5:0; dec. 27. URAK. — III. ker. TVE. 3:2.

Kerületi bajnokság. 1908 szept. 13. Kolozsvári AC. — Marosvásárhelyi SE. 5:1; szept. 20. Szegedi AC. — Aradi Póstás 5:1; okt. 4. Aradi AC. — Aradi Póstás 5:0; okt. 18. „Bácska” Szabadkai AC. — Aradi AC. 3:1; okt. 25. Kolozsvári Vasutas — Kolozsvári AC. 2:2, Győri Egyetértés — Pozsony Ujvárosi LE. 3:0; nov. 1. „Bácska” Szabadkai AC. — Aradi Póstás 4:1; dec. 6. Pozsony Ujvárosi LE. — Pozsony Terézvárosi FC. 1:0.

FTC. — MAC. 1908 december 20-án tartott bajnoki mérkőzése óvás alatt áll.

A MAFC. II. — 33. FC. II. szövetségi díjmérkőzés ügyében, mivel Reichard Ottó, a MAFC. képviselője, többszöri meghívás dacára sem jelent meg újból kihallgatásra, a 33. FC. által felhozott állítás ellenkezője be nem bizonyítottván — a két pont a 33. FC. részére ítélte meg.

Tudomásul vétetett, hogy a MTK. f. évi május hó 15-én és 16-án a Sunderlanddal Budapesten fog mérkőzni.

Cseke Gyula titkár.

Igazoltattak 2152-től — 2167-ig. Erzsébetvárosi Torna Club részére: Adler Jenő János, Breiner Mór, Feldmann Márton,

Schneider Jenő, Várhegyi Andor, Várhegyi Aladár, Robert Freddy, Wolf József; — Ferencvárosi Torna Club részére: Tóth József, Bergmann József, Piláthy Béla, Klette István, Lassu János, Hájek Gusztáv; — Egyetértés Sport Club részére: Stángl Béla, Lantos Kálmán.

Utólag elfogadja az intéző bizottság Neumann Bélának KAOE.-ből VAC. részére, Strausz Sándornak KAOE.-ből VAC. részére, Fischer Izidornak ETC.-ből VAC. részére és Geiringer Lajosnak Lith. FC.-ből VAC. részére bejelentett és elkésztésig okából már egy ízben visszautasított igazolási kérelmeit, mert a bizottság Vivó és Athl. Club beadványából megállapítja azt, hogy az igazolási kérelmek bejelentése szabályszerű időben történt.

Sugár István jegyző.

Stern Lipót Ferencvárosi TC. részére BAK.-ból, Virág Antal Ferencvárosi FC. részére Budapesti Póstásból és Lantos Bertalan Egyetértés Sp. C. részére Kőbányai TE.-ből azon alapon kéri átigazolásukat, hogy régi egyesületükben már több mint egy éve nem játszottak. Felhivatnak BAK., Budapesti Póstás és Kőbányai TE., hogy esetleges óvásaikat 8 nap alatt közöljék, mert ellenkező esetben az igazolási kérelmek teljesítettni fognak.

A versenykiírásokra vonatkozólag szerkesztőségünk elhatározta, hogy ezentúl azoknak az egyesületeknek kiírásaiért, amelyeknek lapunk nem hivatalos közlönye, közlési díjat számít. Díjszabás: 30 petit sorig 3 korona, azontúl soronként 20 filler. (Egyszeri közlésre). A díj a kiadónak (VIII., Eszterházy-utca 6.), a szöveg a díjra való hivatkozással a szerkesztőségnek (IV., Kecskemeti-utca 5.) küldendő be.

MINDEN

KÁVÉHÁZBAN

KÉRJÜK A

NEMZETI SPORT-OT

WELBERGER IZIDOR

sport-üzlete

Budapest, V., Városház-tér 2. szám,

földszint, fölépcső 1. szám.

Saját gyártmányú vivósze-

rek, football és athle-

tikai sport cikkek re-dki-

vül előnyös beszerzési forrása.

Kizárólag

!! Magyar gyártmány !!

2 kg. diszkosz	K	8.—
2 „ ugyanaz hitelesített „		10.—
2 „ fűles labda		8.40
2 „ ugyanaz hitelesített „		11.—
5-ös Diadal football		6.80
5-ös Rambler football		10.—
7 1/4 kg. Vasgolyó		3.—
7 1/4 „ ugyanaz hitelesített „		3.50
Gerely		4.—
ugyanaz hitelesített		4.50
Svéd gerely		4.50

Futó cipo

finom

kivitelben

7.—

TÉLI-SPORT.

„Les Alexander“, „Jackson Haines“ stb. Korcsolyák. Jég-Hockey Rodel, Ski, Bobsleigh, Tobogán, stb. Hó- és Jégport-sapkák, Keztyűk, stb. — Árjegyzéket bérmentve küld.

SIMON PÁL
PÁRIS SZÁLLODÁJA
 BUDAPEST, Váci-körút 25. sz.
 Jóhírnévű szálloda 100 szobával. Sportegyletek leszállóhelye. A margitszigeti sportteleptől 1/4 órányira. Direkt villamos összeköttetés az összes sporttelepekhez.

A PARADICSOM KABARET
 TELEFON 115-84. • Ullői-út 48. • TELEFON 115-84.
 Igazgató Wldischy Rezső József. Karmester Nádor Mihály Révész Ilonka Kondor Ernő, Nógrádi Gligi, Csabai Zsófi, Lugosi Jenő, Ellen Milford-Nagy Tilla, Dálnoki Imre, Bálint Béla, Tarján Vilmos, Báttaszéky Lajos konferencier.
„RABLÓK A BANKBAN“
 aktuális tréfa, előadja az egész személyzet.

FIUME KÁVÉHAZ

(6-58.) IV. Múzeum-körút 13. (6-58.)
 Összes bel- és külföldi sportlapok.
 „A Nemzeti Sport“ szerkesztősége tagjainak találkozó helye.

Legizlésebb úri divat cikkek

beszerzésére új áruházunk férfi divat-osztályát ajánljuk. Legjobb minőségű és kitűnő szabású férfi fehérneműek, gallér és kézelők, nyakkendő, kalap, bot, esernyők, nadrág és harisnya-tartók, férfi pipere-árak, turista- és sportingek és övek, uszóöltönyök és nadrágok, Sweaterek, harisnyák és lábtük nagy választékban.

Kunz József és Társa

Budapest, Bécsi-utca és Deák Ferencz-utca sarok.

Kempelen Béla :: családirténeti (genealógiai) irodája

Budapest, VI., Rózsa-utca 71. (Andrássy-út mellett.)

Nemesség, címerek, é ónevek (külföldieké is) kikutatása. Ca. és kir. kamarási stb. ősfák egybeállítás. Minden nemesi ügy (nemesség átruházása, külföldi lovagrendekbe való felvétel stb.) elintézése. Címereknek (művészi és heraldikailag szabályos) festése, vésetése, égetése, hímzése papírra, pergamentre, bőrre, fára, üvegre, esontra, bronzra, márványra stb., családőfák, ősfák, családi kronikák megismerkedése és megfestése.

EGYLETEK, KÖRÖK ÉS AMATŐRÖK **A LEGJOBB VERONAI ÉS SOLINGENI**

VIVÓKARDJAINKAT **ÉS KITŰNŐ KÉSZÍTMÉNYŰ**

VIVÓFELSZERELÉSEINKET

alsó árak mellett. U. m.: Olasz és magyar vivókardok darabja K 5.80, 6.60, 6.20, 6.30, 7.50 és 8.—, pengék K 2.20 és 2.50.—. Francia és olasz vitörök darabja K 5.— és 7.50, pengék K 1.50 és 1.80. Vivókard-felvédek drbja K 8.—, 10.—, 10.60, 11.—, 12.—, 12.60 és 15.—. Vitor aro- és felvédek drbja K 4.50 és 7.50. Vivókard-kertyák drbja K 4.76 és 6.—. **Párbajkardok, kard-mellvédek, vivókabátok stb. stb.**

Továbbá választékos nagy raktárt tartunk: Fegyverek, töltények, vadászati és halászati felszerelésekben, tornaszerek, football-, lawn-tennis-, korcsolyák- és mindennemű sport-árakban.

Nagyobb vételnél árkedvezmény! Kereskedőknek előnyárak! Árjegyzék ingyen és bérmentve.

ZUBEK BERTALAN és TÁRSA
 SPORTCIKKEK ÁRUHÁZA
 BUDAPEST, IV., MUZEUM-KÖRÚT 29. SZ.

„PEUGEOT“

legelső rangu
túra- és városi kocsik
8–60 lóerőig.

Zajtalan járás. Gazdaságos üzem. Felül-
mulhatatlan tartósság. Jutányos ár.

Minden egyes vevőnk referenciául szolgálhat.

Telefon:
24—71

Magyarországi vezérképviselet.:

„MERCEDES PALACE“

VI. kerület, Városligeti fasor 42. szám.

Telefon:
24—71

Egy-egy 22/28 és 35/45 HP. luxus-phaeton máris megérkezett.

BERLIET

a leggazdaságosabb túra- és luxusautomobilok.

1909-es modellek:

8 HP. 2 cylinder	} cardan-hajtással	22 HP. 4 cylinder	} lánc-hajtással
12 HP. 4 „		40 HP. 4 „	
15 HP. 4 „		60 HP. 4 „	
22 HP. 4 „			

Modèle de luxe:

40 HP. 6 cylinder lánc-hajtással.

BÁRDI JÓZSEF AUTOMOBIL R.-T.

Budapest, VI., Mozsár-utca 9. sz.

Telefon 41—00.

Telefon 41—00.

1909/5. szám (jan. 30.) hiányzik.